Pseudo-Calli...

Pseudo-Callisthe...

PSEUDO-CALLISTHENES.

NACH DER LEIDENER HANDSCHRIFT

HERAUSGEGEBEN

VON

HEINRICH MEUSEL.

Besonderer Abdruck aus dem fünften Supplementband der Jahrbücher
für classische Philologie.

LEIPZIG,
DRUCK UND VERLAG VON B. G. TEUBNER.
1871.

Die Seitenzahlen sind die des fünften Supplementbandes der Jahrbücher für classische Philologie.

PSEUDO-CALLISTHENES.

NACH DER LEIDENER HANDSCHRIFT HERAUSGEGEBEN

VON

HEINRICH MEUSEL.

Die meisten bearbeitungen der Alexandersage, deren es bis zum ende des mittelalters eine unzählige menge gab, weisen auf die Alexandrinische aufzeichnung, welche mit dem namen des Pseudo-Callisthenes bezeichnet zu werden pflegt, als auf ihre hauptsächlichste grundlage zurück. der griechische text des Pseudo-Callisthenes ist in einer leidlichen anzahl von handschriften erhalten (zwölf sind als sicher vorhanden nachweisbar), die aber nicht, wie sonst gewöhnlich handschriften desselben werkes, denselben text mit einzelnen varianten bieten, sondern ähnlich den hss. des Nibelungenliedes verschiedene recensionen darstellen und wesentlich von einander abweichen. erst drei (Pariser) hss. sind genauer bekannt und zwar durch die (bis jetzt einzige) ausgabe von Karl Müller: 'Pseudo-Callisthenes primum edidit Carolus Müller. accedit itinerarium Alexandri. Paris 1846' (als anhang zu Dübners ausgabe des Arrian. Paris Firmin Didot). diese drei hss. (A B C) geben uns im allgemeinen ein bild der drei verschiedenen recensionen. A steht der ursprünglichen Alexandrinischen fassung am nächsten, B bietet 'eine etwas jüngere griechische fassung, welche aus jener ältern groszenteils durch eine mit bewuster absicht ausgeführte revision hervorgieng', und C ist eine erweiterung und verunstaltung von B. genaueres darüber in Müllers ausgabe s. VIII—X und XV ff. und besonders in 'Pseudo-Callisthenes. forschungen zur kritik und geschichte der ältesten aufzeichnung der Alexandersage von Julius Zacher' (Halle 1867) s. 7—14.

Die meisten der vorhandenen hss. gehören nach allem was darüber bekannt ist der recension B' an; aber 'kaum werden sich zwei finden, welche in allem detail übereinstimmen; auch sind stücke welche der einen recension angehören in hss. einer andern recension gedrungen' und so wird jede hs. mancherlei bieten, was für die gestaltung des textes auch der andern recensionen von wichtigkeit ist. eine der bessern hss. nun, deren text im folgenden nach einer sorgfältigen abschrift des herrn professor Zacher vollständig abgedruckt ist, ist die Leidener. diese hs., cod. Vulcanii nr. 93, aus dem 15n jh., ist eine papierhandschrift in octav, die seite zu 26 durchgehenden zeilen, und scheint in Sicilien geschrieben zu sein. sie enthält 1) den Stephanites des Simeon Sethus (fol. 1—112^{b}); 2) das leben Aesops (fol. 113^{a}—152^{b}); 3) die fabeln Aesops (fol. 153^{a}—182^{b}); 4) Pseudo-Callisthenes (fol. 183^{a}—276^{b}); 5) einen chronologischen abriss von Adam bis auf Michael I., den sohn des Theophilus, und verschiedene sentenzen (fol. 276^{b}—277^{a}); 6) eine prosaische analyse der Homerischen gedichte (fol. 278^{a} ff.). einiges wenige aus der hs. ist, aber nicht ganz

genau, schon früher bekannt gemacht, besonders von Berger de Xivrey und benutzt von Müller (s. Müller s. VII und Zacher s. 15).

Im allgemeinen stimmt der text der hs. zu der recension B′, ist aber besser, als der text der hs. B (cod. Par. 1685). nur der anfang (cap. 1 bis zu den ersten zeilen von cap. 10) stimmt mit dem von hs. A (cod. Par. 1711) gebotenen; doch auch später ist L (die Leidener hs.) oft zur wiederherstellung des textes der recension A′ von wesentlichem nutzen. was nun den im folgenden gebotenen text anlangt, so will derselbe nur ein von offenbaren schreibfehlern gereinigter abdruck der hs. sein. es muste daher gar manches auffällige in form, construction usw. stehen bleiben. besonders durfte nicht geändert werden, wenn L mit B und C übereinstimmte.

Fehler (schreibfehler) finden sich in der hs. in ziemlicher menge, aber der gröste teil davon ist entstanden durch verwechselung der im neugriechischen gleich oder sehr ähnlich klingenden laute: ει, η, ι, οι, υ, durch vertauschung von ο und ω u. ä. es liegt die vermutung nahe, dasz dem schreiber der hs. oder dem schreiber seiner vorlage der text dictiert worden ist. was unter dem texte ohne weitere bemerkung steht, ist lesart der hs. das ι subscriptum ist in der hs. bald gesetzt, bald nicht, bisweilen auch wo es nicht hingehört, z. b. fol. 251ª ταραccέτῳ. die accente stehen fast immer auf der richtigen silbe, aber eine verwechselung von acut und circumflex ist sehr häufig (τούτο und τοῦτῳ). auch in der betonung der enklitiken ist die hs. ziemlich genau, nur findet sich wol stets ἐcτίν und φηcίν orthotoniert, aber regelmäszig οὐκ ἔcτιν. auch die interpunction ist im ganzen nicht schlecht, aber nach der früher gebräuchlichen weise fast hinter jedem dritten oder vierten worte eine interpunction. als interpunctionszeichen ist in der regel das kolon verwandt, bisweilen das fragezeichen. auf einzelnen blättern findet sich auch ein dem komma gleiches zeichen, aber gewöhnlich da wo eine interpunction in keiner weise gerechtfertigt ist. das fehlen eines ι subscriptum, die abweichende betonung eines wortes in der hs., sowie die dort gegebene interpunction sind im drucke nur dann angedeutet, wenn es auf die gestaltung des textes irgend von einflusz sein konnte. grosze anfangsbuchstaben finden sich nicht, wie es in einigen Oxforder hss. zu sein scheint, bei eigennamen; wol aber sind in der hs. ziemlich häufig absätze durch grosze anfangsbuchstaben bezeichnet, oft an stellen, wo wirklich ein neuer abschnitt beginnt, nicht selten aber auch mitten im satze, ja gegen ende drei bis vier mal sogar mitten im worte. überhaupt finden sich gegen ende viel mehr fehler, besonders verwechselung von dativ und accusativ, formen wie ἤλθαμεν, εὕραμεν u. a.

Es ist sehr schwer oder vielmehr unmöglich hier bestimmt zu sagen, was absicht des schreibers, was schreibfehler ist.

Was die im texte des druckes angewandten zeichen betrifft, so bedeuten runde klammern ( ), dasz das durch dieselben eingeschlossene nicht in der hs. steht, sondern nach den anderen codices ergänzt ist. im anfange sind die ergänzungen nach dem armenischen gemacht, welches ja der hs. A, zu welcher unsere Leidener in den ersten capiteln

stimmt, am nächsten steht. genauere auskunft über den inhalt der armenischen übersetzung und wörtliche übertragung vieler stellen sind mir durch die güte des hrn. professor Gildemeister in Bonn zugekommen, welcher mir über manche stellen genaue auskunft erteilt und mir auf das bereitwilligste die erlaubnis gegeben hat zur benutzung dessen, was er hrn. professor Zacher über die armenische übersetzung mitgeteilt hat. ich kann nicht unterlassen, ihm hier für seine güte meinen wärmsten dank auszusprechen.

Alles was durch eckige klammern eingeschlossen ist, steht in der hs., stört aber den zusammenhang und ist daher auszuscheiden. an manchen stellen, wo diese klammern angewandt sind, konnte ebenso gut eine lücke angenommen werden oder sonst eine andere heilung des verdorbenen versucht werden. lücken sind durch . . . . . . angedeutet. liesz sich eine verdorbene stelle nicht auf einfache weise heilen, so ist das verdorbene (genau nach der schreibung der hs.) durch †. . . . . .† eingeschlossen worden.

Die capiteleinteilung ist nach der Müllerschen ausgabe gemacht.

So viel über den im folgenden gebotenen text.

ΒΙΟϹ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟϹ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙϹ. Fol. 183a

Cap. 1.

Οἱ cοφώτατοι Αἰγύπτιοι, θεῶν ἀπόγονοι, γῆς μέτρα καταλαβόμενοι, θαλάccης κύματα καθημερωcάμενοι[1]), οὐρανοῦ ἀcτροθεcίαν ψηφιcάμενοι, παραδεδώκαcι*) † τὴν οἰκουμένην ἐπὶ cτρατείας· ἀρχὴ λόγου ῥύcεως μαγικῆς δυνάμεως· † φαcὶ γὰρ τὸν Νεκταναβῶ[2]) τὸν τελευταῖον τῆς Αἰγύπτου βαcιλέα, μεθ' ὃν ἡ Αἴγυπτος ἐξέπεcε τῆς τοιαύτης τιμῆς, τῇ μαγικῇ δυνάμει πάντων περιγενέcθαι. τὰ γὰρ κοcμικὰ cτοιχεῖα λόγῳ πάντα αὐτῷ ὑπετάccετο. εἰ γὰρ αἰφνιδίως πολέμου νέφος ἐπεληλύθει, οὐκ ἔcκυλε[3]) cτρατόπεδον οὐδὲ ὅπλων πομπεύματα οὔτε cιδήρου μηχανήματα, ἀλλ' εἰcήρχετο εἰc τὰ βαcίλεια καὶ ἐλάμβανε χαλκῆν λεκάνην καὶ ἐμπλήcας αὐτὴν ὕδατος ὀμβρίου ἔπλαττεν ἐκ κηροῦ πλοῖα μικρὰ καὶ ἀνθρωπάρια καὶ ἐνέβαλλεν αὐτὰ εἰc τὴν λεκάνην καὶ ἔλεγεν ἀοιδὴν κρατῶν ἐβενίνην[4]) ῥάβδον· καὶ ἐπεκαλεῖτο τοὺς ἀγγέλους
fol. 183b καὶ θεὸν Λιβύης Ἄμμωνα. καὶ οὕτως τοιαύτῃ λεκανομαντείᾳ τὰ ἐν τῇ λεκάνῃ πλοῖα (ἐβάπτιζε καὶ αὐτῶν βαπτιζομένων τὰ ἐν τῇ θαλάccῃ πλοῖα) τῶν ἐπερχομένων[5]) πολεμίων[6]) (ἀπώλοντο· καὶ οὕτως) ἀπολλυμένων ἀνθρωπίων περιεγένετο· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ (κατὰ) τῶν διὰ γῆς ἐπερχομένων.

Cap. 2.

Οὕτως οὖν διὰ τῆς πολυπειρίας τοῦ ἀνδρός, τοῦ βαcιλέως, διαμένοντος μετὰ ἱκανὸν χρόνον ἐκ τῶν[1]) παρὰ Ῥωμαίοις ἐξπλωρατώρων[2]), παρὰ δὲ τοῖς Ἕλληcι καταcκόπων, παρὼν ποτέ τις παρὰ τῷ βαcιλεῖ οὕτως εἶπε· μέγιcτε Νεκταναβῶ[3]), παραπεμψάμενος (πάντα) τὸ ἐν εἰρήνῃ εἶναι τοῦτο ἐπίcκεψαι. ἐπίκειται γάρ cοι νέφος οὐκ ὀλίγον μυρίων ἐχθρῶν· εἰcὶ γὰρ Cκύθαι[4]) † κένcι-

---

1. 1) κατήμερωcάμενοι. *) der armenische text, wörtlich ins griechische zurückübersetzt, ergibt: παραδεδώκαcι τῇ οἰκουμένῃ (möglich auch τῆς οἰκουμένης) δύναμιν (ἀλκὴν?) καὶ τὴν τάξιν καὶ τὸ εὕρημα (μυcτήριον?) τῶν λόγων καὶ τὴν τέχνην τῶν ἔργων. Φαcὶ κτλ. 2) ᵛεκταβῶ 3) ἐcκύλε 4) ἐβεννίνην (mit νν auch im armenischen) 5) ὑπερχομένων 6) πολέμων **2.** 1) ἐν τοῖc 2) ἐκφρουρατόρων 3) νεκταβῶ 4) cκύθεc

ρες· καύκωνες· ἴβηροι· στόδιοι· κυκλωσάνιοι· καὶ λαπάτες· καὶ
σπόροι· καὶ ἀργεῖοι καὶ Ζάλβοι· καὶ χαλδαῖοι· καὶ μετωπόψορες·
καὶ ἀγριοφάγοι· καὶ εὐωνυμῖται· † καὶ ὅσα εἰσὶν ἔθνη ἀπὸ τῆς
ἀνατολῆς μεγάλα, ἀναρίθμητα, ἀνδρῶν στρατὸν ἔχοντα μύριον
σπευδόντων τὴν σὴν Αἴγυπτον καταλαβέσθαι. ὑπεισελθέτω σοι τὸ
Ὁμηρικὸν διστίχιον (sic)· οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον
ἄνδρα, ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται[5]) καὶ τόσσα μέμηλεν. οὕτως εἰ-
πόντος τοῦ στρατάρχου μειδιῶν[6]) ὁ Νεκτεναβὼς (sic) εἶπε· σὺ fol. 181a
μὲν καλῶς καὶ ἐπαγρύπνως ἣν βεβούλευσαι (πεπίστευσαι?) φρου-
ρὰν φυλάσσεις[7]), δειλῶς δὲ καὶ οὐ στρατιωτικῶς[8]) ἐφθέγξω· οὐ
γὰρ δύναμις[9]) ἐν ὄχλῳ φαίνεται, ἀλλ' ἐν προθυμίᾳ·[10]) καὶ γὰρ εἷς
[λόγος πολλοὺς ἐλαύνει· χειρὶ τῇ ἀγαθῇ πολυπληθείᾳ, καλύψων·
καὶ γὰρ εἷς] κύων πολλὰς ἐλάφους ἐχειρώσατο καὶ λύκος εἷς ἀγέ-
λην ποιμνίων ὤλεσεν. ὥστε σὺ πορεύου ἅμα τοῖς ὑποταγεῖσι[11])
στρατιώταις καὶ τὴν σεαυτοῦ παράταξιν[12]) φύλαττε. λόγῳ γὰρ
ἐγὼ τὴν τῶν βαρβάρων ἀνάριθμον πολυπληθίαν[13]) πελάγους[14])
κύμασιν ὑποκαλύπτω. οὕτως εἰπὼν ἀπέπεμψεν αὐτόν.

Cap. 3.

Οὗτος (αὐτὸς?) δὲ εἰς τὰ βασίλεια ἀναστρέψας ἐκέλευσε πάν-
τας ἐκ μέσου γενέσθαι. μόνος δὲ τὴν λεκάνην θεὶς ἔπλησεν ὕδα-
τος· βαλὼν δὲ ἐπάνω τὰ κήρινα πλοῖα, ἀράμενος κατὰ χεῖρα τὴν
ῥάβδον, τῷ δυναμικῷ λόγῳ ἐχρήσατο· ἀτενίσας[1]) δὲ εἰς τὴν λεκά-
νην εἶδε[2]) τοὺς τῶν Αἰγυπτίων θεοὺς τὰ τῶν πολεμίων βαρβάρων
πλοῖα διακυβερνῶντας.[3]) διὸ καὶ στοχασθεὶς τὸ τῶν Αἰγυπτίων
βασίλειον ὑπὸ τῶν μακάρων ἤδη προδοσίαν ἔχειν ξυρησάμενος τὴν
κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα[4]) πρὸς[5]) τὸ ἀλλομορφῆσαι, ἐγκολπωσά-
μενος χρυσὸν ὅσον ἠδύνατο βαστάξαι, ἔφυγε τὴν Αἴγυπτον διὰ
τοῦ Πηλουσίου. πολλὰ δὲ περιμαστεύσας[6]) ἔθνη εἰς Πέλλην τῆς fol 181b
Μακεδονίας παρεγένετο. (καὶ) ὀθόνην ἀμφιασάμενος οἷα προφή-
της Αἰγύπτιος ἀστρολόγος ἐκάθισε δημοσίᾳ τὸν προσερχόμενον
σκέπτεσθαι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Ἐν δὲ τῇ Αἰγύπτῳ ἀφανοῦς γενομένου τοῦ Νεκταναβὼ[7])
ἠξίωσαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν προπάτορα τῶν θεῶν Ἥφαιστον, τί ἄρα
ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐγένετο. ὁ δὲ ἔπεμψεν αὐτοὺς[8]) διὰ
χρησμῳδίας[9]) πρὸς τὸν ἀόρατον τοῦ Σινωπίου, ὅστις ἐχρησμώδη-
σεν αὐτοῖς· οὗτος[10]) Αἴγυπτον ἐκφυγὼν κρατερὸς ἄλκιμος πρέ-
σβυς βασιλεὺς δυνάστης ἥξει μετὰ χρόνον νέος[11]), τὸ γηραλέον[12])
ἀποβαλὼν τύπων εἶδος[13]), κόσμον κυκλεύσας, ἐπὶ τὸ Αἰγύπτιον[14])
πεδίον, ἐχθρῶν ὑποταγὴν[15]) ἐλθὼν διδοὺς[16]) ἡμῖν. οὕτω δοθέντος

---

5) ἐπιτετραφάτε 6) μηδιῶν 7) φυλάσσης 8) στρατηωτικῶς
9) δύναμεις 10) ἀλλα προθυμία 11) ὑποταγεί σοι 12) παρᾶταξην
13) πολυ πληθείαν 14) πελάγου **3.** 1) ἀτενίσθ 2) ἴδε 3) δὲ
κυβερνόντας· 4) των πόγωνα 5) πρὸ 6) περὶ μαστεύσας 7)
λȣννεκταναβὼς 8) αὐτοις 9) δι' ἀχρησμωδίας 10) αὐτοῖς· οὕτως
11) νέων 12) γηραλαῖον 13) οὗδος 14) αἰγύπτον 15) ὑπὸ ταγὴν
16) δίδως

τοῦ χρηcμοῦ τούτου μὴ νοήcαντεc τὴν λύcιν εἰc τὴν τοῦ ἀνδριάντοc τοῦ Νεκταναβῶ [17]) βάcιν γράφουcιν εἰc μνήμην ποταποῦ ἐκβηcομένου τοῦ χρηcμοῦ τούτου.

Cap. 4.

fol. 185ᵃ Ἐν τῇ Μακεδονίᾳ οὖν φανερὸc γίνεται πᾶcιν [1]) ὁ Νεκταναβῶc ἐπὶ τοcοῦτον, ὥcτε καὶ τὴν Ὀλυμπιάδα θελῆcαι cκέψαcθαι (sic) ὑπ᾽ αὐτοῦ. μετεκαλέcατο οὖν αὐτὸν ἀποδήμου [2]) τοῦ Φιλίππου τυγχάνοντοc πρὸc πόλεμον. ὃc παραγενόμενοc εἰc τὰ βαcίλεια, ἰδὼν αὐτῆc τὴν εὐμορφίαν τῆc cελήνηc διαφορωτέραν [3]), ἄνθρωποc [4]) κατωφερὴc [5]) εἰc τὰc γυναῖκαc, ἀπὸ τῆc ἐρωτικῆc ἐπιθυμίαc τὸν νοῦν ἀκονήcαc, προτείναc τὴν χεῖρα ἠcπάcατο· χαίροιc Μακεδόνων βαcίλεια [6]), μὴ καταξιώcαc αὐτὴν δέcποιναν εἰπεῖν, τὸν βαcιλικὸν ἔχων λογιcμόν. Ὀλυμπιὰc εἶπεν· χαίροιc, ἀγαθώτατε [7]) μαθηματικέ, καὶ παραβὰc καθέζου. ὡc δὲ ἐκάθιcεν [8]), Ὀλυμπιὰc εἶπεν· ἦ [9]) τυγχάνειc Αἰγύπτιοc ἀληθινόc [10]); Νεκταναβῶc εἶπεν· ὡc οἱ δοκιμάcαντεc λέγουcι. Ὀλυμπιὰc εἶπεν· ποίᾳ cκέψει χρώμενοc τὸ ἀληθὲc ἀπαγγέλλειc [11]); Νεκταναβῶc εἶπε· καλῶc ἀπεφήνω, ὦ βαcίλιccα· πολυcχιδὴc [12]) γάρ ἐcτι τῆc cκέψεωc ἡ κρίcιc· εἰcὶ γὰρ ὀνειροκρίται [13]), cημειολύται, ὀρνεοcκόποι, μάντειc [14]), ἀμμουμάντειc (sic), γενεθλιαλόγοι [15]), ἀπροθέται (sic), ἀcτρολόγοι.
fol. 185ᵇ ἐγὼ οὖν πάντων τούτων ἐφαπτόμενοc, κατ᾽ ἐξοχὴν προφήτηc ὢν Αἰγύπτιοc, καὶ μάγοc εἰμὶ καὶ ἀcτρολόγοc. καὶ ταῦτα λέγων δριμύτατον αὐτῇ ἐνέβλεψεν [15a]), ἥτιc cημειωcαμένη τὸ βλέμμα εἶπε· τί λογιζόμενοc οὖν, ὦ προφῆτα [16]) κατ᾽ ἐξοχήν, τί περιέργωc με οὕτωc περιέβλεψαc; Νεκταναβῶc εἶπεν· ὑπομνηcθεὶc [17]) χρηcμοῦ, βαcίλιccα· [18]) ἤκουcα γὰρ ὑπὸ τῶν ἰδίων θεῶν ποτέ, ὅτι βαcιλίδα cε δεῖ cκέψαcθαι, καὶ ἅπερ ἔλεγον [18a]) ἀληθῆ εὑρέθη εἶναι. [19]) ἅμα δὲ τῷ ταῦτα εἰπεῖν [20]) προcενεγκάμενοc πίνακα πολυτίμητον [21]) βαcιλικόν, ὃν ἑρμηνεῦcαί τίc ποτε οὐ δύναται, ἐξ ἐλέφαντοc καὶ ἐβενίνου [22]) καὶ χρυcίου καὶ ἀργύρου, τριχάρακτον ζώναιc, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κύκλου δεκανοὺc ἔχοντα τοὺc τριάκοντα ἕξ, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ζώδια (τὰ) δεκαδύο, ἐπὶ δὲ [23]) τοῦ μέcου ἥλιον καὶ cελήνην, ἔθηκεν ἐπὶ δίφρου· εἶτα γλωccόκομον ἐλεφάντινον ἀνοίξαc [24]) ὡcαύτωc μικρὸν ἐκκενώcαc τοὺc ἑπτὰ ἀcτέραc, καὶ τὸν ὡροcκόπον ἐξ ὀκτὼ λιθοτεχνῶν (sic) μετάλλων ἔθηκε, τὸν τηλικοῦτον οὐρανὸν ἐν ὀλίγῳ κύκλῳ περιφωτίcαc [25]) προcθεὶc τὸν
fol. 186ᵃ ἥλιον (κρυcτάλλινον), τὴν δὲ cελήνην ἀδαμαντίνην, τὸν Ἄρεα αἱματίτου, τὸν Ἑρμέα [26]) (sic) cμαράγδου, τὸν Δία αἰθερίτου (sic), τὴν Ἀφροδίτην caπφείρου [27]), τὸν Κρόνον ὀφίτου, τὸν ὡροcκόπον

---

17) νεκταναβῶc **4.** 1) πᾶcην 2) ὑποδήμου 3) διαφοροτέραν 4) ἄνοc 5) κατοφερὴc 6) μακεδόνοc βαcιλείου 7) ἀγαθότατε 8) ἐκάθηcεν 9) εἰ 10) ἀληθικόc 11) ἀπαγγέλειc 12) πολυcχεδῆc 13) ὀνειροκρίτε 14) μάντιc 15) γενεολόγοι 15a) ἔβλεψεν· 16) προφῆται 17) ὑπομνηcθῆc 18) βαcιλικοῦ· 18a) λέγων 19) εὑρεθηναι 20) εἰπῆν 21) πολυτίμιτον 22) ἐβεννίνου 23) ἐπι μὲν 24) ἀθροίcαc· 25) περιφωτάcαc 26) αἱματί· τουτὸν ἑρμέα 27) caπφίρου

λυγδίτου. καί φησιν· εἰπέ μοι, λέξον μοι, βασιλίς, ἐνιαυτόν, μῆνα[28]), ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἑαυτῆς γενέσεως.[29]) τῆς δὲ εἰρηκυίας Νεκταναβὼς ψηφίζει τὴν αὐτῆς[30]) καὶ τὴν ἑαυτοῦ γένεσιν[31]), εἰ συναστρεῖ εὖ νοῆσαι[32]). ἰδὼν δὲ εὖ κειμένην τὴν ἀστρονομίαν φησί· τί θέλεις ἀκοῦσαι, βασιλίς; Ὀλυμπιὰς εἶπε· τὰ περὶ τὸν Φίλιππον μαθεῖν θέλω· φημίζεται γάρ μοι μετὰ τὸν πόλεμον ἀποβαλεῖν με καὶ γαμεῖν ἄλλην. Νεκταναβὼ εἶπεν· (οὐ) ψευδὴς ἡ φήμη γέγονε, βασίλισσα † νῦν χρόνος μετάμελος γὰρ ὄντος· τοῦτο γεννήσεται· πλὴν δύναμαί σοι ὡς αἰγύπτιος· προφήτης μάγος· εἰς πολλὸν βοηθὸς γενέσθαι ὅταν μου πρὸς τὸ τοιοῦτον χρεία γέννηται· τὸ γὰρ νῦν ἥμαρτες σὺ κατὰ τὴν τεθεικές μοι σαυτῆς γένεσιν. † θεῷ γὰρ ἐπιγείῳ συνελθεῖν σε δεῖ καὶ ἐξ αὐτοῦ σύλλημμα[33]) ἔχειν[34]) καὶ παιδοποιηθῆναι[35]) σοι ἔκδικον γενόμενον τέκνον τῶν ὑπὸ Φιλίππου γενομένων ἁμαρτημάτων. ἡ δὲ εἶπε· fol. 186[b] ποῖος θεός ἐστι, ὃν λέγεις μοι συνευνήσεσθαι[36]); Νεκταναβὼς εἶπε· [ποῖος] ἐστὶν οὗτος ὁ τῆς Λιβύης κεραὸς πλουτηφόρος Ἄμμων. ἡ δὲ εἶπε· ποῖός ἐστιν οὗτος; [τὴν ἡλικίαν νέος· μεσήλιξ· τὸν δὲ χαρὰ ποῖος ἐστίν·] ὁ δὲ εἶπε· τὴν μὲν ἡλικίαν μεσῆλιξ, πολιὸς τὴν χαίτην, κέρατα κριοῦ ἐπὶ τῶν κροτάφων ἔχων. ὥστε ἑτοίμασον σαυτὴν ὡς γυνὴ καὶ βασίλισσα πρὸς τοὺς γάμους· καὶ θεωρήσεις ὄνειρον[37]),· καὶ θεόν σοι συγγινόμενον.[38]) Ὀλυμπιὰς εἶπεν· πότε; Νεκταναβὼς εἶπεν· οὐ μακράν, σήμερον· διὸ καὶ προτρέπομαί σε καθὼς βασιλίδα γυναῖκα ἤδη περὶ ἑαυτὴν γενέσθαι· περιπλακήσεται γάρ σοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ[39]) δι᾽ ὀνείρων. Ὀλυμπιὰς εἶπε· τοῦτο ἐὰν ἴδω, οὐχ ὡς προφήτην ἢ μάγον, ἀλλ᾽ ὡς θεόν σε προσκυνήσω.[40])

Cap. 5.

Οὕτως εἰπὼν ὁ Νεκταναβὼς ἐξέρχεται ἐκ τῶν βασιλείων.[1]) ἀναμονὴν δὲ μηδεμίαν[2]) ποιησάμενος ἐπὶ τὴν ἔρημον δραμὼν τίλλει βοτάνας πρὸς ὀνειροπόμπιον ἁρμοζούσας[3]) τὸν Ὀλυμπιάδος ὕπνον, (καὶ) ὄνειρον γεννᾷ ἧς ἤθελε πράξεως, ὥστε ἀληθῶς κατ᾽ ὄναρ ἰδεῖν τὴν Ὀλυμπιάδα περιπλακέντα τὸν Ἄμμωνα καὶ συνερχόμενον αὐτῇ. ἀνιστάμενος λέγει·[4]) γύναι, κατὰ γαστρὸς fol. 187[a]. ἔχεις υἱὸν ἔκδικον γενόμενον.[5])

Cap. 6.

Ἀναστᾶσα οὖν ἡ Ὀλυμπιὰς τῶν ὕπνων καὶ τὸ σύμφωνον τῶν λόγων θαυμάσασα μετεπέμψατο τὸν μαθηματικὸν καταμόνας καί φησιν· ἴδε ὃν εἶπάς μοι θεόν, καὶ συνεισῆλθέ μοι καθὼς μάκαρ

---

28) μήναν 29) γεννήσεως 30) ἑαυτῆς 31) γέννεσιν 32) εὐνοῆσαι· 33) σύλλημα 34) ἔχην 35) παιδοποιηθειναί 36) σὺν εὐνοῆσθαι 37) ὄννειρον 38) συνγινόμενον 39) νυκτῆ 40) προσκηνήσω· **5.** 1) βασιλίων 2) μὴδε μίαν 3) ἁμοζούσας 4) σὺν ἐρχόμενον αὐτῆ ἀνισταμένη λέγειν (συνερχ. αὐτῇ ἀνισταμένῃ λέγειν?) 5) γενόμενον·

ἤδη [1]) ἡδέως· ὥστε με [2]) καὶ βούλεσθαι γρηγοροῦσαν [3]) αὐτῷ καθ' ἡμέραν [4]) κοινωνεῖν· σὺ οὖν μὴ ἀμελήσῃς καὶ τοῦτο. [πῶς δέ σε τοῦτο λανθάνει θαυμάζω.] Νεκταναβὼς εἶπεν· [οὐδένα με λανθάνει·] ἐπειδὴ [δε] ὁμολογεῖς γρηγοροῦσα [3]) αὐτῷ θέλειν συνέρχεσθαι, δεῖ τινα γενέσθαι πρὸς τοῦτο σκέψιν· ἄλλο γὰρ ὄνειρος καὶ ἄλλο αὐτοψία. λογίζομαι οὖν χωρημάτιον [5]) ὑπὸ σοῦ λαβεῖν πλησίον τοῦ κοιτῶνός σου, ὅπως ἐρχομένου τοῦ θεοῦ πρὸς σὲ φόβῳ τινὶ μὴ σχεθῆναί [6]) σε, ὑπουργοῦντός μου ταῖς ἐμαυτοῦ ἐπαοιδαῖς. ὁ γὰρ θεὸς οὗτος ἐρχόμενος πρὸς σὲ γίνεται πρῶτον δράκων [7]) ἐπὶ γῆς ἕρπων (συριγμὸν πέμπων), εἶτα μεταβάλλεται (εἰς) κεραὸν Ἄμμωνα, εἶτα εἰς Ἀλκείδην [8]) Ἡρακλέα, εἶτα εἰς θυρσόκο-
fol. 187b μον [9]) Διόνυσον, εἶτα συνελθὼν ἀνθρωποειδὴς θεὸς ἐμφανίζεται, τοὺς ἐμοὺς τύπους ἔχων. Ὀλυμπιὰς εἶπε· καὶ καλῶς εἶπες, προφῆτα· λάβε τὸν κοιτῶνα. ἐπὰν δὲ τοῦτο ἴδω γρηγοροῦσα [10]), μάθω δὲ τὴν τοῦ [11]) θεοῦ σπορὰν καθεστηκυῖαν ἐμαυτῇ [12]), τιμήσω σε καθὼς βασιλίς. [13]) σχήσομαι δὲ σὲ καὶ πατέρα τοῦ παιδὸς τυγχάνοντα. Νεκταναβὼς εἶπε· προεῖπόν σοι τὸν τοῦ δράκοντος συριγμόν· μὴ πτυρῇς τὸ κῆτος, μᾶλλον δὲ προσηνὴς [14]) αὐτῷ καὶ ἄδειλος ἴσθι. [15])

Cap. 7.

. . . . . Γενομένων οὖν πάντων τῶν προειρημένων οὐκ ἐδειλίασεν ἡ βασίλισσα, ἀλλ' εὐθαρσῶς [1]) ἤνεγκεν τὰς τοῦ θεοῦ [2]) μεταμορφώσεις ἀπὸ τοῦ δράκοντος θαυμάζουσα. ὁ δὲ πάλιν ἀνιστάμενος ἀπ' αὐτῆς, τύψας αὐτῆς τῇ χειρὶ τὴν [3]) κοιλίαν, εἰπών· σπέρματα ἀνίκητα καὶ ἀνυπότακτα διαμείνατε, ἐξέρχεται πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπομονήν. γίνεται οὖν τὸ τοιοῦτον σύνηθες λοιπόν, ἡδέως αὐτῆς, ὡς ὑπὸ δράκοντος, Ἄμμωνος, Ἡρακλέους, Διονύσου πανθέου (sic) περιλαμβανονένης.

Ὡς δὲ ἡ γαστὴρ ὠγκοῦτο [4]), βλέψασα τὸν Νεκταναβὼ δειλῶς ἡ Ὀλυμπιὰς εἶπε· προφῆτα, τί μέλλω ποιεῖν, ἐὰν παραγενόμενος
fol. 188a Φίλιππος ἔγκυόν με εὕρῃ; Νεκταναβὼς εἶπε· μηδὲν πτοηθῇς, βασιλίς· ἐν τούτῳ βοηθὸς ἔσται ὁ τρίμορφος θεὸς Ἄμμων ὄνειρον αὐτῷ δεῖξαι, ὥστε ἀνέγκλητόν [5]) σε ὑπ' αὐτοῦ εἶναι. οὕτως μὲν οὖν Ὀλυμπιὰς ἐπλανᾶτο ἀνθρωπίνῳ θεῷ μοιχευομένη, πλὴν Αἰγυπτίῳ βασιλεῖ.

Cap. 8.

Καὶ δὴ λαβὼν ἱέρακα πελάγιον ὁ Νεκταναβὼς μαγεύσας ὀνειρόπομπον ποιεῖ τῷ Φιλίππῳ. εἶδεν [1]) γὰρ δι' ὀνείρων θεὸν [2]) εὐ-

---

6. 1) εἴδη 2) μαι 3) γρηγορῶσαν 4) καθῆραν 5) χορημάτιον 6) σχεσθῆναί 7) δράκον 8) ἀλκιδὴν 9) θυρσόκο^μ 10) γρηγορῶσα· 11) τίνος (τινὸς?) 12) ἐμαυτὴν 13) βασιλεῖς 14) πρὸς σηνὴς 15) ἄδειλος ἴσθι γενομένων. οὐκ ἐδειλίασεν (οὖν παν τῶν τῶν προηρημένων οὐκ ἐδειλίασεν) ἡ cett. das eingeklammerte von späterer hand corrigiert. **7.** 1) ἀλεύθαρσῶς 2) τῶν θεῶν 3) τὴν κοιλ. εἰπών· ἐξέρχ. πρ. τ. ἰ. ὑπομονὴν γίνεται· ὃν τὸ τοιοῦτον εἰπών· σπέρμ. ἀνίκητα· καὶ ἀνυπ. διαμείνατε· 4) ὀγκοῦτο· 5) ἀνεκλητόν
8. 1) ἴδεν 2) θεῶν

μορφον, πολιόν, κεραόν, ἔνθα τρόπον Ἄμμωνος, cυγκοινωνὸν[3]) τῆc Ὀλυμπιάδοc (scrib. cυγκοιμώμενον τῇ Ὀλυμπιάδι?)· ἀνιcτάμενοc δὲ ἀπ' αὐτῆc λέγει αὐτῇ[4])· κατὰ γαcτρὸc ἔχειc ἐξ ἐμοῦ παῖδα καὶ coῦ καὶ τοῦ πατρὸc Φιλίππου γενόμενον[5]) ἔκδικον. ὑπενόηcε δὲ τὴν φύcιν αὐτῆc Νειλῴᾳ[6]) βίβλῳ καταρράπτειν αὐτὸν καὶ cφραγίζειν δακτυλίῳ χρυcῷ ἐν λίθῳ γλυφὴν ἔχοντι κεφαλὴν λέοντοc[7]), ἡλίου κράτοc καὶ δοράτιον. ἔδοξε δὲ ἱέρακα ταῖc πτέρυξι[8]) [δοκημάζειν καὶ] διυπνίζειν αὐτόν. ταῦτα ἰδὼν πρωίαc ἀνιcτάμενοc μετεπέμψατο ὀνειροπόλον καὶ διηγεῖται τὸν χρηcμόν. ὁ δέ φηcι· Φίλιππε, καθὼc ἐθεάcω[9]) ἔγκυοc γέγονεν Ὀλυμπιάc[10]), πλὴν ὑπὸ θεοῦ. fol. 188b
τὸ γὰρ cφραγίζειν τινὰ[11]) τὴν φύcιν αὐτῆc πίcτεωc γέμει· οὐδεὶc γὰρ κενὸν ἀγγεῖον cφραγίζει, ἀλλὰ μεcτόν. ἐπεὶ[12]) (δὲ) βίβλῳ καταρραφεῖcα[13]) ἦν ἡ φύcιc, Αἰγυπτία ἐcτὶν ἡ cπορά· οὐδαμοῦ γὰρ βίβλοc γεννᾶται εἰ μὴ ἐν Αἰγύπτῳ μόνον. πλὴν οὐ ταπεινή, μᾶλλον δὲ λαμπρὰ ἡ τύχη καὶ ἔνδοξοc καὶ ἐπίcημοc διὰ τὸν χρύcεον δακτύλιον. (τί γὰρ χρυcοῦ ἐνδοξότερον,) δι' οὗ καὶ θεοὶ προcκυνοῦνται[14]); ὁ δὲ ἥλιοc ὁ τῆc γλυφῆc καὶ ἡ κεφαλὴ λέοντοc (καὶ τὸ δοράτιον λόγον ἔχει (?) τοιοῦτον·) ὁ γὰρ γεννώμενοc[15]) ἕωc ἀνατολῆc[16]) φθάcει[17]) πάνταc, πολεμίων δορυαλώτουc τὰc πόλειc ποιούμενοc. τὸ δὲ τὸν θεὸν κριοκέφαλον πολιὸν εἶναι, ὁ τῆc Λιβύηc[18]) Ἄμμων θεὸc ὁ τούτου cπορεύc. οὕτωc κρίναντοc τοῦ ὀνειροπόλου cυμπαθὴc[19]) ἤκουcεν Φίλιπποc τὸ ὅλωc cυνειληφέναι[20]) τὴν Ὀλυμπιάδα, κἂν εἴη ἐκ θεοῦ.

Cap. 9.

Νικήcαc οὖν τὸν πόλεμον εἰc Μακεδονίαν ἐποιεῖτο τὴν ἐπάνοδον. (ὡc δὲ ἦλθεν εἰc τὰ βαcίλεια,) ἐνύποπτοc ἡ Ὀλυμπιὰc ἠcπάcατο αὐτόν. ὁ δὲ ἀποβλέψαc αὐτὴν τεταραγμένην, ὁ Φίλιπποc εἶπε· τίνι παρεδόθηc Ὀλυμπιάc; . . . . .[1]) ὅτι ἁμαρτήcαcα οὐχ[2]) ἥμαρτεc· θεὸc γάρ cε εἰc τοῦτο [οὐκ] ἐβιάcατο, ἵνα ἐκ θεοῦ γεν- fol. 189
νήcαcα[3]) παῖδα Φιλίππου πατρὸc ἀναγορεύcῃc αὐτόν. πάντα γὰρ τὰ περὶ coῦ δι' ὀνείρων ἐθεαcάμην· διὸ ἀνέγκλητοc εἶ· πάντα γὰρ δυνάμενοι βαcιλεῖc πρὸc τοὺc θεοὺc οὐδὲν δυνάμεθα. οὕτωc εἰπόντοc εὔθυμον τὴν Ὀλυμπιάδα ἀποκατέcτηcεν.[4])

Cap. 10.

Ἐν[1]) δὲ μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐν τοῖc βαcιλείοιc[2]) κρύφα διάγων[3]) ὁ Νεκταναβὼc ἤκουcε Φιλίππου λέγοντοc τῇ Ὀλυμπιάδι· ἐπλάνηcάc[4]) με, γύναι· οὐχ ὑπὸ θεοῦ cύλλημμα[5]) ἔχειc, ἀλλ' ὑπὸ ἀνθρωπίνηc φύcεωc. εὐωχουμένου δὲ αὐτοῦ κατηφὴc[6]) ἦν διὰ τὸ

3) cυγκονωνὸν 4) αὐτῆc 5) γεννόμενον 6) ἐνίλωά 7) ἔχοντοc 8) πτέριξι 9) ἐθεάccω 10) ὀλιμπιάc 11) τῇ κατὰ 12) ἐπὶ 13) καταραφεῖcα 14) πρόcκινοῦνται 15) γλυφῆc· κεφαλῆc λέοντοc· ὁ γὰρ γ. cett. 16) κεφαλῆc 17) φθάcη 18) λύμνηc 19) cυμπαθεῖc 20) cυνειληφαῖναι **9.** 1) im mscr. keine lücke. 2) οὐκ 3) γεννήcειc 4) ἀπεκατέcτηcεν· **10.** 1) Ἔτι 2) βαcιλίοιc 3) κρύφαδι ἄγων 4) ἐπλάνεcάc 5) cύλλημα 6) κατειφῆc·

ἔγκυον[7]) εἶναι τὴν Ὀλυμπιάδα. ὁ δὲ Νεκταναβὼς[8]) ἀλλάξας ἑαυτὸν διὰ τῆς μαγείας (εἰς) δράκοντα μείζονα ἦλθε διὰ μέσου τοῦ τρικλίνου[9]) καὶ ἐσύρει (sic) φοβερόν, ὥςτε τὰ θεμέλια σεισθῆναι τοῦ παλατίου. οἱ δὲ συνεσθίοντες τῷ βασιλεῖ θεωρήσαντες τὸν δράκοντα ἐπήδησαν φόβῳ συνεχόμενοι, ἡ δὲ Ὀλυμπιὰς ἐπιγνοῦσα τὸν ἴδιον νυμφίον προέτεινε τὴν δεξιὰν αὐτῆς χεῖρα. καὶ ἐξεγείfol. 189b ρας ἑαυτὸν ὁ δράκων ἐπέθηκε[10]) τὸ γένειον (εἰς τὴν χεῖρα) καὶ ἐκύκλωσε πάντως.[11]) καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὰ γόνατα Ὀλυμπιάδος, καὶ προβαλὼν τὴν δίχηλον[12]) αὐτοῦ γλῶσσαν κατεφίλησεν[13]) αὐτήν, τεκμήριον στοργῆς ὁ δράκων πρὸς τοὺς θεωροῦντας ποιούμενος. καὶ τοῦ μὲν Φιλίππου ἅμα μεμφομένου, ἅμα δὲ καὶ θαυμάζοντος καὶ ἀκορέστως προσέχοντος, [καὶ ταῦτα πράξας Νεκταναβὼ πρὸς ἔνδειξιν ἀφανὴς ἐγένετο,] μεταβάλλει[14]) ἑαυτὸν ὁ δράκων εἰς ἀετόν, καὶ τὸ ποῦ ἐχώρησε περιττὸν τὸ λέγειν. ὁ δὲ Φίλιππος ἐκ τοῦ φόβου νοήσας εἶπεν· γύναι, τεκμήριον τοῦ περὶ σὲ ἀγῶνος ἐθεασάμην τὸν θεόν σοι βοηθοῦντα ἐν τῷ κινδύνῳ· τίς δὲ θεός, νῦν οὐκ οἶδα. ἔδειξε γὰρ ἐμοὶ[15]) θεοῦ Ἄμμωνος μορφὴν καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀσκληπιοῦ. ἡ δὲ Ὀλυμπιὰς (εἶπεν αὐτῷ· καθὼς μοι ἐδήλωσεν αὐτός, ὅτε μοι συνῆλθεν, ἁπάσης Λιβύης θεὸς Ἄμμων ἐστίν. ὁ δὲ Φίλιππος) ἰδὼν ταῦτα ἐμακάριζεν ἑαυτόν, θεοῦ σπορὰν μέλλοντα καλεῖν[16]) τὸ τικτόμενον ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικός.

Cap. 11.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς καθεζομένου τοῦ Φιλίππου ἔν τινι τῶν βασιλικῶν τόπων συμφύτῳ, ὀρνέων[1]) διαφόρων πλήθη ἐνέμοντο fol. 190a ἐπὶ τῷ τόπῳ. καὶ αἰφνιδίως[2]) ὄρνις ἀλλομένη εἰς τὸν κόλπον Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἔτεκεν ᾠόν· καὶ ἀποκυλισθὲν ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ πεσὸν[3]) εἰς τὴν γῆν ἀπερράγη, ἀφ' οὗ ἐξεπήδησε μικρὸν δρακόντιον, ὅπερ κυκλεῦσαν τὰ[4]) ἔξωθεν[5]) τοῦ ᾠοῦ πάλιν ἐζήτει εἰσελθεῖν ὅθεν ἐξῆλθε· καὶ βαλὼν ἔσωθεν τὴν κεφαλὴν ἐτελεύτησεν. ταραχθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς Φίλιππος μετεστείλατό τινα[6]) σημειολύτην καὶ ὑφηγήσατο αὐτῷ τὸ γενόμενον. ὁ δὲ σημειολύτης εἶπεν αὐτῷ ἐμπνευσθεὶς ἐκ θεοῦ· βασιλεῦ, ἔσται[7]) σοι υἱός, ὃς περιελεύσεται ὅλον τὸν κόσμον, πάντας τῇ ἰδίᾳ δυνάμει ὑποτάσσων· ὑποστρέφων δὲ εἰς τὰ ἴδια βασίλεια ὀλιγοχρόνιος τελευτήσει. ὁ γὰρ δράκων βασιλικὸν ζῶόν ἐστιν· τὸ δὲ ᾠὸν παραπλήσιον τῷ κόσμῳ, ὅθεν ὁ δράκων ἐξῆλθε. κυκλεύσας οὖν τὸν κόσμον καὶ βουλόμενος ὅθεν ἐξῆλθεν εἰσελθεῖν οὐκ ἔφθασεν ἀλλ' ἐτελεύτησεν. ὁ μὲν οὖν σημειολύτης ἐπιλύσας τὸ σημεῖον καὶ δοματισθεὶς[8]) παρὰ τοῦ βασιλέως Φιλίππου ἐξῆλθεν.

---

7) ἐγγῦον 8) ννεκταναβὼς 9) τρικλείνου 10) ἐπέθυκε 11) πάντας 12) δίχειλον 13) κατεφίλισεν 14) μεταβάλει 15) ἐμὶ 16) καλεῖσθαι **11.** 1) τόπων· συμφύτω ὀρνέων· 2) αἰφνήδίως 3) πεσῶν 4) κυκλεύσαντα· 5) ἔξοθεν 6) μετεστήλατο τίνα 7) ἔστε 8) δωματισθεὶς

(Cap. 12.)

Καὶ τελεcθέντος[1]) τοῦ χρόνου τοῦ τεκεῖν τὴν Ὀλυμπιάδα, fol. 190b
καθίcαcα[2]) ἐπὶ τὸν κυοφόρον δίφρον ὠδίνει. παρεcτὼc δὲ Νεκτα-
ναβὼ καταμετρήcαc τοὺc οὐρανίουc δρόμουc ἐψυχαγώγει αὐτὴν
τοῦ μὴ cπεῦcαι ἐπὶ τῷ τοκετῷ, καὶ cυγκλονήcαc τὰ κοcμικὰ cτοι-
χεῖα, τῇ μαγικῇ δυνάμει χρώμενοc, ἐμάνθανε τὰ ἐνεcτῶτα καὶ
λέγει αὐτῇ· γύναι, ἔπεχε cεαυτὴν καὶ νίκηcον τὰ ἐνεcτῶτα τῇ
φύcει. ἐὰν γὰρ νῦν ἀποκυήcῃc, ὑπόδουλον αἰχμάλωτον ἢ μέγα
τέραc γεννήcειc. πάλιν οὖν τῆc γυναικὸc ὑπὸ τῶν ὠδίνων ὀχλου-
μένηc καὶ μηκέτι καταcχεῖν δυναμένηc πλείcτων τῶν[3]) πόνων, ὁ
Νεκταναβὼc ἔφη· καρτέρηcον[4]) ὀλίγον, γύναι· ἐὰν γὰρ νῦν ἀπο-
κυήcειc, γάλλοc[5]) ἔcται ἀπρόκοποc ὁ γεννώμενοc.[6]) τινὰ δὲ καὶ
παρηγορίαν[7]) καὶ χρηcτοὺc λόγουc[8]) ὁ Νεκταναβὼ (παρεῖχε καὶ)
τὰc χεῖραc τοῖc φυcικοῖc πόροιc ἐδίδαcκεν ἐπέχειν τὴν Ὀλυμ-
πιάδα· αὐτὸc δὲ τῇ ἰδίᾳ μαγείᾳ χρώμενοc κατεῖχε τῆc γυναικὸc
τὸν τοκετόν. πάλιν οὖν κατανοήcαc τοὺc οὐρανίουc δρόμουc τῶν
κοcμικῶν cτοιχείων ἐπέγνω τὸν cύμπαντα κόcμον μεcουρανοῦντα
καὶ λαμπηδόνα τινὰ ἀπὸ οὐρανοῦ ἐθεάcατο ὡc τοῦ ἡλίου μεcου- fol. 191a
ρανοῦντοc, καὶ ἔφη πρὸc τὴν Ὀλυμπιάδα· δίδου νῦν τὴν πρὸc
γέννηcιν[9]) φωνήν. καὶ αὐτὸc δὲ ἐπένευcεν αὐτῆc τὸν τοκετὸν καὶ
εἶπεν αὐτῇ· βαcιλέα ἄρτι τέξει κοcμοκράτορα. ἡ δὲ Ὀλυμπιὰc
μεῖζον[10]) βοὸc μυκηcαμένη ἀπεκύηcε παῖδα ἄρρενα cὺν ἀγαθῇ
τύχῃ. τοῦ δὲ παιδὸc πεcόντοc εἰc τὴν γῆν ἐγένοντο βροντῶν
κτύποι ἀλλεπάλληλοι καὶ ἀcτραπῶν φωτιcμοί[11]), ὥcτε τὸν cύμ-
παντα κόcμον κινεῖcθαι.

Cap. 13.

Πρωίαc δὲ γενομένηc[1]) ἰδὼν Φίλιπποc τὸ τεχθὲν παιδίον
ὑπὸ Ὀλυμπιάδοc ἔφη· ἐβουλόμην[2]) μὲν αὐτὸ[3]) μὴ ἀναθρέψαι,
διὰ τὸ γέννημα ἐμὸν μὴ[4]) εἶναι, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁρῶ τὴν μὲν cπορὰν
θεοῦ οὖcαν, τὸν δὲ τοκετὸν ἐπίcημον κοcμικόν, τρεφέcθω[5]) εἰc
μνήμην τοῦ τελευτήcαντόc μου παιδόc, γενομένου[6]) μοι[7]) ἐκ (τῆc)
προτέραc γυναικόc· καλείcθω[8]) δὲ Ἀλέξανδροc. καὶ οὕτωc εἰπόν-
τοc τοῦ Φιλίππου πᾶcαν ἐπιμέλειαν[9]) ἐλάμβανε τὸ παιδίον· cτε-
φανηφορία[10]) δὲ καθ' ὅληc τῆc Μακεδονίαc ἐγένετο καὶ τῆc Πέλ-
ληc καὶ τῆc Θράκηc καὶ ταῖc ἑτέραιc χώραιc.[11]) ἵν' οὖν μὴ ἐπὶ
πολὺ[12]) βραδύνω τὸν λόγον περὶ τῆc ἀνατροφῆc Ἀλεξάνδρου, fol. 191b
ἀπεγαλακτίcθη, καὶ ἀναβιβάζεται τῇ ἡλικίᾳ. ἀνδρυνθέντοc δὲ
Ἀλεξάνδρου τὸν χαρακτῆρα οὐχ ὅμοιον εἶχε Φιλίππῳ[13]), ἀλλ' οὐδὲ
Ὀλυμπιάδι τῇ μητρὶ οὐδὲ τῷ cπείραντι· ἀλλ' ἰδίῳ τύπῳ κεκοcμη-

12. 1) τελευθέντοc (τελευτηθέντοc?) 2) καθήcαcα 3) τῶν πλή-
cτων 4) καρτέριcον 5) γάλλον 6) γεννόμενοc 7) παριγορίαιc
8) χρηcτοῖc λόγοιc· 9) προcγέννηcιν 10) μείζων 11) φοτιcμοί·
13. 1) γενωμένηc 2) ἐβολόμην 3) αὐτῶ 4) μοι 5) θρε-
φέcθω 6) γενναμένου 7) μου 8) καλεῖcθο 9) ἐπιμέλιαν 10)
cτεφανηφόροc 11) χόραιc· 12) πολῆ 13) φιλίππου

μένος μορφὴν μὲν εἶχεν ἀνθρώπου, τὴν δὲ χαίτην[14]) λέοντος, τοὺς
δὲ ὀφθαλμοὺς ἑτερογλαύκους· τὸν μὲν δεξιὸν κατωφερῆ[15]) (καὶ
μέλανα) ἔχων, τὸν δὲ εὐώνυμον[16]) γλαυκόν· ὀξεῖς δὲ τοὺς ὀδόντας
ὡς πασσαλίσκους, ὡς δράκοντος, ὁρμὴν δὲ ἐνέφηνε[17]) λέοντος,
[ὀξύς· πρόδηλος δὲ ἦν·] κατὰ χρόνους δὲ αὐξήσας εἰς τὰ μαθήματα
ἐμελέτα. ἐγένετο δὲ αὐτοῦ τροφὸς Λεκάνη, ἡ Μέλαντος ἀδελφή,
παιδαγωγὸς δὲ καὶ ἀνατροφεὺς Λεωνίδης[18]), διδάσκαλος γραμμά-
των Πολυνείκης[19]), μουσικῆς δὲ Λεύκιππος Λήμνιος[20]), γεωμε-
τρίας[21]) δὲ Μέλεμνος Πελοποννήσιος, ῥητορικῶν δὲ λόγων Ἀνα-
ξιμένης[22]) Ἀριστοκλέους ὁ Λαμψακηνός[23]), φιλοσοφίας δὲ Ἀριστο-
τέλης Νικομάχου[24]), Σταγειρίτης.[25]) Ἀλέξανδρος δὲ πᾶσαν παιδείαν
καὶ ἀστρονομίαν μελετήσας καὶ ἀπολυόμενος ἐκ τῶν μαθημάτων
fol. 192a τοὺς συμμαθητὰς αὐτοῦ ἐδίδασκε κατὰ μέρος καὶ εἰς πόλεμον αὐ-
τοὺς ἤθροιζε, καὶ μόνος συνῆπτε τὴν μάχην· ὁπότε δὲ ἑωράκει
μέρος ἡττώμενον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, εἰς τὸ ἡττώμενον[26]) μέρος με-
τέβαινε καὶ ἐβοήθει[27]) καὶ πάλιν ἐνίκα, ὡς φανερὸν ἦν, ὅτι αὐτὸς
ἦν ἡ νίκη. οὕτως μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἀνετρέφετο. καὶ μετὰ τῶν
στρατευμάτων ἐπὶ τὸ καμπικὸν ἔτρεχε μελέτημα, καὶ τοῖς ἵπποις
ἐναλλόμενος[28]) ἵππευεν. ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν κομίζουσιν οἱ
τοῦ Φιλίππου ἱπποφορβοὶ[29]) ἐκ τῶν ἱπποφορβίων αὐτοῦ πῶλον
ὑπερμεγεθέστατον καὶ παρέστησαν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ[30])
λέγοντες· δέσποτα βασιλεῦ, τοῦτον τὸν ἵππον ἐν τοῖς βασιλικοῖς
ἱπποφορβίοις εὕρομεν γεννηθέντα, κάλλει διαφέροντα τοῦ Πηγά-
σου·[31]) ὃν κομίζομέν σοι, δέσποτα. θεασάμενος δὲ αὐτοῦ τὸ μέγε-
θος καὶ τὸ κάλλος Φίλιππος ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασεν. βίᾳ δὲ φρου-
ρούμενος ὑπὸ πάντων κατείχετο. οἱ δὲ ἱπποφορβοὶ[29]) εἶπον·
δέσποτα βασιλεῦ, ἀνθρωποφάγος[32]) ἐστίν. ὁ δὲ βασιλεὺς Φίλιππος
fol. 192b εἶπεν· ἀληθῶς[33]) ἐν τούτῳ πληροῦται τὸ ἐν τοῖς Ἕλλησι παροί-
μιον[34]), ὅτι ἐγγὺς ἀγαθοῦ πέφυκε[35]) κακόν. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἔφατε[36])
αὐτὸν ἐνηνοχέναι, λήψομαι αὐτόν. καὶ ἐκέλευσε τοῖς προπόλοις[37])
αὐτοῦ ποιῆσαι σιδηροῦν κάγκελον[38]) καὶ τοῦτον ἐγκλεῖσαι ἀχα-
λίνωτον[39]), καὶ τοὺς μὴ ὄντας ὑπηκόους τῆς ἐμῆς βασιλείας, ἀλλ᾽
ὑποπίπτοντας [ἢ] τῷ νόμῳ ἀπειθοῦντας ἢ ἐπὶ λῃστείᾳ ληφθέντας
αὐτῷ παραβάλλετε.[40]) καὶ ἐγένετο καθὼς ἐκέλευσεν ὁ βασιλεύς.

Cap. 14.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος προέκοπτε τῇ ἡλικίᾳ, καὶ γενόμενος ἐτῶν
ιβ´ μετὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατευμάτων παρεγένετο,

---

14) χέτην 15) κατωφερεῖ 16) ἐβώνυμον 17) ἐνέφανε 18) κλεονίδης 19) πολυνίκης 20) λιμναῖος 21) γεομετρίας 22) ἀξιμένης 23) λαψηκινὸς· 24) νικομάχους 25) τατιίτης (von jüngerer hand am rande σταγειρίτης) 26) τω ἡττόμενον 27) ἐβοήθη 28) ενηλόμενος 29) ἱπποφόροι 30) φιλείππω· 31) πιγάσου 32) ἀνθροποφάγος 33) ἀληθὸς 34) προοίμιον· 35) πέφηκε 36) ἔφητε 37) πρωπώλοις 38) σίδερον κάγγελον· 39) ἀχαλίνοτον· 40) παραβάλεται

καὶ καθώπλιζεν[1]) ἑαυτόν, καὶ συνώρμα[2]) τοῖς στρατεύμασιν καὶ
τοῖς ἵπποις ἐφήλλετο[3]), ὥστε ὁρῶντα[4]) τὸν Φίλιππον εἰπεῖν·
τέκνον Ἀλέξανδρε, [στυγῶ[5]) δέ σου τὸν χαρακτῆρα[6]) ὅμοιόν μοι
(μὴ) τυγχάνοντα·] φιλῶ σου τοὺς τρόπους καὶ τὸ γενναῖον, οὐ[7])
τὸν χαρακτῆρα, ὅτι οὐχ ὅμοιός μοι τυγχάνει. λυπηρὰ δὲ ταῦτα
πάντα τῇ Ὀλυμπιάδι ἐτύγχανον. καλεῖ οὖν τὸν Νεκταναβὼν πρὸς
ἑαυτὴν ἡ Ὀλυμπιάς, καὶ λέγει αὐτῷ· σκέψαι[8]) τί βούλεται περὶ fol. 193ᵃ
ἐμοῦ Φίλιππος. θεὶς δὲ τὸν πίνακα[9]) καὶ τοὺς ἀστέρας σκέπτεται
περὶ αὐτῆς παρακαθημένου αὐτοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου. καὶ εἶπε
πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρος· πάτερ, οὐ τοίνυν οὓς λέγεις ὧδε[10]) ἀστέ-
ρας ἐν τῷ οὐρανῷ φαίνονται. καὶ μάλα, ἔφη, τέκνον. καὶ λέγει
αὐτῷ Ἀλέξανδρος· οὐ δύναμαι[11]) αὐτοὺς εἰδέναι[12]) (ἰδεῖν?); ὁ
δὲ[13]) εἶπε· ναὶ τέκνον, δύνασαι ἑσπέρας γινομένης. καὶ τῇ ἑσπέρᾳ
παραλαβὼν Νεκταναβὼ τὸν Ἀλέξανδρον, φέρει αὐτὸν ἔξω τῆς
πόλεως εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναβλέπων εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδεί-
κνυεν[14]) τῷ Ἀλεξάνδρῳ τοὺς οὐρανίους ἀστέρας. ὁ δὲ Ἀλέξαν-
δρος κατέχων αὐτοῦ τὴν χεῖρα φέρει αὐτὸν εἰς [τὸν] βόθυνον καὶ
ἀπολλύει[15]) αὐτόν. καταπεσὼν δὲ Νεκταναβὼ λαμβάνει φοβερῶς
κατὰ τῶν ἰνίων αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· οἴμοι τέκνον Ἀλέξανδρε, τί
σοι ἔδοξε τοῦτο ποιῆσαι[16]); ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἑαυτὸν μέμ-
φου μαθηματικέ. ὁ δὲ ἔφη· διὰ τί, τέκνον; ὁ δὲ Ἀλέξανδρός
φησιν· ὅτι τὰ ἐπὶ γῆς μὴ ἐπιστάμενος τὰ ἐν οὐρανῷ ἐκζητεῖς.[17])
καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Νεκταναβώ· τέκνον, φοβερῶς εἴληφα τὸ πρᾶγμα·
ἀλλ᾿ οὐκ ἔστιν οὐδένα θνητῶν κατανικῆσαι τὴν εἱμαρμένην.[18]) ὁ
δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε· διὰ τί; λέγει αὐτῷ[19]) Νεκτανεβώ· ὅτι ἐμοι-
ρολόγησα ἑαυτόν, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἰδίου τέκνου ἀναιρεθῆναί[20]) με δεῖ, fol. 193ᵇ
καὶ οὐκ ἐξέφυγον τὴν μοῖραν, ἀλλ᾿[21]) ὑπὸ σοῦ ἀνῃρέθην. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ἔφη· ἐγὼ οὖν υἱός σού εἰμι; τότε διηγήσατο αὐτῷ ὁ
Νεκτανεβὼ τὴν ἐν[22]) Αἰγύπτῳ βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπ᾿ Αἰγύ-
πτου φυγήν, τὴν εἰς Πέλλην αὐτοῦ ἐπιδημίαν[23]), καὶ τὴν πρὸς
Ὀλυμπιάδα[24]) εἴσοδον αὐτοῦ, καὶ τὴν σκέψιν αὐτῆς, καὶ τὸ πῶς
εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν, ὡς θεὸς Ἄμμων, καὶ τὸ πῶς συνεμίγη
αὐτῇ.[25]) λέγων δὲ ταῦτα ἐξέπνευσεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ἀκούσας ταῦτα παρ᾿ αὐτοῦ καὶ πεισθεὶς ὑπ᾿ αὐτοῦ
τὸν ἴδιον πατέρα τελευτήσαντα, κατενύγη καὶ φοβηθεὶς οὐκ εἴασεν
αὐτὸν ἐν τῷ βόθρῳ, μή πως θηριόβρωτος[26]) γένηται·[27]) νὺξ γὰρ
ἦν καὶ ἔρημος ὁ τόπος. καὶ στοργὴν λαβὼν πρὸς τὸν σπείραντα
διεζώσατο[28]) καὶ ἐπιτίθεται αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ γενναίως
καὶ ἀπάγει πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ. καὶ θεασαμένη ἡ fol. 194ᵃ
Ὀλυμπιὰς εἶπε πρὸς Ἀλέξανδρον· τί τοῦτο, τέκνον; ὁ δὲ εἶπε·

---

14. 1) καθόπληζεν 2) συνόρμα 3) ἐφήλετο 4) ὁρόντα 5) σταγῶ (?) 6) χαρακτίρα 7) ὁ 8) σκέψε 9) πήνακα 10) ὅδε 11) δύναμε 12) ἰδέναι· 13) ὅδε 14) ἐδείκνυσεν 15) ἀπόλύει 16) ποιῆσας; 17) ἐκζητῆς· 18) ἡμαρμένην· 19) αὐτῶν 20) ἀνερεθῆναι 21) ἀλ᾿ 22) ἐ 23) ἐπιδιμίαν 24) ὀλυμπιάδαν 25) αὐτὴν· 26) θυριόβροτος 27) γένητε· 28) δυεζώσατο

[νέος αἰνείας] τυμβεύςων[29]) βαστάζω. καὶ διηγήςατο αὐτῇ πάντα λεπτομερῶς, ἃ ἤκουςε παρὰ τοῦ Νεκτανεβώ. ἡ δὲ θαυμάςαςα κατέγνω ἑαυτῆς ὡς πλανηθεῖςα ὑπ' αὐτοῦ μαγικαῖς κακοτεχνίαις ἐμοιχεύθη. ςτοργὴν δὲ λαβοῦςα ἔθαψεν[30]) αὐτὸν πρεπόντως[31]) ὡς πατέρα Ἀλεξάνδρου. καὶ τάφον ποιηςαμένη ἐκεῖ αὐτὸν ἔθετο.

Θαῦμα τῆς προνοίας ἐςτὶ δόκιμον, τὸν (μὲν) Νεκτανεβὼ Αἰγύπτιον τυγχάνοντα εἰς τὴν Μακεδονίαν Ἑλλαδικῇ[32]) ταφῇ κηδευθῆναι, (τὸν δὲ Ἀλέξανδρον Μακεδόνα τυγχάνοντα εἰς Αἰγυπτιακὴν ταφὴν κηδευθῆναι.)

Cap. 15.

Ἐπανελθὼν δὲ Φίλιππος ἀπὸ τῆς ἀποδημίας[1]) ἀπῆλθεν εἰς Δελφοὺς χρηςμοδοτηθῆναι, τίς ἄρα[2]) μετ' αὐτὸν βαςιλεύςει. ἡ δὲ ἐν Δελφοῖς Πυθία[3]) γευςαμένη τοῦ Καςταλίου νάματος[4]), διὰ χθονίου χρηςμοῦ οὕτως εἶπεν· Φίλιππε, ἐκεῖνος ὅλης τῆς[5]) οἰκουμένης βαςιλεύςει, καὶ δόρατι πάντας ὑποτάξει, ὅςτις τὸν Βουκέφαλον ἵππον ἁλλόμενος διὰ μέςης τῆς Πέλλης[6]) διοδεύςει. ἐκλήθη δὲ Βουκέφαλος, ἐπειδὴ ἐν τῷ μηρῷ εἶχεν ἐκ καύματος βοὸς [φαί-
fol. 194b νοντα] κεφαλήν.[7]) ὁ δὲ Φίλιππος ἀκούςας τὸν χρηςμὸν προςεδόκα νέον Ἡρακλῆν.[8])

Cap. 16.

Ἀλέξανδρος δὲ Ἀριςτοτέλει[1]) τῷ καθηγητῇ οὐ μόνος[2]) ἐχρήςατο. καὶ ἱκανῶν ὄντων ἄλλων παίδων τῷ Ἀριςτοτέλει εἰς μάθηςιν παιδείας, ὄντων δὲ ὑπ' αὐτῷ βαςιλέων υἱῶν[3]), εἶπεν ἐν μιᾷ (τῶν ἡμερῶν) πρὸς ἕνα αὐτῶν[4]) Ἀριςτοτέλης· ἐὰν κληρονομήςῃς[5]) τοῦ πατρός ςου τὸ βαςίλειον, τί μοι χαρίζῃ τῷ καθηγητῇ ςου; ὁ δὲ εἶπεν· ἔςῃ[6]) παρ' ἐμοὶ[7]) ςυνδίαιτος μονοκράτωρ[8]), καὶ ἔνδοξόν ςε παρὰ πάντας ποιήςω. ἑτέρου δὲ ἐπύθετο· εἰ δὲ ςὺ τέκνον παραλάβῃς τὸ βαςίλειον τοῦ πατρός ςου, πῶς μοι χρήςῃ[9]) τῷ καθηγητῇ ςου; ὁ δὲ εἶπεν· διοικητήν ςε ποιήςω, καὶ τῶν ὑπ' ἐμοῦ κρινομένων πάντων ςύμβουλον[10]) καταςτήςω. εἶπε δὲ καὶ πρὸς Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ςὺ τέκνον Ἀλέξανδρε παραλάβῃς τὸ βαςίλειον τοῦ πατρός ςου Φιλίππου, πῶς μοι[11]) χρήςει τῷ καθηγητῇ ςου; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· περὶ μελλόντων πραγμάτων ἄρτι μοι (μὴ?) πυνθάνῃ· τῆς αὔριον ἐνέχυρον μὴ ἔχων, τότε δώςω ςοὶ τοῦ καιροῦ[12]) καὶ τῆς ὥρας ἐλευςομένης. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἀριςτοτέ-
fol. 195a λης· χαίροις Ἀλέξανδρε κοςμοκράτωρ (κοςμοκράτορ?), ςὺ γὰρ

29) τυμνεύςων (τὸν Ἀγχίςην?) 30) ἔθαψαν 31) πρεπόντος 32) ἐλαδικῇ **15.** 1) ἀποδιμίας. diese ἀποδημία nur in A angedeutet (cap. 14 note 4 Müll.) 2) ὧρα 3) παθεῖα 4) νάμματος 5) ὅ ληςτῆς 6) πέλης 7) κεφαλῆς· (ἐγκαύματα βοὸς φαίνοντα κεφαλὴν oder κεφαλάς?) 8) ἡρακλήν. **16.** 1) ἀριςτοτέλης 2) μόνος οὐκ 3) υἱοὺς· 4) αὐτὸν 5) κληρονομίςης 6) ἔςω 7) ἐμοῦ 8) μηνοκράτωρ· 9) μη χρήςη 10) ςύμβουλόν (add. ςε?) 11) μη 12) κεροῦ·

μέγιστος βασιλεὺς ἔσῃ. ὑπὸ πάντων δὲ Ἀλέξανδρος ἐφιλεῖτο ὡς φρενήρης καὶ πολεμιστής, ὑπὸ δὲ Φιλίππου ἐν ἀμφιβολίᾳ (ἦν). ἔχαιρε γὰρ ὁρῶν τοιοῦτον ἀρειμάνιον[13]) πνεῦμα τοῦ παιδός, ἐλυπεῖτο δὲ μὴ[14]) ὅμοιον αὐτὸν ὁρῶν τῷ ἑαυτοῦ χαρακτῆρι.

Cap. 17.

Ἐγένετο δὲ Ἀλέξανδρος ἐτῶν ιε', καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἔτυχε διέρχεσθαι αὐτὸν ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἦν ὁ Βουκέφαλος ἵππος ἐγκεκλησμένος, καὶ ἤκουσε χρεμετισμοῦ[1]) φοβεροῦ. καὶ ἐπιστραφεὶς πρὸς τοὺς προπόλους[2]) εἶπεν· τίς οὗτος ὁ χρεμετισμός[3]) του ἵππου; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πτολεμαῖος ὁ στρατάρχης εἶπεν· δέσποτα, οὗτός ἐστιν ὁ Βουκέφαλος ἵππος, ὃν ὁ πατήρ σου ἐνέκλεισε διὰ τὸ ἀνθρωποφάγον αὐτὸν εἶναι. ἀκούσας δὲ ὁ ἵππος τῆς Ἀλεξάνδρου λαλιᾶς ἐχρεμέτισεν[4]) ἐκ δευτέρου, οὐχ ὡς πάντοτε φοβερόν, ἀλλὰ μελιχρὸν καὶ λιγυρόν, ὡς ὑπὸ θεοῦ ὑποτασσόμενος. ὡς οὖν ἤγγισε τῷ καγκέλλῳ[5]) Ἀλέξανδρος, εὐθέως ὁ ἵππος προέτεινε τοὺς ἐμπροσθίους πόδας τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τὴν γλῶτταν αὐτοῦ προσχὼν [ἐν] αὐτῷ, ὑποφαίνων τὸν ἴδιον δεσπότην. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος θεασάμενος[6]) τὴν θαυμαστὴν τοῦ ἵππου πρόσοψιν, καὶ λείψανα πολλῶν[7]) ἀνθρώπων βιαιοθανάτων[8]) ὑποκείμενα αὐτῷ, παραγκωνισάμενος τοὺς φύλακας τοῦ ἵππου ἤνοιξε τὸ κάγκελλον[9]), καὶ δραξάμενος τοῦ τένοντος[10]) αὐτοῦ ὑπετάγη αὐτῷ, καὶ ἥλατο ἀχαλίνωτον, καὶ διῆγε διὰ μέσης τῆς πόλεως Πέλλης. δραμὼν δέ τις τῶν ἱπποφορβῶν ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ ἔξω ὄντι τῆς πόλεως Πέλλης. ὁ δὲ Φίλιππος ὑπομνησθεὶς τοῦ χρησμοῦ εὐθέως ὑπήντησε τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἠσπάσατο αὐτὸν εἰπών· χαίροις Ἀλέξανδρε κοσμοκράτωρ. καὶ ἀπὸ τότε ἱλαρὸς ἦν Φίλιππος ἐπὶ τοῦ τέκνου ἐλπίδι. fol. 195b

Cap. 18.

Μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εὗρεν εὐκαιροῦντα[1]) τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀλέξανδρος καὶ καταφιλήσας αὐτὸν εἶπεν· πάτερ, δέομαί σου ἐπιτρέψαι[2]) μοι εἰς Πίσας[3]) πλεῦσαι ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν[4]) Ὀλυμπίων, ἐπειδὴ ἀγωνίσασθαι βούλομαι. ὁ δὲ Φίλιππος εἶπε πρὸς αὐτόν· καὶ ποῖον ἄσκημα ἀσκήσας τοῦτο ἐπιθυμεῖς; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἁρμελατῆσαι (sic) βούλομαι. ὁ δέ φησιν· τέκνον, ἐγὼ νῦν fol. 196a προνοήσομαί σοι[5]) ἵππους ἐκ τῶν ἐμῶν ἱπποστασίων[6]) ἐπιτηδείους· καὶ οὗτοι μὲν ἐπιμεληθήσονται, σὺ δὲ τέκνον γύμναζε σεαυτὸν ἐπιμελέστερον, ὁ γὰρ ἀγὼν ἔνδοξός ἐστιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· πάτερ, σὺ ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθεῖν ἐν τῷ ἀγῶνι· ἔχω γὰρ ἵππους ἐκ νέας ἡλικίας, οὓς ἐγὼ ἐμαυτῷ ἀνέθρεψα. καταφιλήσας δὲ αὐτὸν

---

13) ἀριμάνιον 14) μοι **17.** 1) χραιμετισμοῦ 2) πρωπώλους 3) χραιμετισμός 4) ἐχραιμέτισεν 5) καγγέλλῳ 6) θεασσάμενος 7) πολῶν 8) βιοθανάτων· 9) κάγγελλον· 10) στένοντος **18.** 1) εὐκεροῦντα 2) ἐπιτρέψε 3) πίσσας 4) τῶν ἀγωνάτων 5) σου 6) ἱπποσταλέντων (?)

[τὸν Ἀλέξανδρον] Φίλιππος καὶ θαυμάςας αὐτοῦ τὴν προθυμίαν
φηςὶν πρὸς αὐτόν· τέκνον, (εἰ) τοῦτο βούλει, βάδιζε ὑγιαίνων.[7])
ἀπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα ἐκέλευςεν ναῦν[8]) καινὴν καταςκευα-
cθῆναι, καὶ τοὺς ἵππους ἅμα καὶ ἅρμαςιν ἐμβληθῆναι. ἐπέβη δὲ
Ἀλέξανδρος ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ἡφαιςτίωνι, καὶ ἀποπλεύςας
παρεγένετο εἰς Πίςας.[9]) ἐξελθὼν δὲ καὶ λαβὼν ξένια πολλὰ ἐκέ-
λευςε τοῖς παιςὶ [εἰς] τὴν τῶν ἵππων ἄλειψιν ποιεῖςθαι, καὶ αὐτὸς
ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ἡφαιςτίωνι[10]) ἐπὶ περίπατον[11]) ἐξῄει.[12]) καὶ
ὑπήντηςεν αὐτῷ Νικόλαος υἱὸς Ἀνδρέου βαςιλέως Ἀκαρνάνων,
πλούτῳ καὶ τύχῃ, δυςὶ θεοῖς, φρυαττόμενος[13]), καὶ τῇ τοῦ ςώμα-
fol. 196b τος δυνάμει πεποιθώς. καὶ προςελθὼν ἠςπάςατο τὸν Ἀλέξανδρον
εἰπών·[14]) χαίροις μειράκιον. ὁ δὲ ἔφη· χαίροις καὶ ςύ, ὅςτις εἶ[15])
καὶ ὅθεν τυγχάνεις.[16]) ὁ δὲ Νικόλαος εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· ἐγώ
εἰμι Νικόλαος ὁ βαςιλεὺς Ἀκαρνάνων.[17]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε
πρὸς αὐτόν· μὴ οὕτω γαυριῶ, Νικόλαε βαςιλεῦ, καὶ φρυάττου ὡς
τὸ ἱκανὸν ἔχων τῆς αὔριον ζωῆς· τύχη γὰρ οὐχ[18]) ἕςτηκεν ἐφ᾽
ἑνὸς τόπου, ῥοπὴ δὲ τοὺς ἀλαζόνας κατευτελίζει. ὁ δὲ Νικόλαος
ἔφη· λέγεις μὲν ὀρθῶς, ὑπονοεῖς δὲ οὐχ οὕτως· τί δὲ παρεγέ-
νου[19]) ἐνταῦθα, θεατὴς ἢ ἀγωνιςτής; ἔμαθον γὰρ ὅτι Φιλίππου εἶ
τοῦ Μακεδόνος υἱός. Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἐγὼ πάρειμι ἀγωνίςαςθαί
ςοι τὸν ἱππαςτικὸν ἀγῶνα μικρὸς ὢν τῇ ἡλικίᾳ. Νικόλαος (εἶπε)·
μᾶλλον[20]) παλαιςτὴς[21]) ἢ παγκρατιῶν[22]) ἢ ἱμαντομάχος ἥκεις.[23])
ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάλιν ἔφη· ἁρμελατῆςαι βούλομαι. ὑπερζέςας
δὲ τῇ χολῇ ὁ Νικόλαος καὶ καταφρονήςας Ἀλεξάνδρου, θεωρήςας
τὸ νέον[24]) τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ μαθὼν τὸ τῆς ψυχῆς ἔκχυμα (sic)
fol. 197a ἐνέπτυςεν αὐτῷ εἰπών· μή ςοι καλῶς γένοιτο. ὁρᾶτε εἰς τίνα
ἐλήλυθεν τὸ Πιςαῖον[25]) ςτάδιον.[26]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεδεμένος
(δεδαημένος — δεδιδαγμένος?) ὑπὸ τῆς φύςεως ἐγκρατεύεςθαι,
ἀπομαξάμενος τὸν ἐν ὕβρει ςίελον[27]), καὶ μειδιάςας θανάςιμον,
φηςί· Νικόλαε ἄρτι ςε νικήςω καὶ ἐν τῇ πατρίδι ςου Ἀκαρνάνων[28])
δόρατί ςε λήψομαι. καὶ ἀπέςτηςαν ἀπ᾽ ἀλλήλων διαμαχόμενοι.

Cap. 19.

Μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας ἐπέςτη ἡ τοῦ ἀγῶνος προθεςμία· καὶ
εἰςῆλθον ἁρμελατῆςαι[1]) ἐννέα, οἱ μὲν [εἰςῆλθον] δ΄ υἱοὶ βαςιλέων[2])
τυγχάνοντες· αὐτὸς ὁ Νικόλαος ὁ Ἀκαρνάν[3]), καὶ Ξανθίας[4]) Βοι-
ώτιος[5]), καὶ Κίμων[6]) Κορίνθιος, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, οἱ
δὲ λοιποὶ ςατραπῶν καὶ ςτρατηγῶν υἱοί. ἐτέθηςαν λοιπὸν[7]) τὰ
τοῦ ἀγῶνος πάντα, καὶ ἡ καμπὴ[8]) ἐκληρώθη. ἔλαχε πρῶτος Νι-

---

7) ὑγειαίνω· 8) νῆαν (νῆα?) 9) πίςςας· 10) ἡφεςτίωνι 11) ἐπι περιπατῶν 12) ἐξίει· 13) φυλαττόμενος· 14) εἶπων· 15) ὃς δ᾽ ἂν τις ἦ 16) τυγχάνης· 17) ἀρκανῶν· 18) οὐκ 19) παραγένου 20) μᾶλον 21) παλεςτῆς 22) παγκρατίω[ν] 23) ἧκας· 24) τὸν ἔον 25) πιςςαῖον 26) ςτόμαον· 27) ἐνύβρειςι ἐλὸν· 28) ἀκαρναννῶν· **19.** 1) ἁρμελατῆςςαι 2) βαςιλέως 3) ἀκαρναῖος· 4) ξανθέως 5) βοιότιος· 6) κιμὼν 7) λοιπὼν 8) κάλπη

κόλαος, δεύτερος Ξανθίας[9]), τρίτος Κίμων[6]), τέταρτος Κλειτόμαχος[10]), πέμπτος Ἀρίςτιππος Ὀλύνθιος, ἕκτος Πιήριος Φωκαεύς[11]), ἕβδομος Κίμων Λίνδιος, ὄγδοος Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, ἔννατος Κριτόμαχος Λοκρός.[12]) ἔςτηςαν λοιπὸν[7]) ἐπὶ τὴν ἱππαςίαν· ἠλάλαξεν ἡ cάλπιγξ τὸ ἐναγώνιον μέλος· ἐξῆλθον αἱ ταβλώςεις τῶν ἵππων· ἠνοίχθηςαν αἱ ἀφετηρίαι τῶν καγκέλλων.[13]) προεπήδηςαν πάντες, fol. 197b ὀξεῖ ὁρμήματι χρηςάμενοι· πρῶτον καμπτῆρα (περιῆλθον), δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον. οἱ μὲν οὖν ὑςτεροῦντες ἠτόνηςαν τῶν ἵππων λιποψυχηςάντων· τέταρτος δὲ ἦν Ἀλέξανδρος ἐλαύνων, ὄπιςθεν δὲ αὐτοῦ ἦν ὁ Νικόλαος οὐχ οὕτως ἔχων τὸ νικῆςαι, ὡς τὸ ἀναιρῆςαι τὸν Ἀλέξανδρον. ἦν γὰρ ὁ πατὴρ Νικολάου ἐν πολέμῳ ὑπὸ Φιλίππου ἀναιρεθείς. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ φρενήρης Ἀλέξανδρος, πεςόντων τῶν πρώτων τῶν ἐλαυνόντων ὑπ᾽ ἀλλήλων, ςυνεχώρηςεν[14]) τὸν Νικόλαον παρελθεῖν. ὁ δὲ Νικόλαος ἀγνοῶν τὴν ἐνέδραν διέβη ἔχων τὴν δόξαν τοῦ ςτεφανωθῆναι. λοιπὸν ἤλαυνεν πρῶτος, μετὰ δὲ δύο καμπτῆρας κονδυλίζει(?)[15]) ὁ δεξιὸς ἵππος τοῦ Νικολάου ἐπὶ τῷ ἅρματι τῷ πρώτῳ καὶ ςυμπεςόντων τῶν πρώτων ἵππων καταπίπτει ὁ Νικόλαος. ῥοίζῳ δὴ[16]) ὁ Ἀλέξανδρος ἐπιβαίνει[17]) τῇ ὁρμῇ τῶν ἵππων τῶν ἑαυτοῦ, καὶ παρερχόμενος ἐπιλαμβάνεται τῶν ἀξόνων[18]) τῶν ὀπιςθίων τοῦ Νικολάου καὶ καταπίπτει ὅλον τὸ ἅρμα τοῦ Νικολάου, ςὺν τῷ ἡνιόχῳ, καὶ τελευτᾷ ὁ Νικόλαος. διαμένει λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος μονώτατος[19])· καὶ γίνεται τῷ[20]) τελευτήςαντι ἡ παροιμία ἡ λέγουςα· fol. 198a ὃς ἄλλῳ κακὰ τεύχει, ἑαυτῷ τεύχει.

Στεφανοῦται[21]) λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἀναβαίνει τὸν νικητικὸν ἐςτεμμένος (ςτέφανον)· ςτεφανοῖ γὰρ αὐτὸν Ὀλυμπίων τὸν κότινον ςτέφανον παρὰ τῷ Ὀλυμπίῳ Διί.[22]) καὶ λέγει αὐτῷ ὁ τοῦ Διὸς μάντις· Ἀλέξανδρε, προμηνύει ςοι[23]) ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς ταῦτα· θάρςει· ὥςπερ Νικόλαον ἐνίκηςας, οὕτως πολλοὺς νικήςεις ἐν πολέμοις.

Cap. 20.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὴν κληδόνα[1]) ταύτην, νικηφόρος ἀναςτραφεὶς εἰς Μακεδονίαν εὑρίςκει[2]) τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα, ἀπόβλητον γενομένην[3]) ὑπὸ Φιλίππου τοῦ βαςιλέως, τὸν δὲ Φίλιππον γήμαντα τὴν ἀδελφὴν Λυςίου, Κλεοπάτραν[4]) τοὔνομα. αὐτῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἀγομένων τῶν γάμων Φιλίππου, ἔχων τὸν νικητικὸν ςτέφανον Ἀλέξανδρος[5]) τὸν Ὀλυμπιακόν, εἰςῆλθεν εἰς τὸν δεῖπνον, καὶ λέγει τῷ βαςιλεῖ Φιλίππῳ· πάτερ δέξαι μου τῶν πρώτων ἱδρώτων τὸν νικητικὸν ςτέφανον, καὶ ὅταν μέντοι κἀγὼ δίδωμι τὴν ἐμαυτοῦ μητέρα Ὀλυμπιάδα βαςιλεῖ ἑτέρῳ πρὸς γάμον, καλέςω ςε εἰς τὸν γάμον Ὀλυμπιάδος. καὶ ταῦτα εἰπὼν fol. 198b

---

9) ξανθείας 10) κητομάχος· 11) φωκάης· 12) λοκίος· 13) καγγέλλων 14) ςυνεχώριςεν 15) κονδολίζει 16) δὶ 17) ἐπιβαίνη 18) τῷ ἄξωνι 19) μονότατος 20) τὸ 21) ςτεφανοῦνται 22) ὀλυμπίαδιί· 23) ςου — **20.** 1) κληίδονα 2) εὑρίςκη 3) γεναμένην 4) κλεωπάτραν 5) ἀλέξανδρον

Ἀλέξανδρος ἀνεκλίθη[6]) ἐναντίον Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ [γελωτοποιός]. Φίλιππος δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις παρὰ Ἀλεξάνδρου ἐτρύχετο.

Cap. 21.

Ὁ δὲ Λυσίας συνανακείμενος[1]) ἔλεγε τῷ Φιλίππῳ· Φίλιππε βασιλεῦ, πάσης πόλεως δυνάστα, νῦν γάμον σοι τελοῦμεν Κλεοπάτρας, τῆς ἀδελφῆς ἐμῆς[2]), ἐξ ἧς[3]) παιδοποιήσεις γνησίους παῖδας ἀμοιχεύτους, ὁμοίους ὄντας τῷ σῷ προσώπῳ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος παρὰ Λυσίου ὀργίζεται, καὶ ὡς εἶχε τὴν κύλικα ἐνέτεινε[4]) τῷ Λυσίᾳ, καὶ δίδωσιν αὐτῷ κατὰ τοῦ κροτάφου αὐτοῦ, καὶ ἀναίρει[5]) αὐτόν. ἰδὼν δὲ ὁ Φίλιππος τὸ γενόμενον ἀνίσταται ξιφήρης, μανικὸν ἔχων ξίφος κατὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ πίπτει σκελισθεὶς ἀπὸ τῆς κρηπῖδος[6]) τοῦ ἀκουβίτου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος γελάσας εἶπε πρὸς Φίλιππον· ὁ τὴν Ἀσίαν ὅλην σπεύδων παραλαβεῖν καὶ τὴν Εὐρώπην ἐκ βάθρων καταστρέψαι, οὐκ εὐτόνησας[7]) βῆμα ἓν ἀνελθεῖν.[8]) καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἥρπασε τὸ ξίφος ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς κεκλημένους ἡμισφαγεῖς[9]) ἐποίησεν. ἦν δὲ ἰδεῖν Κενταύρων ἱστορίαν· fol. 199a οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ὑπὸ τοὺς κλιντῆρας ἔφυγον, οἱ δὲ ταῖς τραπέζαις ὡς ὅπλοις ἐχρήσαντο, ἄλλοι δὲ ὑπὸ σκοτεινοὺς τόπους ὑπεχώρουν, ὥστε θεωρεῖν νέον ἄλλον Ὀδυσσέα[10]) τὸν Ἀλέξανδρον, τοὺς τῆς Πηνελόπης[11]) μνηστῆρας ἀναιροῦντα.[12])

Cap. 22.

Ἐξέρχεται οὖν Ἀλέξανδρος καὶ φέρει τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα εἰς τὸ παλάτιον, ἔκδικος τῶν αὐτῆς γάμων γενόμενος. τὴν δὲ ἀδελφὴν Λυσίου Κλεοπάτραν[1]) φυγάδα ἐποίησεν. βαστάσαντες δὲ οἱ δορυφόροι[2]) Φίλιππον τὸν βασιλέα, κατέκλιναν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ κλιντῆρος, ἐσχάτως ἔχοντα. καὶ μετὰ ἡμέρας ι′ εἰσέρχεται ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Φίλιππον, καὶ παρακαθεσθεὶς αὐτῷ εἶπε πρὸς αὐτόν· Φίλιππε βασιλεῦ — (τούτῳ) τῷ ὀνόματί σε καλέσω, μήποτε ἀνηδέως[3]) ἔχῃς[4]) τοῦ ὑπ᾽ ἐμοῦ πατέρα σε φωνεῖσθαι — εἰσῆλθον πρὸς σὲ[5]) οὐχ ὡς υἱός σου, ἀλλ᾽ ὡς φίλος σου μεσίτης ὢν τῶν ὑπὸ σοῦ ἀδίκως πρὸς τὴν γυναῖκα πραχθέντων. λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κακῶς ἐποίησας, Ἀλέξανδρε, ἀνελὼν τὸν Λυσίαν, ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ εἰρημένοις[6]) ἀπρεπέσι ῥήμασιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· fol. 199b σὺ δὲ καλῶς ἔπραξας ἐπαναστὰς ξιφήρης τῷ[7]) σῷ τέκνῳ θέλων ἀναλῶσαί με, γαμεῖν βουλόμενος ἑτέραν μηδὲν ἀδικηθεὶς ὑπὸ τῆς προτέρας γυναικὸς Ὀλυμπιάδος; ἐξανάστα οὖν καὶ περὶ σεαυτὸν γενοῦ· οἶδα γὰρ διὰ τί νωθρεύει[8]) σου τὸ σῶμα καὶ λήθην[9]) δῶ-

---

6) ἀνεκλήθη **21.** 1) ἀνακήμενος 2) τῆς δεσίμης (τῆς αἰδεσίμης?) 3) ἐξῆς 4) ἐνέτινε 5) ἀνέρει 6) κριπίδος 7) εὐτόνισας 8) ἕνα ἐλθεῖν· 9) ἡμισφαγὰς 10) ὀδυσσέον 11) ἐπὶ τῇ πηνελώπῃ 12) ἀνεροῦντα· **22.** 1) κλεωπάτραν 2) δοροιφόροι· 3) ἂν ἡδέως 4) ἔχεις 5) προσὲ 6) ἡρημένοις 7) ἀναστὰς ξιφ. ἐπὶ τῷ 8) διὰ τίνων θρεύει 9) λίθυν

μεν ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις.[10]) κἀγὼ νῦν[11]) παρακαλέσω Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα μου διαλλαγῆναί[12]) σοι· πεισθήσεται γὰρ τῷ υἱῷ αὐτῆς, κἂν σὺ οὐ θέλῃς[13]) καλεῖσθαι (πατήρ μου).

Καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἐξέρχεται καὶ ἐλθὼν πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ λέγει αὐτῇ· μῆτερ, μὴ ἀγανάκτει[14]) ἐπὶ τοῖς γινομένοις ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἐκεῖνον λανθάνει τὸ ὑπὸ σοῦ γενόμενον ἁμάρτημα, ἐγὼ δὲ ἔλεγχός σου τυγχάνω Αἰγυπτίου πατρὸς ὢν υἱός· ὥστε οὖν ἐλθὲ παρακαλοῦσα αὐτὸν διαλλαγῆναί σοι· πρέπον γάρ ἐστι γυναικὶ τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ ὑποτάσσεσθαι. καὶ ἤγαγε τὴν μητέρα αὐτοῦ πρὸς Φίλιππον βασιλέα τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· πάτερ, ἐπιστράφηθι[15]) πρὸς τὴν γυναῖκά[16]) σου· νῦν πατέρα σε φωνήσω, ὅτι καὶ σὺ τῷ τέκνῳ[17]) σου πεισθείς (sic). παρέστη σοι ἡ μήτηρ μου πολλὰ παρακληθεῖσα[18]) παρ' ἐμοῦ τοῦ εἰσελθεῖν πρὸς σὲ καὶ ἀμνήμων[19]) γενέσθαι τῶν πραχθέντων. λοιπὸν fol. 200ᵃ περιπλακεῖτε ἀλλήλοις· αἰσχρὸν γὰρ οὐκ ἔστιν ὑμῖν[20]) ἐπὶ ἐμοῦ· ἐξ ὑμῶν γὰρ ἔφυν.[21]) καὶ ταῦτα εἰπὼν διήλλαξε[22]) τοὺς γονεῖς, ὥστε αὐτὸν ὑπὸ πάντων θαυμάζεσθαι τῶν Μακεδόνων. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Λυσίου ἔκτοτε παρῃτοῦντο οἱ γαμοῦντες ὀνομάζειν, μήποτε αὐτοῦ ὀνομασθέντος διάλυσιν λάβωσιν.

Cap. 23.

Ἦν δὲ ἡ πόλις Μεθώνη[1]) ἀντάρασα τῷ Φιλίππῳ. πέμπει οὖν Φίλιππος τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ πολλῆς στρατείας[2]) τοῦ πολεμῆσαι (αὐτήν). ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παραγενόμενος ἐπὶ τὴν Μεθώνην, λόγοις συνετοῖς ἔπεισε τούτους ὑπηκόους γενέσθαι. ἐπανελθὼν δὲ ἀπὸ Μεθώνης ὁ Ἀλέξανδρος καὶ εἰσελθὼν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ Φίλιππον ἔστη καὶ ὁρᾷ ἐπάνω αὐτοῦ ἑστῶτας ἄνδρας, βαρβαρικῷ στολισμῷ ἠμφιεσμένους. καὶ ἐξήτασε[3]) περὶ αὐτῶν λέγων· τίνες εἰσὶν οὗτοι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· σατράπαι Δαρείου, τοῦ Περσῶν βασιλέως. ὁ δὲ Ἀλέξανδρός φησιν πρὸς αὐτούς· τί ὧδε παραγεγόνατε[4]); οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· τοὺς συνήθεις φόρους ἀπαιτῆσαι[5]) τὸν πατέρα σου. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἀλέξανδρος· ὑπὲρ τίνος ὑμεῖς φόρους ἀπαιτεῖτε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ σατράπαι Δαρείου· ὑπὲρ τῆς γῆς Δαρείου τοῦ βασιλέως. λέγει αὐτοῖς ὁ fol. 200ᵇ Ἀλέξανδρος· εἰ ταύτην οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις δεδώκασιν[6]) δωρεὰν εἰς διατροφάς, Δαρεῖος τὴν τῶν θεῶν δωρεὰν ἐρανίζεται. εἶτα λέγει αὐτοῖς[7]) πειράζων· τί γὰρ ἂν (εἴη ἃ) λαμβάνετε; λέγουσιν αὐτῷ· ᾠὰ[8]) χρύσεα ρ' ἀπὸ λιτρῶν[9]) εἴκοσι χρυσίου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος εἶπεν αὐτοῖς· οὐ δίκαιόν ἐστιν Φίλιππον τὸν Μακεδόνων βασιλέα τοῖς βαρβάροις φόρους παρέχειν· οὐ γὰρ

---

10) ἁμαρτημένοις· 11) κἀγῶν ἦν 12) διαλαγῆναί 13) θέλης 14) ἀγανάκτη 15) ἐπιστράφηθη 16) γυναῖκάν 17) τὸ τέκνω 18) παρακληθῆσα 19) ἀμνήμον 20) ἡμῖν 21) ἔφην· 22) διήλλεξε

23. 1) μαθώνη und so stets im folgenden. 2) στρατίας 3) ἐξέτασε 4) παραγεγοναται· 5) ἀπαιτεῖσαι 6) δέδωκαν 7) αὐτῆς 8) ὠ ἃ 9) ἀπόλυτρον

ὁ θέλων τοὺς Ἕλληνας ὑποτάσσει. λέγει οὖν Ἀλέξανδρος τοῖς σατράπαις Δαρείου· πορεύεσθε[10]), καὶ εἴπατε Δαρείῳ, ὅτι Ἀλέξανδρος, ὁ Φιλίππου παῖς, δηλοῖ σοι, ὅταν ἦν αὐτὸς Φίλιππος μόνος, φόρους ὑμῖν ἐτέλει· ὅτε δὲ ἐγέννησεν υἱὸν Ἀλέξανδρον, φόρους ὑμῖν οὐ δίδωσιν· ἀλλὰ καὶ οὓς ἔλαβες[11]) παρ' αὐτοῦ, ἐγὼ παρὼν πρὸς σὲ λήψομαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξαπέστειλεν τοὺς πρέσβεις, μηδὲ[12]) γραμμάτων ἀξιώσας τὸν πέμψαντα[13]) αὐτοὺς βασιλέα. ἔχαιρε δὲ ἐπὶ τούτοις Φίλιππος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶν τοιαῦτα τολμῶντα τὸν Ἀλέξανδρον.

Οἱ δὲ πρέσβεις λαβόντες ἀργύριον ἔδωκάν[14]) τινι Ἕλληνι φίλῳ
fol. 201a αὐτῶν ζωγράφῳ, καὶ κατεσκεύασεν αὐτοῖς εἰκονίδιον πρὸς τὸ ἐκτύπωμα τῆς μορφῆς Ἀλεξάνδρου.[15])

Πάλιν οὖν ἑτέρας πόλεως ἀτακτούσης τῶν Θρᾳκῶν[16]) τῷ Φιλίππῳ, πέμπει τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ πλήθους στρατιωτῶν πολεμῆσαι αὐτήν.

Cap. 24.

Ἦν δέ τις ἐκεῖ Παυσανίας ὀνόματι, ἀνὴρ μέγας καὶ πλούσιος σφόδρα καὶ ἐξάρχων πάντων Θεσσαλονικέων.[1]) οὗτος οὖν εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθὼν Ὀλυμπιάδος τῆς μητρὸς Ἀλεξάνδρου, ἔπεμψε πρὸς αὐτήν τινας τοὺς δυναμένους, πεῖσαι αὐτὴν καταλεῖψαι Φίλιππον τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῆναι[2]) αὐτῷ, πέμψας[3]) αὐτῇ χρήματα πολλά. τῆς δὲ Ὀλυμπιάδος μὴ κατανευσάσης ἐλθὼν Παυσανίας ἔνθα ἦν Φίλιππος, γνοὺς τὸν Ἀλέξανδρον ἐν πολέμῳ πορευθέντα, εἰσῆλθεν ἀγῶνος τελουμένου θυμελικοῦ, καὶ τοῦ Φιλίππου[4]) ἐν τῷ Ὀλυμπίῳ θεάτρῳ ἀγωνοθετοῦντος ἐπεισέρχεται ξιφήρης ὁ Παυσανίας ἐν τῷ θεάτρῳ μετὰ καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν, γενναίως (ἀνδρῶν γενναίων?) ἀνελεῖν βουλόμενος τὸν Φίλιππον, ἵνα τὴν Ὀλυμπιάδα ἁρπάσῃ. καὶ ἐπιβὰς αὐτῷ ἔπληξεν αὐτὸν ξίφει κατὰ τῆς πλευρᾶς[5]), οὐκ ἀνῄρησε[6]) δὲ αὐτόν. γίνεται οὖν θρύλλος μέγας ἐν τῷ θεάτρῳ. ὁ οὖν Παυσανίας ἔσπευσεν εἰς τὸ παλάτιον ἁρπάσαι τὴν
fol. 201b Ὀλυμπιάδα. συνέβη οὖν νικηφόρον ἐπανελθεῖν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ ὁρᾷ μεγίστην ταραχὴν ἐν τῇ πόλει καὶ ἠρώτησεν τί τὸ γεγονός. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι Παυσανίας εἰς τὸ παλάτιόν ἐστιν, θέλων ἁρπάσαι Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα σου. καὶ εὐθέως εἰσέρχεται μεθ' ὧν ἐτύγχανεν ὑπερασπιστῶν αὐτοῦ, καὶ συλλαμβάνει τὸν Παυσανίαν, κατέχοντα τὴν Ὀλυμπιάδα μετὰ βίας μεγάλης, κραυγαζούσης τῆς Ὀλυμπιάδος. καὶ ἐβουλήθη Ἀλέξανδρος μετὰ λόγχης δοῦναι (πληγὴν) αὐτῷ, καὶ δέδοικε μή πως καὶ τὴν μητέρα ἑαυτοῦ πατάξει· κατεῖχεν γὰρ αὐτὴν[7]) βίᾳ πολλῇ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀποσπάσας τὸν Παυσανίαν ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἔπληξεν αὐτὸν[8]) λόγχῃ ᾗ κατεῖχεν. μαθὼν δὲ τὸν Φίλιππον ἔτι

---

10) πορεύεσθαι· 11) ἔλαβαις 12) μήτε 13) μπέμψαντα 14) δέδωκαν 15) die worte πρὸς τ. ἐκτ. — Ἀλεξ. sind wol hinter ζωγράφῳ zu stellen 16) θρακώων **24.** 1) θεσαλονικαίων· 2) γαμιθῆναι 3) πέψας 4) τῶ φιλίππω 5) πλευρῆς· 6) ἀναιρησε 7) αὐτῆ 8) αὐτῶ

ἔμπνουν ὄντα, προςελθὼν αὐτῷ λέγει· πάτερ, τί βούλει περὶ Παυςανίου; ὁ δὲ εἶπεν· ἐνέγκατέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἀγαγόντες[9]) αὐτόν, λαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος μάχαιραν εἰςέθηκε εἰς τὴν χεῖρα Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ προςήνεγκεν αὐτῷ[10]) τὸν Παυςανίαν. καὶ κρατήςας αὐτὸν Φίλιππος ἔςφαξεν αὐτόν· καὶ λέγει Φίλιππος τῷ Ἀλεξάνδρῳ· τέκνον Ἀλέξανδρε, οὐ λυποῦμαι ὅτι fol. 202a
τελευτῶ· ἐξεδικήθην γὰρ ἐγὼ οὕτως ἀνελὼν τὸν ἐχθρόν μου. καλῶς οὖν εἶπε Ἄμμων ὁ Λιβύης θεὸς Ὀλυμπιάδι τῇ μητρί cου· ἕξεις[11]) [γὰρ] κατὰ γαςτρὸς ἄρρενα παῖδα ὃς ἐκδικήςει τὸν πατρὸς[12]) αὐτοῦ θάνατον.[13]) καὶ οὕτως εἰπὼν Φίλιππος ἀπέπνευςεν. θάπτεται δὲ βαςιλικῶς, ὅλης τῆς Μακεδονίας ςυνελθούςης.

Cap. 25.

Ἐλθούςης δὲ τῆς πόλεως Πέλλης εἰς εὐςτάθειαν ἀνέρχεται ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φιλίππου ἀνδριάντα, καὶ βοήςας μέγα εἶπεν· ὦ παῖδες Πελλαίων καὶ Μακεδόνων καὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀμφικτυόνων καὶ Θηβαίων καὶ Ἀθηναίων ςυνέλθετέ μοι τῷ ςυςτρατιώτῃ ὑμῶν[1]) καὶ ἐμπιςτεύςατέ μοι ἑαυτούς, ὅπως καταςτρατευςώμεθα τοῖς βαρβάροις καὶ ἑαυτοὺς ἐλευθερώςωμεν τῆς τῶν Περςῶν δουλείας, ἵνα μὴ Ἕλληνες ὄντες βαρβάροις δουλεύωμεν. καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκτίθεται[2]) κατὰ πᾶςαν πόλιν διατάγματα βαςιλικά. ςυναθροιςθέντες[3]) οὖν ἐκ πάντων τῶν χώρων παρεγένοντο[4]) εἰς Μακεδονίαν αὐθαίρετοι, πάντες ὡς[5]) ὑπὸ θεοπέμπτου φωνῆς μετακληθέντες[, καὶ ἐςτρατεύοντο]. fol. 202b
ἀνοίξας δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὴν τοῦ πατρὸς ὁπλοθήκην μετέδωκε τοῖς νέοις τὴν πανοπλίαν· ἤγαγε δὲ καὶ πάντας τοὺς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φιλίππου ὑπεραςπιςτάς, γηραιοὺς τυγχάνοντας ἤδη[6]), καὶ λέγει αὐτοῖς· πρεςβῦται καὶ ἄλκιμοι ςυςτρατιῶται, καταξιώςατε κοςμῆςαι τὴν Μακεδόνων ςτρατείαν καὶ ςυςτρατεύςαςθε ἡμῖν εἰς τὸν πόλεμον. οἱ δὲ εἶπον· Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, ἡμεῖς προέβημεν τῇ ἡλικίᾳ, ςυςτρατευόμενοι[7]) τῷ πατρί cου Φιλίππῳ τῷ βαςιλεῖ, καὶ οὐκ ἔςτιν ἡμῖν ἔτι[8]) ςθεναρὸν τὸ ςῶμα πρὸς ἀντιπάλους· διὸ παραιτούμεθα τὴν ἐπὶ coῦ ςτρατείαν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀλλ᾽ ἐγὼ μᾶλλον[9]) ςυςτρατεύομαι ὑμῖν, εἰ καὶ γηραλέοι[10]) τυγχάνετε[11])· πολὺ[12]) γὰρ τὸ γῆρας ἰςχυρότερον τῆς νεότητος ἔφυ[13])· ἣ[14]) γὰρ πολλάκις ἡ ἡλικία νεάζουςα πεποιθυῖα τῇ τοῦ ςώματος ἀλκῇ[15]), ἐκτραπεῖςα εἰς ἀβουλίαν ἕλκεται καὶ ἐξάπινα κινδυνεύει· ὁ δὲ πρεςβύτης πρότερον λογιςάμενος ἐπὶ τὸ ὁρμᾶν καθυςτερεῖ τῇ γνώμῃ μεταλλαγῆναι[16]) τοῦ κινδύνου. ὑμεῖς οὖν, πατέρες, ςυςτρατεύςαςθε[17]) ἡμῖν, οὐχ ὡς ἀντιταςςόμενοι τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ προτρεπόμενοι τοὺς νέους γενναίως. ἀμφοτέ- fol. 203a

9) ἀγαγώντες 10) αὐτὸν 11) ἕξης 12) πατέρα 13) θανάτου·
25. 1) ἡμῶν 2) ἐκτίθετε 3) cὺν αγθριςθέντες 4) παρεγένοντω 5) αὐθέρετοι πάντες· ὡς 6) ἤδει· 7) ςυςτρατοιόμενοι 8) ἔςτιν 9) μᾶλον 10) γηραλαίοι 11) τυγχάνεται· 12) πολλοὶ 13) ἔφη· 14) ἡ (εἰ?) 15) ὀλκῇ 16) μεταλλαγῆναι 17) ςυςτρατεύςαςθαι

ρων[18]) γὰρ ἡ βοήθεια .....[19]) συνεπισχύσει ταῖς φρεσὶ τὸ στρατόπεδον[20])· καὶ γὰρ τὸ πολεμεῖν τοῦ νοεῖν χρείαν ἔχει· πρόδηλον γάρ ἐστι † πρὸς την μάχυν (leg. μάχην) γινώσκοντας· ὅτι καὶ αὐτῶν ἡ σωτηρία, τῆς περὶ τῆς πατρίδος ἐστὶν νίκης· † οἱ γὰρ πολέμιοι[21]) (ἡττηθέντων) ἡμῶν ἐπὶ τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν ἐπελεύσονται· νικησάντων δέ, ἡ νίκη ἐπὶ τὴν τῶν συμβουλευτῶν ἀνακάμπτει[22]) γνώμην. καὶ τοῦτο εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἔπεισε καὶ[23]) τοὺς ὑπεργηράσαντας (διὰ) τὸν αὐτοῦ λόγον ἀκολουθεῖν αὐτῷ.

Cap. 26.

Παραλαμβάνει τοίνυν Ἀλέξανδρος τὴν βασιλείαν Φιλίππου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὀκτὼ καὶ δέκα[1]) γεγονὼς ἐτῶν. τὸν δὲ θόρυβον τὸν γενόμενον ἐν τῷ τοῦ Φιλίππου θανάτῳ Ἀντίπατρος κατέπαυσεν, συνετὸς καὶ ἀγχίνους ὢν ἄνθρωπος. προσήγαγεν (γὰρ) τὸν Ἀλέξανδρον ἐν θώρακι[2]) εἰς τὸ θέατρον, καὶ πολλοὺς διεξῆλθε λόγους, εἰς εὔνοιαν Ἀλεξάνδρου τοὺς Μακεδόνας προσκαλούμενος. ἦν δὲ ὡς ἔοικε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Φιλίππου Ἀλέξανδρος εὐτυχέστερος καὶ μεγάλων εὐθέως ἠμφιάσατο πραγμάτων. καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς στρατιώτας τοῦ πατρὸς ἠρίθμησεν αὐτούς, καὶ εὗρεν ἄνδρας μυριάδας δύο, ἱππικοὺς καὶ θώραξιν ὡπλισμένους[3]) χιλιάδας[4]) ὀκτώ, καὶ πεζοὺς χιλιάδας ιε', καὶ Θρᾷκας[5]) χιλιάδας πέντε, Ἀμφικτυόνων[6]) καὶ Λακεδαιμονίων[7]) (καὶ) Κορινθίων[8]) καὶ Θεσσαλονικέων[9]) εὗρεν μυριάδας γ'. συναριθμήσας δὲ πάντας τοὺς παρόντας αὐτοῦ εὗρεν χιλιάδας ō, καὶ τοξότας χιλιαδας (ϛ) πεντακοσίους ἐνενήκοντα. Ἰλλυρικῶν[10]) δὲ καὶ Παιόνων[11]) καὶ Τριβαλλῶν[12]) τῆς ἀρχῆς ἀποστάντων κατ' αὐτῶν ἐστρατεύσατο. πολεμούντων δὲ τοῖς ἔθνεσι τούτοις, ἐνεωτέρισεν ἡ Ἑλλάς.

Fol. 203b

Cap. 27.

Φήμης δὲ γενομένης, ὅτι τέθνηκεν[1]) Φίλιππος, ...[2]) καὶ ἀγανακτήσας ἐπέβη τοῖς Θηβαίοις. (σημεῖα δὲ τοῖς Θηβαίοις) τῶν μελλόντων κακῶν ἐγένετο· τὸ γὰρ τῆς Δημήτρας ἱερὸν ἀράχνη περιεκάλυψεν[3]), τό τε τῆς Δίρκης[4]) καλούμενον ὕδωρ αἱματῶδες[5]) ἐγένετο. λαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς κατέσκαψεν τὴν πόλιν πᾶσαν τηρήσας μόνην οἰκίαν τὴν Πινδάρου. φασὶ δὲ ὅτι καὶ τὸν αὐλητὴν[6]) Ἰσμηνίαν[7]) ἐπηνάγκασεν ἐπαυλῆσαι τῇ πόλει κατασκαπτομένῃ. φοβηθέντες οὖν οἱ Ἕλληνες ἡγεμόνα[8]) χειροτονοῦσιν Ἀλέξανδρον, καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ παρέδωκαν τῆς Ἑλλάδος.

---

18) ἀφοτέρων 19) in der hs. keine lücke. 20) στρατοπαιδον· 21) πόλεμοι 22) ἀνακάμπτη 23) πάντας (für ἐπ. κ.) **26.** 1) δεκα 2) θόρακι 3) ὁπλισμένους 4) χιλλιάδας 5) θράκους 6) ἀφηκτηώνων 7) λακοδαιμονίων 8) κορινθέων· 9) θεσαλωνικαίων 10) ἡ λυρικῶν 11) πεόνων 12) τριβ.. **27.** 1) τέθνικεν 2) in der hs. die lücke nicht angedeutet. 3) περὶ ἐκάληψεν· 4) δόρκης 5) αἱματόδες 6) αὐλίτην 7) εἰς μηνίαν 8) ἡγεμῶνα,

Cap. 28.

Ὁ δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν Μακεδονίαν τὰ πρὸς τὴν ἀνάβασιν τὴν πρὸς τὴν Ἀσίαν ἡτοιμάζετο[1]) ναυπηγήσας λιβέρνους καὶ τριήρεις καὶ ναῦς μαχίμας[2]) πλείστας, καὶ ἐποίησεν ἐπιβῆναι ἐν αὐταῖς[3]) πάντα τὰ στρατεύματα καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν σὺν τεύχεσι παντοδαποῖς. καὶ λαβὼν χρυσίου τάλαντα μυριάδας (πέντε) [κελεύει καὶ] ἔρχεται ἐπὶ τὰ Θρᾳκῶα μέρη, καὶ ἐκεῖθεν παραλαβὼν ἄνδρας ἐπιλέκτους πεντακισχιλίους καὶ χρυσίου τάλαντα πεντακόσια. πᾶσαι δὲ αἱ πόλεις ὑπεδέχοντο αὐτὸν στεφανοῦσαι. γενόμενος δὲ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον[4]) † ἀφήκετο * τῶν νηῶν· ἐκ τῆς εὐρώπης εἰς τὴν ἀσίαν· † καὶ πήξας τὸ δόρυ[5]) δορίκτητον[6]) ἔφη ἔχειν τὴν Ἀσίαν. ἔνθεν οὖν ἧκεν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν καλούμενον Γρανικὸν ποταμόν·[7]) τοῦτον δὲ[8]) ἐφύλαττον σατράπαι Δαρείου. γενναίας δὲ μάχης γενομένης ἐκράτησεν[9]) Ἀλέξανδρος, καὶ λάφυρα[10]) λαβὼν ἐξ αὐτῶν ἔπεμψε τοῖς (ἐν) Ἀθήναις καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ὀλυμπιάδι δῶρον. δόξαν δὲ αὐτῷ τὰ παραθαλάσσια πρῶτα ὑποτάξαι τὴν Ἰωνίαν ἐκτήσατο καὶ μετὰ ταῦτα τὴν Καρίαν, μεθ' ἣν[11]) Λυδίαν καὶ τοὺς ἐν Σάρδεσι θησαυροὺς ἔλαβεν. εἷλεν δὲ Φρυγίαν καὶ Λυκίαν τήν τε Παμφυλίαν[12]), ἐν ᾗ παράδοξον ἐγένετο· ναῦς γὰρ οὐκ ἔχων Ἀλέξανδρος, μέρος τι τῆς θαλάσσης ὑπεχώρησεν[13]), ἵνα ἡ πεζὴ δύναμις διέλθοι.

fol. 204a

Cap. 29.

Καὶ διελθὼν[1]) ἦλθεν (εἰς τὴν Ἄσπενδον), ἔνθα[2]) ἦσαν αἱ τῶν πλοΐμων[3]) αὐτοῦ δυνάμεις. καὶ διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς Σικελίαν. καί τινας ἀντιτιθοῦντας (ἑαυτοὺς) αὐτῷ ὑποτάξας διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλικὴν χώραν. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων στρατηγοὶ πέμπουσιν διὰ Μάρκου στρατηγοῦ αὐτῶν στέφανον διὰ μαργαριτῶν καὶ ἕτερον διὰ τιμίων λίθων, λέγοντες αὐτῷ· προσεπιστεφανοῦμέν σε, Ἀλέξανδρε, βασιλεῦ Ῥωμαίων καὶ πάσης γῆς, προσάγοντες αὐτῷ καὶ χρυσίου λίτρας[4]) πεντακοσίας. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεξάμενος αὐτῶν τὴν εὐχαριστίαν ἐπηγγείλατο μεγάλους αὐτοὺς ποιεῖν τῇ δυνάμει· καὶ λαμβάνει παρ' αὐτῶν στρατιώτας τοξότας δισχιλίους[5]) καὶ τάλαντα τετρακόσια.

fol. 204b

Cap. 30.

Κἀκεῖθεν διαπερᾷ καὶ παραγίνεται εἰς Ἀφρικόν. οἱ δὲ τῶν Ἀφρικῶν στρατηγοὶ ὑπήντησαν αὐτῷ * καὶ ἱκέτευον[1]) ἀποστῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως αὐτῶν Καρταγένης (sic). ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τῆς

fol. 205a

---

28. 1) ἑτοιμάζετο 2) μαχήμας 3) αὐτάς· 4) ἑλλίσποντον * gemeint ist wol ἀφίκετο ἀπὸ τῶν νεῶν κτλ. vielleicht ist jedoch zu lesen: ἀφῆκε τὸ (δόρυ καὶ ἀφήλατο πρῶτος ἀπὸ) τῶν νεῶν ἐκ κτλ. 5) δόρι· 6) δόρικτητὸν 7) ποταμῶν· 8) γὰρ 9) ἐκράτειςεν 10) λάφυρα 11) ὧν 12) πανμφυλίαν 13) ὑπεχώρισεν **29.** 1) δεὶ ἐλθῶν 2) ἐν ὧ 3) πλοίμων 4) λύτρας 5) δισχιλλίους· **30.** * das hier folgende stück s. am ende. 1) ἱκετεύων

ἀδρανείας[2]) αὐτῶν καταγνοὺς εἶπε πρὸς αὐτούς· ἢ κρείττονες γίνεσθε, ἢ τοῖς κρείττοσιν ὑμῶν φόρους τελεῖτε.

Κἀκεῖθεν ἀναζεύξας πᾶσαν τὴν Λιβύην[3]) ὑπερθέμενος εἰς τὸ[4]) fol. 205b Ἀμμωνιακὸν παρεγένετο· καὶ ἐμβαλόμενος τὰ πλεῖστα πλήθη τῶν στρατοπέδων εἰς τὰς ναῦς κελεύει αὐτοὺς ἀποπλεῖν καὶ περιμένειν[5]) εἰς τὴν Πρωτηίδα[6]) νῆσον αὐτόν. (αὐτὸς) δὲ[7]) θῦσαι τῷ Ἄμμωνι ἀπῆλθεν, ὡς ἐξ Ἄμμωνος ὄντα αὐτὸν γεγεννημένον.[8]) καὶ προσευχόμενος εἶπεν· πάτερ Ἄμμων, εἰ ἀληθεύει[9]) ἡ τεκοῦσά με ὡς ἐκ σοῦ γεγεννῆσθαι[10]), χρησμῴδησόν[11]) μοι. καὶ θεωρεῖ Ἀλέξανδρος τὸν Ἄμμωνα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ὀλυμπιάδι περιπλακέντα καὶ λέγοντα αὐτῷ· τέκνον Ἀλέξανδρε ἐμοὶ σπορὰ[12]) πέφυκας. μαθὼν δὲ τὴν ἐνέργειαν[13]) τοῦ Ἄμμωνος Ἀλέξανδρος ἐπισκιάζει αὐτοῦ τὸ τέμενος καὶ τὸ ξόανον αὐτοῦ περιεχρύσωσε[14]), καὶ ἐπιγράψας τῇ αὐτοῦ ἐπιγραφῇ ἀνιέρωσε· πατρὶ θεῷ Ἄμμωνι Ἀλέξανδρος ἀνέθετο. ἠξίου δὲ καὶ χρησμὸν λαβεῖν παρ' αὐτοῦ, ποῦ κτίσει πόλιν κατὰ τὸ ὄνομα τῆς ὀνομασίας αὐτοῦ, ὅπως ἀειμνημόνευτος μείνῃ ἡ πόλις. καὶ εἶδεν αὐτὸν τὸν Ἄμμωνα γηραιὸν χρυσοχαίτην κέρα κριοῦ[15]) ἔχοντα κατὰ τῶν κροτάφων λέγοντα αὐτῷ·

Ὦ βασιλεῦ[16]), σοὶ[17]) Φοῖβος ὁ μηλόκερως[18]) ἀγορεύει·
εἴ γε θέλεις[19]) αἰῶσιν ἀγηράτοισι[20]) νεάζειν,
κτίζε πόλιν περίφημον ὑπὲρ Πρωτηίδα[21]) νῆσον,
† ἧς προκαθέζεται αἰὼν πλουτούνιος αὐτὸς ἀνάσσων· †

fol. 206a Τοῦτον δὲ τὸν χρησμὸν λαβὼν Ἀλέξανδρος ἀνεζήτει[22]) ποίαν[23]) νῆσον δηλοῖ τὴν Πρωτηίδα[21]), τίς δέ ἐστιν ὁ προκαθεζόμενος θεός. ὡς δὲ ἀνεζήτει Ἀλέξανδρος, θύσας πάλιν Ἄμμωνι[24]) τὴν ὁδοιπορίαν[25]) ἐποιεῖτο ἐπί τινα κώμην τῆς Λιβύης, ἐν ᾗ τὰ στρατεύματα ἀνέπαυσεν.

Cap. 31.

Καὶ δὴ περιπατοῦντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἔλαφος μεγίστη παρελθοῦσα εἴς τινα φωλεὸν[1]) ἔδυσεν. φωνήσας δὲ Ἀλέξανδρος (τοξότην ἐκέλευσε τοξεύειν τὸ ζῶον. ὁ δὲ τοξότης τείνας τὸ τόξον οὐκ ἐπέτυχε τῆς ἐλάφου· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος) εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, παράτονόν σοι γέγονεν. ἔνθεν οὖν ὁ τόπος[2]) ἐκεῖνος ἐκλήθη Παρατονή, διὰ τὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκβόησιν. κτίσας οὖν ἐκεῖ πόλιν μικράν, καλέσας ἐκ τῶν ἐγχωρίων τινὰς λαμπροὺς ἄνδρας κατῴκισεν[3]) αὐτοὺς ἐκεῖσε καλέσας αὐτὴν Παρατονήν.

Ἐκεῖθεν δὲ ὁδεύσας ἦλθε εἰς τὸ Ταφοσίριον. ἐπυνθάνετο οὖν παρὰ τῶν[4]) ἐγχωρίων, διὰ τί[5]) τὸ ὄνομα τοῦτο. οἱ δὲ ἔφησαν,

---

2) ἀδρανίας 3) λυβίην 4) τὸν 5) περιμένην 6) πρότιϊδα 7) νῆσον· αὐτὸν δὲ 8) γεγενημένον· 9) ἀλιθεύει 10) γεγενῆσθαι 11) χρησμόδησόν 12) σποράν (εἰς σπορ.?) 13) ἐνέργιαν 14) πέριεσχρυσωσε 15) κηρίκιον 16) ὁ βασιλεὺς 17) ὁ 18) μηλόκερος 19) θέλοις 20) ἀκηράτοις (ἀγηράντοισι?) 21) προτηΐδα 22) ἀνεζήτη 23) ποῖον 24) ἄμμωνα 25) ὁδιπορείαν **31.** 1) φολεὼν 2) τόνος 3) κατώκησεν 4) τὸν 5) τη

τάφον Ὀσίριος[6]) εἶναι τὸ ἱερόν. καὶ † φθάσας ἰκεῖ τὴν ἄφιξιν· ἐποιῆτο τῆς ὁδοιπορίας· (θύσας ἐκεῖ τὴν ἄφιξιν ἐποιεῖτο τὸ τῆς ὁδοιπορίας? cf. A.) † καὶ παραγίνεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ νῦν[7]), καὶ ὁρᾷ χώρημα μέγα εἰς ἄπειρον ἐκτεῖνον, δώδεκα κώμαις συνεχόμενον. ἀπὸ οὖν τῆς καλουμένης Πανδυσίας μέχρι τοῦ καλου- fol. 206ᵇ
μένου Ἡρακλεωτικοῦ[8]) στόματος τὸ μῆκος τῆς πόλεως Ἀλέξανδρος ἐχωρογράφησεν· τὸ δὲ πλάτος ἀπὸ τοῦ Βενδιδέου[9]) μέχρι τῆς μικρᾶς Ὁρμουπόλεως· οὐ καλεῖται[10]) δὲ Ἑρμούπολις[11]) (ἀλλὰ Ὁρμούπολις[12])), ὅτι πᾶς ὁ κατερχόμενος ἐκεῖ προσορμεῖ. μέχρι οὖν ἐκείνου τοῦ τόπου ἐχωρογράφησεν τὴν πόλιν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς· ὅθεν μέχρι τῆς δεῦρο ἡ[13]) Ἀλεξανδρέων χώρα ἀναγράφεται.

Συνεβούλευσε δὲ τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ Κλεομένης ὁ Ναυκρατίτης, καὶ Νομοκράτης Ῥόδιος, μὴ τῷ μεγέθει τούτῳ κτίσαι πόλιν· οὐ γὰρ δυνήσῃ γεμίσαι αὐτὴν ὄχλου[14])· ἐὰν δὲ καὶ πληρώσῃς, οὐ δυνήσονται οἱ ὑπηρέται τὴν χρείαν[15]) αὐτῇ τῶν ἐπιτηδείων[16]) παρασχεῖν. πολεμήσουσιν δ᾽ ἑαυτοὺς[17]) οἱ ἐν τῇ πόλει κατοικοῦντες, ὡς τοιαύτης (ὥς τοι αὐτῆς?) ὑπερμεγέθους τυγχανούσης καὶ ἀπείρου[18])· αἱ γὰρ μικραὶ πόλεις εὐσύμβουλοί εἰσι καὶ πρὸς τὰ συμφέροντα τῇ πόλει συμβουλεύουσι· ἐὰν δὲ οὕτως ὡς διεγράψω μεγίστην[19]) αὐτὴν κτίσῃς, οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ διχοστατήσουσιν, εἰς ἀλλήλους διαφερόμενοι, ἀπείρου ὄχλου τυγχάνοντος.

Πεισθεὶς δὲ Ἀλέξανδρος ἐπέτρεψε[20]) τοῖς ἀρχιτέκτοσιν[21]) οἷς βούλονται μέτροις τὴν πόλιν κτίζειν. οἱ δὲ κελευσθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου χωρογραφοῦσι τὸ μῆκος τῆς πόλεως ἀπὸ fol. 207ᵃ
τοῦ Δράκοντος τοῦ κατὰ τὴν Ταφοσιριακὴν[22]) ταινίαν[23]), μέχρι τοῦ Ἀγαθοδαίμονος[24]) ποταμοῦ τοῦ κατὰ Κάνωβον[25]) καὶ ἀπὸ τοῦ Βενδιδείου[26]) μέχρι τοῦ Εὐρυλόφου[27]) καὶ Μελανθίου, τὸ πλάτος. καὶ κελεύει Ἀλέξανδρος μεταβῆναι τοὺς κατοικοῦντας ἐν τοῖς τόποις τούτοις, καὶ ἐν[28]) ταῖς κώμαις, καὶ ἐπιέναι[28]) πρὸ τριάκοντα μιλίων τῆς πόλεως ἔξω, χωρήματα αὐτοῖς χαρισάμενος, προσαγορεύσας αὐτοὺς Ἀλεξανδρεῖς. ἦσαν δὲ ἀρχιτέκτονες[29]) τῶν κωμῶν Εὐρύλοφος[30]) καὶ Μελάνθιος[31]), ὅθεν καὶ ἡ ὀνομασία ἔμεινεν.

Σκέπτεται[32]) δὲ Ἀλέξανδρος καὶ ἑτέρους ἀρχιτέκτονας τῆς πόλεως, ἐν οἷς ἦν Νουμήνιος ὑδατικὸς λατόμος καὶ Κλεομένης μηχανικὸς Ναυκρατίτης καὶ Καρτερὸς Ὀλύνθιος. εἶχε δὲ ἀδελφὸν ὁ Νουμήνιος, ὀνόματι Ὑπόνομον.[33]) οὗτος συνεβούλευσεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν πόλιν ἐκ θεμελίων κτίσαι[34]), ἐν αὐτῇ δὲ καὶ ὑδρη-

---

6) ὁ σίριος 7) νῆν· 8) ἡρακλεοτικοῦ 9) βενδιλέου 10) καλεῖτε 11) ἐρμούπολις 12) das eingeklammerte am rande mit blässerer tinte. 13) ἢ 14) ὄχλον· 15) χρίαν 16) ἐπιδήμων 17) δὲ αὐτοὺς 18) ἀπήρου· 19) μεγίστιν 20) ἐπέστρεψε 21) ἀρχητέκτοσιν 22) ταφοσιαρικὴν 23) τενέαν· 24) ἀγαθοδέμονος 25) τοῦ κατανώβον· 26) βενδιδίου 27) εὐρόφου 28) εἰς τὰς κώμας· καὶ ἀπιέναι 29) ἀρχαίποδες 30) εὐρήληχος· 31) μέλανθος· 32) σκέπταιται 33) ὑπόνομος· 34) κτῆσαι

γοὺς πόρους καὶ ὀχετηγοὺς ἐπιρρέοντας[35]) εἰς τὴν θάλασσαν. καλεῖται[36]) δὲ Ὑπόνομος διὰ τὸ ὑποδεῖξαι[37]) ταῦτα.

Cap. 32.

Κελεύει οὖν Ἀλέξανδρος, χωρογραφηθῆναι τὸ περίμετρον τῆς πόλεως πρὸς τὸ θεάσασθαι αὐτό.[1]) οἱ οὖν τεχνῆται ἄλευρον
fol. 207b πύρινον λαβόντες ἐχωρογράφησαν τὴν πόλιν, καταπτάντα[2]) δὲ ὄρνεα παντοδαπὰ κατεβοσκήθησαν τὰ ἄλευρα καὶ ἀνέπτησαν. συμφοραζόμενος (συμφραζόμενος?) δὲ Ἀλέξανδρος περὶ τούτου, τί ἄρα δηλοῖ τὸ σημεῖον, μετεπέμψατο σημειολύτας καὶ εἶπεν αὐτοῖς τὸ γεγονός. οἱ δὲ ἔφησαν· ὅτι ἡ πόλις ἣν ἐκέλευσας κτισθῆναι[3]), βασιλεῦ, ὅλην τὴν οἰκουμένην θρέψει[4]), καὶ πανταχοῦ ἔσονται οἱ ἐν αὐτῇ γεννηθέντες ἄνθρωποι· τὰ γὰρ πετεινὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περικυκλοῦσιν.

Ἐκέλευσεν οὖν κτίζεσθαι τὴν πόλιν. θεμελιώσας δὲ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως Ἀλέξανδρος καὶ χωρογραφήσας[5]) ἐπέγραψε[6]) γράμματα πέντε· ᾱ β̄ γ̄ δ̄ ε̄· τὸ μὲν ᾱ Ἀλέξανδρος, τὸ δὲ βῆτα βασιλεύς, τὸ δὲ γάμμα γένος, τὸ δὲ δέλτα Διός, τὸ δὲ ε, ἔκτισεν[7]) πόλιν ἀμίμητον (sic). ὑποζύγια δὲ καὶ ἡμίονοι εἰργάζοντο. ἱδρυμένου δὲ τοῦ πυλῶνος τοῦ ἱεροῦ, ἐξαίφνης δὲ πλὰξ μεγίστη ἐξέπεσεν ἀρχαιοτάτη[8]), πλήρης[9]) γραμμάτων, ἐξ ἧς καὶ ἐξῆλθον[10]) ὄφεις πολλοί, καὶ ἑρπύζοντες[11]) εἰσῆλθον εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν ἤδη[12]) τεθεμελιωμένων[13]) οἰκιῶν. [τὴν πόλιν γὰρ ἔτι παρὼν[14]) ὁ Ἀλέ-
fol. 208a ξανδρος καθίδρυσεν[15]) τύβι[16]) ἤτοι ἰαννουαρίῳ νεομηνίᾳ, καὶ αὐτὸ[17]) τὸ ἱερόν.] ὅθεν τούτους τοὺς ὄφεις σέβονται οἱ θυρωροὶ ὡς ἀγαθοὺς δαίμονας, εἰσιόντας εἰς τὰς οἰκίας· οὐ γάρ εἰσι ἰοβόλα ζῶα. στεφανοῦσι δὲ καὶ τὰ κτήνη[18]) ἀνάπαυσιν αὐτοῖς παρεχόμενοι· ὅθεν (μέχρι) τοῦ δεῦρο τὸν νόμον φυλάττουσιν οἱ Ἀλεξανδρεῖς, πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τὴν ἑορτὴν ἐκτελοῦντες.

Cap. 33.

Εὗρεν δὲ Ἀλέξανδρος ἐν τοῖς ὑψηλοῖς[1]) λόφοις λεῖον (ναὸν?) ἱδρυμένον[2]), καὶ τοὺς ἡλίου[3]) στύλους, καὶ (κατὰ?) τὸ ἡρῷον. ἐζήτει δὲ καὶ τὸ Σαραπεῖον, κατὰ τὸν δοθέντα αὐτῷ[4]) χρησμόν[5]) παρὰ τοῦ Ἄμμωνος, εἰπόντος αὐτῷ διὰ τοῦ χρησμοῦ οὕτως·

Ὦ βασιλεῦ [ἀλέξανδρε·], σοὶ Φοῖβος[6]) (ὁ) μηλόκερως[7]) ἀγορεύει·
εἴγε θέλεις[8]) αἰῶσιν ἀγηράτοισι[9]) νεάζειν,
κτίζε πόλιν περίφημον ὑπὲρ Πρωτηίδα νῆσον[10]),

---

35) ἐπὶ ῥέοντας 36) καλεῖτε 37) ὑποδέξαι **32.** 1) αὐτόν· 2) κατὰ πάντα 3) so von jüngerer hand corrigiert aus κτιστῆναι 4) θρέψαι· 5) χοροτραφήσας 6) ἔπεμψε 7) ἔκτησεν 8) ἀρχαιωτάτη· 9) πλῆρεις 10) ἐξῆλθε 11) ἑρπίζοντες 12) ἤδει 13) τεθεμελιομένων 14) περὶ ὧν 15) καθήδρυσεν 16) τι μὴ 17) αὐτῶ 18) κτήνει

33. 1) ὑψιλοῖς 2) ἱδρύμενον· 3) ἥλωνας 4) τῶ 5) χρησμῶ 6) σύφοιβος 7) μηλόκερος 8) εἴ γ εθέλεις 9) ἀκηράτοις 10) πρωτη ἴδανῆσον·

†ἧς προκάθητε αἰὼν πλουτοῦντος αὐτοῖς ἀνάσσων·†
πενταλόφοις[11]) κορυφαῖσιν[12]) ἀτέρμονα[13]) κόσμον ἑλίσσων.

Ἐζήτει οὖν Ἀλέξανδρος τὸν πάντα δεχόμενον· καὶ ἐποίησεν ἀπέναντι τοῦ ἡρῴου βωμὸν μέγαν[14]), ὃς νῦν καλεῖται βωμὸς Ἀλεξάνδρου πολυτελὴς (πολυτελῆ?), ἐν ᾧ θυσίαν ἐθέσπισεν. καὶ προσευξάμενος εἶπεν· ὅτι μὲν οὖν τυγχάνει θεὸς προνοούμενος ταύτης τῆς χθονὸς καὶ τὸν ἀτέρμονα[13]) κόσμον ἐπιδέρκει, φανερὸν τοῦτο· αὐτὸς οὖν πρόσδεξαί μου τὴν θυσίαν, καὶ βοηθός μου γενοῦ εἰς τοὺς πολέμους. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπέθηκε τὰ ἱερεῖα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. αἰφνίδιον δὲ μέγιστος ἀετὸς καταπτὰς ἥρπασε τὰ ςπλάγχνα fol. 208b τοῦ θύματος[15]) καὶ διὰ τοῦ ἀέρος[16]) ἐφέρετο· καὶ ἀφῆκεν αὐτὰ ἐν ἑτέρῳ βωμῷ. κατασκοπήσας[17]) δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὸν τόπον παραγενόμενος ἐν τάχει εἶδε[18]) τὰ σπλάγχνα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ κείμενα, τὸν[19]) δὲ βωμὸν ὑπὸ ἀρχαίων καθιδρυνθέντα, καὶ σηκὸν καὶ ξόανον ἔνδον προκαθεζόμενον[20]), καὶ τῇ δεξιᾷ χειρὶ κομίζοντα θηρίον πολύμορφον, τῇ δὲ εὐωνύμῳ[21]) σκῆπτρον κατέχοντα· καὶ παρεστήκει[22]) τῷ ξοάνῳ κόρης ἄγαλμα μέγιστον. ἐπυνθάνετο οὖν τῶν ἐκεῖ κατοικούντων, τίς ἄρα ὁ ἐνταῦθα θεὸς τυγχάνει· οἱ δὲ ἔφησαν μὴ εἰδέναι· παρειληφέναι[23]) δὲ ὑπὸ τῶν προπατέρων (sic), Διὸς καὶ Ἥρας ἱερὸν εἶναι· ἐν ᾧ καὶ τοὺς ὀβελίσκους ἐθεάσατο τοὺς μέχρι νῦν κειμένους ἐν τῷ Σαραπείῳ, ἔξω τοῦ περιβόλου τοῦ νῦν κειμένου· ἐν οἷς ἦν γράμματα κεχαραγμένα ἱερογλυφικὰ περιέχοντα οὕτως· . . . . .[24]) τὸ μὲν γέρας αὐτῆς (ταύτης?) τῆς πόλεως· καλλίναος, ὑπερφέρουσα[25]) πλήθει[26]) ὄχλων πολλῶν· ἀέρων[27]) εὐκρασίαις ὑπερβάλλουσα[28])· ἐγὼ δὲ προστάτης ταύτης γενήσομαι, ὅπως μὴ τὰ χαλεπὰ τελέως ἐπιμείνῃ, ἢ λιμὸς ἢ σεισμός, ἀλλ᾽ ὡς ὄνειρος διαδραμοῦνται[29]) τὴν πόλιν. πολλοὶ δὲ βασιλεῖς ἥξουσιν εἰς αὐτήν, οὐ πολεμήσοντες, ἀλλὰ προσκυνῆσαι[30]) φερόμενοι. fol. 209a σὺ δὲ ἀποθεωθεὶς προσκυνηθήσῃ νεκρὸς καὶ δῶρα λήψῃ[31]) ἐκ πολλῶν βασιλέων πάντοτε, οἰκίσεις δὲ αὐτὴν καὶ θανὼν καὶ μὴ θανών· τάφον γὰρ ἕξεις αὐτὴν ἣν κτίζεις πόλιν. πειρῶ δέ σε[32]), Ἀλέξανδρε, τίς πέφυκα, συντόμως· δὶς ρ̄[33]) καὶ ᾱ ψῆφον συνθείς, εἶτα (ἑκατὸν καὶ μίαν) καὶ τετράκις κ̄ καὶ ῑ, τὸ πρῶτον δὲ λαβὼν γράμμα [καὶ τετράκις κ̄· καὶ δέκα·] ποίησον εἰς ἔσχατον, καὶ τότε νοήσεις τίς ἐφάνθην.

Ταῦτα οὖν χρηματισθεὶς εἰς ἑαυτὸν ἀνεχώρησεν. Ἀλέξανδρος[34]) (δὲ) ὑπομνησθεὶς τὸν χρησμὸν ἐπέγνω (ὡς ὁ) Σάραπις (εἴη). τὰ μὲν τῆς διαταγῆς τῆς πόλεως οὕτως ἔχει καθὼς διέταξεν Ἀλέξανδρος· ἐκτίζετο (δὲ) ἡ πόλις ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ κρατυνομένη.

---

11) πενταλόφου 12) κορυφέσιν 13) ἀτέρμωνα 14) μέγα· 15) θήματος 16) ἄερος von zweiter hand corrigiert aus ἔρος 17) jüngere correctur, urspr. κατακοπήσας 18) ἴδε 19) τὸ 20) προκαθεζόμενος· 21) εὐωνίμω 22) παρεστηκυῖαν 23) παρηληφέναι 24) dasz eine lücke anzunehmen, zeigt A. 25) ὑπέρφρουρᾶ 26) πλήθους 27) ἀέρον 28) ὑπὲρβάλουσα· 29) διαμαρμοῦνται· 30) προσκηνῆσαι 31) λήψει 32) cὲ δὲ 33) ρ̄ρ̄· 34) ἀνεχώρησεν ἀλέξανδρος·

Cap. 34.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παραλαβὼν τὰ στρατεύματα ἐπείγετο εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπελθεῖν. καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς Μέμφιν [1]) τὴν πόλιν, ἐνεθρονίασαν αὐτὸν οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τὸ τοῦ Ἡφαίστου θρονιστήριον [2]), ὡς Αἰγύπτιον βασιλέα. ἰδὼν δὲ Ἀλέξανδρος ἐν τῇ Μέμφει [3]) ὑψηλὸν [4]) ἀνδριάντα ἀνιερωμένον ἐκ μέλανος λίθου, ἔχοντα ἐπιγραφὴν εἰς τὴν ἰδίαν [5]) αὐτοῦ βάσιν οὕτως [6])· ὁ φυγὼν βασιλεὺς ἥξει πάλιν ἐν Αἰγύπτῳ [7]), οὐ γηράσκων, ἀλλὰ νεάζων, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν Πέρσας ὑποτά-
fol. 209b ξει ἡμῖν. [8]) ἐπύθετο [9]) οὖν ὁ Ἀλέξανδρος, τίνος ἄρα ἐστὶν ὁ ἀνδριὰς οὗτος. οἱ δὲ προφῆται εἶπον αὐτῷ· οὗτος ὁ ἀνδριὰς ὁ ἔσχατος τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς Νεκτανεβώ· καὶ ἐλθόντων τῶν Περσῶν τὴν Αἴγυπτον πορθῆσαι, εἶδε [10]) διὰ τῆς μαγικῆς δυνάμεως τοὺς θεοὺς τῶν Αἰγυπτίων τὰ στρατόπεδα τῶν ἐναντίων προσοδηγοῦντας [11]), καὶ τὴν Αἴγυπτον [ὑπ' αὐτῶν [12])] πορθουμένην· καὶ γνοὺς τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι ὑπ' αὐτῶν προδοσίαν [13]) ἔφυγε. Ζητούντων δὲ ἡμῶν αὐτὸν καὶ ἀξιούντων τοὺς θεούς, ποῦ ἄρα ἔφυγεν ὁ βασιλεὺς ἡμῶν Νεκτανεβώ, ἐχρησμοδότησαν [14]) ἡμῖν, ὅτι οὗτος ὁ φυγὼν βασιλεὺς ἥξει πάλιν ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ γηράσκων, ἀλλὰ νεάζων, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν Πέρσας ὑποτάξει ἡμῖν. [8]) ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος ἐμπηδήσας εἰς τὸν ἀνδριάντα περιπλέκεται αὐτῷ λέγων· οὗτος ὁ πατήρ μού ἐστιν, τούτου ἐγὼ υἱός εἰμι. οὐκ ἐψεύσατο ὑμᾶς ὁ τοῦ χρησμοῦ λόγος· καὶ θαυμάζω πῶς παρελήφθητε ὑπὸ τῶν βαρβάρων τείχη ἔχοντες ἀκαταμάχητα, μὴ δυνάμενα ὑπὸ τῶν πολεμίων καταβληθῆναι. ἀλλὰ τοῦτο τῆς ἄνω προνοίας [15]) ἐστὶ καὶ τῆς τῶν θεῶν δικαιότητος, ἵνα ὑμεῖς ἔχοντες εὔφορον (γῆν) καὶ γόνιμον ποταμὸν ἀχειροποίητον, ὑπο-
fol. 210a τεταγμένοι ἐστὲ (sic) τοῖς μὴ ἔχουσι † δέρεα· καὶ βασιλεύεσθε· ἔθνησκον γὰρ οἱ βαρβάροι ταῦτα μὴ ἔχοντες· † καὶ ταῦτα εἰπὼν ᾔτησεν παρ' αὐτῶν φόρους οὓς τῷ Δαρείῳ παρεῖχον, εἰπὼν αὐτοῖς οὕτως· (δότε μοι φόρους) οὐχ ἵνα εἰς τὸ ἴδιον ταμιεῖον [16]) ἀπενέγκωμαι, ἀλλ' ἵνα δαπανήσω εἰς τὴν πόλιν ὑμῶν Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Αἴγυπτον, μητρόπολιν δὲ οὖσαν ὅλης τῆς οἰκουμένης. καὶ οὕτως αὐτοῦ εἰπόντος ἀσμένως οἱ Αἰγύπτιοι ἔδωκαν [17]) χρήματα πολλά, καὶ μετὰ φόβου καὶ τιμῆς μεγάλης ἐξέπεμψαν αὐτὸν διὰ τοῦ Πηλουσίου. [18])

Cap. 35.

Καὶ παραλαβὼν τὰ στρατόπεδα αὐτοῦ τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο εἰς Συρίαν. κἀκεῖθεν στρατολογήσας [1]) δισχιλίους [2]) ἄνδρας καταφράκτους παραγίνεται εἰς Τύρον. καὶ ἀντιτάσσονται αὐτῷ [3])

---

34. 1) μέμφην 2) θρονιειήριον· (?) 3) μέμφη· 4) ὑψιλὸν 5) ἰδείαν 6) οὗτος 7) ἐγύπτω· 8) ὑμῖν 9) Ἐπείθετο 10) ἴδε 11) πρὸσοδιγοῦντας· 12) diese beiden worte randglosse 13) προδοσία 14) ἐχρισμοδότησαν 15) προνίας 16) ταμεῖον 17) δέδωκαν 18) πολουσίου· **35.** 1) so corrigiert aus στρατολογείσας 2) δισχιλλίους 3) αὐτῶν

οἱ Τύριοι, οὐκ ἐῶντες αὐτὸν διὰ τῆς πόλεως αὐτῶν[4]) διελ-
θεῖν, διὰ χρησμόν τινα ἀρχαῖον δοθέντα αὐτοῖς τοιοῦτον·
ὅταν ἐπέλθῃ[5]) ὑμῖν, Τύριοι, βασιλεύς, ἐπ᾽ ἔδαφος ἡ πόλις
ὑμῶν γενήσεται· ὅθεν καὶ ἀντέστησαν αὐτῷ, τοῦ μὴ εἰσελθεῖν
ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. ἀντιτάσσονται οὖν αὐτῷ, περιτειχίσαντες
ὅλην τὴν πόλιν, καὶ κραταιᾶς[6]) μάχης γενομένης[7]) μεταξὺ
αὐτῶν πολλοὺς ἀνεῖλον οἱ Τύριοι τῶν Μακεδόνων· καὶ ἡττηθεὶς fol. 210b
ὁ Ἀλέξανδρος ὑποστρέφει εἰς Γάζαν. καὶ ἀνακτησάμενος ἑαυτὸν
ἐζήτει τὴν Τύρον ἐκπορθῆσαι. ὁρᾷ δὲ καθ᾽ ὕπνους[8]) τινὰ Ἀλέ-
ξανδρος[9]) λέγοντα[10]) ἑαυτῷ· Ἀλέξανδρε, μὴ δόξῃ σοι γενέσθαι[11])
ἄγγελον ἑαυτὸν εἰς Τύρον. ἀναστὰς δὲ τοῦ ὕπνου ἔπεμψεν εἰς
Τύρον[12]) πρέσβεις μετὰ γραμμάτων αὐτοῦ, περιέχοντα (sic) οὕτως·
Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος υἱὸς Ἄμμωνος, καὶ Φιλίππου βασιλέως
(παῖς), ἐγὼ δὲ βασιλεὺς μέγιστος Εὐρώπης[13]) τε καὶ πάσης Ἀσίας,
Αἰγύπτου καὶ Λιβύης[14]), Τυρίοις[15]) τοῖς μηκέτι οὖσιν. ἐγὼ μὲν τὴν
πορείαν[16]) ποιούμενος ἐπὶ τὰ μέρη Συρίας, μετὰ εἰρήνης καὶ εὐνο-
μίας ἐβουλόμην εἴσοδον πρὸς ὑμᾶς ποιήσασθαι· εἰ δὲ ὑμεῖς οἱ Τύ-
ριοι πρῶτοι τυγχάνοντες ἀντιτάσσεσθε[17]) τῇ εἰσόδῳ[18]) ἡμῶν[19]) πο-
ρείαν ποιουμένων, καὶ μόνοι[20]) δι᾽ ὑμῶν μαθόντες καὶ οἱ πολλοί,
πόσον σθένουσιν Μακεδόνες πρὸς τὴν[21]) ὑμῶν ἀπόνοιαν, πτήξου-
σιν ὑποτασσόμενοι[22]) ἡμῖν.[23]) ἔσται[24]) δὲ ὑμῖν καὶ ὁ δοθεὶς χρησμὸς
ἀσφαλής· διελεύσομαι γὰρ ὑμῶν τὴν πόλιν (καὶ καταπεσεῖται).
ἔρρωσθε σωφρονοῦντες, εἰ δὲ (μή,) ἔρρωσθε δυστυχοῦντες. ἀνα-
γνόντες[25]) δὲ τὰ γράμματα τοῦ βασιλέως οἱ πρωτόβουλοι αὐτῶν fol. 211a
ἐπιτρέπουσιν εὐθέως τοὺς ἀποσταλέντας ἀγγέλους παρὰ Ἀλεξάν-
δρου τοῦ βασιλέως μαστίζεσθαι[26]) λέγοντες αὐτοῖς· ποῖος ὑμῶν
ἐστιν Ἀλέξανδρος; τῶν[27]) δὲ λεγόντων μηδένα εἶναι[28]), ἀνεσταύ-
ρωσαν αὐτούς. ἐζήτει οὖν ὁ Ἀλέξανδρος ποίας ὁδοῦ εἰσελθεῖν,
καὶ καταβαλεῖν τοὺς Τυρίους· ἄλογον γὰρ ἡγεῖτο αὐτῶν τὴν ἧτταν.
καὶ ὁρᾷ κατὰ τοὺς ὕπνους ἕνα[29]) τῶν[30]) τοῦ Διονύσου[31]) προπόλων
σάτυρον, ἐπιδιδόντα[32]) αὐτῷ τυρὸν ἀπὸ γάλακτος· τοῦ δὲ λαβόν-
τος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ κατεπάτησεν αὐτόν. ἀναστὰς δὲ τοῦ ὕπνου
Ἀλέξανδρος διηγήσατο τὸ ὄνειρον ὀνειροπόλῳ· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
βασιλεύσεις[33]) Τύρου ὅλης, καὶ ὑποχείριός σοι γενήσεται[34]), διὰ τὸ
τὸν σάτυρόν[35]) σοι δεδωκέναι τυρόν, σὺ δὲ τοῖς ποσί σου αὐτὸν
καταπατῆσαι. καὶ μεθ᾽ ἡμέρας τρεῖς συλλαβὼν τὰ στρατόπεδα
αὐτοῦ μετὰ καὶ τριῶν κωμῶν τῶν ἔγγιστα, τῶν καὶ (καὶ τῶν?)
συμμαχησαμένων τῷ Ἀλεξάνδρῳ γενναίως, νυκτὸς ἀνοίξαντες
τὰς πόρτας τῶν τειχέων εἰσῆλθον καὶ τοὺς παραφύλακας ἀνεῖλον·
καὶ ἐξεπόρθησεν Ἀλέξανδρος πᾶσαν τὴν Τύρον, καὶ ἐπ᾽ ἔδαφος[36])

4) αὐτὸν 5) ἐπέλθης 6) κρατειᾶς 7) γεννομένης 8) καθύπνους 9) ἀλέξανδρον 10) λέγων 11) δόξησει γένεσθαι 12) ἐν τύρω 13) εὐρόπης 14) λιβύας· 15) τύροις 16) ἀρχὴν 17) ἀντιτάσεσθε 18) εἰσώδῳ 19) ὑμῶν 20) μόνον 21) ἣν 22) ὑποτασόμενοι 23) ὑμῖν· 24) ἐστὶ 25) ἀναγνῶντες 26) ἀναρτίζεσθαι 27) τὸν 28) εἰδέναι 29) ἵνα 30) τὸν 31) διὸς 32) ἐπιδιδοῦντα 33) βασιλεύσῃς 34) γεννήσεται· 35) σατύριόν 36) ἐπέδαφος

fol. 211b αὐτὴν κατήνεγκεν· καὶ μέχρι τῆς σήμερον λέγεται· τὰ ἐν Τύρῳ κακά. τὰς δὲ τρεῖς κώμας τὰς συμμαχησάσας[37]) αὐτῷ εἰς μέτρον πόλεως μιᾶς ἀνεγράψατο, καὶ Τρίπολιν αὐτὴν ὠνόμασεν.[38])

Cap. 36.

Καταστήσας εἰς Τύρον σατράπην τῆς Φοινίκης, καὶ ἀναζεύξας Ἀλέξανδρος παρὰ τὴν Συρίαν ὥδευσεν καὶ ὑπήντησαν αὐτῷ Δαρείου πρεσβευταὶ γράμματα κομίζοντες αὐτῷ καὶ σκῦτον καὶ σφαῖραν καὶ κιβώτιον χρυσίου. δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος τὰ γράμματα Δαρείου τοῦ Περσῶν[1]) βασιλέως καὶ ἀναγνοὺς εὗρε περιέχοντα οὕτως· Βασιλεὺς βασιλέων καὶ θεῶν συγγενὴς καὶ συνανατέλλων τῷ ἡλίῳ, ἐγὼ αὐτὸς θεὸς Δαρεῖος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐμῷ θεράποντι τάδε προστάττω καὶ κελεύω σοι ἐπαναστρέφειν σε πρὸς τοὺς γονεῖς σου, ἐμοὶ δὲ δουλεύειν καὶ κοιτάζειν εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρός σου Ὀλυμπιάδος· ἔστι γὰρ ἡ σὴ ἡλικία· παιδεύεσθαι θέλεις καὶ τιθηνεῖσθαι· διὸ ἔπεμψά σοι σκῦτον καὶ σφαῖραν καὶ κιβώτιον χρυσίου, ἵνα αἱρῇ σοι τί βούλει πρότερον· τὸ[2]) μὲν σκῦτον μηνύον σοι ὅτι ἔτι παιδεύεσθαι ὀφέλλεις[3]), τὴν δὲ σφαῖραν, ἵνα μετὰ τῶν συνηλικιωτῶν σου παίζῃς καὶ μὴ ἀγέρωχον[4]) ἡλικίαν τοσούτων νέων ἐκπείθῃς ὥσπερ ἀρχιληστὴς μετὰ σεαυτοῦ φέρων, τὰς πόλεις ταράσσων· οὐδὲ[5]) γὰρ αὕτη ἡ σύμπασα οἰκουμένη ἀνδρῶν[6]) ὑφ᾽ fol. 212a ἓν συνελθοῦσα δυνήσεται[7]) καθελεῖν τὴν Περσῶν βασιλείαν. τοσαῦτα γάρ μοί ἐστι πλήθη στρατοπέδων[8]) ὅσα οὐδὲ[5]) ψάμμον ἐξαριθμῆσαί τις[9]) δύναται. χρυσὸς δὲ καὶ ἄργυρος πολύς, ὥστε[10]) πᾶσαν τὴν γῆν πληρῶσαι. ἔπεμψά σοι δὲ καὶ κιβώτιον χρυσίου μεστόν, ἵνα εἰ μὴ ἔχεις[11]) τροφὰς δοῦναι τοῖς συλλησταῖς σου, δώσεις αὐτοῖς τὴν χρείαν, ὅπως ἕκαστος αὐτῶν δυνηθῇ εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ἐπανακάμψαι. εἰ μὴ πεισθῇς τοῖς κελευομένοις ὑπ᾽ ἐμοῦ, ἐκπέμψω κατὰ σοῦ διῶξαι, ὥστε συλληφθῆναί σε ὑπὸ τῶν ἐμῶν στρατιωτῶν, καὶ οὐχ ὡς Φιλίππου υἱὸς παιδευθήσῃ[12]), ἀλλ᾽ ὡς ἀποστάτης ἀνασταυρωθήσῃ.

Cap. 37.

Καὶ ταῦτα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναγινώσκοντος ἐπὶ πάντων τῶν στρατοπέδων[1]), ἐδειλίασαν πάντες. καὶ νοήσας Ἀλέξανδρος τὴν δειλίαν αὐτῶν εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες Μακεδόνες καὶ συστρατιῶται, τί ἐταράχθητε ἐπὶ τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Δαρείου ὡς ἀληθῆ ἐχόντων τὴν δύναμιν τῶν κομπηγόρων[2]) αὐτοῦ γραμμάτων; καὶ γάρ τινες τῶν κυνῶν ἀδυνατοῦντες τῇ ἀλκῇ[3]) τοῦ σώματος μέγα ὑλακτοῦσιν, ὡς δύναμίν τινα [διὰ τοῦ ὑλαγμοῦ] τὴν ἔκφρασιν fol. 212b (sic) ταύτην τῆς ὑλακῆς ποιούμενοι. τοιούτως καὶ ὁ Δαρεῖος ἐν τοῖς ἔργοις μηδὲν δυνάμενος ἐν τοῖς γεγραμμένοις δοκεῖ τὶ εἶναι

37) συμαχησάσας 38) ὠμόμασεν· **36.** 1) περσσῶν 2) τὸν 3) ὀφέλεις· die worte καὶ τιθηνεῖσθαι . . . ὀφέλεις finden sich am untern rande von jüngerer schwer lesbarer hand. 4) ἀγέροχον 5) οὔτε 6) ἀνδρὸς 7) δυνήσηται 8) στρατοπαίδων 9) ἐξαριθμῆσαι τίς 10) ἔσται 11) ἔχῃς 12) πεδευθήσῃ· **37.** 1) στρατοπαίδων 2) κομνιγγόρων 3) ολκῇ

ὥςπερ οἱ κύνες τοῖς ὑλαγμοῖς. ςυνθώμεθα δὲ καὶ ἀληθῆ [4]) εἶναι τὰ γεγραμμένα, ἐφωταγωγήθημεν [5]) δι᾽ αὐτῶν, ἵνα ἴδωμεν πρὸς τίνα ἔχομεν γενναίως πολεμεῖν περὶ νίκης, ἵνα μὴ ἡττηθέντες αἰςχυνθῶμεν. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευςεν ἐξαγκωνίζεςθαι [6]) τοὺς γραμματοφόρους Δαρείου καὶ ἀπενεχθῆναι εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τῶν δὲ λεγόντων [7])· τί ἡμεῖς σοι κακὸν ἐπράξαμεν, βασιλεῦ Ἀλέξανδρε; ἄγγελοί ἐςμεν· τί κελεύεις κακῶς ἡμᾶς ἀναιρεθῆναι; εἶπε δὲ αὐτοῖς Ἀλέξανδρος· μέμψαςθε τὸν βασιλέα Δαρεῖον, καὶ μὴ ἐμέ· ἔπεμψε γὰρ ὑμᾶς Δαρεῖος μετὰ γραμμάτων τοιούτων, οὐχ ὡς πρὸς βασιλέα, ἀλλ᾽ ὡς πρὸς ἀρχιληςτήν. [8]) ἀναιρῶ τοίνυν ὑμᾶς, ὡς ἐλθόντας πρὸς αὐθάδη [9]) ἄνθρωπον καὶ οὐ βασιλέα. ὁ δὲ εἶπεν (sic)· καὶ ὁ Δαρεῖος μηδὲν ἰδὼν [10]) ἔγραψέν σοι τοιαῦτα· ἀλλ᾽ ἡμεῖς ὁρῶμεν τοιαύτην παράταξιν, καὶ νοοῦμεν μέγιςτον καὶ φρενήρη [11]) βασιλέα (ςε) εἶναι, υἱὸν βασιλέως Φιλίππου· δεόμεθά ςου [12]) δέςποτα βασιλεῦ μέγιςτε, ἀποχάριςαι [13]) ἡμῖν τὸ ζῆν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε πρὸς αὐτούς· νῦν ἐδειλιάςατε [14]) τὴν κόλαςιν ὑμῶν fol. 213ᵃ καὶ ἱκετεύετε τοῦ μὴ ἀποθανεῖν· διὰ τοῦτο ὑμᾶς ἀπολύω. οὐ γὰρ προαιρέςεώς εἰμι ἀναιρῆςαι ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἐνδείξαςθαι τὴν διαφορὰν Ἕλληνος βασιλέως καὶ βαρβάρου· ὥςτε μηδὲν κακὸν προςδοκᾶτε ὑπ᾽ ἐμοῦ παθεῖν· βασιλεὺς γὰρ ἄγγελον οὐ κτείνει. καὶ οὕτως αὐτοῖς εἰπὼν Ἀλέξανδρος ἐκέλευςεν αὐτοῖς δείπνου γενομένου [15]) ςυνανακλιθῆναι αὐτῷ· τῶν δὲ γραμματοφόρων βουλομένων λέγειν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, τὸ πῶς ἐνέδρᾳ λαβεῖν (λάβῃ?) τὸν Δαρεῖον ποιήςας πρὸς αὐτὸν πόλεμον, εἶπεν αὐτοῖς· μηδέν μοι εἴπητε· εἰ μὴ γὰρ ἀπήρχεςθε πρὸς αὐτόν, ἐμάνθανον [16]) (ἂν) παρ᾽ ὑμῶν· ἐπειδὴ δὲ πορεύεςθε πρὸς αὐτόν, οὐ θέλω, ἵνα μή τις ἐξ ὑμῶν διαβάλῃ Δαρείῳ τὰ εἰρημένα καὶ εὑρεθῶ [17]) παραίτιος ὑμῖν κολάςεως. ςιωπήςατε οὖν (ἵνα ἡςυχῇ παρέλθωμεν. (?) ἐτίμηςαν οὖν) αὐτὸν οἱ γραμματοφόροι Δαρείου φωναῖς [18]) πολλαῖς, καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν στρατευμάτων ἐπευφήμουν αὐτόν.

Cap. 38.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τρεῖς γράφει Ἀλέξανδρος Δαρείῳ γράμματα ἅπερ καὶ ὑπανέγνω τοῖς ἰδίοις στρατεύμαςιν, λάθρα τῶν γραμματοφόρων Δαρείου, περιέχοντα οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος υἱὸς fol. 213ᵇ βασιλέως Φιλίππου καὶ μητρὸς Ὀλυμπιάδος βασιλεῖ βασιλέων καὶ ςυνθρόνῳ θεῶν καὶ ςυνανατέλλοντι τῷ ἡλίῳ, μεγάλῳ θεῷ Περςῶν [1]) βασιλεῖ, χαίρειν. αἰςχρόν ἐςτι τὸν τηλικαύτῃ δυνάμει ἐπαιρόμενον καὶ ςυνανατέλλοντα [2]) τῷ ἡλίῳ ὑπὸ ταπεινὴν δουλείαν πεςεῖν ἀνθρώπῳ ποτέ τινι Ἀλεξάνδρῳ· αἱ γὰρ τῶν θεῶν ὀνομαςίαι εἰς ἀνθρώπους χωροῦςαι μεγάλην δύναμιν αὐτοῖς παρέχουςιν

4) ἀλεθῆ 5) ἐφ ω ταγω γήθημεν 6) ἐξαγκονίζεςθαι 7) λεγώντων 8) ἀρχιλιςτήν· 9) αὐθάδην 10) εἰδὼν· 11) φρενήρει 12) φιλίππου δὲ ο μεθά ςου 13) ἀποχάριςε 14) ἐδειλίαςετε 15) γεννομένου, 16) ἐμάνθανων 17) εὑρεθῆ 18) φοναῖς **38.** 1) περςςῶν 2) ςυνανατέλοντα

ἢ φρόνηςιν. πῶς γὰρ τῶν ἀθανάτων θεῶν ὀνόματα εἰς φθαρτὰ σώματα κατοικοῦςιν; ἰδοὺ δὴ καὶ ἐν τούτῳ[3]) κατεγνώςθης παρ' ἡμῖν (ὡς μηδὲν δυνάμενος), ἀλλ' ὡς ταῖς[4]) τῶν θεῶν ὀνομαςίαις[5]) συγχρώμενος, καὶ τὰς ἐκείνων δυνάμεις ἐπὶ τῆς γῆς ἑαυτῷ περιτιθῶν.[6]) ἐγὼ γὰρ ἔρχομαι πρὸς cέ, πολεμήςων ὡς θνητὸν ὑπάρχοντα· ἡ δὲ ῥοπὴ τῆς νίκης ἐκ τῆς ἄνω προνοίας ἐςτίν. τί δὲ καὶ ἔγραψας ἡμῖν τοιοῦτον καὶ τοςοῦτον χρυςὸν καὶ ἄργυρον κεκτῆςθαι, ἵνα μαθόντες γενναιοτέρως πολεμήςωμεν[7]), ὅπως ταῦτα ληψώμεθα; καὶ ἐγὼ μὲν γὰρ ἐπάν[8]) cε νικήςω[9]), περίφημος ἔςομαι καὶ μέγας βαςιλεὺς παρὰ τοῖς Ἕλληςι καὶ βαρβάροις, ὅτι τὸν τη-
fol. 214ᵃ λικοῦτον βαςιλέα δυνάςτην Δαρεῖον ἀνεῖλον· cὺ δὲ ἐμὲ ἐὰν ἡττήςῃς, οὐδὲν γενναῖον ἔπραξας· ληςτὴν γὰρ ἥττηςας καθὼς cὺ ἔγραψας ἡμῖν· ἐγὼ δὲ βαςιλέα βαςιλέων, μέγαν[10]) θεὸν Δαρεῖον ἥττηςα. ἀλλὰ καὶ ςκῦτον καὶ ςφαῖραν καὶ κιβώτιον χρυςίου ἐξέπεμψάς μοι, ἀγγέλλων[11]) μοι (κακότητα)· ἐγὼ δὲ ταῦτα ἀγαθὰς ἀγγελίας ἐδεξάμην· τὸν μὲν ςκῦτον ἔλαβον, ἵνα ταῖς ἐμαῖς λόγχαις καὶ ὅπλοις δέρων τοὺς βαρβάρους ταῖς ἐμαῖς χερςὶν εἰς δουλείαν[12]) καθυποτάξω· τῇ[13]) δὲ ςφαίρᾳ[14]) ἐςήμανάς μοι ὡς τοῦ κόςμου ἐπικρατήςω· ςφαιροειδὴς γὰρ καὶ ςτρογγύλος ὁ κόςμος τυγχάνει· τὸ δὲ κιβώτιον τοῦ χρυςίου μέγα ςημεῖον ἔπεμψάς μοι· νικηθεὶς (γὰρ) ὑπ' ἐμοῦ φόρους μοι τελέςεις.

Cap. 39.

Ταῦτα οὖν ἀναγνοὺς ὁ Ἀλέξανδρος ὁ βαςιλεὺς τοῖς ἑαυτοῦ ςτρατεύμαςιν καὶ βουλλώςας[1]) δέδωκε τοῖς γραμματοφόροις Δαρείου, καὶ τὸ χρυςίον ὅπερ ἤγαγον ἐχαρίςατο αὐτοῖς. οἱ[2]) δὲ ἀποδεξάμενοι τὴν μεγαλοφροςύνην Ἀλεξάνδρου ἀνεχώρηςαν καὶ ἦλθον πρὸς Δαρεῖον. ὁ δὲ Δαρεῖος ἀναγνοὺς τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου ἐπέγνω τὴν ἐν αὐτοῖς δύναμιν· καὶ ἐξετάςας ἀκριβῶς[3]) τὰ περὶ τῆς ςυνέςεως Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς πρὸς πόλεμον παρα-
fol. 214ᵇ ςκευῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἐπὶ τούτοις ἐκινήθη[4]), γράφει τοῖς ἑαυτοῦ ςατράπαις ἐπιςτολὴν περιέχουςαν οὕτως·

Βαςιλεὺς Δαρεῖος τοῖς ἐπέκεινα τοῦ Ταύρου ςτρατηγοῖς χαίρειν. ἐπιςτέλλουςί μοι ἐπαναςτάντα Ἀλέξανδρον παῖδα Φιλίππου· τοῦτον οὖν ςυλλαβόντες ἀγάγετέ μοι, μηδὲν κακὸν ἐργαςάμενοι τῷ ςώματι αὐτοῦ, ὅπως ἐγὼ ἐκδύςας αὐτὸν τὴν πορφυρέαν ςτολὴν καὶ πληγὰς ἐπιθεὶς[5]) αὐτῷ ἀποςτελῶ ἐν Μακεδονίᾳ τῇ πατρίδι αὐτοῦ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα, δοὺς[6]) αὐτῷ κροτάλην καὶ ἀςτραγάλους[7]), ὡς οἱ Μακεδόνων[8]) (παῖδες) τελοῦςι παίγνιον. καὶ ςυναποςτελῶ αὐτῷ ἄνδρας πάςης ςωφροςύνης διδαςκάλους. τὰς δὲ ναῦς αὐτοῦ εἰς βυθὸν θαλάςςης καταποντίςατε, ςτρατηγοὺς δὲ τοὺς ςυνακολουθήςαντας αὐτῷ ςιδηρώςαντες ἀναπέμψατε ἡμῖν·

---

3) τοῦτο 4) τὰς 5) ὀνομαςίας 6) περιτίθων· 7) πολεμήςομεν 8) ἐπᾶν 9) ςεννικήςω 10) μέγα 11) ἀγγελῶν 12) δουλίαν 13) τὴν 14) ςφαίραν **39.** 1) βουλώςας 2) ὁ 3) ἀκριβὰ 4) ἐνικήθη· 5) ἐπιθήςας 6) δώςας 7) ςτράγαλους 8) μακεδώνων

τοὺς δὲ λοιποὺς στρατιώτας ἐκπέμψατε εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν οἰκῆσαι· ἵππους δὲ καὶ σκευηφόρα πάντα ὑμῖν δωροῦμαι. ἔρρωσθε.

Ἔγραψαν δὲ καὶ οἱ σατράπαι Δαρείῳ οὕτως· Θεῷ μεγάλῳ βασιλεῖ Δαρείῳ χαίρειν. τοσούτου ἔθνους ἐπελθόντος ἡμῖν, θαυμάζομεν[9]) πῶς σε λανθάνει μέχρι τοῦ δεῦρο. ἐπέμψαμεν δέ σοι[10]) ἐξ αὐτῶν οὓς εὕραμεν ῥεμβομένους[11]), τούτους μὴ τολμήσαντες fol. 215ᵃ
ἐξετάσαι πρότερόν σου. ἐν τάχει οὖν παραγενοῦ[12]) μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἵνα μὴ λάφυρα γενώμεθα.

Ταῦτα οὖν τὰ γράμματα δεξάμενος Δαρεῖος ἐν Βαβυλῶνι τῆς Περσίδος καὶ ἀναγνοὺς ἀντέγραψεν αὐτοῖς τάδε· Βασιλεὺς βασιλέων μέγας θεὸς Δαρεῖος πᾶσι τοῖς σατράπαις καὶ στρατηγοῖς χαίρειν. παρ' ἐμοῦ μηδέποτε ἐλπίδα ἔχοντες τὸ ἐπίσημον τῆς ἀνδρείας ὑμῶν ἐνδείξασθε· † ποταμὸς γοῦν ἐπεδήμησεν εἰς ὑμᾶς· καὶ οὐκ ἐθορύβησεν ὑμᾶς τοῦ κατασβέσαι κεραυνοῦς· καὶ ἀνδρὸς ἀγνώστου τόπον οὐχ ὑπηνέγκατε ἀποδιώξατε· † τέθνηκέν τις ὑμῶν[13]) ἐν παρατάξει; τί βουλεύσωμαι[14]) περὶ ὑμῶν, οἱ τὴν ἐμὴν βασιλείαν κατέχοντες πρόφασιν (?) δίδοτε ἀνδρὶ λῃστῇ, μὴ βουλόμενοι αὐτὸν συλληφθῆναι;[15]) νῦν οὖν ὡς ἔφατε[16]) ἐγὼ παραγενόμενος συλλήψομαι[17]) αὐτόν.

Cap. 40.

Πυνθανόμενος οὖν ὁ Δαρεῖος*), πλησίον ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον, κατεστρατοπέδευσε[1]) πρὸς[2]) τῷ Πιναρίῳ[3]) ποταμῷ, καὶ γράψας (ἐπιστολὴν) ἀπέστειλεν Ἀλεξάνδρῳ (περιέχουσαν) οὕτως· Βασιλεὺς βασιλέων μέγας θεὸς Δαρεῖος καὶ (ρκ') ἐθνῶν κύριος Ἀλεξάνδρῳ τὰς πόλεις λεηλατοῦντι.[4]) δοκεῖ σε[5]) λανθάνειν τὸ Δαρείου ὄνομα, ὅπερ καὶ θεοὶ τετιμήκασι καὶ σύνθρονον εἶναι fol. 215ᵇ
(ἑαυτοῖς ἔκριναν). καὶ οὐ μακάριον ἡγήσω τὸ λανθάνειν, βασιλεύειν τῆς Μακεδονίας[6]) χώρας, χωρὶς τῆς ἐμῆς κελεύσεως· ἀλλὰ διῆλθες χώρας ἀδήλους καὶ πόλεις ἀλλοτρίας, ἐν αἷς ἑαυτὸν ἀνηγόρευσας βασιλέα, συλλέξας ἄνδρας ὁμοίους σου ἀνελπίστους, καὶ πολεμεῖς πόλεις ἀπειροπολέμους[7]), ἃς ἐγὼ ἀεὶ εὐλαβηθεὶς δεσπόζεσθαι περισσὰς ἡγούμην ὡς ἀπερριμμένας[8]), καὶ σὺ ἐπεζήτησας φόρους παρ' αὐτῶν λήψεσθαι ὡς ἐρανιζόμενος. πείθῃ οὖν καὶ ἡμᾶς τοιούτους εἶναι ὁποῖος εἶ, † καὶ τόπους δὲ οὓς οὐκ εἴληφας οὐ καυχήσῃ[9]) ἔχειν. † κάκιστα οὖν πεφρόνηκας[10]) περὶ τούτων· πρῶτον μὲν γὰρ τὴν ἄγνοιάν σου ὤφειλες[11]) διορθώσασθαι, καὶ πρὸς ἐμὲ[12]) τὸν κύριόν σου Δαρεῖον ἐλθεῖν, καὶ μὴ ἐπισωρεύειν λῃστρικὰς δυνάμεις. ἔγραψά σοι ἐλθεῖν καὶ προσκυνεῖν Δαρείῳ βασιλεῖ· σὺ δὲ (ἐὰν) τῆς ἄλλης[13]) ἀνοίας ἀντέχῃ, κολάσομαί [οὖν]

---

9) θαυμάζωμεν 10) ἐπέμψαν μέν σοι δὲ 11) ῥεμπομένους 12) παραγένου 13) ἡμῶν 14) βουλεύσω με 15) συληφθῆναι· 16) ἔφητε 17) συλήψομαι **40.** *) von hier an im nom., acc. u. voc. stets δάρειος, δάρειον, δάρειε. 1) κατεστρατοπαίδευσε 2) πρὸ 3) τοπιναρίω 4) λέηλατὴν 5) δοκεῖς 6) μακεδωνίας 7) ἀπείρους 8) ἀπορεριμμένας 9) οὐκ αυχήση 10) πεφρόνικας 11) ὤφειλε 12) ἐμὲν 13) ἄλης

(cε) θανάτῳ ἀνεκλαλήτῳ· χείρονα[14]) δέ cου καὶ οἱ cὺν coὶ ἀποθανοῦνται[15]) οἱ μὴ περιτιθέντες coι cωφροcύνην. ὄμνυμι[16]) δέ coι διὰ (Δία?) θεὸν τὸν μέγιcτον καὶ ἐμὸν πατέρα, μὴ μνηcικακῆcαί coι ἐφ' οἷc ἔπραξαc.

Cap. 41.

Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου δεξαμένου τὰ γράμματα Δαρείου καὶ ἐν-
fol. 216ᵃ τυχόντοc, οὐκ ἐπυροῦτο[1]) ἐπὶ τοῖc κομπηγόροιc λόγοιc Δαρείου. ὁ δὲ Δαρεῖοc[2]) cυναθροίcαc δύναμιν πολλὴν κατέβαινε μετὰ τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ τῆc γυναικὸc αὐτοῦ καὶ τῆc μητρὸc αὐτοῦ· περὶ δὲ αὐτὸν[3]) ἦcαν οἱ ἀθάνατοι καλούμενοι μύριοι· ἐκαλοῦντο δὲ ἀθάνατοι διὰ τὸ φυλάττεcθαι τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν (καὶ εἰcάγεcθαι ἄλλουc) ἀντὶ τῶν τελευτώντων. Ἀλέξανδροc δὲ διοδεύcαc τὸν Κιλίκιον Ταῦρον ἧκεν εἰc Ταρcὸν τῆc Κιλικίαc μητρόπολιν, καὶ θεαcάμενοc τὸν ὑπ' αὐτὴν[4]) ῥέοντα[5]) ποταμὸν Κύδνον, ῥεόμενοc τῷ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν[6]) ἱδρῶτι, ἀποθεὶc τὸν θώρακα ἐν τῷ ποταμῷ διενίψατο, καὶ ψυγεὶc[7]) εἰc ἔcχατον ἦλθεν κίνδυνον καὶ μόλιc θεραπεύεται· ὁ δὲ θεραπεύcαc αὐτὸν ἦν Φίλιπποc τῶν ἐνδόξων ἰατρῶν. ῥωcθεὶc δὲ προcῆγεν ἐπὶ Δαρεῖον· Δαρεῖοc δὲ ἐπὶ τὸν καλούμενον Ἴccον[8]) τῆc Κιλικίαc ἐcτρατοπεδεύετο. παροξυνθεὶc δὲ ὁ Ἀλέξανδροc ὥρμηcεν ἐπὶ τὸν πόλεμον εἰc τὸ πεδίον(?)[9]), καὶ παρετάξατο Δαρείῳ. οἱ δὲ περὶ τὸν Δαρεῖον ὁρῶντεc τὸν Ἀλέξανδρον ἐπάγοντα αὐτοῖc τὴν δύναμιν τῆc cτρατείαc αὐτοῦ, καθ' ὃ μέροc ἤκουε Δαρεῖοc[10]) (τὸν Ἀλέξανδρον), ἔcτηcαν τὰ ἅρματα καὶ ὅλην τὴν πολεμικὴν τάξιν. καὶ δὴ cταθέντων ἐπὶ cυμβολῇ[11]) τοῦ πολέμου ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οὐ cυνεχώρηcε
fol. 216ᵇ Ἀλέξανδροc οὔτε ἐντὸc τῆc φάλαγγοc διακόψαι αὐτοὺc οὔτε διιππεῦcαι οὔτε ἐπιcτρατεῦcαι αὐτούc, ἀλλὰ τὸ πολὺ μὲν τῶν ἁρμάτων τὸ πάντοθεν ἐξαγκωνιζόμενον διεφθείρετο καὶ διεcκεδάcθη. καὶ ἀναβὰc ἐφ' ἵππον[12]) Ἀλέξανδροc ἐκέλευcε cαλπίcαι τοὺc cαλπιcτὰc τὸ πολεμικὸν μέλοc. καὶ κραυγῆc μεγάληc γενομένηc τῶν cτρατοπέδων[13]) γίνεται πολλὴ μάχη. ἐπὶ πολὺ (δὲ) ἄκροιc τοῖc κέραcι ἐμβάλλοντεc[14]) καὶ τοῖc δόραcιν [ὑπ' ἀλλήλων] τύπτοντεc καὶ τυπτόμενοι διεβιβάζοντο[15]) ἐνταῦθα (καὶ ἐνταῦθα). ἑκάτεροι οὖν τὸ νῖκοc ποιηcάμενοι ἐχωρίζοντο. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐξώθουν τοὺc περὶ τὸν Δαρεῖον, καὶ κατακράτοc[16]) ἔθραυον[17]) αὐτοὺc πληccομένουc καὶ περιπίπτονταc ἀλλήλοιc διὰ τὸ πλῆθοc τῶν cτρατευμάτων. οὐδὲν δὲ ἦν ὁρᾶν ἐκεῖ εἰ μὴ ἵππουc χαμαὶ κειμένουc καὶ ἄνδραc ἀνῃρημένουc· οὐκ ἦν δὲ διακρῖναι οὔτε[18]) Πέρcην[19]) οὔτε[18]) Μακεδόνα[20]), οὔτε cυμμάχουc οὔτε cατράπαc οὔτε πεζὸν οὔτε ἱππέα ὑπὸ τοῦ πολλοῦ[21]) κονιορτοῦ· οὔτε γὰρ ὁ

---

14) χείρανα 15) παθοῦνται 16) ὄμνυμη **41.** 1) ἐπιροῦτο 2) δάριοc 3) αὐτῶν 4) ὑπάτην 5) ρέωντα 6) ὀδιπορίαν 7) ψυγεῖc 8) νῆcον 9) πεccὸν 10) δάρειον 11) cυμβουλῇ 12) ἔφιπποc 13) cτρατοπαίδων 14) βάλλοντεc 15) διεβιάζοντο 16) κατακράτουc 17) ἔθραβον 18) οὐδὲ 19) πέρcον· 20) μακέδωνα· 21) πολοῦ

ἀὴρ ἐφαίνετο[22]), οὔτε ἡ γῆ ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν πολλῶν λύθρων.[23]) καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἥλιος συμπαθήσας τοῖς γινομένοις καὶ μὴ κρίνας θεωρεῖν τοσαῦτα μιάσματα, συννεφὴς[24]) ἐγένετο.[25]) τροπῆς δὲ ἰσχυρᾶς γενομένης τῶν Περσῶν[26]), εἰς φυγὴν ὥρμησαν οἱ Πέρσαι. ἦν δὲ μετ' αὐτῶν Ἀμύντας[27]) ὁ Ἀντιόχου[28]), ὃς ἐπεφεύγει[29]) πρὸς fol. 217ᵃ Δαρεῖον τοῖς πρόσθεν χρόνοις, Μακεδόνων[30]) ὢν τύραννος. ἐπειδὰν[31]) δὲ τὸ πρὸς ὀψὲ ἐγένετο[25]), Δαρεῖος ἐργωδῶς φοβηθεὶς ἀεὶ ἔμπροσθεν ἀπῄει.[32]) εὐεπίγνωστον δὲ ἦν τὸ ἡττώμενον (ἡττημένου?) ἅρμα. καταλείψας[33]) οὖν τὸ ἑαυτοῦ (ἅρμα) εἰς ἵππον ἐπέβη καὶ ἔφυγεν.[34]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φιλοτιμούμενος[35]) Δαρεῖον καταλαβεῖν ἐδίωκε προφθάσαι τοῦ μὴ ὑπό τινος αὐτὸν ἀναιρεθῆναι. τὸ μὲν οὖν ἅρμα καὶ τὰ τόξα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς θυγατέρας καὶ τὴν μητέρα Δαρείου ἐπὶ σταδίων ξ̄ διώξας Ἀλέξανδρος κατέλαβεν, αὐτὸν δὲ τὸν Δαρεῖον ἡ νὺξ διέσωσεν· καὶ πρὸς τούτῳ[36]) ἵππον ἔχων νέον (sic) ἐκ διαδοχῆς ἔφυγεν. Ἀλέξανδρος δὲ καταλαβὼν τὴν Δαρείου σκηνὴν ἐσκήνωσεν ἐν αὐτῇ. κρατήσας δὲ τῶν ἐναντίων καὶ τοῦ τηλικούτου ἀξιώματος καταξιωθεὶς οὐδὲν ἔπραξεν ὑπερήφανον, ἀλλὰ τοὺς ἀνδρωδεστάτους καὶ εὐγενεῖς τῶν Περσῶν[26]) τετελευτηκότας[37]) ἐκέλευσε θάπτεσθαι, τὴν δὲ μητέρα Δαρείου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα μεθ' ἑαυτοῦ ἤγαγεν ἐντίμως· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν αἰχμαλώτων παραινέσας ἀνέψυξε. τῶν δὲ πεσόντων Περσῶν[26]) ἦν τὸ πλῆθος πολὺ σφόδρα, τῶν δὲ Μακεδόνων οἱ πεσόντες εὑρέθησαν πεζοὶ πεντα- fol. 217ᵇ κόσιοι, ἱππεῖς δὲ ρ̄ξ̄, τραυματισθέντες δὲ τ̄η̄, τῶν δὲ βαρβάρων μυριάδες[38]) δύο.[39]) καὶ ἐλαφυραγωγήθησαν ὡς χιλιάδες[40]) ἀνδρῶν δ'.

Cap. 42.

Ὁ δὲ Δαρεῖος φυγὼν καὶ ἀνασωθεὶς ἐπεστράτευε πλείους[1]) δυνάμεις (συνάγων?), καὶ γράφει τοῖς ὑπ' αὐτὸν[2]) ἔθνεσιν, ὅπως μετὰ μεγάλης δυνάμεως παραγένωνται[3]) πρὸς αὐτόν. μαθὼν δέ τις κατάσκοπος Ἀλεξάνδρου συναθροίζοντα στρατεύματα τὸν Δαρεῖον ἔγραψεν Ἀλεξάνδρῳ περὶ τῶν ἐνεστώτων· καὶ ἀκούσας ταῦτα Ἀλέξανδρος γράφει Σκαμάνδρῳ (sic) τῷ στρατηγῷ αὐτοῦ οὕτως· Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς Σκαμάνδρῳ στρατηγῷ ἡμῶν χαίρειν. τὰς ὑπὸ σοὶ[4]) φάλαγγας καὶ πᾶσαν δύναμιν ἔχων[5]) τάχιον[6]) παραγενέσθαι [ταχὺ] πρὸς ἡμᾶς σὺν τοῖς λοιπαῖς[7]) αὐτοῦ δυνάμεσιν· οὐ γὰρ μακρὰν λέγονται εἶναι οἱ βάρβαροι. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν ἥνπερ εἶχε δύναμιν τὴν ὁδοιπορίαν ἐποι-

---

22) ἐφένετο· 23) θρύλλων· 24) συνεφὴς 25) ἐγέννετο· 26) περσσῶν· 27) ἀμυττὰς 28) ἀντιοχεὺς· 29) ἐπεφύκει 30) μακεδώνων 31) ἐπεὶ δ' ἂν 32) ἀπείη· 33) καταλήψας 34) ἐπέφυγεν· 35) φιλοτιμώμενος 36) τοῦτο 37) τελευτηκότας 38) μυριάδας 39) die worte: τῶν δὲ βαρβ..... δύο randglosse von derselben hand 40) χιλιάδαις **42.** 1) πλείων 2) αὐτῶν 3) παραγένονται 4) σοῦ 5) ἔχοντα 6) τάχειον 7) λοιποῖς

εἶτο καὶ ὑπερπεράσας τὸν καλούμενον Ταῦρον καταπήξας δόρυ[8]) μέγιστον εἰς τὴν γῆν εἶπεν· εἴ τις σθεναρὸς τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν βαρβάρων ἢ τῶν ἄλλων βασιλέων βαστάσει τοῦτο τὸ δόρυ, ἑαυτῷ χαλεπὸν σημεῖον ἕξει· ἡ γὰρ πόλις αὐτοῦ ἐκ βάθρων βασταχθήσεται. παραγίνεται οὖν εἰς τὴν Ἱππερίαν[9]) πόλιν τῆς Βεβρυκίας.[10]) ἔνθα ἦν ναὸς καὶ ἄγαλμα τοῦ Ὀρφέως, καὶ (αἱ) [ἀσπίδες] Πιερίδες[11]) Μοῦσαι καὶ τὰ θηρία αὐτῶν παρεστῶτα τῷ ξοάνῳ. βλέποντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου (εἰς τὸ ἄγαλμα τοῦ Ὀρφέως, ἵδρωσε τὸ ξόανον αὐτοῦ ὅλον. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου) ζητοῦντος τί τὸ σημεῖον τοῦτο, λέγει αὐτῷ Μελάμπους[12]) ὁ σημειολύτης· καμεῖν ἔχεις Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, μετὰ ἱδρώτων[13]) καὶ κόπων[14]) τὰ τῶν βαρβάρων ἔθνη καὶ Ἑλλήνων πόλεις καθυποτάσσων. ὥσπερ καὶ Ὀρφεὺς λυρίζων καὶ ᾄδων Ἕλληνας ἔπεισε, βαρβάρους ἔτρεψε, τοὺς θῆρας ἡμέρωσεν, οὕτως καὶ σὺ κοπιάσας δόρατι πάντας ὑποχειρίους σοι[15]) ποιήσεις. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τιμήσας μεγάλως τὸν σημειολύτην ἀπέλυσεν. καὶ παραγίνεται εἰς Φρυγίαν· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν[16]) Σκάμανδρον ποταμόν, ὅπου ἥλατο[17]) Ἀχιλλεύς[18]), ἐνήλατο[19]) καὶ αὐτός. θεασάμενος δὲ τὸ ἑπταβόειον[20]) ὁ Ἀλέξανδρος οὐ πάνυ μέγα οὐδὲ οὕτως θαυμαστόν, καθὼς συνέγραψεν Ὅμηρος, [καὶ] εἶπεν· μακάριοι ὑμεῖς οἱ ἐντετυχηκότες[21]) τοιούτου κήρυκος[22]), Ὁμήρου, οἵτινες ἐν μὲν[23]) τοῖς ἐκείνου ποιήμασιν μεγάλοι γεγόνατε, ἐν δὲ τοῖς δρωμένοις[24]) οὐκ ἄξιοι τῶν ὑπ᾽ ἐκείνου γεγραμμένων. καὶ προσελθὼν ποιητής τις εἶπεν· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, κρεῖττον ἡμεῖς γράψομεν τὰς πράξεις (σου) τοῦ Ὁμήρου. (ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε· βούλομαι παρ᾽ Ὁμήρῳ Θερσίτης εἶναι ἢ παρὰ σοὶ Ἀγαμέμνων.)

fol. 218ᵃ (at "ται. παραγίνεται") — fol. 218ᵇ (at "γεγραμμένων")

Cap. 43.

Ἐλθὼν δὲ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Πύλην καὶ συνάξας τὴν Μακεδόνων στρατείαν σὺν οἷς[1]) ᾐχμαλώτευσεν[2]) ἐν τῷ πολέμῳ Δαρείου, τὴν ὁδοιπορίαν[3]) ἐποιεῖτο εἰς Ἄβδηρα.[4]) οἱ δὲ Ἀβδηρῖται[5]) ἀπέκλεισαν[6]) τὰς πύλας τῆς πόλεως αὐτῶν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ[7]) ὀργισθεὶς ἐκέλευσε τῷ στρατηγῷ αὐτοῦ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν. οἱ δὲ πέμπουσιν αὐτῷ πρέσβεις λέγοντας[8])· ἡμεῖς ἀπεκλείσαμεν τὰς πύλας οὐχ ὡς ἀντιτασσόμενοι τῷ κράτει τῷ σῷ, ἀλλὰ δεδοικότες τὴν τῶν Περσῶν[9]) βασιλείαν, μήπως Δαρεῖος ἐπιμείνας τῇ τυραννίδι πορθήσῃ ἡμῶν τὴν πόλιν ὡς παραδεξαμένων[10]) σε. ὥστε σὺ παρελθὼν[11]) ἄνοιξον τῆς πόλεως τὰς πύλας· τῷ γὰρ ἰσχυροτέρῳ βασιλεῖ ὑποτασσόμεθα.[12]) ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐμειδία-

8) δόρι 9) so von zweiter hand; was die erste geschrieben, ist nicht mehr zu erkennen 10) βεβρυκυίας 11) περιδες 12) μελαμποῦς 13) ὑδρώ των 14) κοπον 15) σου 16) στὸν 17) εἵλατο 18) ἀχιλεὺς· 19) ἐνείλατο 20) ἑπτάβαιον 21) ἐντυχηκότες 22) κύρικος 23) εἴ τινες ἐσμὲν 24) δρωμένης· **43.** 1) αὐτῶ 2) αἰχμαλώτευσεν 3) ὁδοιπορεῖαν 4) ἀβδηράν· 5) ἀβδηρεῖται 6) ἀπέκλησας 7) τοῦτο 8) λέγοντες· 9) περσσῶν 10) παραδεξαμένον 11) συμπαρελθὼν· 12) ὑποτασόμεθα·

cεν καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς ἀποσταλέντας[13]) παρ' αὐτῶν πρέσβεις· δεδοίκατε τὴν Δαρείου βασιλείαν, μήπως ὕστερον ὑμᾶς ἐκπορθήσῃ, ἐπιμένων τῇ βασιλείᾳ· πορεύεσθε[14]) καὶ ἀνοίξατε καὶ κοσμίως πολιτεύεσθε.[15]) οὐ γὰρ εἰσελεύσομαι εἰς τὴν πόλιν ὑμῶν, ἕως ἡττήσω[16]) Δαρεῖον ὃν δεδοίκατε βασιλέα, καὶ τότε ὑμᾶς ὑποχειρίους λήψομαι. καὶ ταῦτα εἰπὼν τοῖς πρέσβεσι[17]) τὴν ὁδοιπορίαν[18]) fol. 219ᵃ ἑαυτοῦ ἐποιεῖτο.

Cap. 44.

Καὶ παρεγένετο ἐν δυσὶν ἡμέραις εἰς τὴν Βοττίαν[1]) καὶ τὴν Ὄλυνθον, καὶ ἐξεπόρθησεν ὅλην τὴν χώραν τῶν Χαλκιδέων[2]) καὶ τοὺς σύνεγγυς (αὐτῶν) ἀνεῖλεν. κἀκεῖθεν ἦλθε παρὰ τὸν Εὔξεινον[3]) πόντον[4]), καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς ἔγγιστα ἔσχεν ὑπηκόους. ἔλειψε δὲ τοῖς Μακεδόσι[5]) τὰ ἐπιτήδεια τῶν τροφῶν, ὥστε λιμῷ[6]) πάντας τελευτᾶν.[7]) ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔργον ἐπινοίας μέγιστον ταῖς φρεσὶν[8]) ἐποιήσατο· ἐρευνήσας δὲ πάντας τοὺς ἵππους τῶν ἱππέων ἀπέσφαξε, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἐκδείρας[9]) ἐκέλευσεν ὀπτᾶν καὶ ἐσθίειν, καὶ ἐκορέσθησαν καὶ τοῦ λιμοῦ ἀνέψυξαν.[10]) καὶ τῶν μὲν λεγόντων· τί ἔδοξεν Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἵππους ἡμῶν ἀναιρῆσαι; ἰδοὺ πρὸς μὲν[11]) τὸ παρὸν[12]) ἐκορέσθημεν τροφῆς, ἄνοπλοι δέ ἐσμεν πρὸς μάχην τῶν ἱππέων· ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος εἰσῆλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ εἶπεν· ἄνδρες συστρατιῶται, τοὺς μὲν ἵππους ἀπεσφάξαμεν καίτοι[13]) ἀναγκαιοτάτους ὄντας πρὸς πόλεμον, ὅπως ἡμεῖς τροφῆς κορεσθῶμεν. τὸ γὰρ κακὸν μετριωτέρῳ κακῷ ἀντισηκούμενον[14]) μετρίαν ἔχει τὴν λύπην· ἑτέραν δὲ γῆν ἐπιβάντων ἡμῶν ἑτέρους ἵππους ῥᾳδίως εὑρήσομεν[15])· ἡμῶν δὲ ἀπολλυμένων ἐκ τοῦ λιμοῦ ἑτέρους Μακεδόνας τὸ παρὸν οὐχ εὑρήσομεν.[15]) οὕτως πραΰνας τὰ στρατόπεδα τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο εἰς ἑτέραν πόλιν. fol. 219ᵇ

Cap. 46.*

Καὶ ἐκεῖθεν τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο πρὸς τοὺς Θηβαίους. καὶ ζητήσας παρ' αὐτῶν ἄνδρας στρατεῦσαι, ἀπέκλεισαν[1]) τὰς πύλας τῶν τειχέων, καὶ οὐδὲ πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ παραταξάμενοι καθωπλίζοντο[2]) πολεμεῖν Ἀλεξάνδρῳ. καὶ πέμπουσιν πρὸς αὐτὸν φ' ἄνδρας κηρῦξαι αὐτῷ· ἢ πολέμει ἢ ἄπεχε τῆς πόλεως ἡμῶν. Ἀλέξανδρος δὲ μειδιάσας εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ γενναῖοι Θηβαῖοι, τί ἀποκλείσαντες ἑαυτοὺς ἐν ταῖς τῶν τειχέων πύλαις παρακελεύεσθε πολεμεῖν βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ; ἐγὼ οὖν μαχήσομαι, οὐχ ὡς πρὸς γενναίους τινὰς καὶ ἐμπείρους

---

13) ἀπεσταλέντας 14) πορεύεσθαι 15) πολιτεύεσθαι· 16) ἡττήσω 17) πρέσβεῖσι 18) ὁδιπορίαν **44.** 1) βωτίαν 2) χαλδαίων· 3) εὔξηνον 4) ποταμόν· 5) μακεδῶσι 6) λοιμῷ 7) τελευτῶν· 8) φραισὶν 9) ἐκδῆρας· 10) ἀνένιψαν· 11) ἰδοὺ μὲν πρὸς 12) παρῶν· 13) καίτι 14) ἀντεισηκούμενον· 15) εὑρήσωμεν· *) cap. 45 fehlt in der handschrift. **46.** 1) ἀπέκλησαν 2) καθὸπλήζοντο

πολέμου[3]), ἀλλὰ πρὸς ἰδιωτικὰς καὶ δειλίας[4]) πεπληρωμένας[5]) γυναῖκας. ἑαυτοὺς (γὰρ) ὡς γυναικάρια ἀποκλείσαντες ἐντὸς τῶν τειχέων τοῖς ἔξω προσφωνεῖτε. καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐκέλευσε χιλίους[6]) ἱππεῖς διατρέχειν ἔξω τῶν τειχέων καὶ τοξεύειν τοὺς ἐφεστῶτας εἰς τὰ τείχη[7]), καὶ ἑτέρους χιλίους ἀξίναις διστόμοις[8]) καὶ μακροτόμοις (μακροτάτοις?) μοχλοῖς ὀρύσσειν τὰ θεμέλια τοῦ τείχους,
fol. 220ᵃ πῦρ δὲ ταῖς πύλαις προσάπτειν καὶ τοὺς καλουμένους κριοὺς μετὰ βίας ἐρείδεσθαι[9]) πρὸς τῶν τειχέων διάλυσιν.[10]) ἔστι δὲ ταῦτα ὄργανα διὰ τροχῶν ὑπὸ στρατιωτῶν βίᾳ συνωθούμενα[11]), (ἃ) μακρόθεν ἐξαφίεται πρὸς τὰ τείχη καὶ τοὺς πάνυ ἁρμολογηθέντας τοίχους[12]) διαλύουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ ἑτέρων χιλίων σφενδονιστῶν καὶ λογχοβόλων διέτρεχε, περιήρχετο δὲ πάντη πῦρ[13]), καὶ λίθοι καὶ βέλη καὶ δόρατα ἠκοντίζοντο. ἀπὸ δὲ τῶν τειχέων οἱ Θηβαῖοι κατέπιπτον τιτρωσκόμενοι, μὴ δυνάμενοι ἀντιπαρατάξασθαι τῷ Ἀλεξάνδρῳ. διὰ δὲ τριῶν ἡμερῶν πᾶσα ἡ Θηβαίων πόλις ἐπολιορκεῖτο. πρώτη οὖν διαρρήσσεται[14]) ἡ καλουμένη Καδμεία[15]) πύλη, ἔνθα ἦν Ἀλέξανδρος ἐφεστώς, καὶ εὐθέως εἰσῆλθεν Ἀλέξανδρος πρῶτος τοὺς μὲν τιτρώσκων, τοὺς δὲ ἐκφοβῶν[16]) καὶ συνταράσσων. ἐπεισέρχονται γοῦν καὶ διὰ τῶν ἄλλων πυλῶν πλήθη στρατιωτῶν. ἦν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ὡσεὶ τετρακισχίλιοι ἄνδρες· καὶ πάντας ἀναιροῦσι, τὰ δὲ τείχη διέλυον· ὀξυτάτως γὰρ τὸ Μακεδονικὸν στράτευμα τὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου κελευόμενα πάντα ἐξετέλουν. πολλῶν οὖν λύθρῳ[17]) ἀνθρώπων κατεβρέχετο ἡ γῆ· πολλοὶ δὲ Θηβαῖοι συνέπιπτον εἰς τὸ ἔδαφος μετὰ τῶν πύρ-
fol. 220ᵇ γων. λάβρως[18]) δὲ κατακαιομένης[19]) πυρὶ τῆς τῶν Θηβαίων πόλεως χειρὶ Μακεδονικῇ ἀπώλοντο.[20]) καὶ τότε τις τῶν Θηβαίων αὐλῶν μελῶν[21]) ἔμπειρος[22]) ἄνθρωπος καὶ σοφὸς τῇ γνώμῃ τυγχάνων[23]), ἰδὼν τὰς Θήβας καταρριπτομένας[24]) καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἀναιρουμένην, στενάξας ὑπὲρ[25]) τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ δόξας διὰ τῆς τῶν αὐλῶν ἐμπειρίας ἀριστεύειν, ἤρξατο προσπίπτειν καὶ ἱκετεύειν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἔρχεται παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ γονυκλινὴς[26]) γενόμενος καὶ οἰκτρόν τι (καὶ) καταδεὲς καὶ ἐλεημονικὸν[27]) μέλος ἀναμελψάμενος, ὅπως[28]) διὰ τῆς τῶν αὐλῶν δεήσεως καὶ θρήνου μελῳδῶν δυνηθείη[29]) ἐξιλεώσασθαι τὸν Ἀλέξανδρον μετὰ πολλῶν δακρύων. καὶ ἄρχεται λέγειν τοιάδε· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ μέγιστε, νῦν πείρᾳ μαθόντες τὸ σὸν ἰσόθεον κράτος σεβόμεθα . . . .*)

---

3) πολέμους· 4) διλείας 5) πεπληρομένας 6) χιλλίους 7) τάχει· 8) διστόμους· 9) ἐρεῖσθαι 10) διάλλυσιν· 11) συνεχόμενοι 12) τείχους 13) περὶήρχετο δὲ παντὶ· πῦρ καὶ etc. 14) διαρρύσεται 15) παλμία 16) ἐκφωβῶν· 17) λύθρων 18) λάμψεως 19) κατακεομένης 20) ἀπωλλοντο· 21) αὐλων μενῶν 22) ἔμπυρος 23) τυχάνων· 24) καταριπτομένας 25) ὑπὸ 26) γονυκλινὸς 27) ἐλεημονιτικὸν 28) ἀναμελψάμενος οὕτως 29) ἠδυνήθην *) der übrige teil dieses buchs und die ersten 6 capitel des zweiten buchs (nach der Müllerschen ausgabe) fehlen in der handschrift, welche ohne absatz fortfährt: καὶ εὐθέως cet.

ΒΙΒΛΙΟΝ Β΄.

Cap. 6.

. . . Καὶ εὐθέως παραλαβὼν ὁ Ἀλέξανδρος τὰ στρατόπεδα αὐτοῦ ὥρμησεν[1]) ἐπὶ τὰ μέρη τῶν βαρβάρων διὰ τῆς Κιλικίας.[2])

Cap. 7.

Δαρεῖος δὲ συνήθροιζε τοὺς ἡγεμόνας[1]) Περσῶν[2]), καὶ συνεβουλεύοντο τί δέον αὐτοὺς πρᾶξαι. ἔλεγε δὲ Δαρεῖος· ὡς ὁρῶ κατὰ προσθήκην ὁ πόλεμος εἰς δύναμιν ἐπιβαίνει. κἀγὼ μὲν Ἀλέξανδρον ληστρικὸν[3]) φρονεῖν ὑπενόουν, αὐτὸς δὲ βασιλικὰ ἔργα ἐπιχειρεῖ.[4]) καὶ καθὼς οὖν ἡμεῖς μεγάλοι δοκοῦμεν εἶναι Πέρσαι, μείζων δὲ Ἀλέξανδρος τῇ πολλῇ[5]) (?) φρενὶ τυγχάνει. ἡμεῖς[6]) δὲ fol. 221a ἐπέμψαμεν[7]) αὐτῷ σκῦτον καὶ σφαῖραν ἐπὶ τὸ παίζειν[8]) καὶ παιδεύεσθαι. ὥστε σκεψώμεθα[9]) τὰ συμφέροντα εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν πραγμάτων, μὴ ἐξουθενοῦντες[10]) ὡς μηδὲν ὄντα τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἐπαιρόμενοι τῇ τηλικαύτῃ τῶν Περσῶν[2]) βασιλείᾳ [καὶ] καθ' ὅλης τῆς γῆς καταληφθῶμεν. καὶ δέδοικα μὴ (ὁ μείζων) τοῦ ἐλάττονος ταπεινότερος[11]) εὑρεθῇ, [παρὰ] τοῦ καιροῦ[12]) καὶ [ἡ] προνοίας μεταβολὴν[13]) τοῦ διαδήματος παραχωρούσης. καὶ νῦν συμφέρον ἡμῖν ἐστιν ἵνα τῶν ἰδίων βαρβάρων ἄρχωμεν καὶ μὴ ζητοῦντες τὴν Ἑλλάδα λυτρώσασθαι ἀπολέσωμεν καὶ τὴν Περσίδα. Ὀξυδέλκυς (δὲ) ὁ ἀδελφὸς Δαρείου λέγει πρὸς αὐτόν· ἤδη[14]) μέγα (sic) ποιεῖς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ θάρσος[15]) αὐτῷ παρέχεις ἐπιβῆναι τῇ Περσίδι, παραχωρήσας αὐτῷ τὴν Ἑλλάδα. μίμησαι οὖν καὶ αὐτὸς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ οὕτως κατακρατήσεις[16]) τῆς βασιλείας· ἐκεῖνος γὰρ οὔτε στρατηγοῖς οὔτε σατράπαις [ἐπίστασθαι·] ἐπίστευσεν τὸν πόλεμον ὥσπερ σύ, ἀλλὰ πρῶτος ὁρμῶν εἰς τοὺς πολέμους, καὶ προμαχῶν[17]) τῶν στρατοπέδων[18]) αὐτοῦ καὶ μαχόμενος ἀπετίθετο τὴν βασιλείαν, νικήσας δὲ ἀναλαμβάνει τὸ βασίλειον (?). ὁ δὲ Δαρεῖος fol. 221b αὐτῷ εἶπεν· τί οὖν αὐτὸν[19]) μιμήσομαι; καὶ εἶπεν αὐτῷ ἕτερος στρατηγός· τούτῳ[20]) αὐτῷ[21]) πάντων[22]) [γὰρ] περιεγένετο[23])

6. 1) ὅρμησεν 2) κιλυκίας· **7.** 1) ἡγεμώνας 2) περσσῶν 3) λιστρικόν 4) ἐπιχειροῖ· 5) πολῇ 6) Ὑμᾶς 7) πέμψαι 8) πέζειν 9) σκεψόμεθα 10) ἐξουθενόντες 11) ταπεινότερον 12) κεροῦ· 13) μεταβολῇ 14) ἤδει 15) θάρσως 16) κατακρατήσης 17) πρόσμαχῶν 18) στρατοπαίδων 19) αὐτῶ 20) τοῦτο 21) αὐτό· 22) πάντα 23) περὶ γενάμενος

Ἀλέξανδρος καὶ μηδὲν[24]) ὑπερτιθέμενος, ἀλλὰ πάντα γενναίως ποιῶν. κατὰ (δὲ) τὴν γενναίαν αὐτοῦ τόλμαν καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ἅπαντα (sic) ὡς λέοντος τυγχάνει. ὁ δὲ Δαρεῖος εἶπεν αὐτῷ· πόθεν σὺ οἶδας[25]) ταῦτα; ὁ δὲ εἶπεν· ὅταν ἐπέμφθην[26]) ὑπὸ σοῦ, βασιλεῦ, πρὸς Φίλιππον, ἔβλεπον τοὺς φόβους Ἀλεξάνδρου ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τὴν μορφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὸν χαρακτῆρα. ὥστε[27]) οὖν καὶ σύ, βασιλεῦ, † εἰ εἶχες τοιούτους σατράπας· † (μετάπεμψαι οὓς ἔχεις σατράπας?) καὶ ὅσα ἔθνη σοι ἔστι Περσῶν(?) καὶ Πάρθων καὶ Μήδων καὶ Ἐλυμαίων[28]) καὶ Βαβυλωνίων (καὶ) τῶν[29]) κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν καὶ † ὠδυνῶν † χώραν, ἵνα μή σοι[30]) τὰ Βακτρῶν[31]) καὶ † ταειρῶν· τὸ ὄνομά σοι ἐστὶν † (εἴπω)· ἔστι σοι γὰρ ἔθνη πολλά· καὶ στράτευσον ἐξ αὐτῶν, καὶ[32]) δυνατόν ἐστίν σοι, (εἰ) τοὺς θεοὺς ἔχεις εἰς συμμαχίαν[33]), καὶ ἡττῆσαι τοὺς Ἕλληνας, μέντοι γε τῷ[34]) πλήθει τῶν ὅπλων θαμβήσομεν τοὺς πολεμίους ἡμῶν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Δαρεῖος εἶπεν· καλῶς συνεβούλευσας· μία γὰρ ἐνθύμησις[35]) Ἑλλήνων κατανικᾷ τοὺς ὄχλους τῶν βαρβάρων, ὥσπερ καὶ εἷς λύκος βαρὺς ἀγέλην[36]) ποι-
fol. 222ᵃ μνίων ἀποδιώκει. καὶ οὕτως εἰπὼν Δαρεῖος κελεύει συναθροίζεσθαι τὰ πλήθη.

Cap. 8.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὁδεύσας διὰ Κιλικίας[1]) ἦλθεν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Κύδνον[2])· καθαρὸν[3]) δὲ τὸ ὕδωρ ἦν, καὶ ἰδὼν Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ ποταμῷ. καὶ ἀποδυσάμενος ἐνήλατο[4]) ἐν αὐτῷ, ψυχροῦ ὄντος σφόδρα[5]) τοῦ ὕδατος· καὶ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ σωτηρία· ψυγεὶς[6]) γὰρ ἤλγησε[7]) τὴν κεφαλὴν καὶ πάντα τὰ ἐντὸς αὐτοῦ, καὶ χαλεπῶς[8]) ἔκειτο. οἱ δὲ Μακεδόνες κατακειμένου τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ὀδυνοπαθοῦντος[9]) αὐτοῦ, αὐτοὶ ἐνόσουν τὰς ψυχάς, μήπως ἐπιγνοὺς Δαρεῖος τὴν νόσον Ἀλεξάνδρου ἐπέλθῃ αὐτοῖς· οὕτως μία ψυχὴ Ἀλεξάνδρου τὰς τοσαύτας ψυχὰς τῶν στρατοπέδων[10]) ἔθραυσε. καὶ ἤδη[11]) τις Φίλιππος ὀνόματι ἰατρὸς τυγχάνων ἐνετέλλετο[12]) τῷ Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι καταπότιον καὶ ἀπαλλάξαι[13]) αὐτὸν τῆς νόσου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρόθυμος[14]) ἐγένετο τοῦ δέξασθαι· ὁ δὲ Φίλιππος ηὐτρέπιζε τὸ φάρμακον. ἐπιστολὴ[15]) δὲ ἐδόθη τῷ Ἀλεξάνδρῳ, ἐκπεμφθεῖσα ἀπὸ Παρμενίου[16]) τινὸς στρατηγοῦ τυγχάνοντος Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως, ὅτι[17]) Δαρεῖος εἶπε πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν ἰατρόν, ἵνα σχὼν εὐκαιρίας φαρμάκῳ ἀνέλῃ σε[18]), ἐπαγγειλάμε-
fol. 222ᵇ νος[19]) δοῦναι αὐτῷ τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν πρὸς γάμον καὶ κοινωνὸν ποιῆσαι αὐτὸν τῆς βασιλείας αὐτοῦ· καὶ ὑπέσχετο Φίλιππος τοῦτο

---

24) μηδένα 25) εἶδας 26) ἐπέμφην 27) ὥσπερ 28) ἐλυμηνῶν· 29) ὄντων 30) μέσον 31) βακτῶν 32) εἰ 33) συμαχίαν 34) τὸ 35) ἐνθύμησης 36) ἀγέλλην **8.** 1) κιλυκίας 2) ὠκέανον· (so auch in der armen. übersetzung) 3) κατάρρουν 4) ἐνείλατο 5) σφοδροτάτου 6) ψυγεῖς 7) ἤλγεισε 8) χαλεπὸς 9) ὠδυνοπαθοῦντος 10) στρατοπαίδων 11) ἤδει 12) ἐνετέλετο 13) ἀπαλάξαι 14) ὑπεύθυνος 15) ἐπιστολὴν 16) ἀρμενίου 17) ὁ δὲ 18) ἀνελεῖσε· 19) ἐπαγγελάμενος

ποιεῖν· φύλαςςε οὖν ςεαυτόν, βαςιλεῦ, ἀπὸ Φιλίππου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὴν ἐπιςτολὴν καὶ ἀναγνοὺς οὐκ ἐταράχθη· ᾔδει[20]) γὰρ τὴν γνώμην τοῦ Φιλίππου οἵα ἐςτὶν πρὸς αὐτόν. ἔθετο οὖν τὴν ἐπιςτολὴν πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. προςελθὼν δὲ Φίλιππος ὁ ἰατρὸς ἐπέδωκεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ βαςιλεῖ πιεῖν τὴν κύλικα[21]) τοῦ φαρμάκου εἰπών· πίε, δέςποτα βαςιλεῦ, καὶ ἀπαλλάςςῃ[22]) τῆς νόςου. λαβὼν δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἰδοὺ πίνω, καὶ εὐθέως ἔπιεν. καὶ μετὰ τὸ πιεῖν τότε ἐπέδωκεν αὐτῷ τὴν ἐπιςτολήν. ὁ δὲ Φίλιππος ἀναγνοὺς τὴν ἐπιςτολήν, καθ᾽ ἑαυτὸν τὰ γεγραμμένα[23]), εἶπεν· Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, οὐχ ὅμοιόν[24]) με εὑρήςεις[25]) τοῖς γεγραμμένοις. ἀναςωθεὶς δὲ Ἀλέξανδρος τῆς νόςου περιεπλάκη[26]) τῷ Φιλίππῳ καὶ εἶπεν αὐτός (αὐτῷ?)· ἔμαθες ποίαν γνώμην ἔχω πρὸς cέ, Φίλιππε· πρότερον[27]) γὰρ τὴν ἐπιςτολὴν εἴληφα τοῦ φαρμάκου, καὶ τότε ἔπιον τὸ φάρμακον πιςτεύςας ἐμαυτὸν τῷ ὀνόματί ςου· ᾔδειν[28]) γὰρ ὅτι Φίλιππος κατὰ Ἀλεξάνδρου οὐδὲν χαλεπὸν ἐβουλεύςατο. fol. 223ᵃ ὁ δὲ Φίλιππος εἶπεν· δέςποτα βαςιλεῦ, νῦν κόλαζε τὸν πέμψαντά ςοι[29]) τὴν ἐπιςτολὴν Παρμένιον[30]) ἀξίως· αὐτὸς γὰρ πολλάκις με πεῖςαι[31]) ἐζήτηςε[32]) φαρμάκῳ ςε ἀναιρῆςαι[33]), ἐφ᾽ οἷς λάβοιμι τὴν ἀδελφὴν Δαρείου τὴν Δαδιφάρταν πρὸς γάμον· καὶ ἀρνηςαμένου μου ἴδε οἵῳ[34]) χαλεπῷ με παρέθετο παρὰ ςοὶ θανάτῳ. καὶ ταῦτα ἐξετάςας ὁ Ἀλέξανδρος καὶ εὑρὼν ἀναίτιον τὸν Φίλιππον τὸν Παρμένιον διαδέχεται (καὶ κολάζει).

Cap. 9.

Ἐκεῖθεν οὖν παραλαβὼν τὰ ςτρατόπεδα αὐτοῦ ὁ Ἀλέξανδρος παραγίνεται εἰς τὴν τῶν Μήδων χώραν. ἠπείγετο[1]) δὲ καταλαβεῖν τὴν μεγάλην Ἀρμενίαν· καὶ ταύτην δουλωςάμενος ὥδευςεν ἱκανὰς ἡμέρας εἰς ἀνύδρους τόπους καὶ φαραγγώδεις, καὶ διὰ τῆς Ἀριανῆς παραγίνεται εἰς τὸν Εὐφράτην[2]) ποταμὸν καὶ τοῦτον γεφυρώςας ψαλίςι καὶ ςιδηραῖς κνήμαις[3]) ἐκέλευςε τὰ ςτρατόπεδα περᾶςαι. ὡς δὲ εἶδεν αὐτοὺς δειλιῶντας[4]) κελεύει τὰ κτήνη[5]) καὶ τὰ κενα (?) καὶ τὰς τροφὰς πάντων πρῶτον διαπερᾶςαι, καὶ τότε τὰ ςτρατόπεδα.[6]) οἱ δὲ δειλῶς[7]) εἶχον ὁρῶντες[8]) τὴν ἐπίρροιαν[9]) τοῦ ποταμοῦ, μήπως λυθῶςιν[10]) αἱ ψαλίδες.[11]) μὴ τολμώντων δὲ αὐτῶν διαπερᾶςαι[12]), λαβὼν μεθ᾽ ἑαυτοῦ[13]) Ἀλέξανδρος τοὺς ὑπεραςπιςτὰς πρῶτος διέβη. fol. 223ᵇ διῆλθεν οὖν καὶ ἡ παράταξις αὐτοῦ πᾶςα. καὶ εὐθέως ἐκέλευςε τὰ ζεύγματα διαλυθῆναι τοῦ ποταμοῦ τοῦ Εὐφράτου· ὁ δὲ ςτρατὸς ἅπας ἐδυςχέραινεν[14]) ἐπὶ τούτῳ[15]), καὶ πλεῖον[16]) ἐδειλίων λέγοντες· Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, εἰ γένοιτο ἡμᾶς

20) εἴδει 21) κοίλικα 22) ἀπαλάςςης 23) γεγραμένα 24) ὁμηόν 25) εὑρήςης 26) περιέπλακε 27) πρώτερον 28) εἶδεν 29) ςε 30) παρὰ ἀρμένιον 31) πεῖςε 32) ἐξήτηςε 33) ἀναιρεῖςε· 34) οἷο

9. 1) ἐπείγετο 2) ἐφράτην 3) κνήμεςιν· 4) διλιῶντας 5) κτήνει· 6) ςτρατόπαιδα 7) διλίας 8) ορῶντες εἶχον 9) ἐπείριαν 10) λιθῶςιν 11) αἰψαλίδες· 12) ἀπερᾶςαι 13) ἑαυτὸν 14) ἐδυςχέρενεν 15) τοῦτο· 16) πλείων

πολεμοῦντας ἀνατραπῆναι [17]) ὑπὸ τῶν βαρβάρων, πῶς ἔχωμεν τὴν cωτηρίαν ἡμῶν εὑρεῖν τοῦ διαπερᾶcαι; ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὴν δειλίαν [18]) αὐτῶν καὶ ἀκούcας τὸν εἰς αὐτοὺς γενόμενον θρύλλον, cυνάξας ἅπαντα τὰ στρατεύματα ἀπεφήνατο αὐτοῖς οὕτως· ἄνδρες cυστρατιῶται, καλὰς ἐλπίδας δίδοτε τῆς νίκης, τοῦτο ἔχοντες κατὰ γνώμην ἡττημένοι ὑποστραφῆναι. διὰ τοῦτο οὖν ἐκέλευσα ἐκκοπῆναι τὴν γέφυραν, ἵνα πολεμοῦντες νικήσητε καὶ ἡττηθέντες μὴ φύγητε· οὐ γάρ ἐστιν ὁ πόλεμος φευγόντων ἀλλὰ διωκόντων. [19]) ὁμοῦ γὰρ τὴν ἐπάνοδον εἰς Μακεδονίαν ποιήσαντες νικηφόροι ὑποστρέψωμεν· ἡ γὰρ cυμβολὴ [20]) τοῦ πολέμου παίγνιον ἡμῖν [21]) ἐστιν. καὶ οὕτως ἀποφηναμένου Ἀλεξάνδρου τιμὰς ἐδίδου τοῖς στρατεύμασιν καὶ εὐθύμως τῷ πολέμῳ ἐπέβαινον [22]) καὶ σκηνοποιούμενοι ἐκαθέζοντο.

fol. 224ᵃ Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Δαρείου στρατόπεδον ἐκαθέζετο ἐπάνω τοῦ Τίγριδος [23]) ποταμοῦ. cυνέβαλον δὲ ἀλλήλοις εἰς πόλεμον, καὶ ἀμφότερα τὰ τάγματα γενναίως ἐπολέμουν πρὸς ἀλλήλους. καί τις τῶν Περσῶν, ὄπισθεν Ἀλεξάνδρου ἐλθών, ἀναλαβὼν Μακεδονικὸν ὅπλον καὶ ὡς σύμμαχος Μακεδόνων γενόμενος [24]) κατήνεγκε [25]) κατὰ τῆς κεφαλῆς Ἀλεξάνδρου καὶ ἔθραυσε τὴν κορυφὴν Ἀλεξάνδρου. καὶ εὐθέως δὲ cυλληφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατοπέδων Ἀλεξάνδρου παρίσταται [26]) αὐτῷ δέσμιος. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος νομίσας αὐτὸν Μακεδόνα εἶναι λέγει αὐτῷ· ὦ γενναῖε [27]), τί σοι ἔδοξε τοῦτο ποιῆσαι; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ πλανήσῃ [28]) σε τὰ Μακεδονικὰ ὅπλα μου· ἐγὼ γὰρ Πέρσης εἰμί, Δαρείου σατράπης, καὶ προσελθὼν Δαρείῳ εἶπον αὐτῷ· ἐὰν σοι [29]) κομίσω τὴν κεφαλὴν Ἀλεξάνδρου, τί μοι χαρίζῃ; αὐτὸς δὲ [30]) ἐπηγγείλατό μοι χώραν βασιλείας καὶ τὴν θυγατέρα [31]) αὐτοῦ πρὸς γάμον. ἐγὼ οὖν παραγενόμενος πρὸς σὲ ἀνέλαβον [32]) σχῆμα Μακεδονικόν, (ἵνα μὴ ἀποτύχω· τανῦν δὲ) μὴ ἐπιτυχὼν (τοῦ σκοποῦ, ἵσταμαι δέσμιος ἐνώπιόν σου). ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος, μεταπεμψάμενος ὅλον τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ, θεωρούντων πάντων, τοῦτον [33])
fol. 224ᵇ ἀπέλυσεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἴδιον στρατόν· ἄνδρες Μακεδόνες [34]), τοιούτους ἔδει τοὺς στρατιώτας εἶναι τολμηροὺς πρὸς πόλεμον.

Cap. 10.

Λειφθέντες δὲ οἱ βάρβαροι † τὴν ἐπὶχρεῖαν † τῶν σιτίων, cυστροφὴν ἐποίουν εἰς τὴν Βακτριανὴν [1]) χώραν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπέμενεν ἐκεῖ καὶ κατεκράτησεν ὅλον [2]) τὸν τόπον. ἕτερος δὲ σατράπης Δαρείου προσελθὼν Ἀλεξάνδρῳ εἶπεν· ἐγὼ σατράπης Δαρείου εἰμὶ καὶ μεγάλα αὐτῷ κατώρθωσα [3]) πράγματα ἐν πολέμοις καὶ οὐκ ηὐχαριστήθην [4]) παρ᾽ αὐτοῦ· δός μοι οὖν μυρίους ἐνόπλους

---

17) ἀνατραπεῖναι 18) διλείαν 19) διοκόντων· 20) cυμβουλὴ 21) ὑμῖν 22) cυνέβαινον· 23) τίγρηδος 24) γεναμενος· 25) κατήνεγγε 26) παρίστατε 27) γεναῖε· 28) πλανήσει 29) σε 30) γὰρ 31) θυγατέραν 32) ἀννέλαβον· 33) τούτων πάντων 34) μακεδόναις

10. 1) βακτηριανὴν 2) ὅλην 3) κατόρθωσα 4) ἐυχαρισθήτην

ϲτρατιώταϲ καὶ δίδομαί[5]) ϲοι τὸν ἐμαυτοῦ[6]) βαϲιλέα Δαρεῖον. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδροϲ· πορεύου καὶ βοήθει τῷ ϲεαυτοῦ βαϲιλεῖ Δαρείῳ· οὐ γὰρ πιϲτεύϲω ϲοι τοὺϲ ἀλλοτρίουϲ[7]) τῷ[8]) τοὺϲ ἰδίουϲ προδιδόντι. ἔγραψαν οὖν οἱ ἐπ' ἐκείνων τῶν[9]) τόπων[10]) ϲατράπαι περὶ Ἀλεξάνδρου οὕτωϲ· Δαρείῳ μεγάλῳ βαϲιλεῖ χαίρειν. καὶ πρότερον ἐν ϲπουδῇ φανεράν ϲοι ἐποιήϲαμεν[11]) τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπίβαϲιν τὴν γενομένην ἡμῶν ἐν τῷ ἔθνει, καὶ νῦν ϲοι πάλιν φανερὸν-ποιοῦμεν πεφθακέναι (sic) αὐτόν, καὶ πολιορκεῖ τὴν χώραν ἡμῶν καὶ ἀνεῖλεν ἐξ ἡμῶν πλείϲτουϲ Πέρϲαϲ καὶ ἡμεῖϲ δὲ αὐτοὶ κινδυνεύομεν τοῦ ἀπολέϲθαι. τάχυνον οὖν μετὰ δυνάμεωϲ πολλῆϲ τοῦ προφθάϲαι αὐτὸν καὶ μὴ ϲυγχωρῆϲαι[12]) αὐτῷ ἐπελθεῖν ϲοι· fol. 225a δυναμικὸν γὰρ καὶ πλεῖϲτόν[13]) ἐϲτι τὸ Μακεδονικὸν ϲτράτευμα καὶ κατιϲχύει[14]) ἡμῶν. ἔρρωϲο.[15]) λαβὼν ὁ Δαρεῖοϲ καὶ ἀναγνοὺϲ τὰ γράμματα αὐτῶν πέμπει ἐπιϲτολὴν πρὸϲ Ἀλέξανδρον ἔχουϲαν[16]) οὕτωϲ· Μαρτυροῦμαί ϲοι .... ἐφ' οἷϲ με[17]) εἰργάϲω[18]) .... τὴν μητέρα μου εἰϲ θεοὺϲ πεπορεῦϲθαι[19]) ἡγοῦμαι, γυναῖκα δὲ μὴ ἐϲχηκέναι, τὰ δὲ τέκνα μου μὴ γεγεννῆϲθαι.[20]) ἐγὼ δὲ οὐ παύϲομαι τὴν ὕβριν μου ἐπιζητῶν.... ἐγράφη γάρ μοι, ὅτι δικαίωϲ διετέθηϲ καὶ εὐϲεβῶϲ πρὸϲ τοὺϲ ἐμούϲ. εἰ ἄρα δὲ καὶ δικαίωϲ ἐποίειϲ, τὰ πρὸϲ ἐμὲ δίκαια ἔπραξαϲ. ἔξεϲτι δέ ϲοι τῶν ἐμῶν μὴ φείδεϲθαι· κακούχει δὲ αὐτὰϲ τιμωρίαιϲ[21]), πολεμίων γὰρ τέκνα τυγχάνουϲιν. οὔτε γὰρ εὐεργετῶν αὐτὰϲ ἕξειϲ[22]) με φίλον οὔτε κακοποιῶν αὐτὰϲ ἐχθρόν. δεξάμενοϲ δὲ Ἀλέξανδροϲ καὶ ἀναγνοὺϲ τὰ γράμματα Δαρείου ἐμειδίαϲε καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ταῦτα· Ἀλέξανδροϲ βαϲιλεὺϲ Δαρείῳ χαίρειν. τὰϲ κενάϲ[23]) ϲου ἀπονοίαϲ καὶ φλυάρουϲ καὶ ματαίαϲ ὁμιλίαϲ οἱ θεοὶ ἐμίϲηϲαν ἕωϲ τέλουϲ. καὶ οὐ δυϲωπῇ βλαϲφημῶν καὶ κενὰ ὑπονοῶν· οὐ γὰρ φοβούμενόϲ ϲε τετίμηκα τούϲ ποτε ϲούϲ, οὔτε ἐλπίζων ἐλθεῖν εἰϲ διαλλαγὴν πρὸϲ ϲέ, ἵνα παραγενόμενοϲ[24]) εὐχαριϲτήϲῃϲ[25]) ἡμῖν. μὴ παραγίνου οὖν πρὸϲ fol. 225b ἡμᾶϲ· οὐ γὰρ ἄξιόν ϲοι τὸ ἐμὸν διάδημα τοῦ ϲοῦ διαδήματοϲ· οὐ μὴν κωλύϲειϲ[26]) τὴν πρὸϲ ἅπανταϲ μου εὐϲέβειαν[27])· ἀλλὰ καὶ περιϲϲοτέραν πρὸϲ τούϲ ποτε ϲοὺϲ ἐνδείξομαι ἀγαθὴν γνώμην. ἐϲχάτην οὖν ϲοι ἐπιϲτολὴν γράφω .... μᾶλλον (?)

Cap. 11.

Καὶ ταῦτα γράψαϲ Δαρείῳ Ἀλέξανδροϲ ἕτοιμοϲ γέγονε πρὸϲ πόλεμον καὶ ἔγραψε πᾶϲι τοῖϲ ϲατράπαιϲ· (Βαϲιλεὺϲ Ἀλέξανδροϲ ϲατράπαιϲ) [καὶ] πᾶϲι τοῖϲ ὑποτεταγμένοιϲ αὐτῷ, Φρυγίαϲ, Καππαδοκίαϲ[1]), Παφλαγονίαϲ[2]), Ἀραβίαϲ, καὶ πᾶϲι τοῖϲ ἑτέροιϲ χαίρειν. βούλομαι ὑμᾶϲ χιτῶναϲ καταϲκευάϲαι πλήθουϲ πολλοῦ[3]), καὶ

5) δίδομέ 6) ἐμαυτὸν 7) ἀλλοτρίοιϲ 8) τὸ 9) τὸν 10) τόπον 11) ἐποιήϲαμενεν 12) ϲυγχωρεῖϲαι 13) πλεῖϲθον 14) κατιϲχεῖ 15) ἔρρωϲον· 16) ἔχοντα 17) μη 18) εργάϲω 19) πορεύεϲθαι 20) γενῆϲθαι· 21) τιμωρίαϲ· 22) ἕξηϲ 23) κενά 24) παραγενόμενον 25) εὐχαριϲτήϲειϲ 26) κολύϲηϲ 27) εὐϲέβαν· **11.** 1) καπαδοκίαϲ· 2) παμφλαγονίαϲ· 3) πολοῦ·

στεῖλαι ἡμῖν[4]) ἐν Ἀντιοχείᾳ[5]) τῆς Συρίας· τὰς δὲ ὁπλοθήκας ἃς ἐσκευάσατε ἀποστείλατε ἡμῖν· διατεταγμένοι γάρ εἰσιν κάμηλοι τρισχίλιοι[6]) ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου[7]) ποταμοῦ μέχρι Ἀντιοχείας[8]) τῆς πρὸς Συρίαν (sic), πρὸς τὸ διακονεῖν καθὼς προσετάξαμεν, ἵνα ἀκαθυστέρητον τὴν ὑπουργίαν εὕρωμεν. ἐν σπουδῇ οὖν παραγίνεσθε[9]) εἰς ἡμᾶς.

Ἔγραψαν δὲ καὶ οἱ σατράπαι Δαρείου οὕτως· Δαρείῳ μεγάλῳ βασιλεῖ (χαίρειν). εὐλαβῶς ἔχομεν τοιαῦτα γράφειν σοι, fol. 226a ἀναγκαζόμεθα δὲ ὑπὸ τῶν πραγμάτων. γίνωσκε, βασιλεῦ, ὅτι ὁ ἡγούμενος Μακεδόνων Ἀλέξανδρος δύο ἡμῶν τῶν μεγιστάνων πεφόνευκε[10]), τινὲς δὲ τῶν μεγιστάνων διέβησαν πρὸς Ἀλέξανδρον[11]) σὺν ταῖς παλλακίσιν. γνοὺς δὲ Δαρεῖος ταῦτα γράφει τοῖς ἔγγιστα στρατηγοῖς καὶ τοῖς σατράπαις αὐτοῦ [τοῦ] γενέσθαι ἑτοίμους καὶ παρεμβολὴν[12]) τιθέναι. ἔγραψε δὲ καὶ τοῖς ἔγγιστα αὐτοῦ βασιλεῦσιν οὕτως· Δαρεῖος βασιλεὺς βασιλέων χαίρειν. ὡς μελλόντων ἡμῶν ἱδρῶτα ἀπομάξασθαι, ἀγωνίσασθαι μέλλομεν πρὸς ταλαίπωρόν[13]) τι ἔθνος Μακεδόνων (καὶ) πολεμεῖν. προσέταξε δὲ καὶ τῷ Περσικῷ στρατοπέδῳ (ἑτοίμους εἶναι). ἔγραψε δὲ καὶ Πώρῳ[14]) βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν δεόμενος βοηθείας τυχεῖν παρ' αὐτοῦ.

Cap. 12.

Δεξάμενος δὲ Πῶρος[1]) βασιλεὺς τὰ γράμματα Δαρείου καὶ ἀναγνοὺς τὰς συμφορὰς τὰς γινομένας αὐτῷ ἐλυπήθη. καὶ ἀντιγράφει[2]) αὐτῷ οὕτως· Πῶρος[1]) βασιλεὺς Ἰνδῶν βασιλεῖ Περσῶν[3]) Δαρείῳ χαίρειν. ἀναγνοὺς τὰ γραφόμενα ἡμῖν ὑπὸ σοῦ ἐλυπήθην σφόδρα καὶ ἀπορῶ[4]) θέλων[5]) σοι συντυχεῖν καὶ βουλεύσασθαι περὶ τῶν συμφερόντων, κωλυόμενος ὑπὸ τῆς συνεχούσης με σωματικῆς fol. 226b νόσου. εὐθύμως οὖν δίαγε, ὡς ἡμῶν συμπαρόντων[6]) σοι[7]), καὶ μὴ δυναμένων στέγειν[8]) τὴν ὕβριν ταύτην. πρὸς ὃ οὖν βούλει γράψον ἡμῖν· σοὶ γὰρ παράκεινται αἱ ὑπ' ἐμοὶ[9]) οὖσαι δυνάμεις, καὶ (εἰ μὴ ἀρκοῦσιν αἱ περικείμεναι δυνάμεις, καὶ) τὰ πορρωτέρω δὲ[10]) ὄντα ὑπακούσονταί μου ἔθνη. μαθοῦσα δὲ ταῦτα ἡ μήτηρ Δαρείου διεπέμψατο Δαρείῳ[11]), κρύφα γράψασα[12]) αὐτῷ οὕτως· Δαρείῳ τῷ ἐμῷ τέκνῳ χαίρειν. ἀκούω σε συναθροίζοντα ἔθνη καὶ βουλόμενον ἕτερον πόλεμον συνάψαι πρὸς Ἀλέξανδρον· μὴ οὖν ταράξῃς[13]) τὴν οἰκουμένην, τέκνον· τὸ γὰρ μέλλον[14]) ἄδηλόν ἐστιν. ἔασον οὖν ἐλπίδας ἐπὶ κρεῖσσον καὶ μὴ ἀποτομίαν[15]) ἀμφιβάλλων τοῦ ζῆν[16]) στερηθῇς. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἐν μεγίστῃ τιμῇ παρὰ Ἀλεξάνδρῳ βασιλεῖ, καὶ οὐχ ὡς πολεμίου μητέρα ἔσχε[17]) με, ἀλλ' ἐν

---

4) ὑμῖν 5) αντιοχία 6) τρισχίλλιοι· 7) ἐφράτου 8) ἀντειοχείας 9) παραγίνεσθαι 10) πεφώνευκε 11) ἀλεξάνδρειαν 12) παραμβολὴν 13) ταλαίπορόν 14) πόρω **12.** 1) πόρως 2) ἀντιγράφειν 3) περσσῶν 4) ἀπὸρῶ (ρ above) 5) θέλω 6) συνπαρόντων (μ above) 7) σε· 8) στέγην 9) ἐμοῦ 10) τε 11) δαρείου· 12) γράψας 13) ταράξεις 14) μέλλων 15) ἀποτομῇ χρησάμενος (wol glosse zu ἀμφιβάλλων) 16) ζεῖν 17) ἔσχειν

μεγάλη δορυφορίᾳ[18]), ὅθεν ἐλπίζω cυνθήκας καλὰς ἐλεύcεcθαι. ἀναγνοὺς δὲ Δαρεῖος ἐδάκρυcεν ἀναμιμνηcκόμενος[19]) τῆς ἑαυτοῦ cυγγενείας· ἅμα δὲ ἐταράccετο καὶ ἔνευε[20]) πρὸς πόλεμον.

Cap. 13.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔχων δύναμιν πολλὴν[1]) παραγίνεται ἐν τῇ Περcικῇ χώρᾳ. τὰ οὖν τείχη τῆς πόλεως ὑψηλὰ τυγχάνοντα τοῖς Μακεδόcι διάδηλα[2]) ἐγένετο. ἐπινοεῖ τι[3]) οὖν ὁ φρενήρης Ἀλέξανδρος, καὶ τὰ ἐκεῖ νεμόμενα ποίμνια τῶν νομῶν ἀποσπάσας[4]) καὶ ἐκ τῶν[5]) δένδρων κλάδους ἀποσπάσας ἐπέδησεν εἰς τὰ νῶτα αὐτῶν, καὶ ὄπισθεν τῶν στρατοπέδων ἐβάδιζον τὰ ποίμνια. cυρόμενοι δὲ ἐπὶ τῆς γῆς οἱ κλάδοι ἀπώθουν[6]) τὴν κόνιν[7]), ἣν ἐσάλευον, καὶ ἀνήρχετο ὁ κονιορτὸς ἕως Ὀλύμπου[8]), ὥστε τοὺς Πέρσας ἀπὸ τῶν τειχέων[9]) ὁρῶντας[10]) ὑπονοεῖν πλῆθος ἄμετρον στρατοπέδων[11]) τυγχάνειν.[12]) ἑσπέρας δὲ γενομένης ἐκέλευσε δεθῆναι[13]) εἰς τὰ κέρατα τῶν ποιμνίων δᾷδας[14]) καὶ κηρία καὶ ταῦτα ἀναφθῆναι καὶ καίειν.[15]) ἦσαν γὰρ πεδινοὶ[16]) οἱ τόποι· καὶ ἦν θεωρούμενον ὅλον τὸ πεδίον[17]) ὡς πυρὶ[18]) καιόμενον. καὶ ἐδειλίασαν οἱ Πέρσαι. ἦλθον οὖν πλησίον τῆς πόλεως Περσίδος ὡς ἀπὸ σημείων [ἡμερῶν] ε΄, καὶ ἐζήτει Ἀλέξανδρός τινα[19]) πέμψαι πρὸς Δαρεῖον μηνύοντα[20]) αὐτῷ, πότε τὴν συμβολὴν[21]) τοῦ πολέμου ποιήσουσιν. κοιμᾶται[22]) οὖν Ἀλέξανδρος ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ὁρᾷ καθ᾽ ὕπνους[23]) τὸν Ἄμμωνα ἐν σχήματι Ἑρμοῦ παρεστῶτα αὐτῷ, ἔχοντα κηρύκιον[24]) καὶ χλαμύδα καὶ ῥάβδον, καὶ Μακεδονικὸν πιλίον[25]) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, λέγοντα αὐτῷ· τέκνον Ἀλέξανδρε, ὅτε καιρός ἐστι βοηθείας, συμπάρειμί σοι· σὺ οὖν ἐὰν πέμψῃς ἄγγελον πρὸς Δαρεῖον, προδώσει σε· σὺ δὲ αὐτοῦ[26]) ἄγγελος γενοῦ καὶ πορεύου ἀναλαβὼν τὸ σχῆμα ὅπερ ὁρᾷς με ἔχειν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν αὐτῷ· ἐπικίνδυνόν με βασιλέα ὄντα δι᾽ ἑαυτοῦ ἄγγελον γενέσθαι. λέγει Ἄμμων· ἀλλὰ θεὸν ἔχων βοηθὸν τυγχάνοντα, οὐδὲν βλαβερὸν ἐπακολουθήσει[27]) σοι. λαβὼν δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τοῦτον τὸν χρησμὸν ἀνίσταται χαίρων καὶ μεταδίδωσι[28]) τοῖς σατράπαις αὐτοῦ. οἱ δὲ συνεβούλευον αὐτῷ τοῦτο μὴ ποιῆσαι. fol. 227a fol. 227b

Cap. 14.

Παραλαβὼν δὲ μεθ᾽ ἑαυτοῦ Εὔμηλον τοὔνομα σατράπην, ἄρας μεθ᾽ ἑαυτοῦ τρεῖς ἵππους εὐθέως ὥδευσε καὶ παραγίνεται εἰς τὸν καλούμενον Στράγγαν[1]) ποταμόν. οὗτος δὲ ὁ ποταμὸς πήγνυται ταῖς

18) δοροφορία· 19) ἀναμνηcκόμενος 20 ἔνεβε **13.** 1) πολήν· 2) διάδημα 3) τί 4) cod.: καὶ τῶν ἐκεῖ νεμομένων ποιμνίων τὰς νομὰς ἀπὸσπάσας· 5) ἐκτῶν 6) ἀπὸθούσαν 7) κόνην· 8) ὀλύπου· 9) τειχείων 10) ὁρόντας 11) στρατοπαίδων 12) τυγχάνει· 13) δὲ θῆναι 14) δάδας 15) κέειν· 16) παιδινοὶ 17) τοπαιδίον 18) πῦρ 19) τινὰς 20) μηνίοντα 21) συμβουλὴν 22) κοιμάτε 23) ὕπνου 24) κηρίκιον 25) παλλίον 26) αὐτοῦ (vielleicht αὐτός oder δι᾽ αὐτοῦ statt δὲ αὐτοῦ) 27) ἐπακολουθήσῃ 28) μεταδίδωσοι **14.** 1) στράγαν

χιόσιν[2]) ὥστε ἐδαφοῦσθαι αὐτὸν καὶ πετρώδη γίνεσθαι καὶ διαπε-
ρᾶσθαι ἐπάνω αὐτοῦ τὰ κτήνη καὶ ἁμάξας· εἶτα μεθ' ἡμέρας λύεται
καὶ γίνεται βαθύρρους[3]), ὥστε κατασύρειν τοὺς ληφθέντας[4]) τῷ
ῥεύματι διαπερῶντας. εὗρεν οὖν παγέντα τὸν ποταμὸν Ἀλέξαν-
fol. 228a δρος, καὶ ἀναλαβὼν τὸ σχῆμα ὅπερ εἶδε[5]) δι' ὀνείρου φοροῦντα
τὸν Ἄμμωνα, καθίσας εἰς τὸν Βουκέφαλον ἵππον διαπερᾷ μόνος.
τοῦ δὲ Εὐμήλου παρακαλοῦντος αὐτὸν σὺν αὐτῷ διαπεράσαι, μὴ
γένηται οὕτω τις[6]) ἀνάγκη[7]) βοηθείας, Ἀλέξανδρος[8]) λέγει αὐτῷ·
ὧδε μεῖνον μετὰ τῶν δύο πώλων· ἔχω γὰρ βοηθὸν τὸν χρησμο-
δοτήσαντά μοι τοῦτο τὸ σχῆμα ἀναλαβεῖν καὶ μόνον με πορευθῆ-
ναι. εἶχε δὲ ὁ ποταμὸς τὸ πλάτος μέτρον σταδίου ἑνός. καὶ ἀπο-
βὰς Ἀλέξανδρος ὥδευσε καὶ ἦλθεν ἔγγιστα τῶν πυλῶν Περσίδος·
καὶ οἱ ἐκεῖ φρούραρχοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τοιούτῳ σχήματι
ὑπενόουν αὐτὸν θεὸν εἶναι [τὸν Ἀλέξανδρον]. κατασχόντες[9]) δὲ
αὐτὸν ἐπυνθάνοντο[10]) παρ' αὐτοῦ[11]) τίς ἂν εἴη. εἶπε δὲ αὐτοῖς
Ἀλέξανδρος· βασιλεῖ Δαρείῳ παραστήσατέ με[12])· αὐτῷ γὰρ ἀπαγ-
γελῶ τίς [ἄν] εἰμι. ἔξω δ' ἐπὶ λόφων[13]) ἦν Δαρεῖος στρατοὺς[14])
ὀρύσσων[15]) καὶ φάλαγγας συντάσσων ὡς ἡρώων ὄντων τῶν Μα-
κεδόνων. (?) συναθροίσας δὲ Ἀλέξανδρος τῇ[16]) θεωρίᾳ τῇ ξένῃ
πάντας, παρ' ὀλίγον δὲ προσεκύνησεν αὐτὸν Δαρεῖον, θεὸν νομί-
σας αὐτὸν ἐξ Ὀλύμπου[17]) κατελθόντα, καὶ βαρβάρων στολαῖς κε-
fol. 228b κοσμῆσθαι.[18]) ὁ δὲ Δαρεῖος ἐκαθέζετο, διάδημα φορῶν λίθοις πο-
λυτίμοις....[19]), ἐσθῆτα δὲ Σηρικὴν[20]) Βαβυλωνίοις ὑφάσμασιν (καὶ)
χρυσονήμασι (ὑφασμένην) καὶ πορφύραν βασιλικὴν χρύσεά[21]) τε
ὑποδήματα[22]) διὰ λίθων κεκοσμημένα[23]) μέχρι τῶν κνημῶν[24])
αὐτοῦ, σκῆπτρα δὲ[25]) ἑκατέρωθεν, στίφη[26]) δὲ μυριάδων[27]) πέριξ
αὐτοῦ. ὁ δὲ Δαρεῖος ἐπυνθάνετο αὐτοῦ τίς [ἂν] ἐτύγχανεν[28]),
θεωρήσας φοροῦντα αὐτὸν σχῆμα ὃ μηδέποτε εἶδεν.[29]) ὁ δὲ Ἀλέ-
ξανδρος εἶπεν αὐτῷ· ἄγγελός εἰμι Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. καὶ
λέγει αὐτῷ Δαρεῖος ὁ βασιλεύς· καὶ τί πάρει πρὸς ἡμᾶς; ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος εἶπεν· ἐγώ σοι μηνύω, ὡς παρόντος Ἀλεξάνδρου,
πότε τὸν πόλεμον συνάπτεις; γίνωσκε οὖν, βασιλεῦ Δαρεῖε, ὅτι
βραδύνων εἰς μάχην βασιλεὺς ἤδη πρόδηλός ἐστι τῷ[30]) ἀντιδίκῳ[31]),
ἀσθενῆ ἔχων τὴν ψυχὴν εἰς τὸ πολεμεῖν. ὥστε οὖν μὴ ἀμέλει,
ἀλλὰ ἀνάγγειλόν[32]) μοι πότε βούλει συνάψαι τὸν πόλεμον. ὁ δὲ
Δαρεῖος ὀργισθεὶς εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· σοὶ[33]) οὖν συνάπτω τὸν
πόλεμον ἢ Ἀλεξάνδρῳ; οὕτως γὰρ εἶ θρασυνόμενος ὡς αὐτὸς
Ἀλέξανδρος τυγχάνων, καὶ τολμηρῶς[34]) ἀποκρίνῃ[35]) ὡς ἐμοῦ

---

2) χίωσιν 3) βαθύρους 4) λειφθέντας 5) ἴδε 6) τῆς 7) ἀνάγκης 8) ἀλλέξανδρος 9) κατασχῶντα 10) ἐπυνθάνετο 11) αὐτῶν 12) μοι 13) λόφον (λόφῳ?) 14) στράτας 15) ὁ ῥύσσων 16) mscr. so: τῆ θεωρία τῆ ξενη· πάντας παρ' ὀλίγον δὲ· πρὸσέκύνησεν αὐτῷ δά-ρειος· θεὸν κτλ. 17) ολύπου 18) κεκοσμεῖσθε 19) in der hs. keine lücke. 20) συρικὴν 21) χρυσέοις 22) ὑποδήμασι 23) κειμένων 24) τοῖς κνήμεσιν 25) δ.. (radiert in der hs.) 26) στήφη 27) μυριάδες 28) ἐτύχανεν· 29) ἴδεν· 30) τῶν 31) ἀντιδίκων· 32) ἀνάγγελόν 33) σὺ 34) τολμηρὸς 35) ἀπὸκρίνειν

ἕταιρος[36]) τυγχάνων. ἐπὶ οὖν τῷ cυνήθει δείπνῳ ἐλεύcομαι καὶ
cυνδειπνήcειc μοι, διότι καὶ αὐτὸc Ἀλέξανδρος δεῖπνον ἐποίηcε fol. 229a
τοῖc ἐμοῖc γραμματηφόροιc.[37]) καὶ οὕτωc εἰπὼν Δαρεῖοc, κρατή-
cαc ἐκ τῆc χειρὸc Ἀλέξανδρον, ἦλθεν ἔνδον τοῦ παλατίου αὐτοῦ.
καὶ τοῦτο δὲ cημεῖον ἀγαθὸν ἔcχεν Ἀλέξανδροc χειραγωγηθεὶc
ὑπὸ τοῦ τυράννου. καὶ εἰcελθὼν ἔνδον τοῦ παλατίου αὐτοῦ εὐ-
θέωc ἀνεκλήθη πρῶτοc Ἀλέξανδροc εἰc τὸν δεῖπνον Δαρείου.

Cap. 15.

Οἱ δὲ Πέρcαι ἀπέβλεπον θαυμάζοντεc τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπὶ
τῇ τοῦ cώματοc cμικρότητι, ἀλλ' ἠγνόουν[1]) ὅτι ἐν μικρῷ ἀγγείῳ
τύχηc οὐρανίου ἦν δόξα.[2]) τῶν[3]) δὲ πινόντων[4]) πυκνοτέρωc[5]) ἐν
τοῖc cκύφοιc, Ἀλέξανδροc ἐπίνοιαν[6]) τοιαύτην ἐποίηcεν· ὅcουc
cκύφουc ἔλαβεν, ἔcωθεν τοῦ κόλπου ἔβαλεν. οἱ δ' ἐμβλέποντεc[7])
αὐτῷ εἶπον τῷ Δαρείῳ. ἀναcτὰc δὲ ὁ Δαρεῖοc εἶπεν· ὦ γενναῖε,
πρὸc τί ταῦτα ἐγκολπίζει κατακείμενοc ἐπὶ δείπνου; νοήcαc δὲ
Ἀλέξανδροc ἀπὸ τοῦ cχήματοc*) τῆc ψυχῆc εἶπεν· μέγιcτε βαcι-
λεῦ, οὕτωc ὁ Ἀλέξανδροc ὅταν δεῖπνον ποιῇ τοῖc ταξιάρχαιc καὶ
ὑπεραcπιcταῖc αὐτοῦ τὰ κύπελλα[8]) δωρεῖται· ὑπενόουν[9]) (οὖν)
καὶ cὲ τοιοῦτον εἶναι, ὁποῖοc ἐκεῖνόc ἐcτι, καὶ ἡγηcάμην πιθανό-
τητι[10]) τοῦτο ποιεῖν. τὸν λόγον οὖν Ἀλεξάνδρου οἱ Πέρcαι ἐκ- fol. 229b
πλαγέντεc ἐθαύμαζον· πλαcτὸc[11]) γὰρ ἀεὶ μῦθοc ἐὰν ἔχῃ[12]) πίcτιν
ἐν ἐκcτάcει ποιεῖ[13]) τοὺc ἀκούονταc. πολλῆc οὖν cιγῆc γενομένηc
ἀνεγνώριcε[14]) τὸν Ἀλέξανδρον Παραγάγηc τοὔνομα ὁ γενόμενοc
ἡγεμὼν ἐν τῇ Περcίδι· ᾔδει[15]) γὰρ ἀληθῶc τὸν Ἀλέξανδρον κατὰ
πρόcωπον. ἡνίκα γὰρ τὸ πρῶτον ἦλθεν εἰc τὴν Πέλλην[16]) τῆc
Μακεδονίαc ὑπὸ Δαρείου πεμφθεὶc πρέcβυc[17]) τοὺc φόρουc ἀπαι-
τῶν[18]) καὶ ἐκωλύθη[19]) ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, τοῦτον ἐπεγίγνωcκεν.
καὶ κατανοήcαc ἐπιεικῶc τὸν Ἀλέξανδρον[20]) εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· οὗ-
τόc ἐcτιν ὁ Φιλίππου παῖc, εἰ καὶ τοὺc τύπουc αὐτὸc ἤλλαξε·
πολλοὶ γὰρ ἄνθρωποι τῇ φωνῇ γινώcκονται, κἂν ἐν cκοτίᾳ[21]) δια-
βαίνωcιν.[22]) οὗτοc οὖν πληροφορηθεὶc ὑπὸ τῆc ἰδίαc cυνειδήcεωc,
ὅτι αὐτόc ἐcτιν ὁ Ἀλέξανδροc, προcανακλιθεὶc[23]) τῷ Δαρείῳ[24])
εἶπεν αὐτῷ· μέγιcτε βαcιλεῦ Δαρεῖε καὶ δυνάcτα πάcηc χώραc,
οὗτοc ὁ πρέcβυc[25]) Ἀλεξάνδρου αὐτόc ἐcτιν Ἀλέξανδροc ὁ Μακε-
δόνων βαcιλεύc, ὁ πάλαι Φιλίππου γεγονὼc ἀριcτεύων. ὁ δὲ
Δαρεῖοc καὶ οἱ cυνέcτιοι[26]) αὐτοῦ ἦcαν οἰνούμενοι[27]) cφόδρα.
ὁ οὖν Ἀλέξανδροc ἀκούcαc τὸν λόγον Παραγάγου τὸν ῥηθέντα fol. 230a

---

36) ἕτεροc 37) γραμματιφόροιc· **15.** 1) ἔγνώουν 2) δόξηc
3) τὸν 4) πεινόντων 5) πυκροτέρωc 6) ἐποίνιαν 7) δὲ βλέποντεc
*) wol eine lücke anzunehmen 8) κύπελα 9) ὑπεννόουν 10) πει-
θανότητι 11) παc τὶ (πᾶc τιc) 12) ἔχει 13) ποιεῖν 14) ἀνιcτόριcε
15) εἴδη 16) πέλην 17) πρέcβευc 18) ἀπετῶν· 19) ἐκολλήθη 20)
τῷ Ἀλεξάνδρῳ 21) cκοτεία 22) διαβαινών· 23) προcανακληθεὶc
24) δαρίῳ 25) πρέcβειc 26) cυνεcθιῶτεc (cυνεcθίοντεc αὐτῷ?) 27)
ὀ'νόμενοι (οἰνωμένοι?)

ὑπ᾽ αὐτοῦ τῷ Δαρείῳ ἐπὶ τοῦ δείπνου, ϲυννοήϲαϲ[28]) γνωϲτὸν[29]) ἑαυτὸν[30]) γενέϲθαι, πλανήϲαϲ[31]) πάνταϲ ἥλατο[32]), ἔχων ἐν τοῖϲ κόλποιϲ αὐτοῦ τοὺϲ χρυϲοῦϲ ϲκύφουϲ, καὶ ἐξῆλθεν λαθραίωϲ ἐγκαθίϲαϲ[33]) τῷ πώλῳ αὐτοῦ ὥϲτε φυγεῖν τὸν κίνδυνον. καὶ εὑρὼν πρὸϲ τῷ πυλῶνι Πέρϲην[34]) φύλακα ἀνεῖλεν αὐτὸν καὶ ἐξῆλθεν τὴν Περϲικὴν πόλιν.[35]) ὁ δὲ Δαρεῖοϲ διαγνοὺϲ ἐξέπεμψε Πέρϲαϲ ἐνόπλουϲ τὸν Ἀλέξανδρον καταλαβεῖν. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ ἐπροθυμοποίει τὸν πῶλον, διευθύνων[36]) αὐτῷ[37]) τὴν ὁδόν· ἦν γὰρ νὺξ βαθεῖα καὶ ϲκότοϲ κατ᾽ Ὀλύμπου. πλεῖϲτοι δὲ τοῦτον κατεδίωκον καὶ οὐ κατέλαβον αὐτόν· οἱ μὲν γὰρ εἶχον τὴν ὁδευτικὴν γῆν, οἱ δὲ ὑπὸ[38]) ϲκότουϲ ϲυνέπιπτον εἰϲ τοὺϲ κρημνούϲ[39])· ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ ἦν ὥϲπερ ἀϲτὴρ ἐξ οὐρανοῦ φαιδρὸϲ ἀνιὼν μόνοϲ. καὶ εἰϲ οὐδὲν φεύγων ἡγεῖτο τοὺϲ Πέρϲαϲ. Δαρεῖοϲ δὲ ϲυνεφοράζετο ἐπὶ τοῦ κλιντῆροϲ αὐτοῦ καθεζόμενοϲ. πρὸϲ τούτοιϲ δὲ † ἐθαυμάζετο· τί ἂν ἢ ϲήμερον † (ἐθεάϲατό τι ϲημεῖον?) εἰκὼν γὰρ Ξέρξου τοῦ βαϲιλέωϲ ἐξαίφνηϲ[40]) ἐκ τοῦ ὀρόφου ἐξέπεϲεν, ἣν πάνυ ἠγάπα Δαρεῖοϲ, ὅτι ἦν εὐπρεπεϲτάτη τῇ γραφῇ. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ διαϲωθεὶϲ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ φεύγων ἦλθεν ἕωθεν ἐπὶ τὸν Ϲτράγγαν
fol. 230ᵇ ποταμόν· καὶ ἅμα τῷ διαπερᾶϲαι αὐτόν[41]), ἐπὶ τὴν ὄχθην[42]) ἐλθόντοϲ τοῦ πώλου καὶ τοὺϲ ἐμπροϲθίουϲ πόδαϲ θέντοϲ ἐπὶ τῆϲ γῆϲ, ὁ ποταμὸϲ διελύθη ὑπὸ τῆϲ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνοϲ, καὶ ὁ μὲν πῶλοϲ ἐφέρετο ὑπὸ[43]) τοῦ ὕδατοϲ ἁρπαγείϲ, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἔρριψεν ἐπὶ τὴν γῆν. οἱ δὲ Πέρϲαι διώκοντεϲ τὸν Ἀλέξανδρον ἦλθον ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἤδη διαπεράϲαντοϲ τοῦ Ἀλεξάνδρου· αὐτοὶ δὲ μὴ δυνηθέντεϲ διαπερᾶϲαι ὑπέϲτρεψαν· ὁ γὰρ ποταμὸϲ ἦν ἀπέρατοϲ πᾶϲιν ἀνθρώποιϲ. οἱ οὖν Πέρϲαι ϲτραφέντεϲ τῷ Δαρείῳ βαϲιλεῖ ἀπήγγειλαν[44]) τὸ εὐτύχημα Ἀλεξάνδρου· ὁ δὲ Δαρεῖοϲ καταπληττόμενοϲ τῷ παραδόξῳ ϲημείῳ ἐλυπήθη πάνυ. ὁ δὲ Ἀλέξανδροϲ πεζεύϲαϲ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ εὗρε τὸν Εὔμηλον καθεζόμενον μεθ᾽ ὧν κατέλειπε δύο πώλων, καὶ ἀφηγήϲατο[45]) αὐτῷ[46]) πάντα τὰ πραχθέντα.

Cap. 16.

Ἐλθὼν δὲ εἰϲ τὴν παρεμβολὴν τῶν ϲτρατευμάτων εὐθέωϲ ἐκέλευϲε τὰϲ φάλαγγαϲ τῶν Ἑλλήνων ἐξ ὀνόματοϲ καθοπλιϲθῆναι[1]) καὶ ἑτοίμωϲ παραϲτῆναι Δαρείῳ. αὐτὸϲ δὲ ἐν μέϲῳ αὐτῶν[2])
fol. 231ᵃ ἔϲτηκεν παραθαρρύνων αὐτούϲ, καὶ ϲυναθροίϲαϲ πάντα τὰ ϲτρατεύματα εὗρε τὸν ἀριθμὸν χιλιάδαϲ[3]) ἑκατὸν εἴκοϲι. καὶ ϲτὰϲ ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τόπου τινὸϲ παραινεῖ αὐτοῖϲ λέγων· ἄνδρεϲ ϲυϲτρατιῶται, εἰ καὶ βραχὺϲ ὁ ἀριθμὸϲ ἡμῶν, ἀλλὰ φρόνηϲιϲ μεγάλη παρ᾽ ἡμῖν

---

28) ϲυνοήϲαϲ 29) γνωϲθὸν 30) ἑαυτῷ 31) πλανίϲαϲ 32) εἵλατο 33) λαθραίωϲ· καὶ καθίϲαϲ 34) πέρϲον 35) πόλην· 36) διευθύνον 37) αὐτοῦ 38) ἐπὶ 39) κρυμνοῦϲ· 40) ἐξέφνηϲ 41) ἅμα αὐτὸν δι'πέραϲεν 42) ὄχθαν 43) ἐπὶ 44) ἀπείγγειλαν 45) ἀφηγείϲατο 46) αὐτοῦ **16.** 1) καθοπληϲθῆναι 2) αὐτὸν 3) χιλιάδεϲ

καὶ θάρcοc καὶ δύναμιc ὑπὲρ [4]) τοὺc Πέρcαc τοὺc ἐναντίουc
ἡμῶν. μηδεὶc οὖν ὑμῶν ἀcθενέcτερόν τι λογίcηται [5]) θεωρῶν τὸ
πλῆθοc τῶν βαρβάρων· εἷc γάρ τιc ἐξ ὑμῶν χεῖρα γυμνώcαc
τῶν ἀντιμάχων χιλίουc [6]) ἀναιρήcει. μηδεὶc (οὖν) ὑμῶν δειλιά-
cῃ [7])· πολλαὶ γάρ εἰcιν μυριάδεc μυιῶν [8]) λειμῶνα θλίβουcαι· ὁπό-
ταν δὲ ταύταιc βομβῶcι cφῆκεc [9]), cοβοῦcιν αὐτὰc ταῖc πτέρυξι·
οὕτωc καὶ τὸ πλῆθοc οὐδέν ἐcτι πρὸc cύνεcιν· cφηκῶν [10]) γὰρ
ὄντων οὐδέν εἰcιν αἱ μυῖαι. [11]) καὶ οὕτωc εἰπὼν Ἀλέξανδροc
ἐθάρcυνεν τὰ cτρατεύματα αὐτοῦ· τὰ [12]) δὲ cτρατεύματα ἠνδραγά-
θουν καὶ εὐφήμουν τὸν Ἀλέξανδρον. ὁδεύcαc οὖν ἔρχεται ἐπὶ
τὰ μέρη τοῦ [13]) Cτράγγα ποταμοῦ, τουτέcτιν ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτοῦ.
ὁ δὲ Δαρεῖοc ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρχεται καὶ αὐτὸc
ἐπὶ τὸν Cτράγγαν· καὶ ἰδὼν ὀλιγοcτὸν αὐτὸν καὶ παγέντα περάcαc
διώδευcε καὶ ἐφέρετο διὰ μέcηc [14]) τῆc ἐρήμου, βουλόμενοc πρῶ- fol. 231b
τοc ὑπειcελθεῖν τοῖc cτρατεύμαcιν Ἀλεξάνδρου, ὅπωc εὕρωcιν
αὐτοὺc ἀπαραcκεύουc, καὶ τούτουc τροπώcηται. κήρυκεc δὲ εἰc
μέcον ἐλθόντεc ἐκήρυξαν καλοῦντεc εἰc μάχην τοὺc ἀριcτέαc. ὁ
δὲ πᾶc cτρατὸc Δαρείου ἐθωρακίcαντο [15]) πανοπλίᾳ. [16]) ὁ δὲ Δα-
ρεῖοc ἦν ἐφ' ἅρματοc ὑψηλοῦ, καὶ οἱ cατράπαι αὐτοῦ ἐπὶ δρεπα-
νηφόρων ἁρμάτων ἐκαθέζοντο, ἄλλοι δὲ ἐκόμιζον ὅπλα πανουρ-
γικὰ καὶ δόρατα μηχανικά. τῶν δὲ cτρατοπέδων [17]) τῶν Μακεδονι-
κῶν ἡγεῖτο Ἀλέξανδροc καθεζόμενοc ἐπὶ τὸν Βουκέφαλον ἵππον·
προcεγγίcαι δὲ τούτῳ [18]) τῷ ἵππῳ οὐδεὶc ἐδύνατο. ὡc δὲ ἑκάτερον
μέροc ἔκλαγξε [19]) πολεμικὸν μέλοc, οἱ μὲν λίθουc ἔβαλλον [20]), οἱ δὲ
τόξα ἔπεμπον ὡc ὄμβρον ἀπὸ οὐρανοῦ φερόμενον, οἱ δὲ † ζύγε-
ναc † ἔβαλλον [20]), ἕτεροι δὲ βολίδαc [21]) ἐcφενδόνιζον, ὥcτε ἐπικα-
λύπτειν τὸ τῆc ἡμέραc φέγγοc. πολλὴ [22]) δὲ cύγχυcιc ἦν [23])
τυπτόντων καὶ τυπτομένων· πολλοὶ μὲν βέλεcι τρωθέντεc ἔθνη-
cκον, ἄλλοι δὲ ἡμιcφαγεῖc ἔκειντο· γνοφερὸc δὲ ἦν ὁ ἀὴρ καὶ
αἱματώδηc. πολλῶν δὲ Περcῶν ὀλεθρίωc [24]) τελευτηcάντων, ὁ δὲ fol. 232a
Δαρεῖοc φοβηθεὶc ὑπέcτρεψε τὰc ἡνίαc τῶν ἁρμάτων τῶν δρεπα-
νηφόρων καὶ τροχιζόντων τοὺc ἑαυτοῦ ὄχλουc καὶ θεριζόντων·
αὐτὸc (γὰρ) Δαρεῖοc ἐθέριζε τοὺc πολλοὺc [25]) ὄχλουc τῶν Περcῶν,
ὡc ἐπ' ἀρούραc [26]) cτάχυαc ἀγρῶται κείροντεc. καὶ ἐλθὼν Δαρεῖοc
ἐπὶ τὸν Cτράγγαν ποταμὸν φεύγων αὐτὸc μὲν [οὖν] καὶ οἱ cὺν
αὐτῷ διεπέραcαν, εὑρόντεc παγέντα τὸν ποταμόν, τὰ δὲ πλήθη
τῶν Περcῶν καὶ βαρβάρων βουληθέντα διαπερᾶcαι τὸν ποταμὸν
καὶ φυγεῖν, εἰcῆλθον πρὸc αὐτὸν ἅπαντα τὰ πλήθη καὶ ἐλύθη καὶ
ἥρπαcε πάνταc ὅcουc εὗρε. οἱ δὲ λοιποὶ Πέρcαι ὑπὸ τῶν Μακε-
δόνων ἀναιροῦνται. [27]) ὁ δὲ Δαρεῖοc φυγὰc γενόμενοc ἦλθεν εἰc

---

4) ὑπὸ 5) λογήcηται· 6) χιλίαc 7) δειλιάcει· 8) μυων 9) cφῖκεc· 10) cφικῶν 11) μυῖαιc· 12) die worte τὰ δὲ cτρ. (τὰ μέρη) von jüngerer hand am rande. 13) τοῦ (sic) 14) μέcου 15) ἐθορακίcαντο 16) ἐνοπλία· 17) cτρατοπαίδων 18) τοῦτο 19) ἔκραξε 20) ἔβαλον· 21) μολίβδαc (μολίβδουc oder μολιβδίδαc) 22) πολλοὶ 23) ἥν 24) ὀλεθροίωc 25) πολοὺc 26) αρούρηc 27) ἀναιροῦντο·

τὸ ἑαυτοῦ παλάτιον καὶ ῥίψας ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ἀνοιμώξας[28])
cὺν δάκρυςιν ἐθρήνει ἑαυτόν, ἀπολέςας τοςοῦτον πλῆθος στρατιω-
τῶν καὶ τὴν Περςίδα ὅλην ἐρημώςας. ςυμφοραῖς δὲ τοιαύταις
ςυνεχόμενος[29]) ἐθρήνει ἑαυτῷ λέγων· ὁ τηλικοῦτος βαςιλεὺς Δα-
fol. 232b ρεῖος, ὁ τοςαῦτα ἔθνη ὑποτάξας καὶ πάςας τὰς πόλεις δουλωςά-
μενος, ὁ θεῶν ςύνθρονος γενόμενος[30]) καὶ τῷ ἡλίῳ ςυνανατείλας
νῦν φυγὰς ἐγενόμην ἔρημος. ἀληθῶς τὸ μέλλον οὐδεὶς ἀςφαλῶς
βουλεύεται· ἡ[31]) γὰρ τύχη[32]) εἰ[33]) βραχεῖαν λάβῃ[34]) ῥοπὴν τοὺς
ταπεινοὺς ὑπεράνω τῶν νεφελῶν ἀναβιβάζει καὶ τοὺς ἀπὸ ὕψους
εἰς Ἅιδου κατάγει.[35]) ἔκειτο οὖν Δαρεῖος ἔρημος ἀνθρώπων, ὁ
τοςούτων ἐθνῶν βαςιλεὺς γενόμενος.

Cap. 17.

Ὀλίγον οὖν διανήψας καὶ διαναςτὰς καὶ εἰς ἑαυτὸν γενόμενος
ἐτύπωςεν ἐπιςτολὴν καὶ πέμπει εἰς Ἀλέξανδρον περιέχουςαν
οὕτως· Δαρεῖος Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐμῷ δεςπότῃ χαίρειν. ὁ τὸ φῶς
μοι δείξας ὑπερφρονήςας μέγαν ἔρωτα ἔςχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα
στρατεύςαςθαι, ἄπληςτος[1]) χρυςίου γενόμενος καὶ τῆς ἄλλης
εὐδαιμονίας τῆς ὑπαρχούςης[2]) ἡμῖν ἐκ πατέρων. ἀπέθανεν[3]) οὖν
πολὺ χρυςίον καὶ πολὺ[4]) ἀργύριον καὶ πολλὰς[5]) ςκηνὰς[6]) ἀπολέ-
ςας ὑπὲρ Κροῖςον τὸν Λύδιον πλουτήςας, καὶ τὸν ἐνεςτῶτα θάνα-
τον οὐκ ἐξέφυγεν.[7]) τοίνυν[8]), Ἀλέξανδρε; ςὺ οὖν κατανοήςας[9])
τύχην[10]) καὶ νέμεςιν[11]) τὸ μέγα φρονεῖν ὑπεςτήςω (?). οἴκτειρον
οὖν ἡμᾶς πρὸς ςὲ καταφεύγοντας. πρὸς Διὸς[12]) καὶ τῆς ἄλλης[13])
ὑπαρχούςης[14]) ἡμῖν εὐγενείας ἀπὸ Περςῶν [καὶ] ἀπόδος[15]) μοι τὴν
fol. 233a γυναῖκά μου καὶ τὴν μητέρα καὶ τὰ τέκνα, μνηςθεὶς τῶν πατρῴων
ἐλπίδων. καὶ ἀντὶ τούτων ὑπιςχνοῦμαί[16]) ςοι[17]) διδόναι τοὺς θη-
ςαυροὺς τοὺς[18]) ἐν Μηδίᾳ[19]) (?) τῇ χώρᾳ, καὶ ἐν Σούςοις[20]) καὶ ἐν
Βάκτροις[21]), οὓς οἱ πατέρες ἡμῶν παρέθεντο[22]) τῇ γῇ· ὑπιςχνοῦ-
μαι[23]) δέ ςοι καὶ τὴν Περςῶν καὶ Μήδων καὶ τῶν[24]) ἄλλων ἐθνῶν
χώρας κυριεύειν πάντα τὸν χρόνον. ἔρρωςο.[25])

Ταύτης δὲ τῆς ἐπιςτολῆς γνοὺς Ἀλέξανδρος τὴν δύναμιν ςυν-
ήθροιςε πᾶν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ καὶ μεγιςτᾶνας καὶ ἐκέλευςεν
ὑπαναγνωςθῆναι αὐτοῖς τὰ γράμματα τὰ Δαρείου. ταύτης δὲ τῆς
ἐπιςτολῆς ὑπαναγνωςθείςης[26]) εἶπεν εἷς τῶν στρατηγῶν Παρμέ-
νιος ὀνόματι· ἐγὼ βαςιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἐλάμβανον (ἂν) τὰ χρήματα
καὶ τὴν χώραν τὴν δεδομένην ςοι, καὶ ἀπέδωκα Δαρείῳ τὴν μη-
τέρα καὶ τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κοιμηθεὶς μετ᾽ αὐτῶν.

---

28) ἀνιμώξας 29) διερχόμενος (vielleicht ςυνεχόμενος καὶ αὐτὰς διερχ.) 30) γενάμενος 31) εἱ 32) τύχει 33) ἡ 34) λάβει 35) κατάγων· **17.** 1) ἄπληςτως 2) ἐπαρχούςης 3) ἀπέθανον 4) πολὺν 5) πολὰς 6) κηνὰς 7) ἐξέφυγον· 8) τί οὖν 9) κατανοήςω 10) τύχει 11) νεμέςει· 12) δὲ εἷς 13) ἄλης (ὅλης?) 14) ἐπαρχούςης 15) ἀπόδως 16) ὑπειςχνούμε 17) ςου 18) τῶν 19) μυςιάδι (im armen. mîna) 20) ςιςοῖς 21) βάτρεις 22) παρέθετο 23) ὑπειςχνοῦμαι 24) κοῖτων 25) ἔρρωςον· 26) ὑπαναγνωςθήςεις

μειδιάcαc δὲ Ἀλέξανδροc εἶπε πρὸc αὐτόν· ἐγὼ μέν, Παρμένιε, πάντα λαμβάνω παρ' αὐτοῦ· ἐθαύμαcα[27]) δὲ ὅτι Δαρεῖοc διὰ χρημάτων (τῶν ἐμῶν) ἀξιοῖ λυτρώcαcθαι τοὺc ἰδίουc, πολλῷ μᾶλλον δὲ (ὅτι) καὶ τὴν χώραν τὴν ἐμὴν ὑπιcχνεῖταί[28]) μοι ἀποδοῦναι. ἀγνοεῖ δὲ τοῦτο Δαρεῖοc, ὅτι εἰ μὴ νικήcει[29]) με μαχόμενοc, ταῦτα fol. 233b πάντα ἐμά εἰcι μετὰ[30]) τῶν ἰδίων αὐτοῦ· πλὴν αἰcχρόν ἐcτι καὶ λίαν αἰcχρόν, ἄνδραc τὸν ἄνδρα ἀνδρείωc νικήcαντα ὑπὸ γυναικῶν ἀθλίωc ἡττηθῆναι. ἡμεῖc οὖν πρὸc ἐκεῖνον τὴν μάχην ὀτρύνωμεν[31]) περὶ τῶν ἡμετέρων· ἐγὼ γὰρ τὸ cύνολον εἰc τὴν Ἀcίαν οὐκ ἂν ἦλθον, εἰ μὴ ὑπελάμβανον αὐτὴν[32]) ἐμὴν εἶναι. εἰ δὲ πρότεροc[33]) αὐτῆc ἐκεῖνοc ἦρχεν, τοῦτο κερδαινέτω[34]), διότι χώραν ἔχων ἀλλοτρίαν τοcοῦτον χρόνον οὐδὲν ἔπαθε κακόν. καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδροc τοῖc πρεcβευταῖc Δαρείου ἐκέλευcεν αὐτοὺc ἀπελθόνταc ταῦτα Δαρείῳ ἀπαγγεῖλαι, γράμματα αὐτοῖc μὴ δούc. ἐκέλευcεν οὖν Ἀλέξανδροc τοὺc τραυματιcθένταc ἐν τῷ πολέμῳ cτρατιώταc θεραπεύεcθαι πάcῃ ἐπιμελείᾳ, τοὺc δὲ τελευτήcανταc κηδείαc[35]) τυγχάνονταc[36]) θάπτεcθαι. μείναc (οὖν) ἐκεῖ τὸν χειμῶνα προcέταξεν ἐμπυρίζεcθαι τὰ Ξέρξου βαcίλεια ὄντα κάλλιcτα κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· μικρὸν δὲ πάλιν μετανοήcαc[37]) παύcαcθαι αὐτοὺc ἐκέλευcεν.

Cap. 18.

Ἐθεάcατο δὲ καὶ τοὺc Περcῶν τάφουc χρυcῷ πολλῷ κεκοcμημένουc· εἶδε[1]) δὲ καὶ τὸν Ναβοναcάρου τάφον, τοῦ κεκλημένου Ναβουχοδονόcωρ Ἑλλαδικῇ φωνῇ, καὶ τὰ ἀναθήματα τῶν Ἰου- fol. 234a δαίων ἐκεῖ κείμενα καὶ τοὺc κρατῆραc τοὺc χρυcοῦc ὡc ἡρώων εἶναι τὴν θέαν. παραπλήcιον ἐθεάcατο καὶ τὸν Κύρου τάφον· ἦν δὲ πύργοc αἴθριοc δωδεκάcτεγοc· ἐν δὲ τῇ ἄνω cτέγῃ ἔκειτο (αὐτὸc) ἐν χρυcῇ πυέλῃ, καὶ ὕελοc περιεκέχυτο[2]), ὥcτε τὸ τρίχωμα[3]) αὐτοῦ φαίνεcθαι, καὶ αὐτὸν[4]) δὲ ὅλον διὰ τοῦ ὑέλου.

Ἐνταῦθα δὲ ἦcαν Ἕλληνεc εἰc τὸν τάφον Ξέρξου λελωβημένοι[5]), οἱ μὲν πόδαc, οἱ δὲ ῥῖναc, ἕτεροι δὲ τὰ ὦτα αὐτῶν, δεδεμένοι πέδαιc[6]) καὶ ἡλωθέντεc[7]), ἄνδρεc Ἀθηναῖοι, (οἳ) ἐξεβόηcαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὥcτε cῶcαι αὐτούc. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἰδὼν αὐτοὺc ἐδάκρυcεν· ἦν γὰρ ἡ θεωρία αὐτῶν δεινή. βαρέωc οὖν ἤνεγκεν περὶ τοῦτο καὶ προcέταξε λυθῆναι[8]) αὐτοὺc καὶ διδόναι αὐτοῖc[9]) δίδραχμα[10]) χίλια[11]) καὶ ἀποκαταcτῆcαι αὐτοὺc εἰc τὴν ἰδίαν[12]) ἑκάcτῳ πατρίδα. οἱ δὲ λαβόντεc τὸ ἀργύριον ἠξίωcαν Ἀλέξανδρον χώραν αὐτοῖc ἀπομεριcθῆναι[13]) (ἐν) τοῖc τόποιc ἐκείνοιc, εἰc δὲ τὰc πατρίδαc αὐτῶν μὴ ἐκπεμφθῆναι· οὕτωc διακειμένουc[14]) ὄνειδοc εἶναι τοῖc οἰκείοιc. καὶ ἐκέλευcεν ἀπομεριcθῆναι[13]) αὐτοῖc γῆν καὶ

---

27) ἐθαύμαcε 28) ὑπειcχνεῖται 29) νικήcῃ 30) cὺν 31) ὀτρύνομεν 32) ἑαυτὴν 33) πρώτεροc 34) κερδενέτω· 35) κηδίαc 36) τυγχάνοντα 37) μεταποιήcαc **18.** 1) ἴδε 2) περὶ ἐκέχειτο· 3) τοίχωμα 4) αὐτὸ 5) λελοβημενοι· 6) παίδεc· 7) ἡλωθέντοc· 8) λυθῦναι 9) αὐτοὺc 10) διδρόγμα τὰ (διδράχματα?) 11) χίλλια 12) ἰδείαν 13) ἀπόμερηcθῆναι 14) διακοιμένουc

cῖτον καὶ cπέρματα δοθῆναι αὐτοῖc καὶ βόαc ἑκάcτῳ ἓξ καὶ πρόβατα καὶ πάντα ὅcα χρήcιμα[15]) εἰc γεωργίαν καὶ ἕτερον χρῆμα.

fol. 234b

Cap. 19.

Ὁ δὲ Δαρεῖοc ηὐτρεπίζετο εἰc ἕτερον πόλεμον cυμβαλεῖν Ἀλεξάνδρῳ. γράφει[1]) δὲ Πώρῳ βαcιλεῖ Ἰνδῶν οὕτωc· Βαcιλεὺc Δαρεῖοc βαcιλεῖ Ἰνδῶν Πώρῳ[2]) χαίρειν. ἐπὶ τῇ γενομένῃ[3]) καταcτροφῇ τῷ οἴκῳ μου ἐν ταῖc ἡμέραιc ταύταιc καὶ νῦν δηλῶ[4]) coι, ἐπειδὴ ἐπιβάc μοι Μακεδόνων[5]) βαcιλεὺc θηρὸc ἀγρίου ψυχὴν[6]) ἔχων οὐ βούλεται τὴν μητέρα μου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα ἀποδοῦναί μοι, ἐμοῦ δὲ[7]) ἐπαγγειλαμένου καὶ θηcαυροὺc καὶ ἄλλα τινὰ πλείονα παραcχεῖν αὐτῷ, οὐ πείθεται. ὅθεν οὖν ἐκπορθῆcαι[8]) αὐτὸν ἐφ' οἷc ἔπραξε, cυνίcτημι[9]) αὐτῷ[10]) ἕτερον πόλεμον μέχριc ἂν ἀμύνωμαι αὐτὸν[11]) καὶ τὸ[12]) ἔθνοc[13]) αὐτοῦ. δίκαιον οὖν ἐcτι (καὶ) cὲ ἀγανακτῆcαι ἐφ' οἷc ἔπαθον καὶ ἐξελθεῖν cε ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὕβρει, μνηcθέντα [cε] τῶν γονικῶν ἡμῶν δικαίων. cυνάθροιcον οὖν πλεῖcτα ἔθνη ἐπὶ τὰc Καcπιακὰc[14]) πύλαc καὶ τοῖc cυνερχομένοιc ἀνδράcιν χορήγηcον[15]) χρυcίον πολὺ καὶ cῖτον καὶ χορτάcματα. πάντων δέ coι τὸ[16]) ἥμιcυ τῶν λαφύρων ὧν ἐὰν λάβω (ἐκ) τῶν πολεμίων χαρίcομαι, καὶ τὸν λεγόμενον Βουκέφαλον ἵππον cὺν
fol. 235a τοῖc βαcιλικοῖc χωρίοιc μετὰ[17]) τῶν παλλακῶν αὐτοῦ. δεξάμενοc οὖν τὰ γράμματα ἡμῶν ἐν πολλῇ cπουδῇ ἄθροιcον πλήθη[18]) καὶ ἀπόcτειλον ἡμῖν. ἔρρωcο.[19]) ὁ δὲ Ἀλέξανδροc μαθὼν ταῦτα ἀπό τινοc τῶν τοῦ Δαρείου προcφυγόντοc παρ' αὐτὸν[20]) εὐθέωc ἀναλαβὼν ἅπαcαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ τὴν πορείαν ἐποιεῖτο ἐπὶ Μηδίαν. ἤκουcε δὲ Δαρεῖον εἶναι ἐν Βατάνοιc ἐπὶ τὰc Καcπιακὰc[14]) πύλαc, καὶ cύντονον[21]) ἐποίει τὸν διωγμὸν καὶ εὐτολμότερον.[22])

Cap. 20.

Ἔγνωcαν οὖν οἱ cατράπαι Δαρείου τὸν Ἀλέξανδρον ἐγγίζειν, Βῆccοc[1]) καὶ Ἀριοβαρζάνηc[2]), καὶ παρατραπέντεc οὗτοι[3]) τὰc φρενοβλαβεῖc γνώμαc ἐβουλεύcαντο Δαρεῖον ἀναιρῆcαι. ἔλεγον γὰρ πρὸc ἀλλήλουc ὅ τε[4]) Βῆccοc καὶ ὁ Ἀριοβαρζάνηc[2]), ὅτι ἐὰν ἀνέλωμεν Δαρεῖον, ληψόμεθα[5]) παρὰ Ἀλεξάνδρου ὡc ἀναιρήcαντεc αὐτοῦ τὸν ἐχθρὸν χρήματα πολλά. αὐτοὶ οὖν κακῶc βουλευcάμενοι ἐπηνέχθηcαν ξιφήρειc[6]) Δαρείῳ. ὡc δὲ εἶδεν τούτουc Δαρεῖοc ὁρμήcανταc αὐτῷ ξιφήρειc[7]), εἶπεν αὐτοῖc· ὦ ἐμοῦ
fol. 235b δεcπόται, οἱ πρίν μου δοῦλοι, τί ὑμᾶc ἠδίκηcα, ἵνα ὑμεῖc ἀνάρητέ[8])

15) χρύcιμα **19.** 1) γράφη 2) πόρῳ 3) γεναμένη 4) δείλῶ 5) μακέδων 6) τύχην 7) τὶ 8) ἐκ πορθεῖcαι 9) cυνίcτη μοι 10) αὐτὸν 11) αὐτῷ 12) τῷ 13) ἔθνει 14) καπιακὰc 15) χωρήγηcον (wahrscheinlich χορηγήcω zu lesen) 16) τὰ 17) καὶ 18) πλήθει 19) ἔρρωcον· 20) αὐτῶ· 21) cύντομον 22) εὐτολμώτερον· **20.** 1) βῖccoc· so (ι statt η) auch im im folgenden stets. 2) ἀρειοβαρζάνηc· 3) αὐτοῦ (αὐτοί?) 4) ὅτε 5) ληψώμεθα 6) ξιφύρειc 7) ξιφύρει 8) ἀναρεῖτε (ἀναιρῆτε?)

με βαρβάρῳ[9]) τολμήματι; μὴ πλέον ὑμεῖς Μακεδόνων τι δράσετε[10]); ἐάσατέ με οὕτως[11]) ἐπὶ τὰ μέλεθρα ῥιφέντα ἀναστενάζειν τὴν ἀνωμαλῆ[12]) τύχην. ἐὰν γὰρ νῦν ἐλθὼν Ἀλέξανδρος Μακεδόνων ὁ βασιλεὺς εὑρήσει με σφαγέντα, βασιλεὺς βασιλέως ἐκδικήσει τὸ αἷμα. οἱ δὲ μηδαμῶς πεισθέντες ταῖς ἱκεσίαις Δαρείου φόνοις[13]) αὐτὸν ἀμύνονται. ὁ δὲ Δαρεῖος ταῖς δυσὶ χερσὶ τὸν μὲν Βῆσσον τῇ εὐωνύμῳ γόνυ εἰς τὸν βουβῶνα[14]) αὐτοῦ ὑποκλίνας ἐκράτει, τὸν δὲ Ἀριοβαρζάνην[15]) τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἐπισχὼν μόνος ἐκράτει ὥστε μὴ ἐπιφέρειν αὐτῷ τὸ ξίφος· † λόγχαι δὲ αὐτῶν αἱ πληγαὶ ἐτύγχανον· † τῶν δὲ δυσσεβῶν[16]) μηκέτι ἰσχυόντων αὐτὸν[17]) ἀναιρῆσαι[18]), ἐπάλαιον μετ᾽ αὐτοῦ· ἦν γὰρ σθεναρός.

Οἱ οὖν Μακεδόνες εὑρόντες τὸν Στράγγαν ποταμὸν παγέντα διεπέρασαν, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὰ βασίλεια Δαρείου. οἱ οὖν δυσσεβεῖς μαθόντες τὴν εἴσοδον Ἀλεξάνδρου ἔφυγον καταλείψαντες Δαρεῖον ἡμίπνουν.[19]) καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαρεῖον καὶ εὑρὼν αὐτὸν σφαγέντα ὑπὸ Ἀριοβαρζάνου καὶ Βήσσου (ἔτι) ἡμίπνουν, ἐκκεχυμένον ξίφει τούτου τὸ αἷμα, ἀνοιμώξας αὐτῷ θρῆνον ἄξιον λύπης δάκρυα ἐξέχεεν ἐπ᾽ αὐτῷ, fol. 236ᵃ καὶ τῇ χλαμύδι[20]) αὐτοῦ ἐσκέπασε τὸ σῶμα Δαρείου. τὰς χεῖρας δὲ ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ Δαρείου στῆθος ἐλέους γέμοντας λόγους ἐπ᾽ αὐτῷ ἔλεγεν· ἀνάστα, βασιλεῦ Δαρεῖε, καὶ τῆς σῆς γῆς βασίλευε καὶ τῶν σεαυτοῦ δεσπότης γενοῦ· δέξαι σου τὸ διάδημα τοῦ Περσικοῦ πλήθους ἀνάσσων, ἔχε σου τὸ μέγεθος τῆς τυραννίδος· ὄμνυμί σοι τὴν ἄνω πρόνοιαν, ὡς ἀληθῶς καὶ οὐ πεπλασμένως[21]) φράζω σοι. τίνες δέ εἰσιν οἱ πλήξαντές σε; μήνυσόν μοι[22]) αὐτούς, ἵνα σε νῦν ἀναπαύσω.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου στενάξας Δαρεῖος καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνας ἐπεσπάσατο τὸν Ἀλέξανδρον καὶ περιπλακεὶς αὐτῷ εἶπεν αὐτῷ· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, μήποτε ἐπαρθῇς[23]) τῇ τυραννικῇ δόξῃ· ὁπόταν (δὲ) ἔργον ἰσόθεον κατορθώσῃς, καὶ χερσὶ ταῖς σαῖς οὐρανὸν θέλῃς[24]) ψαῦσαι[25]), σκόπει τὸ μέλλον· ἡ τύχη γὰρ οὐκ οἶδε βασιλέα οὔτε μὴν πλῆθος [ἔχοντα], ἀκρίτῳ δὲ γνώμῃ πανταχόθεν ῥέμβεται.[26]) ὁρᾷς τίς ἤμην καὶ τίς γέγονα. ἀποθνήσκοντός μου, Ἀλέξανδρε, ταῖς σαῖς χερσὶν θάψον με· κηδεύσατέ fol. 236ᵇ με Μακεδόνες καὶ Πέρσαι· μία γενέσθω[27]) συγγένεια Δαρείῳ καὶ Ἀλεξάνδρῳ. τὴν δὲ ἐμὲ τεκοῦσαν ὡς σὲ τεκοῦσαν ἀνατίθημί σοι, καὶ τὴν γυναῖκά μου ὡς ἐμὲ οἴκτειρον, τὴν δὲ θυγατέρα μου Ῥωξάνην εἰς γυναῖκα ἐκδίδωμί σοι, † ἵνα ἐπὶ τοῖς δρωμένοις (ὑστέροις?) καιροῖς ἐπὶ μνήμης ἔσεσθαι πάντων· (λήψῃ τέκνα C) καὶ ἐπὶ τέκνοις καυχήσεσθε ὡς ποτὲ καὶ ἡμεῖς· σὺ μὲν ἐπὶ φιλίππῳ· ῥωξάνη

9) βαρβάρων 10) δράσητε· 11) οὗτος 12) ἀνωμαλὴν 13) φώνοις 14) βουβὸν 15) ἀρειοβαρζάνην 16) δισσεβῶν 17) αὐτῶν 18) ἀναιρεῖσε· 19) cod.: ἡμίπνουν ἐκκεχυμένον ξ. τ. τὸ αἷμα· ἀνοιμ. κτλ. unten aber auf der seite steht von gleichzeitiger hand: ἐλθὼν ὁ ἀλ. ἐπὶ τ. β. δάρειον καὶ εὑρὼν αὐτὸν σφαγέντα ἐπὶ ἀρειοβαρζάνην καὶ βῖσσον· ἐθρήνει· 20) χλαμῆδι 21) πεπλασμένος 22) μήνησόν μου 23) ἁρπασθεὶς 24) θέλεις 25) φθᾶσαι· 26) ῥεμπεται 27) γενίσθω

δὲ ἐπὶ δαρείῳ· [καὶ ἡμῖν] μνήμας τελεῖτε, χρόνοις συγγηρόντες (leg. συγγηρῶντες)· † ταῦτα εἰπὼν Δαρεῖος καὶ τῷ τραχήλῳ ἐπικρεμασθεὶς Ἀλεξάνδρου ἐξέπνευσεν.

Cap. 21.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μέγα ὀλολύξας καὶ συμπαθῶς Δαρεῖον κλαύσας ἐκέλευσεν ταφῆναι αὐτὸν Περσικῷ νόμῳ. προστάσσει οὖν πρῶτον τοὺς Πέρσας προάγειν, ἔπειτα τοὺς Μακεδόνας πάντας ἐνόπλους. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὑποθεὶς[1]) τὸν ὦμον[2]) αὐτοῦ τῇ κλίνῃ Δαρείου ἐβάσταζεν μετὰ τοὺς λοιποὺς σατράπας (sic). ἔκλαιον[3]) δὲ πάντες καὶ ἐθρήνουν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ Δαρείῳ ὅσον ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ, ὁρῶντες αὐτὸν βαστάζοντα τὴν κλίνην. κηδεύσας
fol. 237ᵃ οὖν κατὰ τοὺς τῶν Περσῶν νόμους ἀπέλυσε τοὺς ὄχλους· εὐθέως δὲ κατὰ πόλιν δόγμα ἐξέθετο περιέχον[4]) οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, υἱὸς Φιλίππου βασιλέως καὶ βασιλίσσης Ὀλυμπιάδος, τοῖς κατὰ τὴν Περσίδα ἔν τε πόλεσι καὶ χώραις τάδε κελεύω.[5]) οὐ βούλομαι γὰρ τὰς τοσαύτας μυριάδας τῶν ἀνθρώπων κακῶς[6]) ἀπολέσθαι[7])· ἡ γὰρ εὐμένεια*) ποιεῖ με κατὰ Περσῶν νικηφόρον· εὐχαριστῶ οὖν τῇ ἄνω προνοίᾳ. γινώσκετε οὖν ὅτι σατράπας ὑμῖν καταστῆσαι βούλομαι, οἷς ὀφείλετε ὑπακούειν ὡς τῷ Δαρείῳ.**) ἕτερον δὲ βασιλέα μὴ γινώσκετε εἰ μὴ[8]) Ἀλέξανδρον. χρῆσθε[9]) οὖν τοῖς ἰδίοις ἤθεσιν (sic) καὶ ταῖς[10]) συνήθεσιν[11]) ἑορταῖς[12]) καὶ βουθυσίαις[13]) καὶ πανηγύρεσι, καθὼς καὶ ἐπὶ Δαρείου.[14]) ἕκαστος δὲ ὑμῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει βιώτω[15])· πᾶς[16]) δέ τις καταλείψας τὴν ἰδίαν πόλιν ἢ χώραν καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ κατοικίσας τοῖς κυσὶ βρῶμα γενήσεται. τῶν δὲ ὑπαρχόντων ὑμῶν ἕκαστος κυριευέτω πλὴν χρυσίου καὶ ἀργυρίου· τὸν γὰρ χρυσὸν καὶ ἄργυρον κελεύω ἀνάγεσθαι ἐν ταῖς ἡμετέραις πόλεσι[17]) καὶ χώραις[18])· νομίσματα[19]) δὲ ὅσα[20]) ἔχετε συγχωροῦμεν[21]) ὑμῖν ἕκαστον τῶν ἰδίων χρᾶσθαι.
fol. 237ᵇ πᾶν δὲ πολεμικὸν ὅπλον κελεύω ἀναφέρειν εἰς τὰς ἐμὰς ὁπλοθήκας. οἱ δὲ σατράπαι μενέτωσαν[22]) τῇ αὐτῶν τάξει· ἔθνος γὰρ ὑμῖν οὐκέτι ἐπιβήσεται εἰ μὴ ἐμπορίας χάριν. βούλομαι δὲ τὰς χώρας ὑμῶν ἐν εὐθηνίᾳ[23]) καταστῆσαι καὶ τὰς ὁδοὺς εἰρηνικάς, ἐμπορεύεσθαι καὶ πραγματεύεσθαι μετὰ πάσης εἰρήνης, ὅπως οἱ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορεύωνται[24]) πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑμεῖς πρὸς αὐτούς. ἀπὸ γὰρ τοῦ Εὐφράτου[25]) καὶ τῆς διαβάσεως ἐπὶ τὸν Τίγριν[26]) ποταμὸν ἕως Μηδίας Βαβυλῶνος ὁδοποιήσω καὶ σημεῖα ποιήσω, ὅπου ἡ ὁδὸς φέρει. Δαρεῖον δὲ οὐκ ἀνεῖλον ἐγώ· τίνες δέ εἰσιν οἱ τοῦτον ἀναιρήσαντες ἀγνοῶ· οἷς ὀφείλω[27]) τιμὰς μεγά-

---

21. 1) ἐπιθεὶς 2) νόμον 3) ἔκκλαιον 4) περιέχων 5) κελεύομε 6) κακῶν 7) ἀπολέσαι· *) vielleicht τῶν θεῶν ausgefallen; oder εὐδαιμονία zu lesen? **) wahrscheinlich ἐπὶ Δαρείου. 8) εἰμὶ 9) χρῆσθαι 10) τὰς 11) συνήθεις 12) ἑορτὰς· 13) βοηθυτίαις 14) δαρείω 15) βιῶτο· 16) ἐὰν 17) πόλαις 18) χώρεσι· 19) νομᾶς 20) ὅσας 21) συγχοροῦμεν 22) μενέσθωσαν 23) εὐθυνία 24) ἐμπορεύονται 25) ἐφράτου 26) τίγρην 27) ὠφείλω

λας [τιμῆcαι] καὶ χώρας αὐτοῖc πλείcτας ἀποδοῦναι, ὡc[28]) τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν ἀνελόντεc (sic). καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδρος, ἐταράχθηcαν[29]) οἱ Πέρcαι, ὡc μέλλοντος Ἀλεξάνδρου τὴν Περcίδα καταcκάπτειν. γνοὺc δὲ Ἀλέξανδρος τὴν λύπην τοῦ ὄχλου λέγει αὐτοῖc· τί ὑπονοεῖτε, Πέρcαι, ὅτι τοὺc ἀνελόντας Δαρεῖον ἐγὼ ζητῶ; εἰ γὰρ ἔζη Δαρεῖοc, ἐπεcτράτευcεν[30]) ἄν μοι πόλεμον, νῦν fol. 238a δὲ πᾶc πόλεμοc πέπαυται. εἰ τοίνυν Μακεδών ἐcτιν ἢ Πέρcηc ὁ αὐτὸν ἀνελών, προcερχέcθω μοι θαρρῶν καὶ λαμβανέτω ὃ ἐὰν αἰτήcηται[31]) παρ' ἐμοῦ. ὄμνυμι[32]) γὰρ τὴν ἄνω πρόνοιαν καὶ τῆc μητρόc μου Ὀλυμπιάδοc τὴν cωτηρίαν, ὅτι ἐπιcήμουc αὐτοὺc καὶ περιφανεῖc πᾶcιν ἀνθρώποιc ποιήcω. καὶ οὕτωc ὀμόcαντοc[33]) Ἀλεξάνδρου τὸ μὲν πλῆθοc ἐδάκρυcεν· Βῆccοc δὲ καὶ Ἀριοβαρζάνηc[34]) προcῆλθον[35]) Ἀλεξάνδρῳ, προcδοκῶντεc[36]) ὡc[37]) μεγάλα δῶρα λήψονται παρ' αὐτοῦ, καὶ λέγουcιν· δέcποτα, ἡμεῖc ἐcμεν οἱ τὸν Δαρεῖον ἀνελόντεc. εὐθὺc δὲ Ἀλέξανδροc ἐκέλευcεν τούτουc cυλληφθένταc ἐπὶ τὸν τάφον ἀναcταυρωθῆναι Δαρείου. τῶν δὲ βοώντων καὶ λεγόντων· οὐκ ὤμοcαc[38]) ὅτι τοὺc ἀνελόνταc Δαρεῖον ἐπιcήμουc αὐτοὺc καὶ περιφανεῖc ποιήcω; καὶ πῶc κελεύειc νῦν ἡμᾶc cταυρωθῆναι παραβὰc τοὺc ὅρκουc; λέγει αὐτοῖc Ἀλέξανδροc· οὐχ ὑμῶν ἕνεκα, ὦ κάκιcτοι, ἀπολογοῦμαι[39]), ἀλλ' ἕνεκα τοῦ πλήθουc τῶν cτρατευμάτων· ἄλλωc γὰρ οὐκ ἦν εὑρεῖν ὑμᾶc οὕτωc ῥᾳδίωc καὶ ἐμφανεῖc ποιῆcαι.*) οἱ γὰρ τὸν ἑαυτῶν fol. 238b δεcπότην ἀνελόντεc πῶc ἐμὲ φείcονται[40]); εἰc ὑμᾶc οὖν, ὦ κάκιcτοι, οὐκ ἐπιώρκηcα[41])· ὤμοcα γὰρ περιφανεῖc καὶ ἐπιcήμουc ὑμᾶc ποιῆcαι πᾶcιν, τοῦτ' ἔcτιν ἀναcταυρωθῆναι, ἵνα πάντεc ὑμᾶc θεωρήcωcιν.[42]) καὶ οὕτωc εἰπόντοc ἐπευφήμηcαν[43]) αὐτὸν πάντεc, καὶ οἱ μὲν κάκιcτοι φονεῖc[44]) ἀναcταυροῦνται ἐπὶ τῷ τάφῳ Δαρείου.

Cap. 22.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἀποκαταcτήcαc ἐν εἰρήνῃ πᾶcαν τὴν χώραν λέγει αὐτοῖc· τίνα βούλεcθε cατράπην εἶναι τῆc πόλεωc ὑμῶν; οἱ δὲ εἶπον· Λίτην τὸν τοῦ Δαρείου ἀδελφόν. ὁ δὲ προcέταξεν τοῦτον γενέcθαι. ἦν δὲ καταλιπὼν τὴν μητέρα Δαρείου καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν θυγατέρα[1]) αὐτοῦ ἐν τῇ * πόλει ἀπεχούcῃ[2]) διάcτημα ἡμερῶν δύο· γράφει οὖν πρὸc αὐτὰc οὕτωc· Βαcιλεὺc Ἀλέξανδροc Cτατείρᾳ[3]) καὶ Ῥοδογούνῃ[4]) καὶ Ῥωξάνῃ[5]) τῇ[6]) ἐμῇ[7]) γυναικὶ[8]) χαίρειν. ἀντιταξάμενοι Δαρείῳ οὐκ ἠμυνάμεθα[9]), μᾶλλον δὲ τὸ ἐναντίον ηὐχόμην ἐγὼ ζῶντα αὐτὸν ὑπὸ

---

28) δc 29) ἐταράχθειcαν 30) ὑπεcτράτευcεν 31) αἰτήcειται 32) ὤμνημοι 33) ὀμώcαντοc 34) ἀρειοβαρζάνηc, 35) προcελθὼν 36) προcδοκόντεc 37) ὡc vor προcδοκῶντεc 38) ὤμωcαc 39) ἀπολογοῦ με· *) wol einige worte ausgefallen. 40) φήcονται· 41) ἐπιόρκηcα· 42) θεωρίcωcιν· 43) ἐπεφήμηcαν 44) φωνεῖc **22.** 1) θυγατέραν *) vielleicht τινὶ 2) ἀπέχουcαν 3) cτατῆρα· 4) ῥοδῶ· 5) ῥωξάνην 6) τὴν 7) ἐμὴν 8) γυναῖκα 9) ἡμινάμεθα·

τὰ ἐμὰ βασίλεια (sic) κατέχειν· ἐcχάτωc[10]) δὲ τοῦτον κατέλαβον ἔχοντα, ὃν ἐλεήcας τῇ ἐμῇ χλαμύδι περιέcτειλα. ἐπυθόμην[11]) δὲ
fol. 239ᵃ παρ᾽ αὐτοῦ μαθεῖν τίς ἐcτιν ὁ πλήξας· ἀλλ᾽ ὅμως οὐδέν μοι εἶπεν πλὴν τοῦτο· παρατίθημί coι τὴν ἐμὲ τεκοῦcαν καὶ τὴν ἐμὴν cύμβιον, ἐξαιρέτως δὲ Ῥωξάνην τὴν ἐμὴν θυγατέρα καὶ cύμβιόν cου· περὶ δὲ τῶν cυμβάντων αὐτῷ οὐκ ἔφθαcέ[12]) μοι ὁμιλῆcαι. τοὺς μὲν οὖν αἰτίους τῆς ἀπωλείας[13]) αὐτοῦ ἠμυνάμην[14]) ἀξιοπρεπῶς. προcέταξεν δὲ ἡμῖν τοῦτον κηδεῦcαι παρὰ τοὺς τῶν πατέρων αὐτοῦ τάφους· ὃ καὶ γέγονεν· οἶμαι δὲ καὶ ὑμᾶς ταῦτα πάντα ἀκηκοέναι. παύcαcθε οὖν τῆς λύπης αὐτοῦ· ἐγὼ γὰρ ἀποκαταcτήcω ὑμᾶς εἰς τὰ ὑμέτερα βασίλεια. πρὸς τὸ παρὸν δὲ διατρίψατε ἐν τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ἐcτε[15]), μέχρις ἂν καὶ τὰ ἐνταῦθα καλῶς διαθῶμεν· κατὰ δὲ τὴν πρόcταξιν Δαρείου Ῥωξάνην τὴν ἐμὴν γυναῖκα cύνθρονόν μοι εἶναι βούλομαι, εἰ καὶ ὑμῖν τοῦτο ἀρεcτόν ἐcτι· προcκυνεῖcθαι[16]) δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὡς Ἀλεξάνδρου γυναῖκα βούλομαι καὶ κελεύομαι. ἔρρωcθε.[17])

Δεξάμεναι δὲ τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου ἀντέγραψαν αὐτῷ Ῥοδογούνη[18]) καὶ Cτάτειρα[19]) ταῦτα· Ἀλεξάνδρῳ βασιλεῖ χαίρειν.
fol. 239ᵇ ηὐξάμεθα οὖν τοῖς κλίναcι τοῦ Δαρείου ὄνομα καὶ τὸ τῶν Περcῶν καύχημα, cὲ[20]) αἰώνιον βασιλέα τῆς οἰκουμένης ἀναδεῖξαι[21]), λογιcμῷ καὶ φρονήcει καὶ δυνάμει ἀνάπλεον. οἴδαμεν δὲ ὑπὸ τὰς cὰς ἀγκάλας οὖcαι, ὅτι[22]) ὡς αἰχμαλώτοις[23]) οὐκ ἐχρήcω ἡμῖν[24])· ἐπευχόμεθα οὖν τῇ ἄνω προνοίᾳ, καὶ ἔτη κάλλιcτα παραcχεῖν coι τοῦ δεcπόζειν χρόνοις ἀναριθμήτοις. ἐλέγχει δέ coι τὰ ἔργα, ὅτι ἐξ ὑπερεχούcης φυλῆς γεγενημένος ὑπάρχεις.[25]) νῦν δὲ ἡμεῖς οὐκέτι[26]) ἐcμὲν ὡς αἰχμάλωτοι[27])· καὶ οἴδαμεν Ἀλέξανδρον νέον Δαρεῖον γεγονέναι[28]) ἡμῖν. Ἀλέξανδρον προcκυνοῦμεν τὸν μὴ καταιcχύνοντα ἡμᾶς. ἐγράψαμεν δὲ πανταχοῦ· τὸ τῶν Περcῶν ἔθνος, ἰδοὺ νῦν Δαρεῖος τελευτήcας εὗρεν Ἀλέξανδρον μέγιcτον βασιλέα· ἡ γὰρ τύχη Ῥωξάνην ἄγει πρὸς γάμον Ἀλεξάνδρου, (ὃς) βασιλεὺς πάcης τῆς οἰκουμένης. πάντες οὖν προcάγετε Ἀλεξάνδρῳ εὐχαριcτίας[29]) ἀξίας[30]), ὅτι τὸ τῶν Περcῶν καύχημα μειζόνως νῦν ὑψώθη. ἀγάλλεcθε[31]) οὖν cὺν ἡμῖν μέγιcτον βασιλέα Ἀλέξανδρον ἀναγορεύcαντες. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς Πέρcας ἐδηλώcαμεν.[32]) ἔρρωcο.

fol. 240ᵃ Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεξάμενος τὰ γράμματα αὐτῶν ἀντέγραψεν αὐταῖς[33]) οὕτως· Ἐπαινῶ ὑμῶν τὸ φρόνημα· ἀγωνίcαcθαι[34]) δὲ βούλομαι ἄξια τῆς ἀγάπης ὑμῶν, ἐπεὶ κἀγὼ ἄνθρωπος φθαρτός εἰμι. ἔρρωcθε.[35])

Ἐν ἑτέρῳ δὲ ἔγραψεν καὶ Ῥωξάνῃ[36]) τὰ δόξαντα αὐτῷ· γρά-

---

10) ἔcχατον 11) ἐπειθώμην 12) ἔφθαcαί 13) ἀπολείας 14) ἡμινάμην 15) ἐcταί· 16) προcκυνήcθω 17) ἔρρωcθαι:· 18) ῥοδῶ 19) cτατῆρα 20) ὅτι cὲ 21) ἀνέδειξεν· 22) ὅτι hinter οἴδαμεν δὲ· 23) αἰχμάλωτας 24) ἡμᾶς· 25) ὑπάρχων· 26) οἰκέται 27) αἰχμάλωται· 28) γεγοναίνε 29) εὐχαριcτείας 30) ἀξίους· 31) ἀγάλλεcθαι 32) δηλώcαντες· 33) αὐτοῖς 34) ἀγωνήcαcθαι 35) ἔρρωcθαι:· 36) ῥωξάνη

φει[37]) δὲ καὶ Ὀλυμπιάδι τῇ μητρὶ αὐτοῦ οὕτως· Ἀλέξανδρος βασιλεὺς τῇ γλυκυτάτῃ μου μητρὶ χαίρειν. ἔγραψά σοι τοῦ ἀποστεῖλαί μοι τὸν γυναικεῖον κόσμον καὶ τὸν ἱματισμὸν [τῆς μητρὸς Δαρείου καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς καὶ τὸν κόσμον τὸν βασιλικὸν] ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς Δαρείου καὶ ἐμῆς συζύγου. δεξαμένη οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὰ γράμματα ἀπέστειλεν αὐτῷ[38]) πᾶσαν τὴν βασιλικὴν αὐτῆς ἐσθῆτα καὶ πάντα κόσμον ἐκ χρυσοῦ καὶ λίθων τιμίων κατεσκευασμένον.[39]) δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἐν ἑτοίμῳ πεποίηκεν τοὺς γάμους ἐν τοῖς βασιλείοις Δαρείου· καὶ τίς ἱκανῶς[40]) διηγήσεται τὴν ἐκεῖ τότε γενομένην[41]) χαράν;

Cap. 23.

Μετὰ δὲ ταῦτα γράφει[1]) Ἀλέξανδρος πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ οὕτως· Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῇ ἐμῇ περιποθήτῳ μητρὶ καὶ Ἀριστοτέλει[2]) τῷ τιμιωτάτῳ μου καθηγητῇ χαίρειν. ἀναγκαῖον ἡγη- fol. 240b
σάμην γράψαι ὑμῖν περὶ τῆς γενομένης[3]) μοι πρὸς Δαρεῖον μάχης. ἀκούσας γὰρ ὄντα περὶ τὸν Ἰσσιακὸν[4]) κόλπον μετὰ πλήθους στρατοπέδων καὶ βασιλέων ἑτέρων συλλαβὼν αἶγας πλείστας καὶ συνδήσας λαμπάδας ἐν τοῖς κέρασιν αὐτῶν ἐξῆλθον καὶ ἐβάδιζον νυκτός. οἱ δὲ ἰδόντες τὰς λαμπάδας μακρόθεν ὑπέλαβον εἶναι στρατὸν ἀναρίθμητον, ὅθεν καὶ εἰς δειλίαν τραπέντες ἡττήθησαν. καὶ οὕτως τὴν κατ' αὐτῶν νίκην ἐποιησάμην, ἐν ᾧ τόπῳ ἔκτισα[5]) [τὴν]*) πόλιν, Αἰγὰς αὐτὴν προσονομάσας· ἑτέραν δὲ πόλιν ἔκτισα[5]) ἐν τῷ Ἰσσιακῷ[6]) κόλπῳ, Ἀλεξάνδρειαν αὐτὴν ὀνομάσας. καταλειφθεὶς δὲ Δαρεῖος συνελήφθη καὶ ἐτραυματίσθη παρὰ τῶν αὐτοῦ σατραπῶν. ἐγὼ δὲ λίαν ἐλυπήθην περὶ αὐτοῦ· νικήσας γὰρ αὐτὸν οὐκ ἐβουλόμην φονεῦσαι, ἀλλ' ἔχειν αὐτὸν ὑπὸ τὰ ἐμὰ σκῆπτρα. ἔμπνουν δὲ τοῦτον καταλαβών, περιελὼν [δὲ] τὴν περικειμένην μοι χλαμύδα τοῦτον ἐσκέπασα· εἶτα ὑπονοήσας τὸ τῆς ἀδήλου τύχης ἐπὶ τὸ τοῦ Δαρείου ὑπόδειγμα τοῦτον ἐθρήνησα. κηδεύσας οὖν βασιλικῶς ἐκέλευσα ἀποτμηθῆναι ῥῖνας καὶ ὠτία τῶν φυλασ- fol. 241a
σόντων αὐτοῦ τὸν τάφον, τῇ κατὰ τὴν χώραν συνηθείᾳ[7]) ἐξακολουθῶν. τοὺς δὲ ἀνελόντας Δαρεῖον ἐκέλευσα ἀνασταυρωθῆναι ἐν τῷ τάφῳ Δαρείου. ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν κατεκράτησα Ἀρειοβαρζὰν καὶ Μαναζακοῦ βασιλείαν· Μηδίαν τε καὶ Ἀρμενίαν † ἐβεσίαν † καὶ πᾶσαν τὴν Περσικὴν χώραν, ἧς[8]) ἐβασίλευεν Δαρεῖος, ὑπέταξα.

Cap. 32.*)

Ἐκεῖθεν οὖν παραλαβὼν ὁδηγοὺς ἐβουλήθην εἰσελθεῖν εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς ἐρήμου, καὶ οὐ συνεβούλευόν[1]) μοι ἀπελθεῖν

---

37) ἐγράφη 38) αὐτὸν 39) κατεσκευασμένων· 40) ἱκονὸς (vielleicht ἱκανὸς διηγήσασθαι) 41) γεναμένην **23.** 1) Γράφη 2) ἀριστοτέλη 3) γεναμένης 4) ἠσιακὸν 5) ἔκτησα *) τινὰ? 6) νησιακῶ 7) συνήθει (vielleicht τὰ κατὰ τ. χ. συνήθη) 8) οἷς **32.** cap. 23 extr. bis 31 fehlen wie in B so auch in L. 1) οὐκ ἐσυνεβούλευόν

ἐκεῖσε διὰ τῶν θηρίων τὸ πλῆθος τῶν ἐνοικούντων τοῖς τόποις ἐκείνοις. ἀλλ' ὅμως μὴ προσσχὼν[2]) τοῖς λόγοις αὐτῶν ἠρξάμην τῆς ὁδοῦ. ἤλθομεν οὖν εἴς τινα τόπον φαραγγώδη, ᾗ[3]) ἦν ὁδὸς λίαν στενὴ καὶ φαραγγώδης, ἣν καὶ ὡδεύσαμεν[4]) ἡμέρας ὀκτώ. εἴδομεν[5]) (δὲ) ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις θηρία ἀλλογενῆ, οἷα οὐκ οἴδαμεν πώποτε.[6]) διελθόντες δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἤλθομεν εἰς ἕτερον θρηνωδέστερον τόπον· εὕραμεν δὲ ἐκεῖ πολλὴν ὕλην δένδρων καλουμένων ἀναφάνδα[7]), καρπὸν ἔχοντα ξένον καὶ παρηλ-
fol. 241[b] λαγμένον· ἦσαν γὰρ μῆλα παμμεγέθη[8]), οἷον πέπονες[9]) μέγιστοι.[10]) ἦσαν δὲ καὶ ἄνθρωποι ἐν τῇ ὕλῃ ἐκείνῃ πίθηκοι[11]) λεγόμενοι, ἔχοντες[12]) ὕψει πήχεις εἴκοσι τέσσαρας, μακροὺς τραχήλους ἔχοντες ὡς ἕνα πῆχυν καὶ ἥμισυ, ὁμοίως καὶ πόδας μακροὺς ἔχοντες[13]), οἱ[14]) δὲ ἀγκῶνες[15]) αὐτῶν πρίοσιν[16]) ἦσαν παρεμφερεῖς καὶ αἱ χεῖρες. ἰδόντες[17]) δὲ ἡμᾶς ὥρμησαν[18]) ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ δὲ ἰδὼν ταῦτα ἐξέστην[19]) τῇ διανοίᾳ· ἐκέλευσα οὖν συλληφθῆναι ἕνα ἐξ αὐτῶν. ὁρμησάντων δὲ ἡμῶν πρὸς αὐτοὺς μετὰ φωνῶν καὶ σαλπίγγων ἔφυγον· ἐφονεύσαμεν δὲ ἐξ αὐτῶν τριάκοντα δύο· αὐτοὶ δὲ ἀνεῖλον[20]) ἐξ ἡμῶν στρατιώτας ρ̄. ἐμείναμεν οὖν ἐκεῖ τρώγοντες τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων.

Cap. 33.

Κἀκεῖθεν ἀπάραντες ἤλθομεν εἴς τινα χλοερὰν χώραν, ἐν ᾗ[1]) ἦσαν ἄνθρωποι ἄγριοι γίγασιν ὅμοιοι, στρογγύλοι, πυρρὰς[2]) ὄψεις ἔχοντες, ὡς λέοντες φαινόμενοι. ἦσαν δὲ καὶ ἕτεροι μετ' αὐτῶν λεγόμενοι Ὀχλῖται[3]), μὴ ἔχοντες τρίχας τὸ σύνολον, τὸ μῆκος[4]) ἔχοντες πήχεων[5]) τεσσάρων καὶ πλάτος ὡσεὶ λόγχη. καὶ ἰδόντες ἔδραμον πρὸς ἡμᾶς· ἦσαν δὲ περιεζωσμένοι δέρματα λεόντων,
fol. 242[a] ἰσχυροὶ λίαν καὶ ἑτοιμότατοι πολεμεῖν ἄνευ ὅπλων· ἡμεῖς δὲ ἐτύπτομεν αὐτούς, αὐτοὶ δὲ ξύλοις ἔτυπτον ἡμᾶς, ὡς καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον ἐξ ἡμῶν. ἐγὼ δὲ φοβηθεὶς μήπως τροπώσωνται[6]) ἡμᾶς ἐκέλευσα πυρὰν ἅψαι ἐν τῇ ὕλῃ· οἱ δὲ ἰδόντες τὸ πῦρ ἔφυγον οἱ ἀκμαιότατοι ἐκεῖνοι ἄνδρες· ἀνεῖλον[7]) δὲ ἐξ ἡμῶν στρατιώτας ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ἠβουλήθην ἀπελθεῖν εἰς τὰ σπήλαια[8]) αὐτῶν καὶ εὕρομεν θηρία προσδεδεμένα ταῖς θύραις αὐτῶν ὡς λέοντες· ἦσαν δὲ τριόφθαλμοι. εἴδομεν[9]) δὲ ψύλλους ἐκεῖ ὡς τοὺς παρ' ἡμῶν βατράχους πηδῶντας.[10]) ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσαντες ἤλθομεν εἴς τινα τόπον, ἐξ οὗ ἐξήρχετο πηγὴ πλουσιωτάτη[11])· καὶ ἐκέλευσα ἐκεῖ στῆναι τὸ ἅρμα· ἐμείναμεν δὲ ἐκεῖ μῆνας δύο.

---

2) προςχὼν 3) οἷ 4) ὁδεύσαμεν 5) ἴδωμεν 6) πόπωτε· 7) im armenischen kanaphnito (cf. C. ἀναφνήτων) 8) πανμεγέθη, 9) πέπονας 10) μεγίστους· 11) φυτοὶ (v. Zacher Pseudo-Call. p. 137) 12) ἔχοντα 13) ἔχοντας 14) αἱ 15) ἀγκόνες 16) πρίωσιν 17) ἰδόντα 18) ὅρμησαν 19) ἐξέστη 20) ἀνείλαν **33.** 1) ὧ 2) πυράς 3) armen. ochsol, v. l. ochtol, Otol. 4) μῖκος 5) πήχων 6) τροπόσονται· 7) ἀνεῖλαν 8) σπίλεα 9) ἴδομεν 10) πήδοτας 11) πλουσιοτάτη·

Ἐκεῖθεν δὲ ἀπάραντες ἤλθομεν ἕως τῶν Μηλοφάγων καὶ εἴδομεν[9]) ἐκεῖ ἄνδρα δασὺν[12]) ὅλῳ τῷ cώματι, παμμεγέθη[13]), καὶ ἐφοβήθημεν· καὶ κελεύω αὐτὸν cυλληφθῆναι. ὁ δὲ cυλληφθεὶc ἀγρίωc ἡμᾶc κατώπτευεν.[14]) κελεύω δὲ γυναῖκα γυμνὴν προcενεχθῆναι αὐτῷ. ὁ δὲ ἁρπάcαc αὐτὴν κατήcθιεν.[15]) cυνδραμόντων fol. 242b δὲ τῶν cτρατιωτῶν ἐξελεῖν αὐτὴν ἐβαττάριcεν[16]) τῇ γλώccῃ αὐτοῦ. καὶ ἀκούcαντεc οἱ λοιποὶ cύντοποι αὐτοῦ ἐξῆλθον πρὸc ἡμᾶc ἐκ τοῦ ἕλουc ἄνδρεc ὡcεὶ μύριοι, τὸ δὲ cτρατόπεδον ἡμῶν ἦν μυριάδεc τέccαρεc· καὶ κελεύω ἀνάπτειν[17]) (πῦρ· οἱ δὲ ἰδόντεc) τὸ πῦρ ἔφυγον. διώξαντεc δὲ αὐτοὺc ἐκρατήcαμεν ἐξ αὐτῶν τρεῖc, οἳ καὶ μὴ μεταcχόντεc τροφῆc μέχριc ἡμερῶν ὀκτὼ ἐτελεύτηcαν. εἶχον δὲ λογιcμὸν οὐκ ἀνθρώπινον, ἀλλ' ὡc οἱ κύνεc ὑλάκτουν.[18])

Cap. 36.

Ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήcαντεc ἤλθομεν εἴc τινα ποταμόν. ἐκέλευcα οὖν παρεμβολὴν γενέcθαι καὶ καθοπλιcθῆναι τῇ cυνηθείᾳ τὰ cτρατόπεδα. ἦν δὲ ἐν τῷ ποταμῷ δένδρα, καὶ ἅμα τῷ[1]) ἡλίῳ[2]) ἀνατέλλοντι[3]) καὶ τὰ δένδρα ηὔξανον μέχριc ὥραc ἕκτηc, ἀπὸ δὲ ὥραc ἑβδόμηc ἐξέλειπον[4]) ὥcτε μηδ' ὅλωc φαίνεcθαι. δάκρυα δὲ εἶχον ὡc Περcικὴν cτακτήν, πνοὴν δὲ πάνυ ἡδυτάτην καὶ χρηcτήν. ἐκέλευcα οὖν κόπτεcθαι τὰ δένδρα καὶ cπόγγοιc ἐκλέγεcθαι αὐτῶν τὰ δάκρυα.[5]) αἰφνίδιον[6]) δὲ οἱ ἐκλέγοντεc ἐμαcτιγοῦντο ὑπὸ δαίμονοc ἀοράτου· καὶ τῶν μὲν μαcτιγουμένων τὸν ψόφον ἠκούομεν[7]) καὶ τὰc πληγὰc ἐπὶ τῶν νώτων ἐρχομέναc ἐβλέπομεν, τοὺc fol. 243a δὲ τύπτονταc οὐκ ἐθεωροῦμεν. φωνὴ δέ τιc ἤρχετο λέγουcα μηδὲ ἐκκόπτειν μηδὲ cυλλέγειν· εἰ δὲ οὐ παύcηcθε[8]), γενήcεται ἄφωνον τὸ cτρατόπεδον. ἐγὼ οὖν φοβηθεὶc ἐκέλευcα μήτε ἐκκόπτειν μήτε cυλλέγειν τινὰ ἐξ αὐτῶν. ἦcαν δὲ ἐν τῷ ποταμῷ λίθοι μέλανεc· ὅcοι οὖν ἥπτοντο τῶν λίθων τούτων, τὴν ἴcην χρόαν ἐλάμβανον τοῖc λίθοιc. ἦcαν δὲ καὶ δράκοντεc πολλοὶ ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ἰχθύων πολλὰ γένη, ἅτινα πυρὶ οὐκ ὠπτῶντο[9]), ἀλλ' ἐν ὕδατι ψυχρῷ πηγαίῳ. εἷc οὖν τῶν cτρατιωτῶν λαβὼν καὶ πλύναc καὶ βαλὼν εἰc ἄγγοc ἀφῆκεν καὶ εὗρε τὸν ἰχθὺν ὠπτημένον.[10]) ἦcαν δὲ ἐν τῷ ποταμῷ ὄρνεα παρεμφερῆ[11]) τῶν παρ' ἡμῖν ὀρνέων· εἴ τιc οὖν αὐτῶν ἐθίγγανε[12]), πῦρ ἐξέβαινεν ἐξ αὐτῶν.[13])

Cap. 37.

Τῇ δὲ ἐπιούcῃ ἡμέρᾳ ὡδεύcαμεν πλαζόμενοι.[1]) ἔλεγον δέ μοι οἱ ὁδηγοί· οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγομεν, δέcποτα βαcιλεῦ Ἀλέξανδρε· ὑποcτρέψωμεν[2]) μὴ εἰc τόπουc χείροναc ἐμπέcωμεν. ἐγὼ δὲ

12) δαcὺ ἐν 13) πανμεγεθῆ 14) καθόπτευεν· 15) κατέcθιεν· 16) Gildem.; cod. ἐταρτάρηcεν 17) ἀναπτῆναι 18) ἠλάκτουν· **36.** 1) τοῦ 2) ἡλίου 3) ἀνατέλοντοc, 4) ἐξέλιπον 5) τῶν δακρύων· 6) αἰφνήδιον 7) ἠκούαμεν· 8) παύcητε· 9) ὀψῶντο 10) ὀψημένον· (ἑψημένον?) 11) παρεμφεροῖ· 12) ἐθήγγανε 13) αὐτοῦ· **37.** 1) πελαζόμενοι· 2) ὑποcτρέψομεν

οὐκ ἠβουλήθην ὑποστρέψαι. ὑπήντων δὲ ἡμῖν θηρία πολλὰ καὶ ἑξάποδα καὶ τριόφθαλμα καὶ πεντόφθαλμα, τὸ μῆκος ἔχοντα πήχεις δέκα, καὶ ἄλλα πολλὰ γένη θηρίων· καὶ ἃ μὲν ἀνεχώρουν
fol. 243ᵇ φεύγοντα[3]), ἃ δὲ καὶ ἐφήλλοντο[4]) ἡμῖν. ἤλθομεν[5]) δὲ εἰς ἀμμώδη[6]) τινὰ τόπον, ὅθεν ἐξῆλθον θηρία ὅμοια ὀνάγρων, ἔχοντα ἀνὰ πήχεις[7]) κ΄, οὐκ[8]) εἶχον δὲ ἀνὰ δύο ὀφθαλμούς[9]), ἀλλὰ ἀνὰ ἕξ, τοῖς δὲ δυσὶ μόνοις ἔβλεπον. οὐκ ἦσαν δὲ μάχιμα[10]), ἀλλὰ ἤπια. καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ κατέβαλον τόξοις οἱ στρατιῶται. ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσαντες ἤλθομεν εἴς τινα τόπον, ἔνθα ἦσαν ἄνθρωποι ἀκέφαλοι, λαλοῦντες δὲ ἀνθρωπίνως τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ, δασεῖς, δερματοφόροι, ἰχθυοφάγοι· θαλασσίους δὲ ἰχθῦς[11]) ἀγρεύοντες ἐκόμιζον ἡμῖν ἐκ τῆς παρακειμένης αὐτοῖς[12]) θαλάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ τῆς γῆς ὕδνα[13]) ἔχοντα ἀνὰ λίτρας[14]) κε΄. φώκας δὲ πλείστας καὶ μεγάλας εἴδομεν[15]) ἑρπούσας ἐπὶ τῆς γῆς. πολλὰ δὲ οἱ φίλοι ἡμῶν συνεβουλεύσαντο ὑποστρέψαι, ἐγὼ δὲ οὐκ ἠβουλήθην, θέλων ἰδεῖν τὸ τέλος τῆς γῆς.

Cap. 38.

Ἐκεῖθεν οὖν ἀναλαβόντες ἔρημον ὡδεύσαμεν[1]) ἐπὶ θάλασσαν, μηκέτι μηδὲν ὁρῶντες, μήτε πετεινὸν[2]) μήτε θηρίον, εἰ μὴ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· τὸν δὲ ἥλιον οὐκέτι ἐθεωροῦμεν, ἀλλὰ μαῦρον τὸν ἀέρα ἐπὶ ἡμέρας δέκα. ἐλθόντες δὲ εἴς τινα τόπον παραθαλάσσιον καὶ τὰς σκηνὰς ἡμῶν καὶ τὴν παρεμβολὴν διαθέντες ἐμείναμεν ἡμέρας πλείστας. ἦν δὲ νῆσος ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης ἐκείνης. ἐπιθυμίαν δὲ εἶχον τὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἔσωθεν ἱστορῆσαι. προσέταξα δὲ κατασκευάσαι πλοιάρια πλεῖστα. ἀνῆλθον
fol. 244ᵃ δὲ[3]) ἐν ἐκείνοις τοῖς πλοιαρίοις ἄνδρες ὡσεὶ χίλιοι καὶ κατεπλεύσαμεν εἰς[4]) ἐκείνην[5]) τὴν[6]) νῆσον[7]), οὐ μακρὰν δὲ οὖσαν[8]) τῆς γῆς· ἐφ' ἧς ἠκούσαμεν λαλιὰς ἀνθρώπων Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ λεγόντων·[9])

Ὁ παῖς Φιλίππου, Αἰγύπτου δὲ τὸ σπέρμα,
κλῆσιν ἔσχηκας σημαίνουσαν[10]) τὸ μέλλον
ὑπὸ σοῦ πραχθὲν εὐτύχημα γενναίως·
ἀπὸ μήτρας γὰρ Ἀλέξανδρος ἐκλήθης·
ἤλεξας ἄνδρας ὡς τούτους ἐκδιώκων,
καὶ ἀποσοβῶν βασιλεῖς ἐξ οἰκείων·
† Ἀλεξάνδρου (Ἀλέξανδρος?) δὲ παντὸς τάχους ἐγένου, †
συμπληρουμένου σοῦ δευτέρου στοιχείου
τοῦ ὀνόματος, ὃ κλῆσιν[11]) ἔσχε λάβδα.

Καὶ τούτους μὲν τοὺς λόγους ἠκούομεν[12]), τοὺς δὲ λαλοῦντας οὐκ ἐθεωροῦμεν. τινὲς δὲ στρατιῶται παραβουλευσάμενοι κολύμβῳ

---

3) φένγοντες 4) ἐφ' ἐίλλοντο 5) ἤλθωμεν 6) ἀμώδη 7) πήχας 8) οὐχ 9) ὀφθαλμῶν· 10) μάχημα 11) ἰχθύ 12) αὐτῆς 13) ἧδνα 14) ἀναλύτρῶν 15) ἴδωμεν **38.** 1) ὀδεύσαμεν 2) πετηνόν· 3) ἀνελθόντα 4) ἐν 5) ἐκείνῃ 6) τῇ 7) νήσῳ· 8) οὔσης 9) λέγοντα 10) σημαίνουσα 11) κλῖσις 12) ἠκούαμεν·

διῆλθον ἀπὸ τῶν πλοίων εἰϲ τὴν γῆν τῆϲ νήϲου ἱϲτορῆϲαι, καὶ εὐθέωϲ καρκίνοι ἐξελθόντεϲ εἵλκυϲαν αὐτοὺϲ εἰϲ τὸ ὕδωρ καὶ ἀνεῖλον. φοβηθέντεϲ οὖν ὑπεϲτρέψαμεν εἰϲ τὴν γῆν.

Ἐξελθόντων δὲ ἡμῶν ἀπὸ τῶν πλοίων καὶ ἐκπεριπατούντων ἐπὶ τὴν ὄχθην[13]) τῆϲ θαλάϲϲηϲ εὕρομεν καρκίνον ἐξελθόντα τοῦ ὕδατοϲ ἐπὶ τὴν ξηράν. ἦν δὲ τὸ μέγεθοϲ αὐτοῦ ἶϲον θώρακοϲ, οἱ δὲ ἐμπρόϲθιοι πόδεϲ οἱ λεγόμενοι χαλοὶ (χηλαί?) τὸ μῆκοϲ ἀνὰ ὀργυίαϲ[14]) μιᾶϲ ἕκαϲτοϲ. ἰδόντεϲ δὲ αὐτὸν καὶ λαβόντεϲ δόρατα fol. 244b ἀνείλομεν αὐτὸν μετὰ βίαϲ· ϲίδηροϲ γὰρ οὐκ εἰϲήρχετο εἰϲ τὸ[15]) ὄϲτρακον αὐτοῦ· τοῖϲ γὰρ ἐμπροϲθίοιϲ ποϲὶν ϲυνέτριβε τὰ δόρατα ἡμῶν. ἀνελόντεϲ[16]) δὲ τοῦτον καὶ ἀναπτύξαντεϲ[17]) εὕρομεν ἐντὸϲ τοῦ ὀϲτράκου αὐτοῦ μαργαρίταϲ Ζ′ μεγάληϲ τιμῆϲ ἀξίουϲ· οὐδεὶϲ ἀνθρώπων τοιούτουϲ μαργαρίταϲ ἑώρακεν πώποτε. τούτουϲ ἰδὼν ἐγὼ ὑπέλαβον ἐν τῷ τῆϲ ἀπλεύϲτου θαλάϲϲηϲ (βυθῷ) ταῦτα γενέϲθαι. ὅθεν ὑπενόηϲα κλωβὸν[18]) ϲιδηροῦν[19]) μέγαν γενέϲθαι καὶ ἔνδοδεν τοῦ κλωβοῦ[20]) ἐπενεχθῆναι αὐτῷ πίθον[21]) ὑέλινον[22]) παμμεγέθη ἔχοντα πάχει[23]) ἕνα[24]) πῆχυν καὶ ἥμιϲυ, καὶ ἐκέλευϲα γενέϲθαι ἐν τῷ πυθμένι[25]) τοῦ πίθου[26]) τρυμαλιάν[27]), ὡϲ χωρεῖν[28]) τοῦ ἀνθρώπου τὴν χεῖρα, βουλόμενοϲ κατελθεῖν καὶ ἀναμαθεῖν τί ἐϲτιν ἐν τῷ πυθμένι[29]) τῆϲ τοιαύτηϲ θαλάϲϲηϲ· ἔχειν δὲ κεκλειϲμένην ἔνδοθεν[30]) τῆϲ τρυμαλιᾶϲ[31]) τὴν ὀπὴν τὴν οὖϲαν ἐν τῷ πυθμένι[29]) τοῦ πίθου[26]), κατελθόντα δέ με εὐθέωϲ ἀνοῖξαι[32]) ἐξάγειν[33]) τε διὰ τρυμαλιᾶϲ[31]) τὴν χεῖρα καὶ λαβεῖν ἐκ τῆϲ παρακειμένηϲ αὐτοῦ[34]) ψάμμου τὸ εὑρεθὲν ἐν τῷ πυθμένι[29]) τῆϲ τοιαύτηϲ θαλάϲϲηϲ καὶ πάλιν εἰϲενεγκεῖν τὴν χεῖρα καὶ παραχρῆμα ἐμφράξαι τὴν τρυμαλιάν.[27]) ὃ καὶ πεποίηκα. ἐκέλευϲα οὖν γενέϲθαι ἅλυϲιν[35]) ὀργυιῶν[36]) τη′ καὶ προϲέταξα μή τιϲ[37]) ἀνελκύϲῃ με[38]) πρὶν ἢ ἡ ἅλυϲιϲ[39]) ταραχθῇ· fol. 245a ἐγὼ γὰρ κατελθὼν ἐν τῷ πυθμένι[29]) εὐθὺϲ ταράξω[40]) τὸν πίθον[21]), καὶ ὑμεῖϲ ἀναγάγετέ[41]) με. μετὰ οὖν τὸ καταϲκευάϲαι πάντα εἰϲῆλθον ἐν τῷ ὑαλίνῳ[42]) πίθῳ[43]) βουλόμενοϲ ἐπιχειρεῖν ἀδύνατα. εἰϲελθὼν οὖν διὰ μολυβδίνου[44]) ϲκεύουϲ εὐθὺϲ ἐκλείϲθη ἡ εἴϲοδοϲ.[45]) κατελθὼν δὲ πήχειϲ[46]) ρκ′ ἰχθὺϲ διελθὼν διὰ τῆϲ κέρκου κρούϲαϲ τὸν κλωβόν[18]), ἀνήγαγόν με διὰ (τὸ) τὴν ἅλυϲιν[35]) ταραχθῆναι. ἐγὼ δὲ πάλιν (κατελθὼν) τὸ αὐτὸ πέπονθα τρίϲ. καὶ κατελθὼν ὡϲεὶ πήχειϲ[46]) τη′ ἔβλεπον ἰχθύαϲ περικυκλώϲαντάϲ[47]) με πάμπολλα[48]) γένη. καὶ ἰδοὺ ἐλθὼν παμμεγεθέϲτατοϲ ἰχθὺϲ ἔλαβέν[49]) με ϲὺν τῷ κλωβῷ[50]) ἐν τῷ ϲτόματι αὐτοῦ καὶ ἀνήγαγέ με ἐπὶ τὴν γῆν μακρόθεν, μίλιον ἕν. ἦϲαν δὲ[51]) ἐν τοῖϲ πλοίοιϲ οἱ καταγαγόντεϲ με ἄνδρεϲ τξ′ καὶ πάντεϲ εἵλκυϲαν ἐν τοῖϲ τέϲϲαρϲι πλοιαρίοιϲ. φθά-

---

13) ὄχθαν 14) οὐργίαϲ 15) τὸν 16) ἀνελόντα 17) ἀπὸπτήξαντεϲ· 18) κλοβὸν 19) ϲιδηρόν 20) κλοβου 21) πῦθον 22) ὑέλλινον 23) πάχοι 24) μίαν 25 πιθμένι 26) πύθου 27) τριμαλίαν 28) χωροῦν 29) πιθμένη 30) ἔδοθεν 31) τριμαλιᾶϲ 32) ἀνῆλξε· 33) ἐξάγει 34) αὐτῆϲ 35) ἅλυϲον 36) οὐργίαϲ 37) μηδέν 38) μαι 39) ἅλυϲοϲ 40) ταράξαι 41) ἀναγάγεταί 42) ὑαλλίνω 43) πύθω· 44) μολιβδύνου 45) εἴοδοϲ· 46) πῆχαϲ 47) περικυκλώϲαντέϲ 48) πάμπολα 49) ἔλαβόν 50) κλοβῷ 51) γὰρ

cας δὲ [τὴν κλωβὸν[18]) ἐπὶ τὴν ξηρὰν] καὶ τοῖς[52]) ὀδοῦσιν[53]) αὐτοῦ τὴν κλωβὸν[18]) συντρίψας ἔρριψεν ἐπὶ τὴν ξηράν. ἐγὼ δὲ ἐγενόμην ἡμίπνους[54]) καὶ νενεκρωμένος[55]) ἀπὸ τοῦ φόβου καὶ πεσὼν προσεκύνησα τῇ ἄνω προνοίᾳ τῇ διαφυλαξάσῃ[56]) με ζῶντα ἀπὸ τοῦ φοβεροῦ θηρίου. εἶπον δὲ εἰς ἐμαυτόν· ἀπόστα, Ἀλέξανδρε, ἀδυνάτοις ἐπιχειρεῖν[57]), μήπως ἀνιχνεύων[58]) βυθὸν στερηθῇς[59])
fol. 245 b καὶ τοῦ ζῆν. καὶ εὐθὺς προσέταξα τὸν στρατὸν ἐκεῖθεν ἀπᾶραι καὶ ἐπὶ τὰ[60]) ἔμπροσθεν πορεύεσθαι.

Cap. 39.

Καὶ πάλιν ὁδεύσαντες ἤλθομεν διὰ δύο ἡμερῶν εἰς τόπους ὅπου ἥλιος οὐ λάμπει. ἐκεῖ οὖν ἐστιν ἡ καλουμένη μακάρων χώρα. καὶ θέλοντός μου ἱστορῆσαι καὶ ἰδεῖν τοὺς τόπους ἐκείνους ἐπεχείρησα λαβεῖν τοὺς ἰδίους μου δούλους καὶ εἰσελθεῖν πρὸς αὐτούς. Καλλισθένης δὲ ὁ ἐμὸς φίλος συνεβούλευσέ μοι εἰσελθεῖν σὺν φίλοις μ′ καὶ παισὶν ἑκατὸν καὶ στρατιώταις[1]) ͵ας′ μόνοις γνησίοις. καταλείψας οὖν τὸν πεζὸν λαὸν μετὰ τῶν γερόντων καὶ τῶν γυναικῶν αὐτὸς [οὖν] παραλαβὼν πάντας νέους στρατιώτας ἐκλεκτοὺς ἐπορεύθην σὺν αὐτοῖς, παραγγείλας μὴ συμπορευθῆναι μεθ᾽ ἡμῶν γέροντα. εἷς δέ τις γέρων περίεργος ἔχων δύο υἱοὺς γενναίους καὶ ἀληθεῖς στρατιώτας λέγει[2]) πρὸς αὐτούς· τεκνία, ἀκούσατε τῆς φωνῆς τοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ λάβετέ με μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ οὐχ[3]) εὑρεθήσομαι ὑμῖν κενὸς ἐν τῇ ὁδῷ· ἰδοὺ γὰρ ἐν καιρῷ περιστάσεως ζήτησις μέλλει γενέσθαι (γέροντος) παρ᾽ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως. εἰ οὖν εὑρεθῆτέ με ἔχοντες[4]), μεγάλως τιμηθήσεσθε. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· φοβούμεθα, πάτερ, τὴν ἀπειλὴν τοῦ βασι-
fol. 246 a λέως, μήπως εὑρεθῶμεν παραβάντες τὸ πρόσταγμα αὐτοῦ καὶ στερηθῶμεν[5]) † ἐπὶ τῇ στρατιῶ † καὶ τοῦ ζῆν. ὁ δὲ γέρων· ἀναστάντες κείρατέ μου τὸν πώγωνα[6]) καὶ ἀλλάξασθε[7]) τὸ σχῆμα καὶ πορεύσομαι μεθ᾽ ὑμῶν[8]) ἀνὰ μέσον τοῦ στρατοῦ καὶ ἐν καιρῷ δέοντι[9]) μεγάλως ὑμᾶς ὠφελήσω.[10]) οἱ δὲ ἐποίησαν τὸ κελευσθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ἐκεῖθεν οὖν ὁδεύσαντες ἡμέρας γ′ εὕρομεν τόπον ὁμιχλοειδῆ. μὴ δυναμένων δὲ ἡμῶν πορρωτέρω[11]) προβῆναι διὰ τὸ ἄβατον καὶ ἀστίβητον[12]) τὸν τόπον εἶναι, ἐπήξαμεν ἐκεῖ τὰς σκηνὰς ἡμῶν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ λαβὼν χιλίους ἐνόπλους εἰσῆλθον μετ᾽ αὐτῶν ἱστορῆσαι, μήπως ἐνταῦθά ἐστιν τὸ τέλος τῆς γῆς. εἰσελθόντες οὖν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσιν, ἦν γὰρ ἐκεῖνο τὸ μέρος φωτεινότερον, ὡδεύσαμεν[13]) τόπους πετρώδεις καὶ κρημνώδεις[14]) ἕως ἡμέρας ἡμίσους· τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἡλίου οὐκ ἐπέγνων[15]), [τὴν ὁδόν·] ἀλλὰ σχοίνοις[16]) μετρῶν κατὰ τὴν γεωμετρίαν

---

52) τοὺς 53) ὀδόντας 54) ἡμήπνους 55) νενεκρομένος 56) διαφυλαξάσει 57) ἐπιχειροῖν· 58) ἀνιχνεῦον 59) στεριθεὶς 60) τοῖς

39. 1) στρατιώτας 2) λέγων 3) οὐκ 4) ἔχοντα 5) ὑστερηθῶμεν 6) πώγονα 7) ἀλλάξασθαι 8) ἡμῶν 9) δέοντος (δὲ ὄντος) 10) ὀφελήσω· 11) παρ᾽ ἑτέρω 12) ἀστείβητον 13) ὀδεύσαμεν 14) κρυμνώδεις· 15) ἐπέγνω 16) σχοίνους

ἐπέγνων[15]) τὴν ὁδὸν καὶ τὴν ὥραν. μετὰ δὲ ταῦτα φοβηθέντες ὑπεστρέψαμεν διὰ τὸ τὴν ὁδὸν ἄβατον εἶναι. ἐξελθόντες δὲ ἠβουλήθημεν ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσιν. ἦν δὲ πεδίον λίαν ὁμαλόν, πλὴν ζοφῶδες καὶ σκοτεινόν. ἐγὼ δὲ ἐν ἀμηχανίᾳ ἐγενόμην, ὅτι οὐδεὶς fol. 246b
τῶν νέων συνεβούλευσέ μοι εἰσελθεῖν ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, μήποτε [γὰρ] τῶν ἵππων (διὰ τοῦ σκότους) καὶ τῆς μακρᾶς ὁδοῦ διασκορπισθέντων οὐ δυνάμεθα ὑποστρέψαι. ἐγὼ δὲ εἶπον πρὸς αὐτούς· ὦ γενναῖοι πάντες ὑμεῖς ἐν πολέμῳ, νῦν ἐγνώκατε ὅτι ἄνευ βουλῆς[17]) καὶ συνέσεως οὐδέν ἐστιν γενναιότατον· εἰ γὰρ ἦλθεν γηραιός, συνεβούλευσεν ἂν ἡμῖν πῶς δεῖ εἰσελθεῖν ἐν τῷ ζοφώδει[18]) τούτῳ[19]) τόπῳ. ἀλλ' οὖν τίς ἐν ὑμῖν γενναῖος, ὃς ἀπελθὼν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐνέγκῃ[20]) μοι γέροντα; καὶ παρ' ἐμοῦ λήψεται χρυσοῦ λίτρας[21]) δέκα. οὐδεὶς οὖν εὑρέθη τοῦτο ποιῆσαι διὰ τὸ τῆς ὁδοῦ μῆκος καὶ διὰ τὸ τὸν ἀέρα ἀφεγγῆ εἶναι. προσελθόντες οὖν οἱ υἱοὶ τοῦ γέροντος λέγουσί μοι· ἐὰν ἀνεξικάκως ἀκούσῃς, δέσποτα, ἐροῦμεν (τὶ) πρὸς σέ. κἀγὼ δέ· εἴπατε ὅ τι δ'[22]) ἂν βούλησθε.[23]) ὄμνυμι[24]) γὰρ τὴν ἄνω πρόνοιαν τοῦ μὴ ἀδικῆσαι ὑμᾶς. οἱ δὲ εὐθέως διηγήσαντό μοι τὰ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν καὶ ποδαπῶς ἤγαγον αὐτόν, καὶ δραμόντες παρέστησαν αὐτὸν τὸν γέροντα. ἐγὼ δὲ ἰδὼν κατησπασάμην αὐτὸν καὶ βουλὴν ᾔτουν δοθῆναι ἡμῖν. ὁ δὲ γέρων λέγει· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, ἔξεστίν σοι τοῦτο γνῶναι, ὅτι εἰ μὴ[25]) μεθ' ἵππων εἰσέλθῃς οὐκέτι τὸ φῶς ὄψει. ἐπίλεξαι οὖν ἵππους θηλείας[26]) ἐχούσας πώλους· καὶ τοὺς μὲν πώλους fol. 247a
ἔασον[27]) ἐνταῦθα, ὑμεῖς δὲ εἰσέλθετε[28]) μετὰ τῶν ἵππων, καὶ αὗται[29]) ἐξάξουσιν ὑμᾶς[30]) διὰ τοὺς αὐτῶν πώλους. ζητήσας οὖν ἐν παντὶ τῷ στρατῷ οὐχ εὕρομεν εἰ μὴ[25]) ρʹ ἵππους θηλείας[26]) ἐχούσας πώλους. λαβὼν οὖν ταύτας καὶ ἑτέρους ἵππους ρʹ ἐπιλέκτους, ὁμοίως καὶ ἑτέρους ἵππους βαστάζοντας τὰ πρὸς τὴν χρείαν, εἰσήλθομεν κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ γέροντος, καὶ εἄσαμεν τοὺς πώλους ἔξω.

Ὁ δὲ γέρων παρήγγειλεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, ὅ τι δ'[31]) ἂν εὕρωσιν μετὰ τὸ εἰσελθεῖν ἐπὶ τῆς γῆς κείμενον συλλέγειν αὐτὰ καὶ βαλεῖν ἐπὶ τοῖς μαρσίποις αὐτῶν. εἰσῆλθον οὖν τριακόσιοι ἑξήκοντα στρατιῶται (καὶ) ἐκέλευσα προπορεύεσθαι τοὺς ἑξήκοντα πεζούς. καὶ οὕτως εἰσήλθομεν ὁδὸν ὡσεὶ σχοίνους[32]) ιεʹ καὶ εὕρομεν τόπον καὶ ἦν ἐν αὐτῷ πηγὴ διαυγής, ἧς τὸ ὕδωρ ἤστραπτεν ὡς ἀστραπή, καὶ ἕτερα πλεῖστα ὑδάτων. ἦν δὲ καὶ ὁ ἀὴρ τοῦ τόπου ἐκείνου εὐώδης, καὶ οὐ πάνυ σκοτεινόν. πρόσπεινος δὲ γενόμενος ἠθέλησα δέξασθαι ἄρτον, καὶ καλέσας τὸν μάγειρον [Ἀνδρέαν ὀνόματι[33])] εἶπον αὐτῷ· εὐτρέπισον ἡμῖν προσφάγιον.[34])

---

17) βούλου (συμβούλου?) 18) ζοφώδη 19) τοῦτο 20) ἐνέγκει 21) λύτρας 22) εἰ τιδ' 23) βούλεσθαι· 24) ὤμνημοι 25) μί 26) θηλίας — am ende der seite bemerkt: καὶ ἐν ἑτέρω λόγῳ· ὄνους θηλίας ἐχούσας πωλάρια εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν φωσάτων (oder τοῦ φουσάτου?) παρακρατηθῆναι· 27) ἔασας 28) εἰσέλθατε 29) αὐται 30) ἡμᾶς· 31) ἤ τοιδ' 32) σχοινίους 33) ὀνόμτϊ die eingeklammerten worte von gleichzeitiger hand am rande bemerkt. 34) προσφάγειον·

ὁ δὲ τάριχον λαβὼν ἐπσρεύθη ἐπὶ τὸ διαυγὲς ὕδωρ τῆς γῆς πλῦ-
fol. 247ᵇ ναι τὸ ἔδεσμα. καὶ εὐθέως βραχὲν ἐν τῷ ὕδατι ἐψυχώθη καὶ ἔφυγε τὰς χεῖρας τοῦ μαγείρου. ἐκεῖνος δὲ φοβηθεὶς οὐκ ἀνήγγειλέ μοι τὸ γεγονός[35])· αὐτὸς δὲ λαβὼν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος ἔπιεν καὶ ἔλαβεν ἐν σκεύει τινὶ ἀργυρῷ καὶ ἐφύλαξεν· ἦν γὰρ πᾶς ὁ τόπος βρύων ὕδατα πολλά, ἐξ ὧν ὑδάτων πάντες ἐπίομεν.[36]) ὢ τῆς ἐμῆς δυστυχίας[37]), ὅτι οὐκ ἔκειτό μοι πιεῖν ἐκ τῆς ἀθανάτου ἐκείνης πηγῆς τῆς ζωογονούσης τὰ ἄψυχα, ἧς ὁ ἐμὸς μάγειρος τετύχηκεν.

Cap. 40.

Μετὰ δὲ τὸ λαβεῖν βρώσεως ἀναστάντες ὡδεύσαμεν[1]) ὡσεὶ σχοίνους cλ′ πλεῖον ἢ ἔλαττον· λοιπὸν ὡδεύσαμεν ἰδόντες αὐγὴν[2]) ἄνευ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρων. καὶ εἶδον δύο ὄρνεα πετόμενα[3]) καὶ μόνον ἔχοντα ὄψεις ἀνθρωπίνας, Ἑλληνικῇ (δὲ) διαλέκτῳ ἐκραύγαζον· τί χώραν πατεῖς, Ἀλέξανδρε, τὴν θεοῦ μόνου; ἀνάστρεφε, δείλαιε, ἀνάστρεφε· μακάρων νήσους πατεῖν οὐ δυνήσει. ἀνάστρεψον, ἄνθρωπε, καὶ τὴν δεδομένην σοι γῆν πάτει καὶ μὴ κόπους πάρεχε σεαυτῷ. σύντρομος δὲ γενόμενος κάλλιστα ὑπήκουσα τῇ φωνῇ ὑπὸ τῶν ὀρνέων μοι δεδομένῃ.[4]) τὸ δὲ ἕτερον ὄρνεον πάλιν ἐφθέγξατο Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ· ἐγκαλεῖταί (ἐκκα-
fol. 248ᵃ λεῖταί?) σε, φησὶν, ἡ ἀνατολὴ καὶ ἡ Πώρου βασιλεία νίκῃ[5]) ὑποταγήσεταί σοι. καὶ ταῦτα εἰπὸν[6]) τὸ ὄρνεον ἀνέπτη.[7]) ἐγὼ δὲ ἐξιλεωσάμενος καὶ † κρατῶν τὸν ὁδηγόν, τὰς ἵππους ἔμπροσθεν βαλόντες, † πάλιν κατὰ τὴν ἅμαξαν τῶν ἀστέρων δι' ἡμερῶν κβ′ ἐξήλθομεν πρὸς τὴν φωνὴν τῶν πώλων καὶ τῶν μητέρων αὐτῶν. πολλοὶ οὖν τῶν στρατιωτῶν ἐβάσταςαν ἕκαστος ὃ εὗρε. ἐξαιρέτως δὲ οἱ τοῦ γέροντος υἱοὶ ἔπλησαν τοὺς μαρσίπους αὐτῶν κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν παραγγελίαν.

Cap. 41.

Καὶ ἐξελθόντων ἡμῶν πρὸς τὸ φῶς εὑρέθησαν χρυσίον δόκιμον λαβόντες καὶ μαργαρίτας μεγάλους τιμῆς ἀξίους. τοῦτο δὲ ἰδόντες μετεμελήθησαν οἱ μὲν λαβόντες ὅτι μὴ πλέον ἔλαβον, οἱ δὲ μὴ λαβόντες ὅτι οὐκ ἔλαβον. ὑπερευχόμεθα οὖν πάντες τῷ γέροντι τῷ δόντι ἡμῖν τοιαύτην βουλήν.

Μετὰ δὲ τὸ ἐξελθεῖν ἡμᾶς διηγήσατο ὁ μάγειρος τὸ[1]) συμβὰν αὐτῷ ἐπὶ τῆς πηγῆς. ἐγὼ δὲ τοῦτο[2]) ἀκούσας συνεσχέθην[3]) λύπῃ καὶ τοῦτον δεινῶς ἐκόλασα. ὁ μὲν (οὖν) εἶπεν[4]) πρὸς ἐμαυτόν· τί σοι τὸ ὄφελος, Ἀλέξανδρε, μεταμεληθῆναι[5]) ἐπὶ πράγματι πα-

35) γεγονώς· 36) ἐπίωμεν· 37) δυστιχείας **40.** 1) ὁδεύσαμεν 2) αὐτὴν 3) πετώμενα 4) δεδομένην· 5) νίκη 6) εἰπὼν 7) ἀνέπτησεν· *) der armenischen übersetzung liegt etwa folgender griechische text zu grunde: καὶ λαβόντες οὖν ὁδηγὸν τὸν ἀστέρα τὸν ἐπὶ τῷ πόλῳ οὕτως ἐξήλθομεν κτλ. **41.** 1) τῷ 2) τούτω 3) συνεχ(θ)έ τῇ 4) εἶπον 5) μεταμεληθεὶς

ρελθόντι; οὐκ ᾔδειν[6]) δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ὕδατος ἔπιεν ἢ ὅτι ἐφύλαξεν· τοῦτο γὰρ οὐχ[7]) ὡμολόγησεν[8]), εἰ μὴ[9]) ὅτι ἐψυχώθη τὸ τάριχος.[10]) προςελθὼν δὲ ὁ μάγειρος τῇ ἐμῇ θυγατρὶ τῇ[11]) ἐκ τῆς παλλακῆς[12]) fol. 248 b Οὔννας[13]) ὀνόματι Καλῇ[14]) ἐπλάνησεν καί τι ὑποςχόμενος[15]) αὐτῇ[16]) δοῦναι ἐκ τῆς ἀθανάτου πηγῆς· ὃ καὶ πεποίηκεν. ἐγὼ δὲ τοῦτο μαθὼν — ἐρῶ τὸ ἀληθές — ἐφθόνηςα[17]) τῇ ἀθανασίᾳ αὐτῶν. καὶ τὴν ἐμὴν θυγατέρα[18]) προςκαλεςάμενος εἶπον αὐτῇ· λαβοῦςά[19]) ςου τὸν ἱματιςμὸν ἔξελθε τοῦ προςώπου μου· ἰδοὺ γὰρ γέγονας δαίμων ἀπαθανατιςθεῖςα.[20]) Καλὴ μὲν τῷ ὀνόματι[21]) ἐκλήθης· ἀρτίως δὲ καλέςω ςε Καλὴν τῶν ὀρέων, ὅτι ἐν αὐτοῖς τοῦ λοιποῦ κατοικήςεις[22])· ἔςῃ[23]) δὲ κεκλημένη Νηραΐδα[24]), ὡς ἐκ τοῦ νηροῦ[25]) τὰ ἴδια δεξαμένη, τουτέςτιν τὰ ἀθάνατα. καὶ ταῦτα εἰπὼν προςέταξα[26]) τοῦ λοιποῦ μὴ οἰκεῖν ἐν ἀνθρώποις, ἀλλ' ἐν τοῖς ὄρεςιν. ἡ δὲ κλαίουςα καὶ ὀδυρομένη ἐξῆλθε τοῦ προςώπου μου καὶ ἀπῆλθεν οἰκῆςαι μετὰ δαιμόνων ἐν ἐρήμοις τόποις. τὸν δὲ μάγειρον προςέταξα δεθῆναι μύλον ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ καὶ ῥῖψαι αὐτὸν ἐν τῇ θαλάςςῃ. ὁ δὲ ῥιφεὶς[27]) ἐγένετο δαίμων καὶ ἀπελθὼν κατῴκηςεν ἔν τινι τόπῳ τῆς θαλάςςης, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἐκλήθη Ἀνδρέας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἐμοῦ μαγείρου καὶ τῆς ἐμῆς θυγατρός. ἐγὼ δὲ ὑπέλαβον[28]) διὰ πάντων τούτων, ὅτι ἐνταῦθά ἐςτι τὸ τέλος τῆς γῆς. προςέταξα δὲ κτιςθῆναι ἀψῖδα ἐν τῷ τόπῳ fol. 249 a ἐκείνῳ μεγίςτην καὶ γράψαι διὰ γλυφίδος οὕτως· οἱ βουλόμενοι εἰςελθεῖν ἐν τῇ μακάρων χώρᾳ, δεξιᾷ πορεύεςθε[29]), μήποτε ἀπόληςθε.[30])

Πάλιν οὖν διενοήθην ἐν ἑαυτῷ λέγων εἰ πάντως[31]) ἐνταῦθά ἐςτιν τὸ τέρμα τῆς γῆς καὶ ὁ οὐρανὸς ἐνταῦθα κλίνεται. ἠβουλήθην οὖν ἱςτορῆςαι τὴν ἀλήθειαν. προςέταξα οὖν ςυλληφθῆναι ἐκ (τῶν ὀρνέων) τοῦ τόπου ἐκείνου δύο. ἦςαν γὰρ ὄρνεα μέγιςτα λευκά, ἀλκιμώτατα πάνυ καὶ ἥμερα· βλέποντα γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἔφευγον. τινὲς δὲ τῶν ςτρατιωτῶν ἐπέβαινον τοῖς τραχήλοις αὐτῶν, καὶ ἀνέπτοντο[32]) βαςτάζοντες αὐτούς. ἐςθίουςιν[33]) δὲ θῆρας ἀγρίας, ἔνθεν καὶ πλεῖςτοι τῶν τοιούτων ὄρνεων[34]) ἦλθον πρὸς ἡμᾶς διὰ τοὺς θνήςκοντας ἵππους. δύο οὖν ἐξ αὐτῶν κρατήςας προςέταξα μέχρις ἡμερῶν τριῶν μὴ δοθῆναι αὐτοῖς[35]) βρῶςιν. τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ προςέταξα καταςκευαςθῆναι ξύλον ὅμοιον ζυγῷ καὶ ....*) (καὶ) ταύτην[36]) προςδεθῆναι ἐν μέςῳ[37]) τοῦ ζυγοῦ· ταύτην δὲ κατεςκεύαςα ὥςπερ ςπυρίδα[38]), κρατῶν δύο δόρη[39]) ὡςεὶ ἑπτὰ πηχῶν τὸ μῆκος καὶ ἔχοντα ἐπάνω ἧπαρ ἵππων.[40]) εὐθὺς οὖν

---

6) εἴδην 7) οὐκ 8) ὁμολόγηςεν· 9) μὶ 10) τάριχον 11) τὴν 12) παλακῆς 13) οὖν νας (dazwischen scheinen 2 buchstaben zu fehlen) 14) καλὴν 15) ὑποςχώμενος 16) αὐτῆς 17) ἐφθώνηςα 18) θυγατέραν 19) λαβῶν 20) ἀπαθανατηθεῖςοι· 21) ὀνόμτι 22) κατοικήςης· 23) ἔςυ 24) νεραΐδα· 25) νεροῦ 26) προςέταξεν 27) ῥιφῆς 28) ὑπέλαβα 29) πορεύεςθαι· 30) ἀπωλεῖςθαι· 31) πάντος 32) ἀνήπτοντο (ἀνίπταντο?) 33) ἐςθίουςαν 34) ὀρνέων 35) αὐτὰ *) ein wort oder einige ausgefallen. 36) ταῦτα 37) μέςον 38) ςπυρῖδα· 39) δόρυ 40) ἱππέων

ἀνέπτη τὰ ὄρνεα τοῦ καταφαγεῖν[41]) τὸ ἧπαρ καὶ ἀνῆλθον[42]) μετ' fol. 249b αὐτῶν ἐν τῷ ἀέρι[43]), ὡς νομίζειν με πλησίον τοῦ οὐρανοῦ ὑπάρχειν. ὅλως δὲ ἔτρεμον[44]) διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν[45]) τοῦ ἀέρος ψυχρότητα ἐκ[46]) τῶν πτερύγων τῶν ὀρνέων γεγενημένην. εἶτα συναντᾷ με πετεινὸν ἀνθρωπόμορφον καὶ λέγει πρός με· ὦ Ἀλέξανδρε, ὁ τὰ ἐπίγεια μὴ καταλαβὼν τὰ ἐπουράνια ἐπιζητεῖς; ὑπόστρεφε οὖν διὰ τάχους ἐπὶ τῆς γῆς, μήπως τοῖς ὀρνέοις τούτοις βρῶμα γενήσῃ.[47]) καὶ πάλιν φησὶ πρός με· πρόσσχες[48]), Ἀλέξανδρε, ἐπὶ τὴν γῆν κάτω. ἐγὼ δὲ μετὰ φόβου προσσχὼν[49]) καὶ ἰδὼν καὶ ἰδοὺ ὄφις μέγας κύκλῳ καὶ μέσον τοῦ ὄφεως ἅλωνα σμικροτάτην. καὶ λέγει μοι ὁ συναντήσας[50]) μοι· ἐπίστρεψον οὖν τὸ δόρυ ἐπὶ τὴν ἅλωνα, ἥτις[51]) ἐστὶν ὁ κόσμος· ὁ γὰρ ὄφις ἡ θάλασσα [ἦν*] ἡ κυκλοῦσα τὴν γῆν. ἐγὼ δὲ ὑποστρέψας βουλήσει τῆς ἄνω προνοίας κατῆλθον ἐπὶ τῆς γῆς μακρόθεν τοῦ στρατοπέδου ἡμερῶν ζ'· ἤμην[52]) δὲ εἰς τέλος νενεκρωμένος καὶ ἡμίθνητος (ἡμιθνής?). εὗρον δὲ ἐκεῖ σατράπην ὑπὸ τὴν ἐμὴν ἐξουσίαν (καὶ) λαβὼν παρ' αὐτοῦ τριακοσίους ἱππεῖς ἦλθον εἰς τὸ στρατόπεδον. οὐκέτι οὖν προσεθέμην ἀδύνατα ἐπιχειρεῖν. ἔρρωσο.[53])

---

41) κατασφαγεῖν 42) ἀνῆλθα 43) ἀέρει· 44) ἔτρεμα 45) ὑπερβάλουσαν 46) καὶ 47) γενήσει· 48) πρόσχες 49) προσχὼν 50) συναντίσας 51) εἴτις *) ἦν? 50) εἶμην 51) ἔρρωσον:·

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ΄.

Cap. 1.

Μετὰ δὲ ταῦτα πάντα τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο Ἀλέξανδρος, ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, πρὸς Πῶρον βασιλέα τῶν Ἰνδῶν. πολλὴν[1]) οὖν ἔρημον ὁδεύσαντες καὶ τόπους ἀνύδρους καὶ φαραγ- fol. 250a
γώδεις ἔλεγον οἱ ἔξαρχοι τῶν στρατευμάτων πρὸς τὰ στρατόπεδα· ἀρκετὸν ἡμῖν μέχρι Περσίδος ποιήσασθαι τὸν πόλεμον καὶ ὑποτάξαι τὸν Δαρεῖον ὡς ἀπαιτοῦντα τοὺς Ἕλληνας φόρους· τί οὖν κάμνομεν[2]) πορευόμενοι πρὸς Ἰνδούς, πρὸς θηριώδεις τόπους μὴ προσήκοντας τῇ Ἑλλάδι; ἐὰν Ἀλέξανδρος τῇ ἰδίᾳ μεγαλοφροσύνῃ πολεμιστὴς[3]) τυγχάνῃ[4]) καὶ θέλῃ[5]) ὑποτάσσειν βαρβάρων ἔθνη, τί αὐτῷ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν; πορευέσθω μόνος καὶ πολεμείτω. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος διαχωρίσας[6]) τὸ Περσικὸν στράτευμα καὶ (τὸ) τῶν Μακεδόνων καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, εἶπε πρὸς τοὺς Μακεδόνας καὶ Ἕλληνας· ἄνδρες συστρατιῶται καὶ σύμμαχοι Μακεδόνες καὶ πάντες οἱ τῶν Ἑλλήνων δυνάσται· οὗτοι γὰρ οἱ Πέρσαι πολέμιοι ὑμῶν εἰσι καὶ ἐμοῦ· * * καὶ νῦν τί διαγογγύζετε; διετάξατέ[7]) με μόνον πορεύεσθαι πρὸς τὸν πόλεμον καὶ πολεμεῖν βαρβάροις. τοῦτο μέντοι ὑμᾶς ὑπομνήσω, ὅτι ὡς[8]) κἀκείνους τοὺς πολέμους μόνος ἐγὼ ἐνίκησα, καὶ ὅσους βούλομαι λαβεῖν τῶν βαρβάρων[9]) πάλιν μόνος νικήσω· ἐμοῦ γὰρ ἓν βούλημα πρὸς τὸν fol. 250b
πόλεμον τὰς ψυχὰς ὑμῶν[10]) πάντων ἐθεράπευσε ἤδη[11]) ἀδρανούντων[12]) πρὸς τὰ Δαρείου πλήθη. οὐκ ἐγὼ πρῶτος τῆς στρατείας ἐν τοῖς πολέμοις ὑπερήσπιζον, οὐκ ἐγὼ ἐμαυτοῦ ἄγγελος εἰσῆλθον πρὸς Δαρεῖον; οὐ παρεβουλευσάμην τοῖς κινδύνοις; εἶτα δὲ βουλεύσασθε καὶ πορεύεσθε εἰς Μακεδονίαν μόνοι καὶ διασώσατε ἑαυτοὺς καὶ μὴ ἀμφισβητήσητέ τι εἰς ἀλλήλους, ἵνα[13]) μάθητε ὡς οὐδὲν δύναται στρατεία δίχα φρονήσεως βασιλέως. καὶ οὕτως εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἱκέτευον αὐτὸν λῆξαι τῆς ὀργῆς, ἔχειν δὲ αὐτοὺς ἕως τέλους μεθ᾽ ἑαυτοῦ.

Cap. 2.

Καὶ παραγενομένου (αὐτοῦ) σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ εἰς τοὺς ὅρους τῆς Ἰνδικῆς χώρας ὑπήντησαν αὐτῷ γραμματηφόροι[1])

III. **1.** 1) πολὴν 2) κάμνωμεν 3) πολεμηστὴς 4) τυγχάνει· 5) θέλει 6) διαχωρήσας 7) διετάξετέ 8) ὡς ὅτι 9) περσῶν 10) ἡμῶν 11) ἤδε 12) ἀδρανοῦντας 13) ἵναι **2.** 1) γραμματιφόροι·

σταλέντες παρὰ Πώρου βασιλέως Ἰνδῶν καὶ ἐπέδωκαν αὐτῷ τὰ γράμματα Πώρου. καὶ λαβὼν Ἀλέξανδρος ἀνέγνω ἐπὶ τῶν στρατοπέδων αὐτοῦ περιέχοντα οὕτως· Βασιλεὺς Πῶρος Ἰνδῶν Ἀλεξάνδρῳ πόλεις λεηλατοῦντι. προστάσσω σοι ἀναχωρεῖν· ἄνθρωπος γὰρ ὢν τί δύνασαι πρὸς θεόν; τί δὲ τοῖς συνοῦσίν σοι χειμασίαν[2]) fol. 251ᵃ παρέχεις ἀσθενέστερος ὢν πρὸς μάχην, δοκῶν σθεναρώτερός μου εἶναι; ἐγὼ οὖν ἀήττητός εἰμι· οὐ μόνον ἀνθρώπων τυγχάνω βασιλεύς, ἀλλὰ καὶ † Διόνυσον ἔχων ἀπειλοῦντά σοι ἐνταῦθα ὃν λέγουσι θεόν· † ὥστε οὖν οὐ μόνον συμβουλεύω ἀλλὰ καὶ κελεύω σοι διὰ τάχους σε ἀπαίρειν εἰς τὴν Ἑλλάδα. οὐ γὰρ φοβήσει με ἡ πρὸς Δαρεῖόν σου μάχη οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ὅσα κατὰ τὴν ἐκείνων ἀδρανίαν ἐγένετο τυχηρά[3])· σὺ γὰρ δοκῶν σθεναρώτερος ὑπάρχει. ὥστε οὖν ἄπαραι[4]) εἰς τὴν Ἑλλάδα. εἰ γὰρ χρείαν εἴχομεν τῆς Ἑλλάδος, πάλαι (ἂν) πρὶν Ξέρξου κατεδουλωσάμεθα αὐτὴν Ἰνδοί, νῦν δὲ ὡς ἀχρεῖον[5]) ἔθνος τυγχάνον[6]) (καὶ) παρ᾽ αὐτοῖς μηδὲν ἄξιον βασιλικῆς θεωρίας ὑπάρχον οὐκ ἐπεστράφημεν· πᾶς γὰρ τὸ κρεῖττον ἐπιθυμεῖ (ἔχειν).

Οὕτως οὖν δημοσίᾳ ἀναγνοὺς Ἀλέξανδρος τῷ[7]) στρατοπέδῳ[8]) αὐτοῦ τὰ γράμματα Πώρου εἶπε πρὸς αὐτούς· ἄνδρες συστρατιῶται, μὴ πάλιν ὑμᾶς[9]) ταρασσέτω τὰ ἀναγνωσθέντα Πώρου γράμματα. μέμνησθε δὲ καὶ ὧν ἔγραψε Δαρεῖος· ἀληθῶς γὰρ μία φρόνησίς ἐστι τοῖς βαρβάροις ἡ ἀναισθησία. ὥσπερ γὰρ τὰ ὑπ᾽ αὐτοὺς fol. 251ᵇ ζῶα, τίγρεις, λέοντες, ἐλέφαντες, γαυρούμενοι τῇ περὶ ἑαυτοὺς γενναιότητι, ῥᾳδίως ὑπὸ ἀνθρωπίνης φύσεως κυνηγοῦνται, οὕτω καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν βαρβάρων γαυρούμενοι τῷ πλήθει τῆς στρατείας ῥᾳδίως ὑπὸ τῆς φρονήσεως τῶν Ἑλλήνων χειροῦνται. καὶ οὕτως ἀποφηνάμενος Ἀλέξανδρος πρὸς τὸ θαρσῦναι τὴν στρατείαν αὐτοῦ ἀντιγράφει Πώρῳ·

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος βασιλεῖ Πώρῳ χαίρειν. ἔτι μᾶλλον περισσοτέρως ἡμᾶς προθύμους ἐποίησας πρὸς μάχην σοι ὀτρυνθῆναι, λέγων τὴν Ἑλλάδα μηδὲν ἄξιον ἔχειν βασιλικῆς θεωρίας, ἀλλ᾽ ὑμᾶς τοὺς Ἰνδοὺς πάντα[10]) κεκτῆσθαι[11]) καὶ χώρας τε καὶ πόλεις· οἶδας[12]) δὲ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος τὸ κρεῖττον ἐπιθυμεῖ[13]) λαβεῖν καὶ οὐ τὸ ἔλαττον ἔχειν. ἐπεὶ οὖν οἱ Ἕλληνες ταῦτα οὐκ ἔχομεν, ὑμεῖς δὲ οἱ βάρβαροι κέκτησθε αὐτά, ἐπιθυμοῦμεν τῶν κρειττόνων καὶ θέλομεν αὐτὰ ἀφ᾽ ὑμῶν κεκτῆσθαι.[14]) γράφεις δέ μοι καὶ θεὸν ἑαυτὸν εἶναι καὶ ἁπάντων ἀνθρώπων βασιλέα, ὥστε καὶ τοῦ θεοῦ σε μείζονα δύνασθαι.[15]) ἐγὼ δὲ πρὸς ἄνθρωπον κομπηγόρον συνάπτω τὸν πόλεμον καὶ μάλιστα βάρβαρον καὶ οὐχὶ θεόν· θεοῦ γὰρ μίαν πανοπλίαν οὐ δύναται ὑπενεγκεῖν ἅπασα ἡ οἰκουμένη, fol. 252ᵃ βροντῆς ἠχισμὸν ἢ ἀστραπῆς φωτισμὸν ἢ κεραυνοῦ ὀργήν. ἐμὲ οὖν οὐ θαμβοῦσι τὰ ὑπ᾽ ἐμοῦ πολεμηθέντα ἔθνη, οὔτε δειλὸν ποιοῦσιν οἱ ὑπὸ σοῦ κομπώδεις λόγοι.

2) über χειμασίαν übergeschrieben συμαχίαν 3) στυγηρόν· 4) ἄπαρε 5) ἀρχεῖον 6) τυγχάνων· 7) τῶν 8) στρατοπέδων 9) ἡμᾶς 10) πάντας 11) κέκτησθε· 12) οἶδα 13) ἐπιθυμεῖν 14) κεκτεῖσθαι· 15) δύνασθι·

Cap. 3.

Πῶρος δεξάμενος τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναγνοὺς ὠτρύνθη[1]) σφόδρα καὶ εὐθέως συνήγαγε τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων καὶ ἐλέφαντας καὶ ἕτερα πολλὰ θηρία, ἅτινα συνεμάχοντο τοῖς Ἰνδοῖς. ὡς δὲ ἦλθον ἐγγὺς οἱ Μακεδόνες[2]) καὶ Πέρσαι, ἰδὼν ὁ Ἀλέξανδρος τὴν παράταξιν τοῦ Πώρου ἐφοβήθη, οὐ τοὺς ὄχλους, ἀλλὰ τὰς θῆρας· θεωρήσας γὰρ τὸ ξένον τῶν θηρίων ἐθαύμασεν· ἀνθρώποις γὰρ εἶχεν ἔθος μάχεσθαι καὶ οὐ θηρίοις.

Γίνεται οὖν πάλιν Ἀλέξανδρος ἑαυτοῦ ἄγγελος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἔνθα ἦν Πῶρος, στρατιωτικῷ σχήματι ὀψώνια ἀγοράζων. οἱ δὲ Ἰνδοὶ τοῦτον θεασάμενοι εὐθέως παρέστησαν αὐτὸν Πώρῳ τῷ βασιλεῖ. καὶ λέγει αὐτῷ Πῶρος· πῶς ὁ Ἀλέξανδρος; ὁ δὲ εἶπεν· Ζῇ καὶ ὑγιαίνει[3]) καὶ ἐπιθυμεῖ ἰδεῖν τὸν τοιοῦτον βασιλέα Πῶρον. καὶ ἐξελθὼν μετὰ Ἀλεξάνδρου ἔδειξεν αὐτῷ τῶν θηρίων τὸ πλῆθος καὶ εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· πορευθεὶς εἰπὲ τῷ Ἀλε- fol. 252ᵇ
ξάνδρῳ, ὅτι ἐγὼ τοὺς ὁμοίους σου θῆρας ἐξάγω σοι πολεμεῖν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπεκρίθη· Πῶρε βασιλεῦ, πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν πρὸς Ἀλέξανδρον αὐτὸς ἀκήκοεν τὰ παρὰ[4]) σοῦ ῥηθέντα. ὁ δὲ Πῶρος· παρὰ τίνος; ὁ δέ· παρὰ Πώρου· θεοῦ γὰρ υἱὸς ὢν οὐκ ἀγνοεῖ τὰ λεγόμενα. φιλοτιμήσας οὖν αὐτὸν Πῶρος ἐξαπέστειλεν.

Ἐξελθὼν δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ τοῦ Πώρου θεασάμενος τὴν παράταξιν τῶν θηρίων καὶ ἐξετάσας τὸν ἴδιον λογισμόν, πολλὴν σκέψιν[5]) ποιησάμενος, τί λοιπὸν ποιεῖ ὁ φρενήρης; ὅσους ἂν εἶχεν[6]) ἀνδριάντας χαλκοῦς καὶ τῶν στρατιωτῶν τὰ καταφράγματα στήσας τρόπαια, τούτους ἐκέλευσεν πυρωθῆναι ἐπιμελῶς ὡς εἶναι μόνον πῦρ τὸ χάλκωμα, καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι ὡσεὶ τεῖχος τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου. καὶ ἐσάλπισαν τὸ πολεμικὸν μέλος. ὁ δὲ Πῶρος ἐκέλευσεν εὐθέως λυθῆναι τὰς θῆρας. τὰ οὖν θηρία τῇ ὁρμῇ ἐχόμενα ἐπεπήδων[7]) καὶ ἐδράσσοντο[8]) τῶν ἀνδριάντων, καὶ εὐθέως τὰ στόματα αὐτῶν ἀνήπτοντο καὶ οὐκέτι οὐδενὸς ἥπτοντο. οὕτως οὖν τὴν ὁρμὴν τῶν θηρίων κατέπαυσεν ὁ νουνεχὴς Ἀλέξανδρος. οἱ δὲ Πέρσαι κατεδυνάστευον τοὺς fol. 253ᵃ
Ἰνδοὺς καὶ τούτους ἐπεδίωκον τοξοβολίαις[9]) καὶ ἱππομαχίαις. πολλὴ[10]) δὲ ἦν ἡ μάχη ἀναιρούντων καὶ ἀναιρουμένων. πίπτει δὲ ὁ Ἀλεξάνδρου ἵππος ὁ Βουκέφαλος ἐξασθενήσας τῇ γνώμῃ· καὶ τούτου γενομένου ἀμελήσας τοῦ πολέμου ὁ Ἀλέξανδρος, εἴκοσι ἡμέρας ἔμειναν πολεμοῦντες μετ' ἀλλήλων. οἱ δὲ Ἀλεξάνδρου φοβηθέντες ἑαυτοὺς προεδίδοσαν.[11])

Cap. 4.

Νοήσας οὖν ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτι μέλλει[1]) προδίδοσθαι, σιγὴν κελεύσας γενέσθαι τοῦ πολέμου ἀπεφήνατο πρὸς Πῶρον βασιλέα λέγων· τοῦτο[2]) οὐκ ἔστι βασιλέως δύναμις, (ἐὰν) ἵνα ὁπότερος

3. 1) ὀτρύνθη 2) μακέδοναι 3) ὑγειαίνει· 4) περὶ 5) σκέψην 6) ἧχεν 7) ἐπεπήδουν 8) ἐδράσοντο 9) τοξοβελίαις 10) πολὴ 11) προεδίδωσαν· **4.** 1) μέλλη 2) τούτω

ἡμῶν νικήσῃ[3]) μεταξὺ ἡμῶν τὰ στρατόπεδα[4]) ἀπολοῦνται[5]), ἀλλὰ τοῦτο γενναιότης ἐστὶ τοῦ ἰδίου σώματος, ἐὰν ἑκάτερος[6]) ἡμῶν ἀναπαυσάμενος τῆς στρατείας ἔλθωμεν εἰς μονομαχίαν περὶ τῆς βασιλείας. ἐχάρη δὲ Πῶρος καὶ ὑπέσχετο Ἀλεξάνδρῳ μονομαχῆσαι πρὸς αὐτόν, ὁρῶν τὸ σῶμα Ἀλεξάνδρου μὴ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ ἑαυτοῦ σῶμα. ἦν γὰρ Πῶρος πηχέων ε΄, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος οὐδὲ τριῶν. ἔστησαν οὖν ἑκάτερα μέρη ἐπὶ θεωρίᾳ Πώρου καὶ Ἀλεξάν-
fol. 253b δρου. θόρυβος οὖν γίνεται ἄφνω εἰς τὸ τοῦ βασιλέως Πώρου στρατόπεδον. ὁ οὖν Πῶρος θροηθεὶς ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω ἰδεῖν τί ὁ θόρυβος. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κοιλάνας τοὺς πόδας Πώρου ἐμπηδᾷ εἰς αὐτὸν καὶ ἐντίθησι τὸ ξίφος αὐτοῦ διὰ τῆς λαγόνος[7]) αὐτοῦ καὶ παραυτὰ[8]) ἀναιρεῖ Πῶρον τὸν βασιλέα Ἰνδῶν. ἤρξαντο οὖν τὰ στρατεύματα ἀμφότερα εἰς ἀλλήλους πολεμεῖν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λέγει πρὸς τοὺς Ἰνδούς· τάλανες Ἰνδοί, τί[9]) πολεμεῖτε τοῦ βασιλέως ὑμῶν[10]) ἀναιρεθέντος; (οἱ δὲ εἶπον·) ἵνα μὴ αἰχμαλωτισθῶμεν, πολεμοῦμεν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λέγει αὐτοῖς· παύσασθε πολεμοῦντες καὶ ἀναστρέψαντες εἰσέλθετε[11]) εἰς τὴν πόλιν ὑμῶν ἐλεύθεροι ὄντες· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐτολμήσατε εἰς τὸ στρατόπεδόν μου ἐπιβῆναι ἀλλὰ Πῶρος. ταῦτα δὲ εἶπεν εἰδὼς ὅτι οὐκ ἀναλογεῖ τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ πρὸς τὸ τῶν Ἰνδῶν μάχεσθαι.

Εὐθέως οὖν ἐκέλευσε τὸν βασιλέα Πῶρον θάπτεσθαι βασιλικῶς. τὰ δὲ τίμια[12]) πάντα τοῦ παλατίου αὐτοῦ λαβὼν τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο πρὸς τοὺς Βραχμᾶνας ἤτοι τοὺς Ὀξυδόρκας, οὐχ ὡς ὄντας πολεμιστὰς τῷ πλήθει, ἀλλὰ γυμνοσοφιστὰς ὑπὸ καλύβας καὶ σπήλαια οἰκοῦντας.

Cap. 5.

fol. 254a Οἱ δὲ Βραχμᾶνες[1]) μαθόντες[2]) πρὸς αὐτοὺς παραγίνεσθαι τὸν βασιλέα Ἀλέξανδρον τοὺς[3]) ἀρίστους αὐτῶν φιλοσόφους ἔπεμψαν πρὸς αὐτὸν μετὰ γραμμάτων. καὶ δεξάμενος καὶ ἀναγνοὺς Ἀλέξανδρος εὗρεν οὕτως περιέχοντα τὰ γράμματα αὐτῶν·

Γυμνοσοφισταὶ Ἀλεξάνδρῳ ἀνθρώπῳ ἐγράψαμεν· εἰ μὲν γὰρ παραγίνει[4]) πρὸς ἡμᾶς πολεμῆσαι, οὐδὲν ὀνήσει[5])· οὐ γὰρ ἔχεις παρ' ἡμῶν τι βαστάσαι· (εἰ δὲ θέλεις ἃ ἔχομεν βαστάσαι,) οὐ δέεται ταῦτα πολέμου ἀλλὰ δεήσεως οὐ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἄνω πρόνοιαν· ἐὰν δὲ βούλῃ[6]) μαθεῖν τίνες ἐσμὲν ἄνθρωποι, γυμνοὶ φιλοσοφεῖν εἰωθότες οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν ἀλλ' ἐκ τῆς ἄνω προνοίας δημιουργηθέντες· σοὶ[7]) γὰρ ἕπεται πολεμεῖν, ἡμῖν φιλοσοφεῖν.

Ταῦτα ἀναγνοὺς Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς εἰρηνικῶς πρὸς αὐτοὺς ἐπορεύετο, καὶ ἐθεώρησεν ὕλας πολλὰς καὶ δένδρα πολλὰ

---

3) νικήσας· 4) στρατόπαιδα 5) ἀπωλοῦνται· 6) ὁ πότερος 7) λαγῶνος 8) παρ' αὐτῶ 9) τίνα (ἵνα τί?) 10) ἡμῶν 11) εἰσέλθατε 12) ταμυῖα (ταμιεῖα) **5.** 1) βραχμᾶνε 2) μασθόντες 3) τὰς 4) παραγένει (παραγένῃ?) 5) ὠνήσει· 6) βούλει 7) σὺ (von jüngerer hand corrigiert σέ)

καὶ ὑπέρκαλα μετὰ καρπῶν παντοδαπῶν, ποταμὸν δὲ περικυκλοῦντα ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην, οὗ ἦν τὸ ὕδωρ διαφανές, λευκὸν ὡcεὶ γάλα, (καὶ) φοίνικας πολυπληθεῖc[8]) καρπῶν[9]) γέμοντας, τὸ δὲ τῆc ἀμπέλου κλῆμα ἔχον βότρυας χιλίους[10]) καλοὺc λίαν εἰc ἐπιθυμίαν· καὶ εἶδεν αὐτοὺc Ἀλέξανδρος γυμνοπεριβόλους ὑπὸ καλύβας καὶ cπήλαια κατοικοῦντας. ἔξω δὲ μακρὰν ἀπὸ διαcτήματος [αὐτῶν] πολλοῦ εἶδε[11]) τὰc γυναῖκας καὶ τὰ παιδία αὐτῶν ὡc fol. 254 b ποίμνια νεμόμενα.[12])

Cap. 6.

Ἐζήτηcε δὲ ἀπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος λέγων· τάφους οὐκ ἔχετε; οἱ δὲ εἶπον· τοῦτο τὸ χώρημα (ἔνθα) μένομεν, ἐcτὶν ἡμῶν καὶ τάφος· ὧδε γὰρ ἀναπαυόμεθα ἐπὶ τὴν γῆν ταφίζοντες ἑαυτοὺc εἰc ὕπνον· γῆ γὰρ ἡμᾶc γεννᾷ, γῆ τρέφει, ὑπὸ γῆν δὲ τελευτήcαντες κείμεθα (κοιμώμεθα?) τὸν αἰώνιον ὕπνον. ἕτερον δὲ ἐπηρώτηcεν·[1]) τίνες ἄρα πλείονές εἰcιν, οἱ ζῶντες ἢ οἱ νεκροί; οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν τετελευτηκότες πλείονες, ἀλλὰ μηκέτι ὄντες ἀμέτρητοι[2])· οἱ γὰρ ὁρώμενοι πλείονές εἰcι τῶν μὴ φαινομένων. ἕτερον δὲ ἐρωτᾷ ἐρώτημα· τί ἄρα ἰcχυρότερον, θάνατος ἢ ζωή; οἱ δὲ εἶπον· ἡ ζωή, ὅτι ὁ ἥλιος ἀνατέλλων τὰc ἀκτῖνας ἔχει λαμπράς, δύνων δὲ ἀcθενέcτερος ὁρᾶται. ἔτι ἠρώτηcεν· τί πλεῖον, ἡ γῆ ἢ ἡ θάλαccα; οἱ δὲ εἶπον· ἡ γῆ. καὶ γὰρ αὐτὴ ἡ θάλαccα ὑπὸ τῆc γῆc κατέχεται. ἕτερον δὲ ἠρώτηcε[3])· τί ἄρα πάντων τῶν ζώων ἐcτὶ πανουργότερον; οἱ δὲ εἶπον· ὁ ἄνθρωπος. ὁ δέ φηcιν· πῶc; οἱ δὲ εἶπον· τοῦτο ἀπὸ cεαυτοῦ πείθου· cὺ γὰρ θὴρ ὑπάρχων ἰδὲ πόcα θηρία μετὰ cοῦ ἔχειc, ἵνα τὴν τῶν ἑτέρων θηρίων ζωὴν μόνος ὑφαρπάcῃc. ὁ δὲ οὐκ ὠργίcθη[4]), ἀλλ' ἐμειδίαcεν. ἄλλο δὲ εἶπεν· τί ἐcτι fol. 255 a βαcιλεία; οἱ δὲ εἶπον· πλεονεξίας δύναμιc ἄδικος, τόλμη καιροῦ cυνίcχοντος, χρυcοῦν φορτίον. ἕτερον δὲ εἶπεν· τί πρῶτον ἐγένετο, νὺξ ἢ ἡμέρα; οἱ δὲ εἶπον· ἡ νύξ· καὶ γὰρ τὰ γενόμενα ἐν τῷ cκότει τῆc γαcτρὸc αὐξάνονται, εἶτα εἰc τὴν αὐγὴν ἀποκύει λαβεῖν τὸ φῶc. ἕτερον δὲ εἶπεν· ποῖα κρείττονά ἐcτι μέρη, τὰ δεξιὰ ἢ τὰ εὐώνυμα; οἱ δὲ εἶπον· τὰ δεξιά· καὶ γὰρ αὐτὸc ὁ ἥλιος τοῖc δεξιοῖc ἀνατέλλει καὶ τοῖc εὐωνύμοιc μέρεcι τοῦ[5]) οὐρανοῦ[6]) περιπολεύει· θηλάζει (δὲ) πρῶτον ἡ γυνὴ τῷ δεξιῷ μαζῷ. ἔπειτα δὲ αὐτοὺc ἐπηρώτηcεν[1]) Ἀλέξανδρος· ἔχετε ἀνάκτορα[7]); οἱ δὲ εἶπον· ναὶ ἔχομεν ἡγούμενον. ὁ δὲ εἶπεν· ἤθελον αὐτὸν ἀcπάcαcθαι. οἱ δὲ ὑπέδειξαν αὐτῷ τὸν Δανδάμην[8]) εἰc τὴν γῆν ἀνακείμενον. (ἦcαν δὲ) ἐcτρωμένα αὐτῷ φύλλα δένδρων πολλὰ καὶ παρατεθειμένα[9]) ἔμπροcθεν αὐτοῦ ἐκ cικύων πέπονες[10]) καὶ λοιπὴ ὀπώρα. ἰδὼν δὲ τοῦτον Ἀλέξανδρος ἠcπάcατο αὐτόν. κἀκεῖνος δὲ εἶπεν τῷ Ἀλεξάνδρῳ· χαίροιc, οὐκ ἀνέcτη δέ, οὐκ ἐτίμηcεν αὐτὸν ὡc βαcιλέα. ἐπηρώτηcεν[1]) δὲ αὐτὸν Ἀλέξανδρος, εἰ ἔcτιν

---

8) πολυπαθεῖc 9) καρπὸν 10) χιλίας 11) ἴδε 12) νεμώμενα·
6. 1) ἐπερώτηcεν· 2) μετρητοί· 3) ἐρώτηcε· 4) ὀργίcθη· 5) τοῦτο 6) οὖν 7) ἀνάκτωρα; 8) δαδάμην· 9) παραθέμενα 10) πέπονας

αὐτοῖc κτῆμα. ὁ δὲ εἶπεν· κτήματα ἡμῖν γῆ, δένδρα καρποφόρα,
fol. 255ᵇ φῶc, ἥλιοc, cελήνη, ἀcτέρων χορόc, ὕδωρ· ὅταν[11]) οὖν πεινάcωμεν, πορευόμεθα εἰc τὰ κατάκομα δένδρα καὶ ἐcθίομεν[12]) καρποὺc αὐτομάτουc· κατὰ γὰρ γένναν cελήνηc ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν[13]) δένδρα κυΐcκει[14]) καρπούc. ἔχομεν δὲ καὶ τὸν μέγαν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην, καὶ ὁπόταν διψῶμεν, ἀπερχόμεθα πρὸc αὐτὸν καὶ πίνομεν[15]) ὕδωρ καὶ εὐφραινόμεθα. ἔχομεν δὲ ἕκαcτοc τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γυναῖκα καὶ κατὰ cεληνιακὴν[16]) γένναν πορεύεται ἕκαcτοc καὶ πληcιάζει τῇ ἰδίᾳ cυνεύνῳ, ἕωc ἂν τέκῃ[17]) δύο παῖδαc· καὶ λογιζόμεθα τὸν[18]) μὲν ἕνα ἀντὶ τοῦ πατρόc, τὸν[18]) δὲ ἄλλον ἀντὶ τῆc μητρόc. ταῦτα ἀκούcαc Ἀλέξανδροc εἶπε πᾶcιν· αἰτήcατέ με τί θέλετε καὶ δώcω[19]) ὑμῖν. ἐξεβόηcαν δὲ πάντεc λέγοντεc· δὸc ἡμῖν ἀθαναcίαν. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc εἶπεν· τούτου ἐγὼ ἐξουcίαν οὐκ ἔχω, κἀγὼ (γὰρ) θνητὸc ὑπάρχω. οἱ δὲ εἶπον· τί τοίνυν θνητὸc ὑπάρχων τοcαῦτα πολεμεῖc, ἵνα πάντα ἄρῃc καί που ἀπενέγκῃc; οὐ πάλιν καὶ cὺ ἑτέροιc αὐτὰ καταλιμπάνειc; Ἀλέξανδροc εἶπεν· ταῦτα ἐκ τῆc ἄνω προνοίαc διοικεῖται, ἵνα ἡμεῖc δοῦλοι καὶ διά-
fol. 256ᵃ κονοι γενώμεθα τῆc ἐκείνων ἐπιταγῆc. οὐ γὰρ κινεῖται θάλαccα, εἰ μὴ ἄνεμοc πνεύcῃ, οὐδὲ cαλεύεται δένδρα, εἰ μὴ ῥιπίcῃ πνεῦμα· οὐ γὰρ ἐνεργεῖται ἄνθρωποc, εἰ μὴ ἐκ τῆc ἄνω προνοίαc. κἀγὼ δὲ παύcαcθαι θέλω τοῦ πολεμεῖν, ἀλλ' οὐκ ἐᾷ με[20]) ὁ τῆc γνώμηc μου δεcπότηc. εἰ[21]) γὰρ πάντεc ὁμόγνωμοι ἦμεν[22]), ἀργὸc ἐτύγχανεν (ἂν) ὁ κόcμοc· θάλαccα οὐκ ἐπλέετο, γῆ οὐκ ἐγεωργεῖτο, γάμοι οὐκ ἐπετελοῦντο, παιδοποιία οὐκ ἦν· πόcοι γὰρ ἐν τοῖc γενομένοιc[23]) ὑπ' ἐμοῦ πολέμοιc ἐδυcτύχηcαν[24]) ἀπολέcαντεc[25]) ἄνδραc καὶ παιδία; ἄλλοι δὲ εὐτύχηcαν ἐκ τῶν ἀλλοτρίων· πάντεc γὰρ τὰ πάντα λαμβάνοντεc ἑτέροιc παραχωροῦcιν, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν ὑπάρχει.

Ταῦτα εἰπὼν Ἀλέξανδροc προcήνεγκε τῷ Δανδάμῃ χρυcίον καὶ ἄρτουc καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον· λάβε ταῦτα, πρεcβῦτα, εἰc μνήμην ἡμῶν. ὁ δὲ Δανδάμηc γελάcαc εἶπε· ταῦτα ἡμῖν ἄχρηcτά ἐcτιν, ἀλλ' ἵνα οὖν μὴ δόξωμεν[26]) ὑπερηφανεύεcθαι, ληψόμεθα ἀπὸ cοῦ τὸ ἔλαιον. καὶ ποιήcαc cωρὸν ξύλων ἐξῆψεν εἰc αὐτὸν[27]) πῦρ καὶ κατέχεεν ἔμπροcθεν Ἀλεξάνδρου τὸ ἔλαιον εἰc τὸ πῦρ.

Cap. 17.

Καὶ τούτου γενομένου ὑπεχώρηcεν ἀπ' αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδροc.
fol. 256ᵇ ὑποcτρέψαc οὖν τὴν κατὰ φύcιν ὁδὸν τὴν φέρουcαν εἰc τὴν Πραcιακήν, ἥτιc δοκεῖ μητρόπολιc εἶναι τῆc Ἰνδικῆc χώραc, ἔνθα ἦν Πῶροc βαcιλεύων, καὶ πάντεc οἱ τοῦ Πώρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον. (Müller p. 123ᵃ) καὶ πάντα κατὰ φύcιν διοικονομήcαντοc καὶ τῶν Ἰνδῶν προθύμωc cυνελθόντων, ἔλεγόν τινεc τῷ Ἀλεξάν-

11) ὅ τ' ἂν 12) ἐcθίωμεν 13) ἡμῶν 14) κυείcκει 15) πίνωμεν 16) καταcεληνακὴν 17) τέκει 18) τὸ 19) δόcω 20) ἐᾶμαι 21) οἵ 22) ὦμεν 23) γεναμένοιc 24) ἐδυcτήχηcαν 25) ἀπωλέcαντεc 26) δόξομεν 27) αὐτῶν

δρῳ· μέγιστε βασιλεῦ, λήψει πόλεις θαυμαστὰς καὶ βασιλείας καὶ
ὄρη εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν ζώντων ἐπέβη ποτὲ βασιλεύς. τινὲς δὲ ἐκ
τῶν πολυϊδρίων[1]) ἐλθόντες ἔλεγον Ἀλεξάνδρῳ· βασιλεῦ, ἔχομέν
σοί τι δεῖξαι παράδοξον ἄξιόν σου· δείξομέν σοι γὰρ φυτὰ ἀνθρω-
πίνῳ στόματι λαλοῦντα. εἰσήνεγκαν οὖν Ἀλέξανδρον, ἔνθα ἦν
ἱερὸν τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης· κατὰ δὲ αὐτοὺς ἦν φρουρὰ καὶ δύο
δένδρα παραπλήσια κυπαρίσσοις.[2]) κύκλῳ δὲ ἦν αὐτοῖς δένδρα
παρόμοια τῇ ἐν Αἰγύπτῳ καλουμένῃ μυροβαλάνῳ[3])· ὁ καρπὸς
αὐτῶν (ὁμοίως). προσηγόρευον οὖν τὰ δύο δένδρα τὰ ἐν μέσῳ
τοῦ παραδείσου τὸ μὲν ἀρρενικὸν ἀρρενικῷ λογισμῷ, τὸ δὲ θηλυ-
κὸν θηλυκῷ. ὄνομα δὲ ἦν τοῦ ἀρρενικοῦ ἥλιος, τοῦ δὲ θήλεος[4])
σελήνη· ἃ ἔλεγον τῇ ἰδίᾳ φωνῇ μου θεαματου. τούτοις δὲ τοῖς fol. 257a
δυσὶ δένδροις περιεβέβλητο δορὰ παντοίων θηρίων, τῷ[5]) μὲν
ἄρρενι ἀρρένων, τῷ δὲ θήλει θηλυκῶν· παρ' αὐτοῖς δὲ σίδηρος
οὐχ ὑπῆρχεν οὔτε χαλκὸς οὔτε κασσίτερος[6]), ἀλλ' οὐδὲ[7]) πηλὸς εἰς
πλάσιν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἐρωτῶντος[8]), τίνος αἱ δοραί εἰσιν αἱ
σκέπουσαι αὐτά, ἔφησαν λέγοντες, λεόντων[9]) εἶναι καὶ παρδάλεων.
περὶ δὲ τῶν δένδρων[10]) ἔτι ἀνεζήτει μαθεῖν Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ
ἔφησαν· πρωίας γενομένης ὅταν ὁ ἥλιος ἀνατέλλῃ[11]), φωνὴ ἐκ
τοῦ δένδρου γίνεται, καὶ ὅταν[12]) κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ γίνεται
(γίνηται?) καὶ ὅταν[12]) μέλλῃ δῦναι, τοῦτο τρίτον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ
ἐπὶ τῆς σελήνης γίνεται. καὶ οἱ δοκοῦντες ἱερεῖς εἶναι προσῆλθον
λέγοντες τῷ Ἀλεξάνδρῳ· εἴσελθε καθαρῶς καὶ προσκύνησον καὶ
λήψει χρησμόν... οἱ δὲ ἱερεῖς ἔλεγον· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, σίδηρον
οὐ καθήκει[13]) εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν. προστάσσει οὖν τὰ ξίφη ἔξω
ἀποθέσθαι τοῦ περιβόλου. συνεισῆλθον δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἄνδρες
ἱκανοί. καὶ κελεύει κατοπτεῦσαι[14]) τὸν τόπον κύκλῳ. προσκαλεῖ-
ται οὖν ἐκ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ Ἰνδῶν, ἵνα ἑρμηνείας
τύχῃ[15]) παρ' αὐτῶν. ὀμνύει δὲ αὐτοῖς, ὅτι ἐὰν δύνῃ[16]) ὁ ἥλιος καὶ fol. 257b
φωνή μοι χρησμοῦ μὴ ἀκουσθῇ, ζῶντας ὑμᾶς ἐμπρήσω. ἐγένετο
δὲ ἅμα τῷ[17]) δῦναι τὸν ἥλιον, φωνὴ ἠνέχθη Ἰνδικὴ ἀπὸ τοῦ δέν-
δρου. οἱ δὲ συνόντες αὐτῷ Ἰνδοὶ φοβούμενοι οὐκ ἠθέλησαν με-
θερμηνεῦσαι. σύννους[18]) δὲ γενόμενος ὁ Ἀλέξανδρος εἵλκυσεν
αὐτοὺς κατὰ μόνας. καὶ πρὸς τὸ οὖς . . . . . εἶπον αὐτῷ· Ἀλέ-
ξανδρε βασιλεῦ, ἐν τάχει ἀπολέσθαι[19]) ἔχεις ἀπὸ τῶν ἰδίων.[20])
πάντων δὲ τῶν ἑστώτων ἀποτερατωθέντων[21]) ἐβουλήθη Ἀλέξαν-
δρος πάλιν χρησμοδοτισθῆναι. ἀκούσας δὲ τὸ μέλλον εἰσῆλθεν
καὶ ἠξίωσεν ἵνα ἀσπάσηται τὴν ἑαυτοῦ μητέρα Ὀλυμπιάδα. καὶ
τῆς σελήνης ἀνατελλούσης φωνεῖ τὸ δένδρον Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ·
Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, ἐν Βαβυλῶνι δεῖ σε ἀποθανεῖν καὶ ὑπὸ τῶν
ἰδίων ἀναιρεθήσῃ καὶ οὐ δυνήσῃ[22]) ἀνακομισθῆναι πρὸς Ὀλυμπιάδα

17. 1) Πολιδρύων 2) κηπαρίσσοις· 3) ἐναργύπτω καλουμένη· μυροβαλάνω. vielleicht μυροβάλανος ausgefallen. 4) θήλεως· 5) τὸ 6) κασσίτηρος· 7) οὔτε 8) ἐρωτόντος, 9) λεώντων 10) θηρίων 11) ἀνατέλη· 12) ὅτ' ἂν 13) καθείκει 14) καθοπτεῦσαι 15) τύχει 16) δύνει 17) τὸ 18) σύνους 19) ἀπωλέσθαι 20) ἰνδῶν· 21) ἀποτεραθέντων, 22) δυνῆσοι

τὴν μητέρα cου. τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ θαυμάcαντος ἐβουλήθη cτεφάνους καλλίcτους παραθεῖναι[23]) τοῖς δένδροις. τῶν δὲ ἱερέων λεγόντων· οὐκ ἔξεcτι τοῦτο γενέcθαι· εἰ δὲ βιάζεις, πρᾶξον ὃ βούλει· βαcιλεῖ γὰρ πᾶς νόμος ἄγραφος, περίλυπος δὲ γενόμενος fol. 258ᵃ Ἀλέξανδρος ἀναcτὰς ὄρθρου cὺν τοῖς ἱερεῦcι καὶ φίλοις αὐτοῦ καὶ τοῖς Ἰνδοῖς πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν εἰcῆλθε, καὶ προcευξάμενος προcῆλθε cὺν τῷ ἱερεῖ. καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τῷ δένδρῳ ἐπηρώτηcεν, εἰ ἄρα πεπλήρωται αὐτοῦ τὰ τῆς ζωῆς ἔτη, τοῦτο βουλόμενος μαθεῖν. ἅμα δὲ τῷ[24]) γενέcθαι τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ βάλλειν τὴν αὐγὴν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ δένδρου, φωνή τις (ἐξῆλθεν) ὀξεῖα διαρρήδην λέγουcα· πεπλήρωταί cου τὰ ἔτη τῆς ζωῆς, καὶ ἀνακομιcθῆναι οὐκ ἔχεις πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα cου, ἀλλ᾽ ἐν Βαβυλῶνι ἔχεις ἀπολέcθαι.[19]) μετὰ δὲ ὀλίγον χρόνον καὶ ἡ μήτηρ cου καὶ ἡ γυνή cου κάκην κακῶν (sic) ἀπολοῦνται[25]) ἀπὸ τῶν ἰδίων.[20]) καὶ περὶ τούτων μηκέτι ἀξίου, οὐ γὰρ ἀκούcεις[26]) ἔτι τί ποτε.

Ταῦτα ἀκούcας περίλυπος ἐγένετο καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ἐκίνηcεν ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς. καὶ παραγίνεται ἐν Περcίδι.

Cap. 18.

Καὶ ἐπείγετο[1]) ἐπὶ τὰ Cεμιράμεως[2]) βαcίλεια θεάcαcθαι· ἦcαν γὰρ περίφημα. ἐβαcίλευcε δὲ ὅλης τῆς χώρας ἐκείνης γυνὴ ἔχουcα κάλλος ὑπερήφανον, μέcης ἡλικίας τυγχάνουcα. πέμπει οὖν πρὸς αὐτὴν γράμματα Ἀλέξανδρος περιέχοντα οὕτως· Βαcιλεὺς Ἀλέfol. 258ᵇ ξανδρος βαcιλίccῃ Κανδάκῃ τῇ ἐν Μερόῃ[3]) καὶ τοῖς ὑπ᾽ αὐτὴν τυράννοις χαίρειν. πορευόμενος εἰς Αἴγυπτον ἤκουcα παρὰ τῶν[4]) ἐκεῖ ἱερέων[5]) περὶ τῶν οἰκητηρίων ὑμῶν καὶ τῶν τάφων καὶ ὅτι χρόνον τινὰ ἐκυριεύcατε[6]) Αἰγύπτου· διὸ ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς. βουλευcάμενοι οὖν πέμψατε ἡμῖν ὃ ἂν φαίνηται[7]) ὑμῖν. ἔρρωcθε.

Ἀντιγράφει[8]) δὲ ἡ Κανδάκη οὕτως· Βαcίλιccα Μερόης[9]) Κανδάκη καὶ πάντες οἱ τύραννοι βαcιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ χαίρειν. μὴ καταγνῷς τοῦ χρωτὸς ἡμῶν· ἐcμὲν γὰρ ταῖς ψυχαῖς λαμπρότεροι τῶν παρὰ coὶ λευκοτάτων. ὑπάρχομεν δὲ εἰς πλῆθος cκυταλοὶ π´ ἐν ἑτοίμῳ πρὸς τοὺς[10]) ἐπιόντας κακοποιεῖν. κομίζουcι δέ coι οἱ παρ᾽ ἡμῶν cταλέντες πρέcβεις χρυcοῦ πλίνθους[11]) ὁλοcφυρήτους[12]) ρ´, Αἰθίοπας ἀνήβους[13]) φ´, cφίγγας c´ καὶ cτέφανον διὰ cμαράγδων λιτρῶν[14]) χιλίων χρυcίου, μαργαριτῶν ἀμετρήτων ὁρμαθοὺς δέκα ἐcφραγιcμένους, cτατῆρας δέκα, γλωccόκομα ἐλεφάντινα·π´, καὶ θηρίων γένη διάφορα τῶν παρ᾽ ἡμῖν· ἐλέφαντας ε´, παρδάλεις ἡμέρους ι´, καὶ ἐν ταῖς γαλεάγραις κύνας ἀνθρωποφάγους λ´, ταύρους μαχίμους[15]) λ´, ὀδόντας ἐλεφάντων τ´, δορὰς παρδάλεων τ´,

---

23) παραθῆναι 24) τοῦ 25) ἀπωλοῦνται 26) ἀκούcης **18.** 1) ἐπήγετο 2) cεμηράμεως 3) βερόη 4) ἀρετῶν 5) ἱερῶν, 6) ἐκηριεύcατε 7) φαίνητε 8) ἀντιγράφη 9) βερόης 10) τοῦ 11) πλήνθους 12) ὁλοφυρίτας· 13) ἀμίβους 14) λυτρῶν 15) μαχήμους

ῥάβδους ἐβενίνους [16]) γ΄. πέμψον οὖν οὓς βούλει τοὺς παραληψομένους αὐτὰ εὐθέως, καὶ γράψον ἡμῖν τὰ περὶ σοῦ, ὅτι πάσης τῆς οἰκουμένης ἐβασίλευσας. ἔρρωσο. [17]) fol. 259ª

Cap. 19.

Δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος τὰ γράμματα Κανδάκης τῆς βασιλίσσης καὶ ἀναγνοὺς ἔπεμψε Κλεομένην Αἰγύπτιον ταῦτα παραλαβεῖν. ἡ δὲ Κανδάκη [1]) ταῦτα ἀκούσασα περὶ Ἀλεξάνδρου τὸ πῶς χειροῦται τοὺς τηλικούτους βασιλεῖς, ἕνα τῶν [2]) ἑαυτῆς φωνήσασα Ἕλληνα ζωγράφον ὄντα ἐκέλευσεν πορευθῆναι εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἀγνωστὶ ζωγραφῆσαι τὸ Ἀλεξάνδρου ὁμοίωμα. καὶ ἐποίησεν οὕτως. ἡ δὲ Κανδάκη λαβοῦσα τὸ αὐτοῦ ὁμοίωμα ἔθετο ἐν ἀποκρύφῳ τόπῳ.

Ἐγένετο δὲ μεθ᾿ ἡμέρας (τινὰς) τὸν υἱὸν τῆς Κανδάκης ὀνόματι Κανδαύλην [3]) μετ᾿ ὀλίγων ἱπποτῶν [4]) βίαν ὑπομεῖναι ὑπὸ τοῦ τυράννου Βεβρύκων. καὶ κατατρέχει εἰς τὰς σκηνὰς Ἀλεξάνδρου φεύγων ὁ Κανδαύλης ὁ υἱὸς τῆς Κανδάκης. οἱ δὲ φύλακες συλλαβόντες αὐτὸν παριστῶσι Πτολεμαίῳ τῷ καλουμένῳ Σωτῆρι ἔχοντι τὰ δεύτερα τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου· ἐκοιμᾶτο δὲ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς. καὶ ἐξήτασεν [5]) αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος· τίς τυγχάνεις καὶ οἱ σὺν σοὶ ὄντες; ὁ δὲ εἶπεν· υἱός εἰμι Κανδάκης τῆς βασιλίσσης. καὶ λέγει fol. 259ᵇ αὐτῷ [6]) ὁ Πτολεμαῖος· τί οὖν ὧδε ἐλήλυθας; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· μετὰ τῆς γυναικός μου καὶ ὀλίγης στρατείας ἠρχόμην ἐνιαύσιον τελέσαι μυστήριον παρὰ τὰς [7]) Ἀμαζόνας. [8]) ὁ δὲ τύραννος τῶν Βεβρύκων ἰδών μου τὴν γυναῖκα καὶ ἐξελθὼν μετὰ πλείστης δυνάμεως ἥρπασεν αὐτὴν καὶ τοὺς πλείονάς μου στρατιώτας ἀνεῖλεν. ὑποστρέφω οὖν ὅπως πλείονα δύναμιν παραλαβὼν κατακαύσω τὴν τῶν Βεβρύκων [9]) χώραν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Πτολεμαῖος εἰσῆλθε πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ διύπνισεν [10]) αὐτὸν καὶ διηγήσατο αὐτῷ ἅπερ ἤκουσε παρὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Κανδάκης. ἀκούσας δὲ Ἀλέξανδρος εὐθέως ἐγείρετο καὶ ἄρας τὸ ἑαυτοῦ διάδημα ἔστεψε τὸν Πτολεμαῖον καὶ τὴν χλαμύδα αὐτοῦ περιέβαλεν [11]) αὐτῷ καὶ λέγει αὐτῷ· καθέζου ὡς τυγχάνων Ἀλέξανδρος καὶ εἰπὲ τῷ ῥεφερενδαρίῳ [12]) οὕτως· φώνησόν μοι Ἀντίγονον τὸν μέγαν ὑπερασπιστήν. καὶ ὅταν ἔλθω, διήγησαί μοι ἅπερ εἶπές μοι καὶ εἰπέ μοι· τί βουλευώμεθα περὶ τούτου; δός μοι συμβουλίαν.

Προκαθίζεται οὖν Πτολεμαῖος τῷ βασιλικῷ σχήματι ἠμφιεσμένος· ὃν [13]) θεασάμενα τὰ στρατεύματα συνεφοράζοντο [14]) (συνεφράζοντο?), τί πάλιν ἐνθυμεῖται Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ υἱὸς τῆς Κανδάκης ἰδὼν αὐτὸν ἐν τῇ [15]) βασιλικῇ [16]) ἐσθῆτι ἐφοβήθη, μὴ κελεύσει αὐτὸν ἀναιρεθῆναι· αὐτὸν γὰρ ὑπώπτευεν [17]) εἶναι Ἀλέξανδρον. εἶτα κελεύει Πτολεμαῖος· Ἀντίγονόν μοι καλέσατε τὸν μέγιστον fol. 260ª

16) ἐβελίνους 17) ἔρρωσον. **19.** 1) κανδάκης 2) τὸν 3) κανδαύλον· 4) ἱππασίων· 5) ἐξέτασεν 6) αὐτὸν 7) ταῖς 8) ἀμαζόνες· 9) βεβρίκων 10) διύπνησεν 11) ἔβαλεν 12) φερενδαρίῳ 13) ὧν· 14) συνεφωράζοντο, 15) τὴν 16) βασιλικὴν· 17) ὑπόπτευεν

ὑπερασπιστήν μου. ἐλθόντος δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶπεν αὐτῷ ὁ Πτολεμαῖος· Ἀντίγονε, οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Κανδάκης τῆς βασιλίσσης· ἡρπάγη δὲ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ τυράννου τῶν Βεβρύκων· τί οὖν μοι συμβουλεύεις ποιῆσαι; ὁ δὲ εἶπεν· συμβουλεύω σοι, Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, καθοπλίσαντά σου τὴν στρατείαν πολεμῆσαι τοῖς Βέβρυξιν, ἵνα λυτρωσώμεθα αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ παραδῶμεν αὐτῷ εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ. ὁ δὲ Κανδαύλης ὁ υἱὸς τῆς Κανδάκης ἔχαιρε ταῦτα ἀκούσας. εἶπε δὲ Πτολεμαῖος· εἰ τοῦτο βούλει, Ἀντίγονε, τοῦτο καὶ ποίησον ὡς ὑπερασπιστής μου. κέλευσον ἑτοιμάζεσθαι τὴν στρατείαν.

Cap. 20.

Καὶ τοῦ Πτολεμαίου κελεύσαντος Ἀντιγόνῳ [1]) ὡς ἐκείνου Ἀλεξάνδρου τυγχάνοντος τοῦτο γέγονεν. ἔφθασεν δὲ ἐπὶ τὸν τόπον Ἀντίγονος τοῦ τυράννου παρὰ μίαν ἡμέραν σὺν Πτολεμαίῳ (καὶ εἶπεν Ἀντίγονος τῷ Πτολεμαίῳ)· Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, μὴ
fol. 260 b ὀφθῶμεν τοῖς Βέβρυξιν ἡμέρας, μήποτε μαθὼν ὁ τύραννος ἀναιρήσει τὴν γυναῖκα. ὥστε οὖν νυκτὸς εἰσβάλωμεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀνάψωμεν τὰς οἰκίας, καὶ αὐτοὶ ἡμῖν οἱ ὄχλοι ἀναστάντες τὴν γυναῖκα παραδώσουσι Κανδαύλου· οὐ γάρ ἐστιν ἡ μάχη ἡμῶν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ περὶ ἀπαιτήσεως γυναικός. καὶ οὕτως εἰπόντος τοῦ Ἀντιγόνου προσέπεσεν αὐτῷ ὁ Κανδαύλης καὶ εἶπεν· ὦ τῶν φρενῶν σου, Ἀντίγονε· εἴθε σὺ ἦς Ἀλέξανδρος [2]) καὶ μὴ ὑπερασπιστὴς Ἀλεξάνδρου. καὶ δὴ [3]) νυκτὸς εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν πόλιν, κοιμωμένων αὐτῶν, καὶ ἀνάπτουσι τὰ προάστεια. τῶν δὲ διυπνισθέντων καὶ πυνθανομένων, τί τὸ αἴτιον τοῦ ἐμπυρισμοῦ, ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρος ἐκβοᾶν· Κανδαύλης ἐστὶν ὁ βασιλεὺς μετὰ πλείστης δυνάμεως [4]), κελεύων ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν γυναῖκα, πρὶν ὅλην ὑμῶν τὴν πόλιν καταφλέξω. οἱ δὲ περιληφθέντες [5]) πάντες γενόμενοι [6]) εἰς τὰ τοῦ τυράννου μέλεθρα τῇ δυνάμει τοῦ πλήθους ἤνοιξαν τὰ βασίλεια καὶ σύγκοιτον [7]) οὖσαν τὴν γυναῖκα Κανδαύλου τῷ τυράννῳ [8]) ἀπέσπασαν καὶ παρέδωκαν τῷ Κανδαύλῃ· τὸν δὲ τύραννον ἀνεῖλον. ὁ δὲ Κανδαύλης τῇ συμβουλίᾳ καὶ ἐπινοίᾳ Ἀν-
fol. 261 a τιγόνου εὐχαριστήσας περιπλακεὶς Ἀντιγόνῳ εἶπεν· Πίστευσον σεαυτὸν ἐμοί, ὅπως ἄρω σε πρὸς τὴν ἐμὴν μητέρα Κανδάκην, ἵνα σοι δώσω βασιλικὰ δωρήματα [9]) ἀντάξιά [10]) σου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος περιχαρὴς γενόμενος εἶπεν αὐτῷ· αἴτησαί με παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου· κἀγὼ γὰρ ἐπιθυμῶ τὴν [11]) χώραν [12]) ἐπιθεωρῆσαι. μετέδωκεν οὖν Ἀλέξανδρος τῷ Πτολεμαίῳ ἵνα αὐτὸν πέμψῃ [13]) σὺν αὐτῷ ὡς ἄγγελον αὐτοῦ. καὶ εἶπε Πτολεμαῖος τῷ Κανδαύλῃ· βούλομαί σου τὴν μητέρα διὰ γραμμάτων ἀσπάσασθαι. παραλαβὼν οὖν τὸν ἄγγελόν μου Ἀντίγονον ἄγαγε μετὰ σοῦ, πάλιν δὲ σωζόμενον αὐτὸν ἄγαγε ὧδε πρός με, ὥσπερ καὶ σεαυτὸν καὶ τὴν

20. 1) ἀντιγόνου 2) ἀλέξανδρε· 3) δεὶ 4) δυνάμεας· 5) περιλειφθέντες 6) γενάμενοι 7) σύνκοιτον 8) τυράνῳ 9) δωρύματα 10) ἀνάξιά 11) τῆς 12) χώρας 13) πέμψει

γυναῖκά cου πρὸς τὴν μητέρα cου cώους ἀποκαθιcτῶν. ὁ δὲ Κανδαύλης εἶπεν· βαcιλεῦ, οὕτως παραλαμβάνω τοῦτον τὸν ἄνδρα ὡς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον· ἐκπέμψω δέ cοι αὐτὸν μετὰ βαcιλικῶν δώρων.

Cap. 21.

Καὶ δὴ πορευόμενος Κανδαύλης ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ Ἀλέξανδρον καὶ ἱκανὴν cτρατείαν καὶ κτήνη καὶ ἁμάξας καὶ δῶρα ἱκανά. ὁδεύων δὲ Ἀλέξανδρος ἐθαύμαζε τὰ ποικίλα ὄρη τῆς κρυcταλλοφόρου[1]) γῆς φθάνοντα[2]) ἕως τῶν τοῦ οὐρανοῦ νεφῶν, καὶ τὰ δένδρα τὰ ὑψιπέτηλα[3]) καρποῖς καταγέμοντα, οὐχ ὡς παρ' Ἕλλησιν, ἀλλ' ὡς ἴδια θαύματα.[4]) μηλέαι[5]) γὰρ ἦcαν χρυcίζουcαι τὸν ὄγκον τῆς ὀπώρας ἔχουcαι ὡς τὰ [τῶν] παρ' Ἕλληcι κίτρα[6]), καὶ βότρυες[7]) cταφυλῆς παμμεγέθεις, κάρυα δὲ ἔχοντα περίμετρον πεπόνων, πίθηκοι[8]) δὲ τέλειοι ὡς ἄρκοι, ἄλλα τε ζῶα ποικίλα τῇ χρόᾳ[9]) καὶ ξένα τῇ μορφῇ. ἔνιοι δὲ ἦcαν τόποι τοίχους πετρώδεις καταβάcεις ἔχοντες. εἶπεν δὲ ὁ Κανδαύλης· Ἀντίγονε, θεῶν οἰκητήρια τὰ ὧδε καλοῦνται. τὴν οὖν πορείαν ἐποιοῦντο καὶ ἔφθαcαν εἰς τὰ βαcίλεια, καὶ ὑπήντηcεν αὐτῷ ἡ μήτηρ καὶ οἱ[10]) ἀδελφοὶ[11]) αὐτοῦ. καὶ ὡς ἔμελλεν αὐτῷ περιπλέκεcθαι[12]), ὁ Κανδαύλης εἶπεν· οὐ πρότερον[13]) ἐμὲ περιπλέκεcθε[14]), εἰ μὴ πρῶτον τὸν cωτῆρά μου γενόμενον καὶ τῆς ἐμῆς γυναικὸς εὐεργέτην[15]) ἀcπάcαcθε, Ἀντίγονον τὸν ἄγγελον Ἀλεξάνδρου τοῦ βαcιλέως. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· τίνα[16]) cοι παρέcχε cωτηρίαν; ὡς δὲ διηγήcατο αὐτοῖς Κανδαύλης τὴν ἁρπαγὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ τὴν γενομένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ τυράννου τῶν Βεβρύκων καὶ τὴν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου γενομένην αὐτῷ βοήθειαν, περιεπλάκηcαν αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν Κανδάκη. λαμπρὸν δὲ κατὰ (τὰ) βαcίλεια γίνεται δεῖπνον. fol. 261b

Cap. 22.

Τῇ οὖν ἑξῆς ἡμέρᾳ ἡ Κανδάκη προῆλθε βαcιλικῷ διαδήματι ἐμφαίνουcα, ὑπερμεγέθης τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν μορφὴν ἡμίθεον ἔχουcα, ὡς δοκεῖν Ἀλεξάνδρῳ[1]) εἶναι τὴν ἑαυτοῦ μητέρα Ὀλυμπιάδα. ἔβλεπε δὲ τὰ βαcίλεια ἀcτράπτοντα χρυcορόφοις[2]) cτέγαις[3]) καὶ πετρώδεcι[4]) τοίχοις. cτρωμναὶ δὲ Cηρικοῖς[5]) ὑφάcμαcι καὶ τέχναις ποικίλαις χρυcίου ἐπὶ κλιντήρων τὰς βάcεις ἐχόντων χρυcᾶς· τὰ δὲ ἀνάκλιτα ἱμαντωμένα[6]) χρυcῷ, τράπεζαι δὲ ἐλεφαντίνης ὕλης ἡπλωμέναι, Μηδικοί τε κίονες τὰς κεφαλίδας ἐβενίνοις[7]) χροιαῖς ἀπαcτράπτοντες· ἀνδριάντες δὲ ἦcαν ἀναρίθμητοι χαλκοῖ· fol. 262a

---

21. 1) κρυcταλοφόρου 2) φθανόντων 3) ὑψηπέτηλα 4) ἐθήματα· 5) μηλαῖαι 6) κήτρα· 7) βότρυας 8) πιθικοὶ 9) χρῶᾳ 10) ὁ 11) ἀδελφὸς 12) περιπλέκεcθε 13) πρώτερον 14) περιπλέκεcθαι. die worte ὁ Κανδαύλης εἶπεν· οὐ πρ. ἐμὲ περιπλ. am rande von jüngerer hand. 15) hinter εὐεργέτην interpunction. 16) τίς **22.** 1) ἀλέξανδρον 2) χρυcορρόφοις 3) cτέγες· 4) πετρώδες 5) cειρικοῖς 6) ἱμεντωμένα 7) ἐβελίνοις

ἅρματα δὲ δρεπανηφόρα τετορνευμένα ἐκ πορφυριτῶν[8]) λίθων
σὺν τοῖς πώλοις[9]), ὥστε δοκεῖν αὐτοὺς τρέχειν ζῶντας· ἐλέφαν-
τες[10]) δὲ ἐκ τοῦ ὁμοίου λίθου[11]) γλυφέντες[12]) τοῖς ποσὶ συμπα-
τοῦντες τοὺς πολεμίους καὶ τοῖς προμυκτῆρσιν[13]) εἱλίσσοντες τοὺς
ἀντιδίκους· ὅλοι τε [οἱ] ναοὶ σὺν τοῖς κίοσιν[14]) ἐκ μιᾶς ψήφου
γεγλυμμένοι. ταῦτα οὖν ὁρῶν Ἀλέξανδρος ἀπεθαύμαζεν. ἦν δὲ
συνεσθίων τοῖς ἀδελφοῖς Κανδαύλου. παρεκάλει δὲ ὁ Κανδαύλης
τὴν μητέρα καὶ ἠξίου διδόναι τῷ ἀγγέλῳ Ἀλεξάνδρου ἄξια τῆς
fol. 262b αὐτοῦ φρονήσεως δῶρα καὶ ἀπολῦσαι αὐτόν. τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ
λαβοῦσα τῆς δεξιᾶς χειρὸς Ἀντιγόνου ἡ Κανδάκη ἐδείκνυεν αὐτῷ
κοιτῶνας διαυγεῖς ἐξ ἀερίτου[15]) λίθου, ὥστε τὸν ἥλιον διὰ τῶν
μαρμαρυγῶν[16]) ὑπονοεῖν ἔνδον ἀνατέλλειν· ἐν αὐτοῖς δὲ τρίκλι-
νον ἐξ ἀμιάντων ξύλων· οἰκίαν δὲ οὐ παγεῖσαν τοῖς θεμελίοις ἐπὶ
τῆς γῆς, ἀλλὰ μεγίστοις τετραγώνοις ξύλοις παγεῖσαν, ἐπὶ[17]) τρο-
χῶν συρομένην ὑπὸ εἴκοσι ἐλεφάντων καὶ ἔνθα ἐπορεύετο ὁ βασι-
λεὺς πόλιν πολεμῆσαι, εἰς αὐτὴν κατέμενεν. εἶπε δὲ Ἀλέξανδρος
τῇ Κανδάκῃ· ταῦτα πάντα ἄξια ἦν θαυμάζειν, εἰ παρὰ τοῖς Ἕλλη-
σιν ἐτύγχανον καὶ οὐ παρὰ σοί, ὅτι ὄρη τοιαῦτα καὶ ποικίλα[18])
τυγχάνουσι. παροργισθεῖσα[19]) (δὲ) ἡ Κανδάκη εἶπεν· ἀληθῶς εἶπας
Ἀλέξανδρε. ὁ δὲ φωνηθεὶς τῷ ὀνόματι Ἀλέξανδρε ἀντεστράφη
λέγων· ἐγώ, κυρία, Ἀντίγονος καλοῦμαι· ἄγγελός εἰμι Ἀλεξάν-
δρου. εἶπεν δὲ ἡ Κανδάκη· ναί, εἰ καὶ Ἀντίγονος ἐκλήθης[20]), ἀλλ᾽
οὐ παρ᾽ ἐμοί· Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τυγχάνεις. ἄρτι δέ σοι
δείξω τὸ συμβόλαιόν σου. καὶ κατασχοῦσα αὐτὸν τῆς χειρὸς εἰσ-
φέρει εἰς κοιτῶνα καὶ φέρει αὐτῷ τὸ εἰκονίδιον[21]) τοῦ ὁμοιώματος
fol. 263a αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιγινώσκεις τὸν σεαυτοῦ χαρακτῆρα; ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ἐπιγνοὺς τὸ ἑαυτοῦ ἐκτύπωμα ἐταράχθη καὶ ἔτρεμεν.
εἶπεν δὲ αὐτῷ ἡ Κανδάκη· τί τρέμεις, Ἀλέξανδρε, καὶ τετάραξαι;
ὁ Περσολέτης[22]), ὁ Ἰνδολέτης[23]), ὁ καθελὼν τρόπαια Μήδων καὶ
Πάρθων καὶ ὅλην τὴν ἀνατολὴν καταβαλὼν νῦν χωρὶς πολέμου
καὶ στρατείας ὑποχείριος γέγονας Κανδάκης. ὥστε νῦν γίνωσκε,
Ἀλέξανδρε, ὅτι ὅστις δοκεῖ τῶν ἀνθρώπων ὑπερφρονεῖν μέγα,
καὶ ἄλλος[24]) μείζονα τούτου φρονήσει· τὸ γὰρ τῆς Κανδάκης φρό-
νημα ὑπερέβη τὸ σοῦ σόφισμα, ὦ Ἀλέξανδρε. ἐθυμαίνετο δὲ ὁ
Ἀλέξανδρος καὶ ἔτριζε τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ. λέγει αὐτῷ ἡ Καν-
δάκη· τοὺς ὀδόντας σου τρίζεις; τί δύνασαι ποιῆσαι ὁ τηλικοῦτος[25])
βασιλεὺς γενόμενος; νῦν ὑποχείριος ἐγένου μιᾶς γυναικός. ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος ἠθέλησε ξίφει ἑαυτὸν ἀνελεῖν καὶ τὴν (Κανδάκην·
εἶπε δὲ αὐτῷ ἡ) Κανδάκη· καὶ τοῦτο γενναῖον καὶ βασιλικόν, (ἀλλὰ)
μηδὲν ἀγωνιάσῃς, τέκνον Ἀλέξανδρε· ὥσπερ δὲ σύ μου τὸν υἱὸν
καὶ τὴν τούτου γυναῖκα ὑπὸ τῶν Βεβρύκων διέσωσας ληφθεῖσαν,
κἀγώ σε διαφυλάξω ἀπὸ τῶν βαρβάρων, Ἀντίγονόν σε καλοῦσα·

---

8) πορφυροτῶν 9) πόλις· 10) ἐλέφαντας 11) λίθους 12) γλυ-
φέντας· 13) προμυξεῖσιν 14) κίωσιν· 15) ἀρρήτου 16) μαρμάρων
17) ὑπὸ 18) ποίκηλα 19) παρωργισθεῖσα 20) ἐκλήθεις· 21) εἰκο-
νήδιον 22) περσωλέτης· 23) ἰνδωλέτης· 24) ἄλλως 25) τηλικούτως

ἐὰν (γὰρ) γνώcωcί cε ὄντα Ἀλέξανδρον, ἀναιροῦcί cε εὐθέωc, ὅτι
cὺ Πῶρον τὸν βαcιλέα Ἰνδῶν ἀνήρηcαc· ἡ γὰρ γυνὴ τοῦ μικρο- fol. 263ᵇ
τέρου μου υἱοῦ θυγάτηρ ἐcτὶ Πώρου, ὅθεν Ἀντίγονόν cε καλέcω·
ἐγώ cου φυλάξω τὸ μυcτήριον.

Cap. 23.

Καὶ ταῦτα εἰποῦcα ἡ Κανδάκη ἐξῆλθε cὺν αὐτῷ καὶ εἶπεν·
τέκνον Κανδαύλη καὶ cὺ θυγάτηρ Ἅρπιcα, εἰ μὴ κατ᾽ εὔκαιρον[1])
εὕρετε[2]) τὴν cτρατείαν Ἀλεξάνδρου, οὔτε ἐγὼ ὑμᾶc ἀπελάμβανον,
οὔτε cὺ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εὑρίcκεc· ὥcτε ἄξιοι γενώμεθα τοῦ
ἀγγέλου Ἀλεξάνδρου καὶ δῶμεν[3]) αὐτῷ δωρεάc. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ
ἕτεροc υἱὸc ὁ μικρότεροc· ἔcωcε τὸν ἀδελφόν μου καὶ τὴν τούτου
γυναῖκα Ἀλέξανδροc· ἄχθεται[4]) δὲ ἡ ἐμὴ γυνὴ τοῦ πατρὸc αὐτῆc
Πώρου ἀναιρεθέντοc ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὸν ἐκείνου ἄγγελον
ὑποχείριον ὧδε ἔχουcα ἀναιρῆcαι θέλει Ἀντίγονον. εἶπε δὲ ἡ
Κανδάκη· καὶ τί cοι ὄφελοc, τέκνον; ἐὰν τοῦτον φονεύcῃc[5]), νικᾷc
τὸν Ἀλέξανδρον; εἶπεν δὲ Κανδαύληc πρὸc τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν·
ἐμὸc cωτὴρ ἐγένετο καὶ τῆc ἐμῆc γυναικόc, κἀγὼ τοῦτον διαcώcαc
πέμψω πρὸc Ἀλέξανδρον. οὐκοῦν ἕνεκα τούτου καὶ ἡμεῖc ὧδε
cυνάψωμεν μάχην πρὸc ἀλλήλουc. ὁ δὲ ἀδελφὸc αὐτοῦ ἔφη·
ἐγὼ μέν, ἄδελφέ μου, οὐ θέλω, εἰ δὲ cὺ τοῦτο βούλει, ἑτοιμότεροc fol. 264ᵃ
cού εἰμι. καὶ ταῦτα εἰπόντεc ἐτρέποντο μονομαχῆcαι εἰc ἀλλή-
λουc. ἡ δὲ Κανδάκη ἀγωνιάcαcα περὶ τῶν τέκνων αὐτῆc, μὴ
ἔλθωcιν εἰc μάχην, λαβοῦcα τὸν Ἀλέξανδρον λέγει αὐτῷ· φρε-
νήρηc τυγχάνων καὶ τοcαῦτα τρακτάτα (sic) δοὺc[6]) οὐδεμίαν δύ-
ναcαι ἀφορμὴν φρενῶν εὑρεῖν, ὅπωc μὴ διὰ cὲ πολεμήcουcί μου
τὰ τέκνα ἑαυτούc; ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἔφη· ἐγὼ ἐλθὼν εἰρηνεύcω[7])
αὐτούc. καὶ ἐλθὼν μεταξὺ ἀμφοτέρων Ἀλέξανδροc λέγει· ἄκουε
Θώα[8]) καὶ cὺ Κανδαύλη, ἐὰν ἐμὲ ὧδε ἀναιρήcετε, οὐδὲν μελήcει[9])
Ἀλεξάνδρῳ· ἐγὼ γὰρ Ἀντίγονοc καλοῦμαι· οὔτε γὰρ οἱ ἄγγελοι
οἱ ἀποcτελλόμενοι πολύτιμοι τυγχάνουcι πρὸc μάχην βαcιλικήν.
ἐὰν οὖν ἐμὲ ὧδε ἀναιρήcητε[10]), ἔχει ἀγγέλουc πλείοναc Ἀλέξαν-
δροc· εἰ δὲ βούλεcθε παρ᾽ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ὑμῶν αἰχμάλωτον
λαβεῖν Ἀλέξανδρον, ὑπόθεcθέ[11]) μοί τι μέροc δωρεᾶc δοῦναι ἐν-
ταῦθα, ἵνα καὶ πρὸc ὑμᾶc καταμείνω καὶ καταρτίcω τὸν Ἀλέξαν-
δρον ὧδε παραγενέcθαι, ὡc ὑμῶν βουλομένων ἃ ἡτοιμάcατε δῶρα
κατ᾽ ὄψιν αὐτοῦ ἀποδοῦναι· καὶ τότε τὸν ἐχθρὸν ὑμῶν ὑποχεί- fol. 264ᵇ
ριον λαβόντεc ἑαυτοὺc ἐκδικήcαντεc θεραπευθῆτε.[12]) ἐπείcθηcαν
δὲ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῷ καὶ ἦλθον εἰc ἀγάπην. ἡ δὲ Κανδάκη θαυμά-
cαcα τῶν φρενῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἶπεν αὐτῷ· Ἀντίγονε, ἤθελον
τοῦ εἶναί cε υἱόν μου, καὶ διὰ cοῦ πάντων τῶν ἐθνῶν κατεκρά-
τηcα· οὐ γὰρ πολεμῶν ἐχειρώcω τοὺc πολεμίουc καὶ τὰc πόλειc,

---

23. 1) εὐθὺ καιρὸν 2) εὕρατε 3) δώcωμεν 4) übergeschrieben
λυπειται 5) φωνεύcηc, 6) δώcαc· 7) εἰρηνεῦcαι 8) θῶα 9) μελ-
λήcει 10) ἀναιρήcηται· 11) ὑπότεcθέ 12) θεραπευθεῖται·

ἀλλὰ ἀγχινοίᾳ πολλῇ. ἴcθι[13]) μὲν οὖν δωροφορούμενος, ἐγκρατῶς δὲ τῆς Κανδάκης φυλαςςούςης Ἀλεξάνδρου τὸ μυςτήριον. καὶ μεθ' ἡμέρας δέκα πορευομένου αὐτοῦ δίδωςιν αὐτῷ ἡ Κανδάκη δῶρα βαςιλικά, καὶ ςτέφανον ἀδαμάντινον πολύτιμον καὶ θώρακα δι' ὀνύχων[14]) καὶ βηρύλλων[15]) καὶ χλαμύδα ἀςτεροφεγγῆ διὰ χρυςοῦ ὁλοπόρφυρον. καὶ ἐκπέμπει αὐτὸν μετὰ παραδοχῆς πολλῆς καὶ τῶν ἰδίων ςτρατιωτῶν.

Cap. 24.

Ὁδοιπορήςας δὲ ἡμέρας τεταγμένας ἦλθεν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον ἔνθα εἶπεν αὐτῷ ὁ Κανδαύλης τοὺς θεοὺς ἐκεῖ διαιτᾶςθαι.[1]) καὶ εἰςελθὼν ἔνδον μετ' ὀλίγων ςτρατιωτῶν ὁρᾷ φαντααςίαν εἰδώλων καὶ πυρὸς ἀςτραπήν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐδειλίαςεν ἔμπροςθεν
fol. 265a (ἀπορίᾳ?) ληφθείς· ἐπέμενε δὲ ἰδεῖν τί τὸ ἀποβηςόμενον. ὁρᾷ δέ τινας ἄνδρας ἀνακειμένους ἀπαςτράπτοντας ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λυχνοφεγγεῖς, ἕνα δὲ λέγοντα αὐτῷ· χαίροις[2]) Ἀλέξανδρε· οἶδάς με τίς εἰμι ἐγώ; ἐγώ εἰμι ὅςπερ[3]) καὶ ςὺ ςήμερον· οὐ τοςοῦτον δὲ εὐτύχηςα ὅςον ςύ· ἔχεις γὰρ ὄνομα ἀθάνατον κτίςας τὴν περιπόθητον ἐν Αἰγύπτῳ Ἀλεξάνδρειαν πόλιν. εἶπε δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος· ἆρα πόςα ἔτη ζήςομαι· καὶ ἔφη αὐτῷ· καλὸν μὲν τὸν ὄντα μὴ εἰδέναι πότε τελευτᾷ· προςδεχόμενος γὰρ ἐκείνην τὴν ὥραν ἀπὸ πότε[4]) ἔμαθεν ἐτελεύτηςεν· † τὸ δὲ ἐν ἀγνοίᾳ εἶναι τὸν ὄντα τούτῳ λήθη παρέχει τὸ μὴ ἔχειν κατὰγνώμην· εἰ καὶ ὅλως τελευτᾷ·† τὴν μέντοι γε κτίζεις πόλιν περιφανῆ πᾶςιν ἀνθρώποις· πολλοὶ βαςιλεῖς ἐπιβήςονται τῷ[5]) ἐδάφει[6]) αὐτῆς[7])· οἰκήςεις[8]) δὲ αὐτὴν καὶ θανὼν καὶ μὴ θανών· τάφον γὰρ αὐτὴν ἕξεις ἣν κτίζεις πόλιν. καὶ οὕτως εἰπόντος αὐτοῦ ἐξέρχεται Ἀλέξανδρος.

Cap. 25.

Καὶ παραλαβὼν τοὺς ἰδίους τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιεῖτο ἐπὶ τὰ ἴδια [ἐκ] ςτρατεύματα. ὑπήντηςαν δὲ αὐτῷ οἱ ςατράπαι καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν βαςιλικὴν ἐςθῆτα. καὶ ἐκεῖθεν τὴν ὁδοιπορίαν
fol. 265b ἐποιήςατο ἐπὶ Ἀμαζόνας. γενόμενος δὲ παρ' αὐτὰς ἀπέςτειλεν αὐταῖς γράμματα περιέχοντα οὕτως·

Βαςιλεὺς Ἀλέξανδρος Ἀμαζόςι χαίρειν. τὴν μὲν πρὸς Δαρεῖον μάχην οἴομαι ὑμᾶς ἀκηκοέναι. ἐκεῖθεν δὲ εἰς τοὺς Ἰνδοὺς ἐπεςτρατεύςαμεν καὶ ἡττήςαμεν τοὺς ἡγουμένους αὐτῶν καὶ κατεδουλώςαμεν αὐτοὺς διὰ τῆς ἄνω προνοίας. ἐκεῖθεν δὲ εἰς τοὺς Βραχμᾶνας ὡδεύςαμεν τοὺς καλουμένους γυμνοςοφιςτάς, καὶ λαβόντες φόρους παρ' αὐτῶν ἀφήκαμεν ἐπὶ τῶν ἰδίων τόπων καταμένειν παρακαλεςάντων ἡμᾶς καὶ ἐν εἰρήνῃ παρεάςαμεν.

Ἐκεῖθεν οὖν ἀναζευγνύομεν[1]) πρὸς ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ ςυναντή-

---

13) ἴςθη 14) διόνιον 15) βίβρυλλον· **24.** 1) αἰτήςαςθε 2) χαίρις 3) ὥςπερ 4) ἀπότε (ὁπότε?) 5) τοῦ 6) ἐδαφῆςαι 7) αὐτήν· 8) οἰκήςης **25.** 1) ἀναζεύγνομεν

cατε ἡμῖν γηθοcύνωc· οὐ γὰρ ἐρχόμεθα κακοποιῆcαι, ἀλλ' ὀψόμενοc τὴν χώραν, ἅμα δὲ καὶ ὑμᾶc εὐεργετῆcαι. ἔρρωcθε.

Δεξάμεναι δὲ τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναγνοῦcαι ἀντέγραψαν Ἀλεξάνδρῳ ταῦτα· Ἀμαζονίδων αἱ κράτιcται καὶ ἡγούμεναι Ἀλεξάνδρῳ χαίρειν. ἐγράψαμέν coι ὅπωc εἰδῇc[2]) πρὸ τοῦ cε ἐπιβῆναι ἐπὶ τοὺc τόπουc ἡμῶν, ἵνα μὴ ἀδόξωc ἀναλύcηc. διὰ δὲ τῶν γραμμάτων ἡμῶν διαcαφοῦμεν[3]) τὰ κατὰ τὴν χώραν ἡμῶν καὶ ἡμᾶc αὐτὰc οὔcαc cπουδαίαc τῇ διαίτῃ[4])· ἔcωθεν γὰρ τοῦ fol. 266a
Ἀμαζονικοῦ ποταμοῦ πέραν οἰκοῦμεν, ἐν μέcῳ δέ. ἔcτι (δὲ)[5]) τὸ περίμετρον τῆc γῆc ἡμῶν ἐνιαυτοῦ ἔχον[6]) κύκλευμα· ποταμὸc δὲ οὐκ ἔχων ἀρχήν. ἔcτι δὲ εἴcοδοc ἡμῖν μία. ἐcμὲν δὲ αἱ κατοικοῦcαι παρθένοι ἔνοπλοι μυριάδεc κζ'· ἄρρεν δὲ παρ' ἡμῖν οὐδὲ ἓν ὑπάρχει· οἱ δὲ ἄνδρεc πέρα τοῦ ποταμοῦ κατοικοῦcι τὴν χώραν νεμόμενοι.[7]) ἡμεῖc δὲ κατ' ἐνιαυτὸν ἄγομεν πανήγυριν, ἱπποφονίαν[8]), θύουcαι τῷ Διὶ καὶ Ποcειδῶνι καὶ Ἡφαίcτῳ καὶ Ἄρεϊ ἡμέραc λ'. ὅcαι[9]) δὲ βούλονται ἐξ ἡμῶν διακορεῦcαι[10]), (ἡμέραc) τινὰc καταμένουcι πρὸc αὐτούc· καὶ τὰ θηλυκὰ ὅcα ἂν τίκτουcι, γινόμενα ἑπταετῆ διαβιβάζουcι πρὸc ἡμᾶc. ὅταν δὲ πολέμιοι[11]) ἐπιcτρατεύουcιν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν χώραν, ἐκπορευόμεθα ἐφ' ἵππων μυριάδεc δώδεκα· αἱ δὲ λοιπαὶ τὴν νῆcον διαφυλάττουcι. καὶ ἐρχόμεθα εἰc cυνάντηcιν ἐπὶ (τὰ) ὅρια[12])· οἱ δὲ ἄνδρεc ὄπιcθεν παρατεταγμένοι ἀκολουθοῦcιν ἡμῖν. καὶ εἴ τιc ἐν τῷ πολέμῳ τραυματίαc γένηται, προcκυνεῖται ὑπὸ [δια παρὰ] τῆc ἡμετέραc ἀγερωχίαc[13]) καὶ cτεφθεῖcα[14]) ἀείμνηcτοc ὑπάρχει· εἴ τιc δὲ ἐὰν πέcῃ ἐν πολέμῳ ὑπερμαχοῦcα ἢ ἐγγὺc οὖcα αὐτῇ[15]) χρήματα λαμ- fol. 266b
βάνει οὐκ ὀλίγα ὄντα. ἐὰν δέ τιc cῶμα ἀγάγῃ[16]) τῶν ἐναντίων εἰc τὴν νῆcον, πρόκειται ἐπὶ τοῦτο[17]) χρυcίον καὶ ἀργύριον καὶ cιτηρέcια ἐπὶ τοῦ[18]) διαβιῶcαι (αὐτήν)· ὥcτε ἡμᾶc ἀγωνίζεcθαι[19]) ὑπὲρ τῆc ἰδίαc δόξηc. ἐὰν δὲ πολεμίων κρατήcωμεν ἢ πάλιν φύγωcιν, αἰcχρὸν εἰc αὐτοὺc καταλείπεται εἰc ἅπαντα χρόνον ὄνειδοc· ἐὰν δὲ ἡμᾶc νικήcωcιν, ἔcονται γυναῖκαc νενικηκότεc. ὅρα οὖν, βαcιλεῦ Ἀλέξανδρε, μὴ τὰ αὐτὰ coὶ cυμβήcονται. βουλευcάμενοc οὖν ἀντίγραψον ἡμῖν καὶ εὑρήcειc[20]) ἡμῶν τὴν παρεμβολὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων.[21]) (ἔρρωcο.)

Cap. 26.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἐντυχὼν τοῖc γράμμαcιν αὐτῶν καὶ μειδιάcαc ἀντέγραψεν αὐταῖc τάδε· Βαcιλεὺc Ἀλέξανδροc Ἀμαζόcι[1]) χαίρειν. τὰ τρία μέρη τῆc οἰκουμένηc ἐκυριεύcαμεν καὶ οὐ διελί-

---

2) ἴδειc 3) διαcαφιοῦμεν 4) διέτη· 5) ἐν μέcω δὲ ἐcτὶ τὸ περίμ. κτλ. 6) ἔχων 7) νεμώμενοι· 8) ἱπποφωνίαν 9) ὅcοι 10) διακουρεῦcαι (διακορεύεcθαι?)· wahrscheinlich hinter diesem wort ausgefallen: διαπερῶcι καὶ ἡμέραc. 11) πόλεμοι 12) ὅρη 13) ἀγεροχίαc· 14) cτεφθεὶc 15) ἢ ἐγγίζουcα· αὔτη 16) ἀγάγει 17) τοῦτον 18) τούτουc 19) ἀγωνίζεcθε 20) εὑρήcειν 21) ὀρέων· **26.** 1) ἀμαζόναιc

πομεν τρόπαια συνιστῶντες κατὰ πάντων. αἰσχρὸν μὲν οὖν ἡμῖν
ἀπολειφθήσεται, ἐὰν μὴ ἐπιστρατευσώμεθα ἐφ' ὑμᾶς. καὶ εἰ μὲν
οὖν θέλετε ἀπολέσθαι καὶ ἀοίκητον τὴν ἑαυτῶν χώραν ἔσεσθαι,
μείνατε ἐπὶ τῶν ὁρίων[2]· εἰ δὲ βούλεσθε εἰς τὴν ἰδίαν γῆν κατοι-
κεῖν καὶ μὴ πεῖραν πολέμου λαβεῖν, διαβᾶσαι[3]) εἰς τὸν ποταμὸν
fol. 267ª ὑμῶν [καὶ] ὄφθητε[4]) ἡμῖν. ὡσαύτως καὶ οἱ ἄνδρες μενέτωσαν ἐν
τῷ πεδίῳ. καὶ ἐὰν ταῦτα πράξητε, ὄμνυμι[5]) ἐγὼ ἐμὸν πατέρα καὶ
ἐμὴν μητέρα Ὀλυμπιάδα, μὴ ἀδικῆσαι ὑμᾶς· ἀλλὰ καὶ ὃν δ' ἂν
φόρον βούλεσθε, λήψομαι[6]) παρ' ὑμῶν καὶ οὐκ ἐλεύσομαι εἰς τὴν
ὑμετέραν γῆν. ἃς δὲ ἀνεκρίνατε ἐφίππους[7]), ἐξαποστείλατε πρὸς
ἡμᾶς. δίδομεν[8]) δὲ κατὰ μῆνα ἑκάστῃ τῶν πεμπομένων παρ' ὑμῶν
ἀντιμίσθιον χρυσίου στατῆρα καὶ τὰ σιτηρέσια. μετὰ δὲ τὸν ἐνιαυ-
τὸν αὗται[9]) μὲν ἀπελεύσονται, ἄλλας δὲ ἀποστείλατε. βουλευσά-
μεναι δὲ ἀντιγράψατε ἡμῖν. ἔρρωσθε.

Δεξάμεναι δὲ καὶ ἀναγνοῦσαι τὰ γράμματα Ἀλεξάνδρου ἐκκλη-
σίαν[10]) ἑαυταῖς ποιήσασαι καὶ βουλευσάμεναι ἀντέγραψαν αὐτῷ
ταῦτα· Ἀμαζόνων αἱ κράτισται καὶ ἡγούμεναι βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ
χαίρειν. δίδομέν σοι ἐξουσίαν ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς[11]) καὶ θεάσασθαι
ἡμῶν τὴν χώραν. τασσόμεθά σοι δὲ διδόναι κατ' ἐνιαυτὸν χρυσίου
τάλαντα ρ', καὶ τὰς κρατίστας ἐξ ἡμῶν φ' ἀπεστάλκαμέν σοι εἰς
fol. 267ᵇ ὑπάντησίν σου φερούσας[12]) σοι καὶ τὰ χρήματα καὶ ἵππους γεν-
ναίους ρ'. αὗται[13]) οὖν ἔσονταί σοι τὸν ἐνιαυτόν. εἴ τις δὲ ἐὰν
διακορευθῇ[14]) ὑπό τινος ἀλλοδαποῦ[15]), μενέτω παρ' ὑμῖν[16])· γρά-
φεις δὲ ἡμῖν ὅσαι ἐὰν καταμείνωσιν παρ' ὑμῖν. τὰς δὲ λοιπὰς
ἐξαποστείλας λήψει ἄλλας. πειθαρχοῦμεν δέ σοι καὶ παρόντι καὶ
ἀπόντι· ἀκηκόαμεν γάρ σου τὰς ἀρετὰς καὶ ἀνδραγαθίας[17])· † ἡμεῖς
γὰρ ἐσμὲν παρὰ τὴν οἰκουμένην κατοικοῦντες· † ἐπελήλυθας δὲ
ἡμῖν ὁ δεσπότης. ἔδοξε[18]) δὲ ἡμῖν γράψαι καὶ ἐπὶ τῆς οἰκείας γῆς
οἰκεῖν ἡμᾶς καὶ πειθαρχεῖν σοι ὡς δεσπότῃ. ἔρρωσο.

Cap. 27.

Τούτων δὲ διαπεμφθέντων γράφει Ἀλέξανδρος τὰ πεπραγμένα τῇ ἑαυτοῦ μητρὶ Ὀλυμπιάδι οὕτως·

[Ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ Ὀλυμπιάδα ἔχουσα οὕτως[1])·]

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῇ γλυκυτάτῃ[2]) μου μητρὶ Ὀλυμπιάδι χαίρειν. ταῖς Ἀμαζόσι[3]) παραταξάμενος τὴν πορείαν ἐποιούμην ἐπὶ τὸν Πρύτανιν ποταμόν. παραγενόμενος δὲ παρὰ τὰ προάστεια εἶδον ποταμὸν ἐκεῖ θηριώδη ὄντα, σφόδρα δὲ εἰς ἀθυμίαν ἦλθον οἱ στρατιῶται. τῆς γὰρ ἡμέρας ἤδη[4]) μεσαζούσης οὐκ ἐπαύσατο ὁ

---

2) ὀρέων 3) διαβᾶτε 4) ὤφθητε 5) ὄμνυμιν 6) λήψωμαι 7) ἐφ' ἵππους· 8) δίδωμεν 9) αὖτοι 10) ἐκλησίαν 11) ὑμᾶς· 12) φερούσα 13) αὐτὰ (αὗται?) 14) διακουρευθῇ 15) ἀλλοδαποῦς· 16) ὑμῶν· 17) ἀνδραγαθείας· 18) ἔδοξες **27.** 1) das eingeklammerte als überschrift mit rother tinte. 2) γλυκιτάτῃ 3) ἀμαζόναις 4) ἤδει

ὑετὸς ἐπὶ τῆς γῆς, πολλοὶ δὲ τῶν πεζῶν τοὺς πόδας ἐξήλγησαν· ἐγένοντο δὲ καὶ βρονταὶ ὑπερμεγέθεις καὶ ἀστραπαὶ καὶ κεραυνοὶ ἔπιπτον. μελλόντων δὲ ἡμῶν διαβαίνειν τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Πρύτανιν, συνέβη πολλοὺς ἀναιρεθῆναι τῶν ἐγχωρίων ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. ἤλθομεν οὖν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Θερμώδοντα[5]), ὃς ἐξέρχεται χώραν πεδινὴν καὶ εὐδαίμονα, ἐν ᾗ[6]) ᾤκουν Ἀμαζονίδες[7]) γυναῖκες τῷ μεγέθει ὑπερέχουσαι καθ' ὑπερβολὴν τῶν λοιπῶν γυναικῶν κάλλει τε καὶ εὐρωστίᾳ, σπουδαῖαι[8]), ἐσθῆτα δὲ φοροῦσαι ἀνθινήν· ὅπλοις δὲ ἐχρῶντο ἀργυρέοις[9]) καὶ ἀξίναις, σίδηρος (δὲ) καὶ χαλκὸς οὐκ ἦν ἐν αὐταῖς, συνέσει δὲ καὶ ἀγχινοίᾳ τεταγμέναι. παραβαλλόντων[10]) δὲ ἡμῶν παρὰ τὸν ποταμὸν ἔνθα Ἀμαζόνες[11]) ᾤκουν — ἔστι γὰρ (δὲ?) ποταμὸς μέγας καὶ ἀδιάβατος, ἔχει δὲ θηρίων πλῆθος — αὗται οὖν διαβᾶσαι παρετάξαντο ἡμῖν. ἡμεῖς δὲ δι' ἐπιστολῶν ἡμῶν ἐπείσαμεν αὐτὰς ὑποταγῆναι ἡμῖν. fol. 268 a

Cap. 28.

Καὶ λαβόντες παρ' αὐτῶν φόρους ἀνεχωρήσαμεν ἐπὶ[1]) τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς τὸν Τένοντα ποταμόν, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἤλθομεν ἐπὶ τὸν Ἄντλαν ποταμόν. ἐκεῖ δὲ οὐκ ἦν ὁρᾶν οὔτε γῆν οὔτε οὐρανόν· ἦσαν δὲ ἔθνη πολλὰ καὶ παντοδαπὰ (ἐκεῖ) κατοικοῦντα. εἴδομεν[2]) δὲ κυνοκεφάλους * * (ἀκεφάλους) ἀνθρώπους, οἵτινες ὀφθαλμοὺς εἶχον ἐν τῷ στήθει καὶ τὸ[3]) στόμα[4]), ἑτέρους δὲ ἄνδρας ἑξαχείρους καὶ ταυροπροσώπους καὶ τρωγλοδύτας[5]) καὶ ἱμαντόποδας ἀγριανθρώπους, ἄλλους δὲ δασεῖς ὡς αἶγας καὶ λεοντοπροσώπους, καὶ θηρία παμποίκιλα καὶ διάφορα εἰς ὅρασιν. ἀπὸ δὲ τοῦ ποταμοῦ ἐκείνου ἀποπλεύσαντες ἤλθομεν εἰς νῆσόν τινα μεγάλην, ἀπέχουσαν ἀπὸ τῆς γῆς σταδίους ρκ' καὶ εὕρομεν ἐκεῖ πόλιν τοῦ Ἡλίου· πύργοι δὲ ἦσαν ιβ' ἀπὸ χρυσίου καὶ σμαράγδων ᾠκοδομημένοι[6])· τὸ δὲ τεῖχος τῆς πόλεως ἐκείνης Ἰνδικὸν ἦν. ἐν δὲ μέσῳ ἦν βωμὸς χρυσίῳ καὶ σμαράγδῳ ᾠκοδομημένος, ἔχων ἀναβαθμοὺς ξ' (ζ'?)· ἐπάνω δὲ ἵστατο ἅρμα ἵππων καὶ ὁ ἱππηλάτης[7]) ἐκ χρυσίου καὶ σμαράγδων. ἰδεῖν δὲ αὐτὸ[8]) οὐκ ἦν ῥᾳδίως διὰ τὴν ὁμίχλην. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Ἡλίου Αἰθίοψ ἦν βύσσον καθαρὰν ἐστολισμένος. ἐλάλησεν ἡμῖν βαρβαρικῇ φωνῇ ὥστε ἀναχωρεῖν ἡμᾶς τῶν[9]) τόπων[10]) ἐκείνων.[11]) καὶ ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν περιεπατήσαμεν ὁδὸν ἡμερῶν ζ'· εἶτα εὕρομεν[12]) σκότος, ἀλλ' οὐδὲ[13]) πῦρ ἐφαίνετο ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις. καὶ ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν ἤλθομεν εἰς Λύσσου λιμένα καὶ εὕρομεν ὄρος ὑψηλότατον, ἐν ᾧ ἦλθον καὶ εἶδον οἰκίας καλὰς χρυσίου[14]) καὶ ἀργυρίου[15]) γεμούσας. εἶδον δὲ καὶ περίβολον μέγαν[16]) σαπφείρου λίθου, fol. 268 b fol. 269 a

5) θερμοδὸν· 6) ᾧ 7) μαζονίδες 8) σπουδαια· 9) ἀργυραίοις 10) παραλαβόντων 11) αἱ ἀζόνες **28.** 1) ὑπὸ 2) ἴδομεν 3) τῷ 4) στόματι· 5) τρογλωδίτας· 6) οἰκοδομουμένοι· (οἰκοδομούμενοι?) 7) ἱππελάτης 8) αὐτῷ 9) τὸν 10) τόπον 11) ἐκεῖνον· 12) εὕραμεν 13) οὔτε 14) χρυσίον (χρυσίων?) 15) ἀργύριον 16) μέγα

ἔχοντα ἀναβαθμοὺς ρη', καὶ ἄνωθεν ἱερὸν στρογγύλον ἔχον στύλους σαπφειρίνους κύκλῳ ρ'. ἔσωθεν δὲ καὶ ἔξωθεν ἀνάγλυφοι ἀνδριάντες ἡμιθέως (ἡμιθέων?) γεγλυμμένοι· Βάκχαι, Σάτυροι, Μύστιδες αὐλοῦσαι καὶ βακχεύουσαι διφυεῖς· ὁ δὲ πρεσβύτης Ἡμάρων ἐπὶ ὑποζυγίῳ[17]) ἦν. μέσον δὲ τοῦ ναοῦ ἔκειτο κλίνη χρυσοσφύρητος (χρυσοσφυρήλατος?) ἐστρωμένη, ἐν ᾗ ἦν ἀνὴρ περιβεβλημένος σινδόνα βαμβυκίνην. καὶ τὴν μὲν μορφὴν αὐτοῦ οὐκ εἶδον, ἦν γὰρ περικεκαλυμμένος, τὸ δὲ σθένος αὐτοῦ καὶ τὴν ὁλκὴν (ἀλκὴν?) τοῦ σώματος αὐτοῦ ἔβλεπον. ἦν δὲ ἐν μέσῳ τοῦ ἱεροῦ ἅλυσις χρυσῆ ὡς λιτρῶν[18]) ρ' [στατήρων] καὶ στέφανος χρυσοῦς[19]) κρεμάμενος διαυγής· ἀντὶ δὲ πυρὸς ἦν λίθος τίμιος φῶς ἐκφαίνων ἐν ὅλῳ τῷ τόπῳ ἐκείνῳ. ἦν δὲ καὶ ὀρτυγοτροφεῖον[20]) χρυσοῦν κρεμάμενον ἐκ τῆς ὀροφῆς, ἐν ᾧ ἦν ὄρνεον θηλυκὸν (ἡλίκον?) περιστερά, καὶ ὥσπερ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ Ἑλληνικῇ ἐβόησέ μοι καί φησιν· Ἀλέξανδρε, παῦσαι λοιπὸν θεοῖς ἀντιτασσόμενος
fol. 269ᵇ καὶ ὑπόστρεφε εἰς τὰ ἴδια μέλαθρα καὶ μὴ προπετεύου ἀναβαίνειν εἰς οὐρανίους ὁδούς. βουλομένου δέ μου καθελεῖν αὐτὸ[21]) καὶ τὴν κρεμαμένην κανδήλαν ὅπως ἀποστείλω σοι, καὶ εἶδον τὸν ἐπὶ τῆς κλίνης κινούμενον[22]) ὡς δοκεῖν αὐτὸν ἀναστῆναι. ἔφησαν δέ μοι οἱ φίλοι μου· παῦσαι βασιλεῦ· ἱερὸν γάρ ἐστιν. ἐξελθὼν δὲ τὸν περίβολον εἶδον ἐκεῖ κειμένους κρατῆρας χρυσοτορνεύτους δύο χωροῦντας ἀνὰ μετρητὰς ξ', οὓς καὶ ἐξεμετρήσαμεν ἐν τῷ δείπνῳ. ἐκέλευσα δὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκεῖ γενέσθαι πᾶσαν καὶ εὐωχηθῆναι. ἦν δὲ ἐκεῖ οἶκος μέγας κατεσκευασμένος· ἦσαν δὲ ἐκεῖ ποτήρια ἐπίσημα πάσης εὐπρεπείας ἄξια ἐκ λίθων τετορνευμένα. ἐν δὲ τῷ[23]) κατακλιθῆναι ἡμᾶς τε καὶ τὰ στρατεύματα πρὸς εὐωχίαν ἐπὶ δεῖπνον, ἐξαίφνης ὥσπερ βροντὴ βιαία αὐλῶν καὶ κυμβάλων πλήθους[24]) καὶ συρίγγων καὶ σαλπίγγων καὶ τυμπάνων καὶ κιθάρας ἐγένετο. καὶ τὸ ὄρος ὅλον[25]) ἐκαπνίζετο ὥσπερ κεραυνοῦ πολλοῦ πεσόντος ἐφ' ἡμᾶς. ἡμεῖς οὖν φοβηθέντες ἀνεχωρήσαμεν ἐκ τῶν τόπων ἐκείνων καὶ ἤλθομεν ἐπὶ τὰ Κύρου βασί-
fol. 270ᵃ λεια καὶ κατελαβόμεθα πόλεις πολλὰς ἐρήμους καὶ ἐπίσημον μίαν πόλιν, ἐν ᾗ ἦν οἶκος μέγας, ἔνθα αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐχρημάτιζεν. ἔφησαν δέ μοι ἐκεῖ εἶναι ὄρνεον ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἑρμηνεῦον. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸν οἶκον εἶδον πολλὰ θεάματα ἄξια θαύματος· ἦν γὰρ ὁλόχρυσος. ἦν δὲ μέσον τῆς ὀροφῆς ὥσπερ ὀρτυγοτροφεῖον[20]) ὅμοιον τῷ πρώτῳ χρυσοῦν κρεμάμενον καὶ ἔσωθεν αὐτοῦ ὄρνεον ὡς περιστερὰ χρυσόχροος.[26]) τοῦτο ἔφασαν ἑρμηνεύειν τοῖς βασιλεῦσι διὰ τὰς προσπιπτούσας φωνάς. εἶδον δὲ ἐκεῖ καὶ κρατῆρα μέγαν[16]) χρυσοτόρνευτον — ταῦτα δὲ ἦσαν ἔσωθεν τῶν βασιλείων Κύρου — χωροῦντα μετρητὰς ἑκατὸν ἑξήκοντα. θαυμαστὸν δὲ ἦν τῇ κατασκευῇ πάνυ· εἶχε γὰρ εἰς τὸ κύκλευμα ἀνδριάντας[27]) καὶ ναυμαχίαν (εἰς τὸ) ἄνω διάζωμα[28])· τὸ δὲ μέσον αὐτοῦ εὐλο-

17) ἱπποζυγίῳ 18) λυτρων. 19) χρυσὸς 20) ὀρτυγοτροφῖον 21) καθελθεῖν αὐτὸν 22) κιμούμενον, 23) τὸ 24) πλῆθος 25) ὅλος 26) χρυσόχοος 27) ἀνδριάντα 28) διάζωνον·

γίαν· τὸ δὲ ἔξωθεν αὐτοῦ χρυσοτόρνευτον· τοῦτο δὲ ἔφησαν ἐξ Αἰγύπτου εἶναι πόλεως Μέμφης, κἀκεῖθεν ἐνεχθῆναι ὅτε ἐπεκράτησαν οἱ Πέρσαι. ἦν δὲ ὁ οἶκος κατεσκευασμένος εἰς τὸν[29]) Ἑλληνικὸν ῥυθμόν[30]), ἔνθα αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἴθιστο χρηματίζειν. ἐν δὲ τούτῳ γέγραπται ἡ ναυμαχία ἡ γενομένη[31]) Ξέρξου. ἔκειτο δὲ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ θρόνος χρυσοῦς λιθοκόλλητος[32]) καὶ λύρα αὐτομάτως κρουομένη. κύκλῳ ἔκειτο ποτηροθήκη χρυσῆ, ἓξ καὶ δέκα πήχεις ἔχουσα, ἀναβαθμοὺς[33]) δὲ εἶχεν ὀκτώ· ὑπεράνω δὲ ἔστηκεν ἀετὸς ὑπερέχων ταῖς πτέρυξι τὸ[34]) ὅλον κυλικεῖον.[35]) ἦν δὲ καὶ ἀναδενδρὰς χρυσῆ ἑπτάκλαδος, πάντα δὲ εἰργασμένα χρυσῷ. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν θεαμάτων τί σοι μέλλω λέγειν τοσαῦτα; τοιαῦτα δέ ἐστιν ὥστε ἀπὸ τοῦ πλήθους μὴ δύνασθαι ἡμᾶς ἡμέρᾳ μιᾷ[36]) ἑρμηνεύειν τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀρετήν. ἔρρωσθε.*) fol. 270b

Cap. 30.

Γράφει δὲ καὶ ἕτερα γράμματα Ἀλέξανδρος τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ὀλυμπιάδι, γενόμενος ἐν Βαβυλῶνι τῇ μεγάλῃ, μέλλοντος αὐτοῦ ἐκλιπεῖν τὸν ἀνθρώπινον βίον[1]), περιέχοντα οὕτως· Μεγάλην τινά φασιν [ἔχειν] τῶν δαιμονίων τὴν προβλεψίαν.[2]) τῶν γὰρ ἐγχωρίων γυναικῶν τις ἔτεκε βρέφος, τὰ μὲν ἄνω τοῦ σώματος ἕως τῶν λαγόνων ἀνθρώπου πάντα κατὰ φύσιν, τὰ δὲ ἀπὸ τῶν μηρῶν ἕως κάτω θηρίων προτομαί[3]), ὥστε εἶναι παρόμοιον τὸ παιδίον τῇ καλουμένῃ Σκύλλῃ· ἦσαν γὰρ αἱ προτομαὶ[3]) λεόντων καὶ ἀγρίων κυνῶν. καὶ τούτων[4]) ἦσαν αἱ μορφαὶ πᾶσιν εὔδηλοι, ὥστε γινώσκειν τὸν ἑκάστου τύπον[5]), ἡ δὲ τοῦ παιδίου προτομὴ ἦν τεθνηκυῖα. ἅμα δὲ τῷ[6]) τεκεῖν τὴν γυναῖκα τὸ βρέφος, ἐμβαλοῦσα αὐτὸ εἰς τὸ ῥακίον[7]) καὶ κατακαλύψασα παραγίνεται ἐπὶ τὰ βασίλεια fol. 271a Ἀλεξάνδρου καὶ εἶπεν τῷ ἀγγέλῳ αὐτοῦ· μήνυσόν με τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ περί τινος πράγματος θαυμαστοῦ, ἐπειδὴ βούλομαι αὐτῷ δεῖξαί τι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐτύγχανεν ἀναπαυόμενος μέσον ἡμέρας ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτοῦ. ὡς δὲ ἠγέρθη, ἤκουσε περὶ τῆς γυναικὸς καὶ ἐκέλευσεν εἰσάγεσθαι αὐτήν. τῆς δὲ ἐλθούσης ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἀποστῆναι πάντας τοὺς παρόντας. καὶ ἐξελθόντων πάντων ἔδειξεν αὐτῷ ἡ γυνὴ τὸ γεγεννημένον[8]) τέρας φάσκουσα αὐτὴ αὐτὸ τετοκέναι. τοῦτο δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος ἐθαύμασε καὶ εὐθέως ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι σημειολύτας σοφούς τε καὶ μάγους. καὶ τούτων ἐλθόντων μετὰ καὶ Χαλδαίων, ἐκέλευσε τὴν σύγκρισιν ποιήσασθαι αὐτοὺς περὶ τοῦ σημείου τούτου τοῦ γεννηθέντος, ἐπαγγειλάμενος αὐτοῖς θάνατον, ἐὰν μὴ εἴπωσιν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν. ἦσαν δὲ οἱ ἐπιδοξότατοι καὶ συνετώτατοι τῶν Χαλδαίων πέντε, καὶ ὁ μὲν εἷς κατὰ τέχνην πολὺ διέφερεν πάντων, ὃς οὐκ ἐτύγχανεν κατὰ τύχην παρεπιδημῶν. οἱ δὲ παρόντες ἔλεγον ἐσε-

---

29) τὸ 30) ῥεῖθρον· 31) γεναμένη 32) χρυσολιθοκόλητος· 33) ἀναβάθους 34) τὸν 35) κύκλον. 36) ἡμέραν *) cap. 29 fehlt.

30. 1) βίον am rande von derselben hand. 2) προσβλεψίαν· 3) προνομαὶ 4) τούτου 5) τόπον 6) τοῦ 7) ῥακκῖον 8) γεγενημένον

cθαι[9]) τοῖc πολέμοιc[10]) τὸν Ἀλέξανδρον ἰcχυρότερον πάντων καὶ fol. 271 b κατακυριεύcειν[11]) πάντων τῶν ἀνθρώπων· τὰ δὲ ζῶα τὰ ἀλκιμώτατα[12]) ἔφαcαν εἶναι τὰ ἔθνη ὑποτεταγμένα τῷ ἀνθρωπίνῳ cώματι καὶ τοῦτο cημαίνειν.[13]) μετ' αὐτοὺc δὲ παρεγένετο καὶ ὁ ἕτεροc Χαλδαῖοc πρὸc Ἀλέξανδρον καὶ ἰδὼν τὴν διάθεcιν τοῦ cημείου ἀνεβόηcεν μεγάλωc δακρύων καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ διέρρηξεν[14]) δεινοπαθῶν. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἰδὼν αὐτὸν περιπαθῆ γενόμενον ἠγωνίαcεν οὐ μετρίωc καὶ κελεύει αὐτὸν θαρροῦντα λέγειν τὰ ἐκ τοῦ cημείου θεωρούμενα. ὁ δὲ λέγει[15]) αὐτῷ ταῦτα· βαcιλεῦ, οὐκέτι cυγκρίνῃ τοῖc ζῶcιν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἀπαιτοῦντοc αὐτὸν τὰ τῆc cυγκρίcεωc τοῦ cημείου ἀπεκρίθη αὐτῷ ταῦτα· κράτιcτε βαcιλεῦ πάντων ἀνθρώπων, ὁ μὲν τύποc ὁ ἀνθρώπινοc cὺ εἶ, τῶν δὲ θηρίων αἱ μορφαὶ οἱ περὶ cὲ ὄντεc εἰcίν. καὶ εἰ μὲν οὖν τὸ ἄνω μέροc ἔζη καὶ ἐν κινήcει ἦν καθάπερ καὶ τὰ ζῶα τὰ ὑπὸ τούτῳ[16]) ὄντα· — καὶ ὥcπερ οὖν τοῦτο μετέcτη[17]) ἐκ τοῦ ζῆν, οὕτωc καὶ cύ, βαcιλεῦ· καὶ ὃν τρόπον τὰ θηρία τὰ ὑπὸ τούτῳ[16]) ὄντα, οὕτωc καὶ οἱ περὶ cέ. οὔτε γὰρ φρόνηcιν ἔχουcιν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἄγρια τυγχάνουcι πρὸc τοὺc ἀνθρώπουc· οὕτωc καὶ οἱ περὶ cὲ ὄντεc fol. 272 a διάκεινται[18]) πρὸc cέ. καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Χαλδαῖοc ἐξῆλθε· τὸ δὲ βρέφοc αὖθιc καῆναι[19]) εἶπεν ὁ Χαλδαῖοc. καὶ ταῦτα ἀκούcαc Ἀλέξανδροc τὰ καθ' ἑαυτὸν διετύπου πράγματα καθ' ἡμέραν.

Cap. 31.

Τοῦ δὲ Ἀντιπάτρου ἐπαναcτάντοc Ὀλυμπιάδι τῇ μητρὶ Ἀλεξάνδρου ἐποίηcεν εἰc αὐτὴν ὅπερ ἐβούλετο. καὶ τῆc μητρὸc Ἀλεξάνδρου πλεονάκιc γραφούcηc αὐτῷ περὶ τοῦ Ἀντιπάτρου — ἤχθετο γὰρ ὡc μήτηρ περὶ Ἀλεξάνδρου — καὶ βουλομένηc αὐτῆc διελθεῖν εἰc τὴν ἤπειρον, διεκώλυεν[1]) αὐτὴν Ἀντίπατροc. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου δεξαμένου τὰ γράμματα Ὀλυμπιάδοc τῆc μητρὸc αὐτοῦ καὶ γνοὺc δι' αὐτῶν τὴν ἐνεcτηκυῖαν τῇ μητρὶ αὐτοῦ λύπην ἀπέcτειλεν πρὸc τὸν Ἀντίπατρον Καρτερὸν τοὔνομα εἰc Μακεδονίαν ἐπιμελητὴν αὐτῆc γενόμενον. αἰcθόμενοc δὲ Ἀντίπατροc τὴν ἐπίνοιαν Ἀλεξάνδρου καὶ ἄφιξιν[2]) Καρτεροῦ καὶ εἰδὼc[3]) τοὺc cτρατιώταc ἀνακομίζοντα[4]) ἀπὸ Ἀλεξάνδρου εἰc Μακεδονίαν καὶ Θετταλίαν ἕνεκεν αὐτοῦ, ἐφοβήθη καὶ ἦλθεν εἰc δολοφονίαc[5]) Ἀλεξάνδρου, φοβούμενοc περὶ ὧν ἔπραξεν εἰc Ὀλυμπιάδα, μήποτε εἰc παραφυλακιcμὸν ἔλθῃ· ἤκουcε γὰρ τὸν Ἀλέξανδρον fol. 272 b ὑπερβεβηκέναι πολὺ πρὸc ὑπερηφανίαc[6]) διὰ τὰc ἐπιτελουμέναc αὐτοῦ (αὐτῷ?) πράξειc. καὶ τοῦτο διαλογιζόμενοc ἐcκεύαcε φάρμακον δηλητήριον, ὃ οὐκ ἔφερεν ἀγγεῖον οὔτε χαλκοῦν[7]) οὔτε ὑάλινον οὔτε κεράμιον, ἀλλ' εὐθέωc ἐρρήγνυτο. ἐν μολιβδίνῃ οὖν

9) ἔπεcθε 10) πολεμίοιc 11) κατακυριεύcει 12) ἀλκιμωδέcτατα· 13) cημαίνει· 14) διέρριξεν 15) cod.: λέγει αὐτῷ· ταῦτα βαcιλεῦ, οὐκ ἔξεcτι cυγκρῖναι τ. ζ. κτλ. 16) τοῦτο 17) μετέcτην 18) διώκειται 19) καῖναι **31.** 1) διεκόλλυεν 2) ἔφεξιν 3) ἰδὼc 4) ἀνακομίζονταc 5) δολοφωνίαc 6) ὑπερηφανείαc 7) χαλκόν·

πυξίδι[8]) βαλὼν τὸ φάρμακον ὁ Ἀντίπατρος καὶ περικαθάψας[9]) ἄλλῃ πυξίδι[8]) σιδηρᾷ δέδωκεν τῷ ἰδίῳ υἱῷ καὶ ἀπέστειλεν εἰς Βαβυλῶνα Ἰούλλῳ τῷ ἐπικέρνῃ[10]) Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως, συλλαλήσας αὐτῷ ὑπὲρ τῆς τοῦ φαρμάκου δεινότητος καὶ θανατηφόρου δυνάμεως, ὅπως ἐάν τι αὐτῷ ἐν τοῖς πολέμοις ὑπὸ τῶν πολεμίων συμβῇ δεξάμενος τέλος λάβοι.[11]) ἀφικόμενος δὲ ὁ υἱὸς Ἀντιπάτρου εἰς Βαβυλῶνα συνελάλησεν Ἰούλλῳ τῷ ἐπικέρνῃ Ἀλεξάνδρου λάθρα περὶ τῆς τοῦ φαρμάκου δόσεως.[12]) τοῦ Ἰούλλου οὖν ἐν λύπῃ φερομένου πρὸς Ἀλέξανδρον, πρὸ ὀλίγων γὰρ ἡμερῶν παραπεσόντος Ἰούλλου Ἀλέξανδρος ῥάβδῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς Ἰούλλῳ δεδωκὼς ἐτραυμάτισεν αὐτὸν δεινῶς, ὅθεν Ἰοῦλλος ὀργιζόμενος Ἀλεξάνδρῳ ὑπήντησε τῷ Ἀντιπάτρου υἱῷ πρὸς τὸ παρανόμημα.[13]) παρέλαβεν δὲ σὺν αὐτῷ Ἰοῦλλος Μήδιόν τινα συνηδικημένον[14]) αὐτῷ. καὶ διετάξαντο εἰς ἑαυτοὺς πῶς δώσουσι τῷ fol. 273ᵃ Ἀλεξάνδρῳ τὸ φάρμακον πιεῖν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου ἀναπαυσαμένου ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ δείπνου μεγάλου, προσῆλθεν αὐτῷ τῇ ἐπαύριον [τίς] Μήδιος ἀξιῶν αὐτὸν εἰσελθεῖν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ πεισθεὶς Ἀλέξανδρος τῇ τοῦ Μηδίου δεήσει ἧξεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ αὐτοῦ. συνανεκλίνθησαν δὲ τῷ βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ τινές. τὸ δὲ μέλλον γίνεσθαι διὰ τοῦ φαρμάκου φόνιον[15]) ἐπιβούλευμα Περδίκκας[16]) μὲν καὶ Πτολεμαῖος καὶ Ὄλκιος καὶ Λυσίμαχος καὶ Εὐμένιος καὶ Κάσσανδρος[17]) οὐκ ᾔδεισαν[18]), οἱ δὲ ἄλλοι πάντες οἱ συνανακείμενοι Ἀλεξάνδρῳ μετειλήφασι τῆς παρανόμου πράξεως τοῦ φαρμάκου καὶ συμπεφωνηκότες ἦσαν τῷ Ἰούλλῳ οἰνοχόῳ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου, δεδωκότες ὅρκους ἀλλήλοις· ἐπεθύμουν γὰρ ἤδη πραγμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου συνανακλιθέντος[19]) αὐτοῖς προσήνεγκεν αὐτῷ[20]) Ἰοῦλλος ποτήριον ἄδολον· λόγου δὲ προσπεσόντος διατριβῆς ἕνεκεν [τοῦ τόπου] ἤδη διεληλυθότος ἱκανοῦ χρόνου ἐπέδωκεν Ἰοῦλλος[21]) ἕτερον ποτήριον ἔχον τὸ φάρμακον. δεξάμενος δὲ Ἀλέξανδρος σὺν τῇ fol. 273ᵇ συντυχίᾳ[22]) καὶ πιὼν ἐξαίφνης ἀνεβόησεν ὡς τόξῳ πεπληγμένος διὰ τοῦ ἥπατος. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν χρόνον (καὶ τὴν ὀδύνην ἐγκαρτερήσας ἀπῄει πρὸς ἑαυτόν), ἐντειλάμενος τοῖς παροῦσι ἐπὶ τὸν δεῖπνον μένειν.

Cap. 32.

Οἱ δὲ ἀγωνιάσαντες διέλυσαν παραχρῆμα τὸ δεῖπνον, ἔξωθεν δὲ ἀπεκαραδόκουν τὸ συμβησόμενον. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἑαυτὸν προϊέμενος εἶπεν· ὦ Ῥωξάνη, μικρὸν ἐμοὶ χάρισαι σεαυτήν. καὶ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενος ἀπῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ καὶ κατεκλίθη. ἡμέρας δὲ γενομένης ἐκέλευσεν Περδίκκαν[1]) καὶ Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον εἰσελθεῖν πρὸς αὐτόν· εἶπε δὲ ἵνα ἄλλος τις μὴ

---

8) πυξίδη 9) περιθάλψας 10) ἐπιβέρνῃ 11) λάβει 12) δώσεως· 13) παρανόμησθαι (?) 14) συνδικημένον 15) φώνιον 16) περδικὰς 17) κάσανδρος· 18) εἰδήσασαν· 19) συνανακληθέντος 20) αὐτῶν 21) ἰούλλους 22) συντιχία **32.** 1) περδικὰν

εἰςέλθῃ cὺν αὐτοῖς, ἄχρις ἂν διαθήςεται.[2]) ἐξαίφνης δὲ ἐκ τῶν Μακεδόνων ἐγένετο βοὴ καὶ cυνδρομὴ πρὸς τὴν αὐλὴν τοῦ παλατίου Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὸ ἀνελεῖν τοὺς cωματοφύλακας αὐτοῦ, εἰ μὴ δείξωςιν αὐτοῖς τὸν βαςιλέα. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου πυνθανομένου περὶ τοῦ θορύβου προςῆλθεν αὐτῷ Περδίκκας[3]) καὶ ἐδίδαξεν αὐτῷ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν Μακεδόνων. προςέταξε δὲ Ἀλέξανδρος τὴν κλίνην αὐτοῦ ἐπαρθῆναι εἰς ἕνα τόπον (ὑψηλόν), ὥςτε
fol. 274ᵃ πᾶςαν τὴν δύναμιν τῶν ςτρατευμάτων παραπορευομένους ὁρᾶν αὐτόν, εἰςάγειν δὲ μόνους Μακεδόνας[4]), καὶ δι' ἑτέρας θύρας ἐξάγειν. ποιήςαντος δὲ τοῦ Περδίκκα[5]) τὰ προςταχθέντα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ βαςιλέως, εἰςεπορεύοντο οἱ Μακεδόνες μόνοι καὶ ἐθεώρουν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὃς οὐκ ἐδάκρυεν τηλικοῦτον βαςιλέα Ἀλέξανδρον κατακείμενον κλίνῃ ἡμιθανῆ. ἀνὴρ δέ τις ἐξ αὐτῶν, τῷ[6]) μὲν εἴδει[7]) οὐκ ἀπρεπής, ἰδιώτης δέ, ἐλθὼν πληςίον τῆς κλίνης Ἀλεξάνδρου εἶπεν· ἐπ' ἀγαθῷ μέν, Ἀλέξανδρε βαςιλεῦ, Φίλιππος ὁ πατήρ cου ἦρξεν, ἐπ' ἀγαθῷ[8]) δὲ[9]) καὶ cύ, βαςιλεῦ· cὺ μὲν προλαμβάνεις ἡμᾶς· καλὸν οὖν ἡμᾶς cὺν cοὶ ἀποθανεῖν τῷ ποιήςαντι Μακεδονίαν πόλιν ἐλευθέραν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δακρύςας ἐξέτεινε τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔμφαςιν ποιούμενος παρακλήςεως.

Cap. 33.

Καὶ κελεύςας εἰςελθεῖν ὑπομνηματογράφον εἶπε περὶ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· ἐὰν γένηταί μοι ἐκ Ῥωξάνης τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀρρενικός, ἐκεῖνος βαςιλευέτω Μακεδόςιν· ἐὰν δὲ θῆλυ γένηται, ἑλέςθωςαν ὃν ἂν βούλωνται[1]) βαςιλέα. προςέταξε δὲ γράψαι (πρὸς) τὴν μητέρα αὐτοῦ οὕτως·

[Ἐπιςτολὴ Ἀλεξάνδρου πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα αὐτοῦ ἔχουςα (cod. ἔχων) οὕτως[2])·]

fol. 274ᵇ Βαςιλεὺς Ἀλέξανδρος τῇ γλυκυτάτῃ μοι μητρὶ χαίρειν. δεξαμένη μου ταύτην τὴν τελευταίαν γραφὴν ποίηςον ἄριςτον πολυτελῆ εἰς ἀντάμειψιν[3]) τῆς ἄνω προνοίας τὸν τοιοῦτόν cοι παραςχούςης[4]) υἱόν. πλὴν εἰ βούλει με θεραπεῦςαι, αὐτὴ δι' ἑαυτῆς πορευθεῖςα ςυνάγαγε πάντας μικρούς τε καὶ μεγάλους, πλουςίους καὶ πένητας ἐν τῷ ἀρίςτῳ, λέγουςα πρὸς αὐτούς· ἰδοὺ τὸ ἄριςτον ἡτοίμαςται· δεῦτε οὖν χυθέντες[5])· πλὴν μηδεὶς ἐξ ὑμῶν (ὃς) ἔχει θλίψιν ἢ νῦν ἢ ἔκπαλαι εἰςέλθοι, ὅτι οὐ θλίψεως ἄριςτον ἐποίηςα, ἀλλὰ χαρᾶς. ἔρρωςο μῆτερ.

Τοῦτο[8]) δὲ ποιήςαςα ἡ Ὀλυμπιάς, οὐδεὶς παρεγένετο[9]) ἐν τῷ ἀρίςτῳ οὔτε μικρὸς οὔτε μέγας, οὐ πλούςιος οὐ πένης εὑρέθη δίχα θλίψεως. εὐθὺς οὖν ἐπέγνω ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὴν ςοφίαν αὐτοῦ καὶ ὡς ὅτι[10]) ἐκ[11]) τῶν ὄντων ἐξῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ χάριν παρα-

---

2) διαθήςηται· 3) περδικᾶς 4) εἰς ἁγιαςμόν· 5) περδικᾶ 6) τὸ 7) ἤδει 8) ἐπαγαθῶς 9) τὲ **33.** 1) βούλονται 2) die eingeschlossenen worte mit rother tinte übergeschrieben. 3) ἀντάμηψιν 4) παραςχόντα 5) χηθέντες· 6) εἰςέλθει· 7) ἔρρωςον 8) Τούτω 9) παρεγένετω 10) ὅ τι 11) ἐκεῖ

μυθίας ἔγραψεν ταῦτα, ὡς ὅτι οὐ ξένον τι συνέβη τοῦτο[12]), ἀλλὰ (τὸ) τοῖς πᾶσι συμβὰν καὶ συμβαῖνον.[13])

Ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγένετο περὶ τὸν ἀέρα ὁμίχλη καὶ ἐφάνη μέγας ἀστὴρ κατερχόμενος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ σὺν αὐτῷ ἀετός, καὶ τὸ ἄγαλμα δὲ Βαβυλῶνος, ὃ ἐκάλουν Διός, ἐκινήθη. ὁ δὲ ἀστὴρ πάλιν ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν· (ἠκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ ἀετός. κρυβέντος δὲ τοῦ ἀστέρος εἰς τὸν οὐρανόν,) εὐθέως ἐκοιμήθη Ἀλέξανδρος τὸν fol. 275ᵃ
αἰώνιον ὕπνον.

Cap. 34.

Οἱ δὲ Πέρσαι ἐμάχοντο μετὰ τῶν Μακεδόνων βουλόμενοι τὸν Ἀλέξανδρον ἀνακομίσασθαι καὶ Μιθρὰν[1]) ἀναγορεῦσαι. οἱ δὲ Μακεδόνες ἀντεποιοῦντο βουλόμενοι ἀναλαβεῖν αὐτὸν εἰς Μακεδονίαν. λέγει αὐτοῖς Φίλιππος ὁ Πτολεμαῖος· ἔστι μαντεῖον τοῦ Βαβυλωνίου Διός· παρ' αὐτῷ οὖν ληψόμεθα[2]) χρησμὸν (περὶ) τοῦ σώματος Ἀλεξάνδρου, ποῦ ἂν καταστήσωμεν αὐτό. ἐχρημάτισε δὲ αὐτοῖς ὁ τοῦ Διὸς χρησμὸς οὕτως· ἐγὼ φράσω τὰ συμφέροντα πᾶσιν· ἔστι πόλις ἐν Αἰγύπτῳ τοὔνομα Μέμφη, κἀκεῖ ἐνθρονίζειν τοῦτον. τοῦ δὲ χρησμοῦ δοθέντος οὐδεὶς οὐκέτι ἐλάλησεν, ἀλλὰ συνεχώρουν τῷ Πτολεμαίῳ βαδίζειν καὶ κομίζειν αὐτὸν ἐν μολιβδίνῃ λάρνακι ἐν Μέμφῃ τῇ πόλει ἐσμυρνισμένον. θέμενος δὲ αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος ἐπὶ ἁμάξης τὴν πορείαν ἐποιεῖτο ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Αἴγυπτον. ἀκούσαντες δὲ οἱ Μεμφῖται ὑπήντησαν τῷ σώματι Ἀλεξάνδρου καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸ[3]) ἐν Μέμφῃ. (εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιπροφήτης[4]) τοῦ ἐν Μέμφῃ[5]) ἱεροῦ· ὧδε αὐτὸ[3]) μὴ καθιδρύσητε[6]), ἀλλὰ εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν ἐν τῇ Ῥακώτιδι[7])· ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ fol. 275ᵇ
σῶμα τοῦτο, ἀκαταστατεῖ ἡ πόλις ἐκείνη πολέμοις καὶ μάχαις ταραττομένη. εὐθέως οὖν ὁ Πτολεμαῖος ἄγει αὐτὸ[8]) ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ποιεῖ τάφον ἐν τῷ ἱερῷ τῷ καλουμένῳ Σῶμα Ἀλεξάνδρου, κἀκεῖ τὸ λείψανον Ἀλεξάνδρου καθίδρυσεν.

Cap. 35.

Ἔζησε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἔτη λβ'· ἐβίωσεν δὲ οὕτως· ἀπὸ κ' ἐτῶν ἐβασίλευσεν, ἐπολέμησεν δὲ ἔτη δώδεκα, πολεμῶν δὲ ἐνίκησεν. ὑπέταξεν δὲ βαρβάρων ἔθνη κβ', Ἑλλήνων φυλὰς[1]) ιδ'. ἔκτισε δὲ πόλεις δώδεκα ταύτας[2])· (Ἀλεξάνδρειαν τὴν κατ' Αἴγυπτον,) Ἀλεξάνδρειαν τὴν πρὸς Ὀρπᾶς, Ἀλεξάνδρειαν τὴν (πρὸς) Κράτιστον (apud Granicum J. Val.), Ἀλεξάνδρειαν τὴν Σκυθίαν[3]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Κρηπῖδος ποταμοῦ, Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Τρωάδος, Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, Ἀλεξάνδρειαν τὴν

---

12) τούτω (τούτῳ?) 13) συμβαίνων **34.** 1) μη θρὰν 2) ληψώμεθα 3) αὐτῷ 4) ἀρχηπροφήτης 5) die eingeklammerten worte von jüngerer hand am unteren rande 6) καθηδρύσητε· 7) ῥακοντῖδι 8) αὐτῶ
35. 1) φυλλὰς 2) αὖται· 3) σκυφίαν·

ἐπὶ Πέρϲαϲ[4]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Βουκέφαλον[5]) ἵππον[6]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Πῶρον[7]), Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ τὸν Τίγριν[8]) ποταμόν, Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Μαϲϲαγέταϲ[9]) καλουμένην.

Ἐγεννήθη μὲν ὁ Ἀλέξανδροϲ μηνὶ Ἰαννουαρίῳ νεομηνίᾳ,
fol. 276a ἀνατολῆϲ οὔϲηϲ ἡλίου· ἐτελεύτηϲε δὲ μηνὶ Ἀπριλλίῳ νεομηνίᾳ δύϲεωϲ οὔϲηϲ ἡλίου. καὶ ἐκάλεϲαν τὴν ἡμέραν τῆϲ τελευτῆϲ αὐτοῦ νεόμαγα (sic), διὰ τὸ τὸν Ἀλέξανδρον νέον τετελευτηκέναι. ἐτελεύτηϲε δὲ Ἀλέξανδροϲ ἐν τῷ ͵εροϛʹ ἔτει[10]) τοῦ κόϲμου, ἐν τῷ τέλει τῆϲ ριγʹ ὀλυμπιάδοϲ· ἡ δὲ ὀλυμπιὰϲ ἔτη εἰϲὶν δʹ — τῷ δὲ τετάρτῳ ἔτει[10]) τῆϲ βαϲιλείαϲ Ἄχαζ πρώτη ὀλυμπιὰϲ ἤρξατο —. ἀπὸ τῆϲ τελευτῆϲ Ἀλεξάνδρου ἕωϲ τῆϲ τοῦ θεοῦ λόγου ἐκ παρθένου ϲαρκώϲεωϲ ἔτη τριακόϲια εἴκοϲι τέϲϲαρα.

Ταῦτα ἐγὼ Ἀλέξανδροϲ ὁ τῶν Μακεδόνων βαϲιλεὺϲ ὑπέταξα πλήθη ἐθνῶν πολλῶν· πρῶτον μὲν Ἕλληναϲ, Ἴβηραϲ· † ἀβάρουϲ· ϲκλάβουϲ· μαύρουϲ· μαυρεντιανούϲ· ὀνογούρουϲ· τετραγούρουϲ· τετρακάτουϲ· μονοκεράπουϲ· ϲικίοναϲ· κανζιώταϲ· κανζίταϲ· ῥυϲπουρίταϲ· χαρουρίταϲ· ὀφιομάγουϲ· ὀφιόποδαϲ· ἐλεφαντινόποδαϲ· ϲκυμβριόταϲ· ἐξαμάρουϲ· λογγιβάρδουϲ· λευεϲεντιανούϲ· οὐριδάϲ· δερματιϲίουϲ· ἀβαϲγούϲ· ἀρμενίουϲ· ῥουϲίουϲ· ὄχλουϲ· ϲαρακηνούϲ· ϲύρουϲ· ἀλανοὺϲ· ἐβρεπάουϲ· ἐβρεξάουϲ· ἐξαχείρουϲ· ἐξωϲτίχουϲ· λωρόποδαϲ· ὑποφαλαγγίουϲ· πρίϲκουϲ· λακούϲ·
fol. 276b πολύποδαϲ· πατιϲόφουϲ· λέϲαειϲ· ὀϲτρυκοὺϲ· πανζήταϲ· δελεήμαϲ· ϲανδάλειϲ· καϲάνδρειϲ· καϲυνδρειώταϲ· αἰγιόταϲ· αἰγιτίδουϲ· ὑποβιώταϲ· ὑποβοτίουϲ· ἰνδοὺϲ· ϲινδιανοὺϲ· ϲουγδανοὺϲ· μαρθολομαίουϲ· αἰγυπτίουϲ τοῖϲ κατοικοῦϲι τοῖϲ ϲκοτεινοῖϲ τόποιϲ· ἐβραίουϲ· θρυμνίταϲ· κούϲκουϲ· χαζάρουϲ· βουλγάρουϲ· χουβάβουϲ· πέρϲαϲ· αἰθίοπαϲ· καὶ ῥωμαίουϲ τοὺϲ νικήτοραϲ ϲτρατιώταϲ· τοὺϲ δὲ λιποὺϲ· χωρὶϲ πολέμου ὑπετάξαμεν· καὶ φόρουϲ ἐτέλεϲαν. †

Fol. 204b ist die erzählung durch ein ganz ungehöriges stück unterbrochen. es heiszt dort nemlich cap. 30:

κἀκεῖθεν διαπερᾷ· καὶ παραγίνεται εἰϲ ἀφρικὸν· οἱ δὲ τῶν ἀφρικῶν ϲτρατηγοὶ· ὑπήντηϲαν αὐτῷ· und nun folgt ohne absatz folgendes:

καὶ ἔδειξεν μίλια· ω̅· καὶ ἦλθεν ἐν τόπω λεγομένου ἀρεοῦ (corr. ἀραοῦ)· καὶ ὁδεύοντα· εἶδεν χώραν φαραοῦ· καὶ αὐταῦ (corr. αὐτὸϲ) ἐπέραϲεν ἐν θαλάϲϲη μίλια. ρ̅ν̅. καὶ ὥδευϲεν (dahinter corr. εἰϲ) χώραν λεγομένην καρταγένειαν· καὶ αὐτοῦ δὲ ἠκούϲθη ἐν ὅλω τῶ τόπω· ἀποβαλέντοϲ ζία ἕωϲ ἔμπυλοϲ· μίλια περι τρεχομένου εριδιομετρῖ*) ἀναδρομῆϲ καρταγένειαϲ· ἕωϲ ἔμπηλοϲ μίλια· υ̅ν̅· καὶ περὶῶν προϲεκύνηϲαν ἅπαντεϲ τὸ αὐτὸ μέροϲ· ἀπὸ ϲύμπηλοϲ ἕωϲ χώραϲ ἀϲκόνια. ἀφεντεύϲαϲ δὲ τὸν αὐτῶν ϲύνορον.

---

4) περίαϲ (Περϲίαϲ?) 5) κεφνλῶν 6) ἵππων· 7) πώρων· 8) τήγριν 9) τὰ μεϲάγγυϲτα 10) ἔτη *) εριδιομετρίαϲ?

(fol. 205ᵃ) ἀποβάλλεντος ἕως κόνια κρατούμενον τὸ σύνορον αὐτῶν, μίλια, β̄ ὀλόγυρα· ἀπὸ ποταμὸν τουρτούζες, ἕως ποταμ̃ πορόδους· καὶ ἀνερχόμενος αὐτόθι· ἐλθὼν ἐν τόπω ἄκρος λεγόμενον τζούμπη·

Καὶ αὐτοῦ ἀναχωριθεὶς· ἐπέρασων (corr. ἐπέρασεν) τῆ (corr. την) αὐτοῦ θάλασσα πέραν. μίλια· κ̄· εἰς χώραν λεγομένην σέτα· καὶ αὐτὸν ἐπροσεκύνησαν ἅπαντες· ἦσαν δὲ ἄνθρωποι μαῦροι βαρβαριώτες· καὶ αὐτὸν καὶ αὐτού θες διεκίνησαν χώραν· σάφηναν ἄνα ἑ......μίλια. ῡ. καὶ αὐτοῦ κτῖσον πῦργον ἡμῶν ἐν τῷ παραθαλασσίω, ὑψηλὸν καὶ εὐκρεμνοτόν· καὶ πῦργον φοβερὸν· καὶ ἄνω ἔθεσον, βραχίων ἀρκόκαπρον· ἐγγράφως λεγομένου· ἕως αὐτοῦ ἄπελθε βασιλεῦ ἀλέξανδρε· darauf eine lücke von einigen zeilen und dann (s. buch I. cap. 30) καὶ ἱκετεύων ἀποστῆναι κτλ.

ÜBER DIE OXFORDER HANDSCHRIFTEN DES PSEUDO-CALLISTHENES.

Von den übrigen hss. des Pseudo-Callisthenes war bisher sehr wenig bekannt. durch freundliche vermittelung des hrn. prof. Gildemeister in Bonn ist es jetzt möglich geworden, über die vier Oxforder (Zacher Pseudo-Callisthenes s. 19—23) ein urteil zu gewinnen. nemlich auf den wunsch des hrn. prof. Gildemeister hat hr. dr. Prym in Oxford sich der mühe unterzogen, aus den zum teil schwer lesbaren hss. einige abschnitte mitzuteilen. für diese genauen und wertvollen mitteilungen gebührt ihm der gröste dank aller, welche sich mit der Alexandersage beschäftigen. diese abschnitte folgen hier übersichtlich zusammengestellt mit beifügung des textes von C, zu dem die Oxforder hss. im allgemeinen stimmen. natürlich ist die schreibung der hss. genau beibehalten. an mehreren stellen war nur das vom gedruckten texte abweichende bemerkt, wobei wol abweichungen in betonung und interpunction nicht berücksichtigt sind, in diesem falle könnte also das hier gegebene in einigen kleinigkeiten von dem in den hss. befindlichen abweichen.

Im folgenden bezeichnet **C** den text der Pariser hs. nr. 113 suppl., **20** bezeichnet *cod. Barocc. nr. 20* in Oxford, und **17** den *cod. Barocc. nr. 17*.

Müller I c. 18 (p. 17).

C. Μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν cυνηλικιωτῶν αὑτοῦ
20. Μιᾷ οὖν τῶν ἡμέρῶν Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν cυνηλικιωτῶν αὑτοῦ
17. ἐν μιᾶ οὖν τῶν ἡμερῶν μετὰ τῶν ἡλικιοτῶν αυτου

C. cυνὼν, λόγους ἐν λόγοις προτείναντες, εἰcφέρεται λόγος, ὡς ὅτε εἰς
20. cυνὼν, λόγους ἐν λόγων προτείναντες, εἰcφέρεται λόγος, ὡς ὅτι ἐν
17. cυνῶν. λόγους ἐκ λόγων προτεινόντων εἰcφέρεται λόγος. ὧς ὅτι ἐν

C. Πίcαν ἁρματηλατοῦcιν οἱ δοκιμώτεροι τῶν βαcιλέων παῖδες, καὶ
20. Ρώμῃ ἁρματηλατοῦcιν οἱ δοκιμώτεροι τῶν βαcιλέων παῖδες, καὶ
17. ῥώμη ἁρματηλ^{α}τοῦcιν οἱ εὐδοκιμώτεροι τῶν βαcιλέων παῖδες. καὶ

C. τῷ νικήcαντι ἆθλα διδοῦcιν ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διός· ὃς
20. τῷ νικήcαντι ἆθλα διδοῦcιν ὑπὸ τοῦ καπετωλίου Διὸς· ὃς
17. τῶ νικήcαντι ἆθλα δίδοται παρὰ τοῦ καπετωλλίου Διὸς· ὁ

C. δ' ἂν ἡττηθεὶς, παρὰ τῶν νικησάντων θανατοῦται. Ταῦτα ἀκού-
20. δ' ἂν ἡττηθεὶς, παρὰ τῶν νικησάντων θανατοῦται. Ταῦτα ἀκού-
17. δὲ ἡττηθεὶς παρὰ τῶν νικησάντων θανατοῦται. ταύτα ἀκού-

C. σας Ἀλέξανδρος ἔρχεται πρὸς Φίλιππον δρομαῖος, καὶ εὑρί-
20. σας Ἀλέξανδρος ἔρχεται πρὸς Φίλιππον δρομαῖος,
17. σας Ἀλέξανδρος, ἔρχεται πρὸς τὸν πρα αὐτοῦ δρομαῖος

C. σκει αὐτὸν εὐκαιροῦντα καὶ καταφιλήσας αὐτὸν εἶπε· Πάτερ,
20. καὶ καταφιλήσας αὐτὸν εἶπε· Πάτερ,
17. καὶ λέγει.

C. δέομαί σου,
20. δέομαί σου τὸ ἐν ἐμοὶ καταθύμιον πλήρωσον καὶ
17. δέομαί σου ὦ δέσποτα. τῶ ἐν ἐμοὶ καταθύμιον πλήρωσον. καὶ

C. ἐπίτρεψόν μοι εἰς Πίσαν πλεῦσαι ἐπὶ
20. ἐπίτρεψόν μοι ἐν Ῥώμῃ ἀπελθεῖν
17. τὸ ἁρμόζων παρασχόμενος. ἀπόστειλόν μοι ἐν ῥώμη

C. τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων, ἐπειδὴ ἀγωνίσασθαι βούλομαι. Ὁ δὲ Φί-
20. ἐπειδὴ ἀγωνίσασθαι βούλομαι. Ὁ δὲ Φί-
17. ἁρματηλατῆσαι. ὁ δὲ Φί-

C. λιππος εἶπε πρὸς αὐτόν· Καὶ ποῖον ἄσκημα ἀσκήσας τούτους ἐπιθυμεῖς;
20. λιππος εἶπε πρὸς αὐτόν· Καὶ ποῖον ἄσκημα ἀσκήσας τοῦτο ἐπιθυμεῖς;
17. λιππος λέγει. ὦ βία ἀπὸ σοῦ παῖ· οὔπω γάρ σοι ὄγδοον

C. οὐ συγχωρῶ σοι ταῦτα πρᾶξαι.
20. οὐ συγχωρῶ σοι ταῦτα πρᾶξαι.
17. ἔτος διῆλθε καὶ ἁρματηλατῆσαι βούλει; οὐ συγχωρῶ σε τοῦτο πρᾶξαι.

C. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν· Ἁρματηλατῆσαι
20. παῖς γὰρ ἐμοῦ τυγχάνεις. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπεν·
17. παῖς γὰρ ἡμῶν τυγχάνεις ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φησίν.

C. βούλομαι, καὶ εἰ τοῦτό μοι οὐ συγχωρεῖς, μετ' ὀλίγον ὄψῃ με
20. εἰ τοῦτό μοι οὐ συγχωρίσεις, μετ' ὀλίγον ὄψῃ με
17. εἰ τοῦτο οὐ συγχωρήσεις μετ' ὀλίγον ὄψει με

C. θανούμενον. Ὁ δὲ φησί· Τέκνον,
20. θανατούμενον. Ὁ δὲ Φίλιππος πισθεὶς ἔφη. ἐγὼ οὖν
17. τεθανατωμένον ἐπὶ τοῦτο πισθεὶς ὁ Φίλιππος.

C. προνοήσομαί σοι ἵππους ἐκ τῶν ἐμῶν ἱπποστασίων ἐπιτηδείους·
20. προνοήσομαί σοι ἵππους ἐκ τῶν ἐμῶν ὑποστασέων ἐπιτηδείους·
17. κατασκευάζει αὐτῷ σκεῦος δοὺς καὶ πώλους ἑπτὰ οἵους ἐν πᾶσι

C. καὶ οὗτοι μὲν ἐπιμεληθήσονται· σὺ δὲ, τέκνον, γύμναζε σεαυτὸν
20. καὶ οὗτοι μὲν ἐπιμεληθήσονται· σὺ δὲ, τέκνον, γύμναζε σεαυτὸν
17. μακεδονία εὗρε κούφους τοῖς ποσί.

C. ἐπιμελέστερον· ὁ γὰρ ἀγὼν ἔνδοξός ἐστιν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε·
20. ἐπιμελέστερον· ὁ γὰρ ἀγὼν ἔνδοξός ἐστιν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εἶπε·
17.

C. Πάτερ, cὺ ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθεῖν εἰc τὸν ἀγῶνα· ἔχω γὰρ
20. Πάτερ, cὺ ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθεῖν ἐν τῷ ἀγωνίῳ· ἔχω γὰρ
17.

C. ἵππουc ἐκ νέαc ἡλικίαc, οὓc ἐμαυτῷ ἀνέθρεψα. Καταφιλήcαc
20. ἵππουc ἐκ νέαc ἡλικίαc, οὓc ἐμαυτῷ ἀνέθρεψα. Καταφιλήcαc
17.

C. δὲ αὐτὸν Φίλιπποc καὶ θαυμάcαc αὐτοῦ τὴν προθυμίαν φηcὶ
20. δὲ αὐτὸν Φίλιπποc καὶ θαυμάcαc αὐτοῦ τὴν προθυμίαν
17.

C. πρὸc αὐτόν· Τέκνον, ὅπου βούλῃ, βάδιζε ὑγιαίνων. Καὶ
20. καὶ
17.

C. ποιήcαc αὐτὸν cτολήν, οἵαν ὁ Ἀλέξανδροc διωρίcατο· ὥcπερ τιc
20. ποιήcαc αὐτὸν cτολήν, οἵαν ὁ Ἀλέξανδροc διωρίcατο· ὥcπερ τιc
17. ποιῆ καὶ cτολὴν οἵαν Ἀλέξανδροc διώρίcατο.

C. θεάcαι τῷ ἡλίῳ ἀνατείλαντι, τοῦτο ἦν ἡ χρεία τῆc cτολῆc·
20. θεάcαι τῷ ἡλίῳ ἀνατείλαντι, τί τοῦτον ἦν ἡ χρεία τῆc cτολῆc·
17. ἡλίου δὲ ἦν ἀνατέλλοντοc, ἡ χροῖα τῆc cτολῆc·

C. κατακοcμήcαc αὐτὴν μαργάρῳ καὶ λίθοιc τιμίοιc. Ἀπελθὼν δὲ ἐπὶ
20. κατακοcμήcαc αὐτὴν χρυcίῳ καὶ λίθοιc τιμΐοιc,
17. κατακοcμήcαc αὐτὴν χρυcίω καὶ λιθοιc τιμίοιc.

C. τὸν λιμένα ἐκέλευcε ναῦν καινὴν καταcκευαcθῆναι καὶ τοὺc ἵπ-
20.
17.

C. πουc ἅμα τοῖc ἅρμαcι ἐμβληθῆναι· καὶ cτρατιώταc παραλαβὼν
20. λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ cτρατιώταc,
17. λαβὼν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ cτρατιῶταc

C. ἐπέβη ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ἡφαιcτίωνι, καὶ
20. καὶ ὑπηρεcίαν ἱκανὴν
17. καὶ ὑπηρεcίαν ἱκανήν.

C. ἀποπλεύcαc παραγίνεται εἰc Πίcαν· Ἐξελθὼν δὲ καὶ λαβὼν ξένια
20. κατῆλθεν ἐν Ῥώμῃ. ἐξελθὼν δὲ τῆc νυκτὸc
17. κατῆλθεν ἐν ῥώμη. κατα δὲ τύχην. καιρὸν οἱ ἀρ-

C. πολλὰ ἐκέλευcε τοῖc πᾶcι τὴν τῶν ἵππων ἄμειψιν
20. ἐκέλευcε τοῖc πεcὶν αὐτοῦ (?) τὴν τῶν ἵππων ἄληψιν
17. ματιλατοῦντεc εἶχον. καὶ τὸ ὀλύμπιον ηὐτρεπίζετο. καὶ τρεῖc μὲν

C. γενέcθαι, καὶ αὐτὸc ἅμα τῷ Ἡφαιcτίωνι περιπατῶν ἐξ-
20. ποιεῖcθαι. καὶ αὐτὸc ἅμα τῷ φίλῳ αὐτοῦ Ὑφαιcτίωνι ἐπιπεριπατῶν ἐξ-
17. ηὑρίcκοντο. τέταρτοc δὲ οὐκ ἦν. καὶ ἀθυμία περὶ τούτου τοῖc πο-

C. ῆλθεν
20. ἴει.
17. λίτεc κατεῖχε. κήρυξ δὲ ἀνήρχετο κατέθοc ἐπιβοῶν τὸν βουλόμενον

C. 20.
17. ἀγωνίcαcθαι. ὡc ἅτε εὐγενεῖ καὶ ἀνδρεῖον καὶ φίλον τοῦ Διόc. τοῦ

C. 20.
17. δὲ κήρυκοc βοῶντοc, Ἀλέξανδροc ἐπlcτὰc ἤτει ἁρματηλατῆcαι. κυ-

C. 20.
17. κλωcάντων οὖν αὐτῶν πάντων. καὶ θαυμαζόντων τότε νέον τῆc

C. 20.
17. ἡλικίαc. καὶ τὸ θραcὺ καὶ αὐcτηρὸν τοῦ προcώπου. καὶ τὸ

C. Ὑπήντηcεν
20. καὶ ὑπήντηcεν
17. εὐγενὲc τοῦ μὴ διάματοc ἐξεπλήττοντο. καὶ ὡc ταῦτα οὕτωc εἶχεν,

C. αὐτοῖc Νικόλαοc ὁ υἱὸc Ἀρδέου βαcιλέωc Ἀκαρνάνων πλούτῳ καὶ
20. αὐτοὺc Νικόλαοc ὁ υἱὸc Ἀρδαίου βαcιλέωc Ἀκαρνάνων πλούτῳ καὶ
17. ἰδοῦ Νικόλαοc τίc υἱὸc βαcιλέωc. ἐμπειρώτατοc ἐν τῷ ἁρ-

C. τύχῃ, δυcὶ θεοῖc φυλαττόμενοc, ἀνὴρ εὐμεγέθηc καὶ ἀλκιμώτατοc
20. τύχῃ, δυcὶ θεοῖc φυλαττόμενοc, ἀνὴρ εὐμεγέθηc καὶ ἀλκιμώτατοc
17. ματηλατεῖν. ἀνὴρ εὐμεγέθ(ηc) καὶ ἀλϋκμό[ττ]

C. λίαν καὶ τῇ τοῦ cώματοc δυνάμει πεποιθώc. καὶ προcελθὼν
20. λίαν καὶ τῇ τοῦ cώματοc δυνάμει πεποιθώc. καὶ προcελθὼν
17.

C. ἠcπάcατο τὸν Ἀλέξανδρον εἰπών· Χαίροιc, μειράκιον. Ὁ δέ·
20. ἠcπάcατο τὸν Ἀλέξανδρον εἰπών· Χαίροιc, μειράκιον. Ὁ δὲ Ἀλέ-
17

C. χαίροιc καὶ cύ, ὅcτιc ἂν εἴηc καὶ πόθεν τυγ-
20. ξανδροc ἔφη. χαίροιc καὶ cύ, ὃc δ' ἄν τιc εἴη. καὶ ὥc τιc τυγ-
17.

C. χάνοιc. Ὁ δὲ Νικόλαοc εἶπε τῷ Ἀλεξόνδρῳ· Ἐγώ εἰμι
20. χανιc. ὁ δὲ Νικόλαοc εἶπε τῷ Ἀλεξάνδρῳ· Ἐγώ εἰμι
17.

C. Νικόλαοc ὁ βαcιλεὺc Ἀκαρνάνων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc εἶπε πρὸc
20. Νικόλαοc ὁ βαcιλεὺc Ἀκαρνάνων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἔφη.
17.

C. αὐτόν· Μὴ οὕτω γαυριοῦ, Νικόλαε βαcιλεῦ, καὶ φρυάττου
20. μὴ οὕτω. αβρία Νικόλαε βαcιλεῦ καὶ φρυάττου
17.

C. ὡc τὸ ἱκανὸν ἔχων τῆc αὔριον ζωῆc· τύχη γὰρ οὐχ ἕcτηκεν
20. ὡc τὸ ἱκανὸν ἔχων τῆc αὔριον ζωῆc· τύχη γὰρ οὐχ ἕcτηκεν
17.

C. ἐφ' ἑνὸc τόπου· ῥοπὴ δὲ τοὺc ἀλαζόναc κατευτελίζει. Ὁ δὲ
20. ἐφ' ἑνὸc τόπου· ῥοπὴ δὲ τοὺc ἀλαζόναc κατευτελίζει. Ὁ δὲ
17.

C. Νικόλαοc ἔφη· Λέγειc μὲν- ὀρθῶc, ὑπονοεῖc δὲ οὐχ οὕτωc·
20. Νικόλαοc ἔφη· Λέγειc μὲν ὀρθῶc, ὑπονοεῖc δὲ οὐχ οὕτωc·
17. Τῷ λίῳ ἐπιcτὰc ἔφη.

C. τί δὲ παρεγένου ἐνταῦθα, θεατὴς ἢ ἀγωνιστής; ἔμαθον
20. τί δὲ παρεγένου ἐνταῦθα, θεατὴς ἢ ἀγωνιστής; ἔμαθον
17. τί ἐνταῦθα ἥκες παῖ.

C. γὰρ ὅτι Φιλίππου εἶ τοῦ Μακεδόνος υἱός. Ἀλέξανδρος εἶπεν· Ἐγὼ
20. γὰρ ὅτι Φιλίππου εἶ τοῦ Μακεδόνος υἱός. Ἀλέξανδρος εἶπεν· Ἐγὼ
17.

C. πάρειμι ἀγωνίσασθαί σοι τὸν ἱππαστικὸν ἀγῶνα, μικρὸς ὢν τῇ ἡλικίᾳ.
20. πάρειμι ἀγωνίσασθαί σοι τὸν ἱππαστικὸν ἀγῶνα, μικρὸς ὢν τῇ ἡλικίᾳ.
17.

C. Νικόλαος εἶπε· Μᾶλλον παλαιστὴς ἢ παγκρατευτὴς ἢ ἱμαντομάχος
20. Νικόλαος. μᾶλλον παλαιστὴς ἢ παγκρατίων ἢ ἱμαντομάχος
17.

C. ἥκεις· Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάλιν ἔφη· Ἁρματηλατῆσαι βούλομαι.
20. οἶκας. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πάλιν ἔφη· Ἁρματηλατῆσαι βούλομαι.
17. ὁ δὲ φησὶν ἁρματηλατῆσαι βούλομαι.

C. Ὑπερζέσας δὲ τῇ χολῇ Νικόλαος καὶ καταφρονήσας Ἀλεξάνδρου,
20. Ὑπερζέσας δὲ τῇ χολῇ Νικόλαος καὶ καταφρονήσας Ἀλεξάνδρου,
17. Ὁ δὲ Νικόλαος,

C. θεωρήσας τὸ νέον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ μαθὼν δὲ τὸ τῆς
20. θεωρήσας τὸ νέον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ μαθὼν τὸ τῆς
17.

C. ψυχῆς αὐτοῦ εὔθυμον ἐνέπτυσεν αὐτῷ εἰπών· Μηδέν σοι
20. ψυχῆς ἔκχημα ἐνέπτυσεν αὐτῷ εἰπών. μή σει
17. πτύελον τούτω τῇ ὄψει ἐπαφεὶς,

C. κακὸν γένοιτο. Ὁρᾶτε εἰς τίνα ἐλήλυθε τὸ Πισαῖον στάδιον.
20. καλῶς γένοιτο. ὁρᾶτε εἰς τίνα ἐλήλυθε τὸ πισσέον στάδιον.
17. ὑπεχώρησεν.

C. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεδιδαγμένος ἦν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγκρα-
20. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος δεδιδαγμένος ἦν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐγκρα-
17. ἐπὶ τοῦτο θυμομαχήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἔφη. ὅτι παῖς τυ-

C. τεύεσθαι, ἀπομαξάμενος τὸν ἐνυβρισίαλον, καὶ μειδιάσας
20. τεύεται. ἀπομαξάμενος τὸν ἐνύβρη σιελόν. καὶ μειδιάσας
17. χάνω. οἶδασι παντες. φανήσομαί σοι ἐν τῷ ἁρματιλατῆσαι

C. θανάσιμον φησίν· Νικόλαε, ἄρτι σε νικήσω· μείζων
20. θανάσιμον φησίν· Νικόλαε, ἄρτι σε νικήσω· μειζων
17. βούλουσθαι. μείζων

C. γὰρ Ἄρεως καὶ Ἡρακλέους σοι φανήσομαι, καὶ παρ' ἐμοῦ
20. γὰρ Ἄρεως καὶ Ἡρακλέους σοι φανήσομαι, καὶ παρ' ἐμοῦ
17. ανέος καὶ ἱρακλέος. καὶ παρ' ἐμοὶ

C. τὸ ζῆν ἀπολέσεις, καὶ ἐν τῇ πατρίδι σου Ἀκαρνάνων
20. τὸ ζῆν ἀπολέσεις, καὶ ἐν τῇ πατρίδι σου Ἀκαρνάνων
17. τὸ ζῆν ἀπωλέσεις. ἐπιβοῶσιν ἐπὶ τούτοις οἱ λαοὶ Ἀλεξάνδρου. ἐκ

C. δόρατί cε λήψομαι. Καὶ ἀπέcτηcαν ἀπ' ἀλλήλων διαμαχόμενοι.
20. δόρατί cε λήψομαι. καὶ ἀπέcτηcαν ἀπ' ἀλλήλων διαμαχόμενοι.
17. Διὸc ὡc διϋπεριθμηκότεc. καὶ δὴ τῶν ὄχλων ἐπιcυναχθέντων καὶ τῶν

17. δήμων θρηλουμένων. ἄγωνται πάντεc ἐν τῶ ὀλυμπίω οἱ ἁρματιλατῆcαι

17. βουλόμενοι.

Barocc. 20 stimmt dann weiter mit cap. 19 der edition, nur ist zu bemerken, dasz statt Λάκων (pag. 19b lin. 1) Λαομέδων steht, wie in C.

Barocc. 17 fährt hinter dem oben angeführten (. . . ἁρματιλατῆcαι βουλόμενοι) fort wie C nach λυποψηχηcάντων (Müller anm. 10). also:

C. Καὶ ἰδοῦ Νικόλαοc τῇ οὐρανίῳ ἐζωcμένοc ἐcθῆτι, καὶ cὺν
17. καὶ ἰδοὺ Νικόλαοc τῆ οὐρανίω ἐζωcμενοc αἰcθῆτι. καὶ ὁ cὺν

C. αὐτῷ Κύμων ὁ Κορίνθιοc ἠκαcίᾳ καὶ αὐτὸc ἐζωcμένοc, μετὰ δὲ
17. αὐτῶ Καλλιcθένηc. ἰκαcίω καὶ αὐτὸc ἐζωcμένοc. μετὰ δὲ

C. τούτοιc Λαομέδων ὁ Λύβιοc ἦν τέταρτοc.
17. τούτοιc Λαομέδων καὶ Ἀλέξανδροc. Καὶ ὁ

C. καὶ με-
17. μὲν Λαομέδων ὀλύμπιοc. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc ἀνατέλλων. καὶ με-

C. γίcτου θρήλου γενομένου, οἱ τοῦ Ὀλυμπίου μέρουc φυλῆται
17. γίcτου θρήλου γενομένου. οἱ τοῦ ὀλυμπίου μέρουc φιλιταὶ

C. πρὸc Λαομέδοντα ἐπεβόων· Τί τὴν ψυχὴν cυμπάcχειc,
17. πρὸc Λαομέδοντι ἐπεβόουν. τί τὴν Ψυχήν cου ἀπὸ coῦ ποι-

C. ὦ Λαόμεδον, καὶ cὺν μειρακίῳ ἦλθεc
17. ῆcαι ἠθέληcαc, ὦ Λαομέδων. καὶ cυν μηρακίω ἐξῆλθεc

C. μαχέcαcθαι;
17. μάχεcθαι Νικολάω καὶ Καλλιcθένει. ποίαν βοήθειαν ἐκ τούτων

C. μὴ κατάνευε ἁρματηλατῶν. Ὁ δὲ Λαο-
17. τοῦ μηρακιου ἐκδέχει. μὴ κατάνευε ἁρματηλατῆcαι. ὁ δὲ Λαο-

C. μέδων φηcὶ πρὸc αὐτούc· Ὑμεῖc οἱ τοῦ Ὀλυμπίου ἄπειτε
17. μέδων ἔφη πρὸc αὐτούc. ὑμεῖc οἱ τοῦ μέρουc τοῦ ὀλυμπίου, ἄπητε

C. ἀπ' ἐμοῦ· κἀγὼ παρὰ τοῦ μειρακίου ἐκδέχομαι cτεφάνουc
17. ἄπ' ἐμοῦ· κἀγὼ παρὰ τοῦδε τοῦ μηρακίου, ἐκδέχομαι cτεφάνουc

C. ἐκ τοῦ μελχίου Διόc. Ὁ δὲ Ἀλέξανδροc φηcὶ πρὸc αὐτόν·
17. ἐκ τοῦ μελχίου Διόc.

C. Ναί, οὕτωc ἔχει· ἀπὸ γὰρ τοῦδε τοῦ ἀγῶνοc καὶ ἡ τοῦ πατρὸc
17. ἀπὸ γὰρ τοῦδε τοῦ ἀγῶνοc. καὶ ἡ τοῦ πατρὸc

C. πραγματεύεταί μοι βαcιλεία. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, καὶ κρατήcαc
17. προμαντεύετέ με βαcιλεία. ταύτα δὲ εἰπὼν, κρατήcαc

C. τῆc χειρὸc αὐτοῦ κατεφίληcεν αὐτὸν
17. Ἀλέξανδροc τῆc χειρὸc κατεφίληcε. καὶ πρὸc τὸν

C. λέγων. Ἴδε καὶ νέος Ἰνόμαος. Μεταξὺ δὲ
17. δῆμον φηcὶν. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ νέος Οἰνόμαος. μετάξὺ δὲ

C. αὐτῶν
17. τούτων τὸ ὀλύμπιον ηὐτρεπίζετο. οἱ ἵπποι ἐζεύνοντο. καὶ

C. ἕκαςτας τῷ ἰδίῳ περιεποιεῖτο cκεῦος, Ἀλέξανδρος ἔχων
17. ἕκαςτος τὸ ἴδιον περίεποιήτω ἕκαςτον. Ἀλέξανδρος δὲ ζεύνηςιν.

C. δέκα ἵππους βαςιλίους
17. ἐν μὲν τῇ βιςςα (?) δύο ἵππους καλλίους. τοὺς δὲ ἀκροτήρας

C. δαγαλίους, δεξιὸν μὲν τὸν Βουκέφαλον, ἀριςτερὸν δὲ τὸν πετάςιον.
17. δαγαλλίους, δεξιὼν μὲν τὸν βουκέφαλον. ἀριςτερὸν δὲ

C. Καὶ ἐςτήκειςαν κατ᾿ ἀξίαν, ὥςτε πάντας λέγειν ἐν τοῖς Ὀλυμ-
17. καὶ ἰςτήκηςαν κατατάξιν. ὥςτε πάντας λέγειν ἐν τοῖς ὀλυμ-

---

C. πίοις γεννηθῆναι τοὺς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἵππους.
17. πίοις γεννηθῆναι τοὺς Ἀλεξάνδρου ἵππους. τῶν δὲ

C.
17. βολίων ἀχθέντων. καὶ τοῦ ςυνήθους ἐπιτελεςθέντος λαχμοῦ.

C.
17. ἔλαχε τὸν οὐρανίον παραβῆναι· μετὰ τοῦτον ἀνατέλλοντα τὸν

C. Παρειςτήκειμα πάριος· ςυμ-
17. Ἀλέξανδρον. ἵςταντο οἱ (?) ὁρίζωντες. παριςτίκη Μαπάριος ςυμ-

---

C. παρῆςαν οἱ βλέποντες· οἱ ςπένδοντες ἐπεβόων Ζεὺς ἄνωθεν ἑώρα.
17. παρῆςαν οἱ βλέπωντες· οἱ ςπεύδοντες (?) ἐπεβόων. Ζεῦς ἄνωθεν ἑόρα.

C. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς ἀθλοθέτης ἐκάθητο. Ὁ
17. ἐν δὲ τῷ καπετωλίῳ ἀθλοθέτης ἐκάθευδεν. ὁ ἱερεὺς τοῦ Διὸς. ὁ

C. ὄχλος θεωρεῖν προςεπήγετο ἰδεῖν τὸ
17. ὄχλος θεωρεῖν ςυνεπείγετο. οὐχ᾿ ὡς τὸ ὀλύμπιον βλέπειν. ἀλλ᾿ ὡς τὸ

C. ἀποβηςόμενον. καὶ ἦν ἰδεῖν μυριάριθμον ὄχλον ὀφθαλ-
17. ἀποβηςόμενον Ἀλεξάνδρῳ. καὶ ἦν ἰδεῖν μυριάνδ͞ν ὄχλον ἔχωντα

C. μὸν ἕνα ἔχοντας, καὶ αὐτὸν πρὸς Ἀλέξανδρον. Μεταξὺ δὲ τούτου
17. ἕνα ὀφθαλμὸν. καὶ αὐτὸν πρὸς Ἀλέξανδρον. μετάξὺ δὲ τούτων,

---

C. Ἀλέξανδρος τὴν ςημαςίαν ποιεῖται· καὶ διὰ τῆς χειρὸς
17. Ἀλέξανδρος τὴν ςημαςίαν ποιεῖ. καὶ Μαπάριος διὰ τῆς χειρὸς,

---

C. τοῖς ὄχλοις ἐμήνυε. Οἱ δὲ ὄχλοι εὐφήμουν· καὶ
17. τοῖς ὄχλοις ἐμήνυςεν. οἱ δὲ ὄχλοι. ἰδοὺ ἡμεῖς ἐπεβόηςαν. καὶ

C. πολλοῖς ἔρις ςυνέπεςε· ςιγὴ δὲ τοῖς πᾶςιν ἐξίςου
17. πολλοῖς αἶροις ςυνέπεςε καὶ κλύδων. ςυγῆ δὲ τοῖς πᾶςιν ἐξίςου

C. ἐγένετο.
17. ἐγένετο. ἀγὼν δὲ ἦν ὁ πλείων τῶν ἀγωνιζομένων. ὁ οὐράνιος δὲ

C. Καὶ
17. ἄφνωτο ςυνήθη ποιήςας ςημεῖον. καὶ Μαπάριος τῷ ὄχλῳ κατα-

C.	ἰδοὺ οἱ καγκελλίδες ἄφνω ἀνεῴ-
17.	·μυνησεν. ἰδοὺ ἡμεῖς ἐπιβοησάντων, αἱ κάγκελοι ἄφνω ἀνεώ-
C.	χθησαν· τὸ θάμβος εἶχε τοῖς πᾶσιν. Ἐξῆλθον δὲ ἅμα
17.	χθησαν. τὸ θάμβος εἶχε τοὺς (?) πάντας. ὡς γὰρ ἐξήλθωσαν ἅμα
C.	Νικόλαος καὶ Καλλισθένης μέσον τὸν Ἀλέξανδρον ἔχοντες, ὧδε
17.	Νικόλαος καὶ Καλλισθένης. μέσον δὲ τὸν Ἀλέξανδρον εἶχον, ὧδε
C.	κἀκεῖσε περισκοποῦντες τὸ πῶς αὐτὸν θανατώσουσιν. Ἤγετο δὲ
17.	κακεῖσαι περισκοποῦντες το ποῦ αὐτὸν θανατώσουσιν. ἤγετο δὲ
C.	Ἀλέξανδρος μέσον αὐτῶν, καθάπερ χειμαζομένη ναῦς. Καὶ ὁ μὲν
17.	μέσον αὐτῶν. καθάπερ χειμαζομένη ναῦς.
C.	Καλλισθένης πλαγίως ἐκ δεξιῶν, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ ἦν Νικόλαος
17.	
C.	οὐχ οὕτως ἔχων τὸ νικῆσαι ὡς τὸ ἀναιρῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον·
17.	
C.	ἦν γὰρ ὁ πατὴρ τοῦ Νικολάου ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῷ πολέμῳ
17.	
C.	ἀναιρεθεὶς πότε. ὡς δὲ τὸν ἐπὶ σφενδῶνα κατέλαβον τόπον,
17.	ὡς δὲ τὸν ἐπισφενδόνα κατέλαβον καμπόν.
C.	ἐνδίδωσι τὰς ἡνίας Ἀλέξανδρος· καὶ ὁ Βουκέφαλος περικλύει
17.	ἐνδίδωσι τὰς ἡνοίας Ἀλέξανδρος. καὶ ὁ βουκέφαλος περικλείη
C.	τοὺς ἵππους καὶ τὸν μὲν Καλλισθένην περιδραμὼν τῇ σφενδῶνι
17.	τοὺς ἵππους. καὶ τὸν μὲν Καλλισθένην. περιδρ^α^μῶν το σφενδόνιον
C.	ἀπερρίψατο· τὸν δὲ Νικόλαον συνεχώρησε προαπελθεῖν αὐτόν· ὁ δὲ
17.	ἀπερρίψατο. Νικολάου
C.	Νικόλαος ἀγνοῶν τὴν ἐνέδραν διέβη, ἔχων τὴν δόξαν τοῦ
17.	
C.	νικηθῆναι· καὶ λοιπὸν ἤλαυνε πρῶτος, μετὰ δὲ ταῦτα σκονδυλίζει
17.	
C.	ὁ δεξιὸς ἵππος τοῦ Νικολάου ὁ ἐπὶ τῷ πρώτῳ ἅρματι, καὶ
17.	
C.	συμπεσόντων τῶν ἵππων καταπίπτει ὁ Νικόλαος. Ὁ οὖν Ἀλέ-
17.	τῷ σκεύει
C.	ξανδρος ἐπιβαίνει τῇ ὁρμῇ τῶν ἵππων ἑαυτοῦ, καὶ παρερχό-
17.	ἐπεύει.
C.	μενος ἐπιλαμβάνεται τῷ ἄξονι τῶν ὀπισθίων τοῦ Νικολάου·
17.	
C.	καὶ σὺν τῷ ἡνιόχῳ καὶ τοῖς ἵπποις τελευτᾷ ὁ Νικόλαος.
17.	καὶ τοῦ πέρωνος αὐτὸν πατάξαντος τελευταὶ παραχρῆμα. οἱ δὲ
C.	Καὶ διαμένει λοιπὸν ὁ
17.	ἵπποι αὐτοῦ διελύθησαν καὶ ἀπέθανον. καὶ μόνος Ἀλέξανδρος

C. Ἀλέξανδρος μονώτατος· καὶ γίνεται τῷ τελευτήσαντι ἡ παροιμία
17. τὸν ἀγῶνα διετέλει. Λαομέδων δὲ ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐρχόμενος

C. ἡ λέγουσα· ὃς ἄλλῳ κακὰ τεύχει ἑαυτῷ κακὸν ἔτευχεν,
17. ἐγκρατεῖς γίνεται Καλλισθένη. καὶ ὅρμησε κατὰ Ἀλεξάνδρου.

C. ὡς παρ' Ἡσιόδῳ· Οἷ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴρ ἄλλῳ κακὰ τεύχων.
17. ἐπιβοᾶτο νῦν ὁ δῆμος καταπαῦσαι Λαομέδωντι.' Ἀλέξανδρος

C.
17. δὲ ὅμως ἐπὶ τούτοις θρασύνεται. καὶ τῷ Λαομέδοντι ἐπεξέρχεται.

C.
17. ὁ δὲ Λαομέδων φείξας τῶν ἵππων ἐγκρατῆς γίνεται. καὶ ἱκε-

C.
17. τηρίοις αὐτὸν διανεύετε σχήμασιν. ὁ δὲ οὐκ εἴχετο μέχρις ὁ τοῦ

C.
17. Διὸς ἱερεὺς ἀναστὰς. δάφνην ἐξέπεμψε καθὼς ἔθος ἦν αὐτοῖς.

C.
17. καὶ μόλις πεισθεὶς Ἀλέξανδρος συγκεχωρηκε Λαομέδωντι. φιλο-

C.
17. νικίαι δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ βοαὶ καὶ βρότος. νικητῆς δὲ

C.
17. Ἀλέξανδρος ἀναδείκνυται. καὶ παρὰ πάντων εὐφημούμενος.

C. Στεφανοῦται λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος
17. καὶ ὑπὲρ πάντων θαυμαζόμενος. στεφανοῦται παρὰ τοῦ ἱερέως.

C. καὶ ἀναβαίνει τὸν νικητικὸν ἐστεμμένος στέφανον. Καὶ λέγει αὐτῷ
17. καὶ χρισμὸν λαμβάνει ἐκ Διός. ὁ δὲ χρισμὸς οὗτος, ἤκωμου

C. ὁ τοῦ Διὸς μάντις· Ἀλέξανδρε, προμηνύει σοι ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς
17. τὸν ἀγῶνα τελέσας Ἀλέξανδρε. στέμματα δὲ ἐμᾶ συνέχων ἄνυε.

C. ταῦτα· θάρσει· ὥσπερ γὰρ Νικόλαον ἐνίκησας, οὕτω πολλοὺς
17. συγένει μρς καὶ πρς τιμωρός. καὶ γεγονὼς ἄνασσε κόσμου.

C. νικήσεις ἐν πολέμοις. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος λαβὼν τὴν κληδόνα
17. λαβὼν δὲ τὸν χρισμόν,

C. ταύτην, νικηφόρος ἀνεστρέφετο πρὸς τὴν Μακεδονίαν μετὰ πλήθους
17. ἐξέρχεται ῥώμης. καὶ συνέρχονται δῆμοι καὶ πᾶσα

C. λαοῦ, καὶ ὁ Λαομέδων ὁ συναρματηλατήσας αὐτῷ·
17. ἡ πόλις σχεδόν. καὶ Λαομέδων ὁ σὺν αὐτῷ ἁρματιλατήσας.

C. οὐκ ἐβούλετο γὰρ καταλεῖψαι αὐτόν.
17. καὶ οὐκ ἠβούλετο κατα λεῖψαι αὐτόν. νεανίσκος πάνυ χρηστός

C. Οἱ δὲ λαοὶ θαυμάζοντες ἐπὶ τῇ
17. καὶ θεῶν ἄξιος. πάλιν νοστοῦσι δ' ὅμως θαυμάζοντες ἐπὶ τῇ

C. συνέσει καὶ τῇ ἀνδρείᾳ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὕμνον αὐτῷ
17. συνέσει καὶ ἀνδρεία Ἀλεξάνδρου. ὕμνον αὐτῷ

C. πλέκουσιν ἔχοντα οὕτως· Cτίχοι πρὸς εὐφημίαν Ἀλεξάνδρου·
17. πλέξαντες τόνδε.

C. Αὔχη, Φίλιππε· τέρπου Μακεδονία. ὁ μὲν γεννήτης ἐντυχὼν
17. Αὔχη, Φίλιππε· τέρπου, Μακεδονία. ὁ μὲν γενέτης εὐτυχὼν

C. Ἀλεξάνδρου, ἡ δὲ πατρὶς τυχοῦσα τοιούτου κάλλους, αὐτὸν
17. Ἀλεξάνδρου, ἡ δὲ πατρὶς τυχοῦσα καλεῖσθαι τούτου, αὐτὸν

C. δ' ὑπαντήσαντες στεφανώμενον, νικητὴν ἀήττητον γαοῦχον μέγαν·
17. δὲ ὑπαγυτίσαντες(?)ἐστεφανωμένον, νικητὴν ἀήττητον προῦχον μέγα.

C. ἀνατείλας γὰρ κατηγλάϊσε ῥώμην, καὶ πάντας ἠμαύρωσε λοιποὺς
17. ὡς ἀνατέλλων ἤθλησεν ἐν τῷ σταδίῳ. καὶ πάντας ἠμαύρωσε λοιποὺς

C. ἀστέρας. Δέχου οὖν αὐτὸν, λαμπρὰ Μακεδονία, καὶ τοὺς ἐχθροὺς
17. ἀστέρας. δέχει ὁ δ' αὐτὸν, λαμπρὰ Μακεδονία, καὶ τοῖς ἐχθροῖς

C. ἀμῦναι ἐν τούτῳ δίδου· Ἀλέξανδρος γάρ ἐστιν ὁ κοσμο-
17. ἄμηναν ἐν τούτῳ δίδου· Ἀλέξανδρος γάρ ἐστιν ὁ κοσμο-

C. κράτωρ. Ταῦτα λέγοντες, τὴν ὁδὸν περιείων δάφνην
17. κράτωρ. ταῦτα λέγωντες τὴν πόλιν διήρχοντο. δάφνας

C. ἔχοντες ἐν ταῖς χερσὶν ταῖς τούτων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐλθὼν
17. ἔχοντες ἐν χερσὶν, Ἀλέξανδρος δὲ τὴν ὁδοιπο-

C. εἰς Μακεδονίαν εὑρίσκει κτλ. (cap. 20).
17. ρίαν ἐποιεῖτο πρὸς Μακεδωνίαν.

Der *Barocc. 23*, der überhaupt nur aus 49 blättern besteht, hat gleich hinter fol. 1 eine grosze lücke; fol. 2 enthält schon lib. II cap. 14.

Im *cod. miscell.* (im folgenden durch *m.* bezeichnet), ist zwischen fol. 6 und 7 eine lücke; denn fol. 6 enthält die verwandlung des Nektanebos in eine schlange in gegenwart des Philipp (Müller I cap. 10), während fol. 7 schon Alexander von Lysias beleidigt wird (cap. 21), auch schlieszt fol. 6 mit dem abgebrochenen worte τρικλι und fol. 7 beginnt mit καὶ εὐθὺς . .

Auszer obigem stücke hat hr. dr. Prym aus den Oxforder hss. noch mitgeteilt denjenigen teil von III 17, welcher in BCL erhalten ist; in *Bar. 17* fehlt dies stück. des zusammenhangs wegen hat er auch die zunächst vorhergehenden zeilen hinzugefügt. zur vergleichung ist im folgenden der text der hs. C (Müller s. 101) mit abgedruckt, so gut sich derselbe nach Müllers angaben wiederherstellen liesz; an manchen stellen muste B und die Leidener hs. zu rathe gezogen werden.

Barocc. 23 (fol. 25 vers.) ὁ δὲ Δαν-
cod. misc. (fol. 74 vers.) ὁ δὲ Δαν-
BC. (Müller p. 101[b]) Ὁ δὲ Δάν-

23. δάμης γελάσας λέγει.
misc. δάμης γελάσας ἔφη.
BC. δαμις γελάσας εἶπεν αὐτῷ·

Barocc. 20 (fol. 125 v.) ὡς δὲ κύριος
Barocc. 17 (fol. 85) ὡς δὲ κύριος
C (Müll. s. 99 anm. 11) Ὡς δὲ κύριος ὁ

20. Ἀλέξανδρος καὶ Ἰνδοῖς ἐγεγόνει.
17. καὶ αὐτῶν ἐγεγόνει,
C. Ἀλέξανδρος καὶ Ἰνδοῖς ἐγεγόνει,

23. ταῦτα ἡμῖν ἄχρηστα εἰσι.
m. εἰς ἡμᾶς αὐτὰ ἄχρηστα εἶναι.
BC Ταῦτα ἡμῖν ἄχρηστά εἰσιν·

23. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν
m. ἀλλ' ἵνα μὴ φανοῦμεν
BC. ἀλλ' ἵνα οὖν μὴ δόξωμεν

23. ὑπερηφανεύεσθαι. ληψόμεθα
m. ὑπερηφανεύεσθαι. λάβομεν
BC. ὑπερηφανεύεσθαι, ληψόμεθα

23. τὸ ἔλαιον. καὶ ποι-
m. τὸ ἔλαιον ἀπὸ σοῦ. καὶ ποι-
BC. ἀπό σου τὸ ἔλαιον. Καὶ ποι-

23. ήσας σωρὸν ξύλων, ἀνῆψεν
m. ήσας σωρὸν ξύλων, ἀνῆψεν
BC. ήσας σωρὸν ξύλων, ἐξῆψεν

23. πῦρ. ἐξέχεεν
m. εἰς αὐτὸ πῦρ.
BC. εἰς αὐτὰ πῦρ, καὶ κατέχεεν

23. ἐπά-
m.
BC. ἔμπροσθεν Ἀλεξάνδρου τὸ

23. νω τοῦ πυρὸς τὸ ἔλαιον.
m.
BC. ἔλαιον εἰς τὸ πῦρ.

23.
m. καὶ
B. (Müll. p. 120 cap. 17 anm.) καὶ

23. τούτου δὲ γενομένου ἀπέ-
m. τούτου γενομένου ὑπε-
B. τούτου γενομένου ὑπε-

23. στρεψεν Ἀλέ-
m. χώρισεν ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἀλέ-
B. χώρησεν ἀπ' αὐτῶν Ἀλέ-

23. ξανδρος καὶ ἤρξατο
m. ξανδρος ὑποστρέψας εἰς
B. ξανδρος καὶ ὑποστρέψας εἰς

23. τῆς
m. τὴν κατὰ φύσιν
B. τὴν κατὰ φύσιν

20. τὸ σκυθρωπὸν Μακεδόνων ῥαδίως
17. τὸ σκυθρωπὸν Μακεδόνων
C. τὸ σκυθρωπὸν Μακεδόνων

20. ἐθεράπευσεν καὶ ἀμνήμων ἦν τῶν
17. ἐθεράπευσεν καὶ ἀμνήμων ἦν τῶν
C. ἐθεράπευσεν καὶ ἀμνήμων ἦν τῶν

20. ἐναγῶν βουλευμάτων.
17. ἐνάγχως βουλευμάτων. ὡς δῆθεν
C. ἐναγῶν βουλευμάτων.

17. ἐνουτέθη. τόδε ἐπεῖπον αὐτοῖς

17. τὸ δυστίχιον. ἐπὰν ἀνάγκη καὶ

17. βία καταλάβη. ἀπορησας ὅμως

17. δὲ τῆς ζωῆς μέτρον. πολλῶν

20. ὡς
17. λόγων εὕρημα ὥστε μὴ θανεῖν. ὡς
C. Ὡς

20. δὲ τοῖς βασιλείοις Πώρου ὁ Ἀλέ-
17. δὲ ἐν τοῖς βασιλείοις Πώρου
C. δὲ τοῖς βασιλείοις Πώρου ὁ Ἀλέ-

20. ξανδρος εἰσέδυ,
17. εἰσῆλθε,
C. ξανδρος εἰσέδυ, τὰ τίμια πάντα τοῦ

20. πᾶσα
17. πᾶσα
C. παλατίου αὐτοῦ παρέλαβε, καὶ πᾶσα

20. ἡ ἀνατολὴ καὶ ἑαυτοὺς χῶραι
17. ἡ ἀνατολὴ καὶ αὐτῆς χῶραι
C. ἡ ἀνατολὴ καὶ αἱ αὐτῆς χῶραι

20. δουλικῶς Ἀλεξάνδρῳ ὑπήκουσαν.
11. δουλικῶς ὑπήκουσαν.
C. δουλικῶς Ἀλεξάνδρῳ ὑπέκεισαν.

20.
17. ἐκεῖσαι δὲ ἐνιαυσιαίον διατρίψας
C. (Müll. p. 120 c. 17 anm.) Μετὰ δὲ

20. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ τὸ
17. χρονον. καὶ κατὰ τῶν βορίων ἔδο-
C. ταῦτα ἔδοξεν· αὐτῷ τὸ

20. καταβόριον μέρος ὑπεξελθεῖν.
17. ξεν, ἀνατολῆς μερῶν ἐπεξελθεῖν.
C. κατὰ βορρᾶν μέρος ὑπεξελθεῖν.

20. καὶ τὴν 17. πάσας γὰρ C. καὶ τὴν

23. ὁδοῦ τῆς φερούσης εἰς τὴν Πρασιακὴν πόλιν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
m. ὁδόν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρασιακὴν πόλιν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
20. ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρασιακήν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
C. ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν Πρασιακὴν πόλιν, ἥτις δοκεῖ μητρό-
17. τὰς πόλεις αὐτῶν ἐπόρθη. καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιμαχήσασθαι δυνάμενος

---

23. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πορὸς ἦν βασιλεύων. καὶ πάντες
m. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πορρὸς ἦν βασιλεύων. καὶ πάντες
20. πολις εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πορὸς ἦν βασιλεύων. καὶ πάντες
C. πολἳς εἶναι τῆς Ἰνδικῆς χώρας, ἔνθα Πῶρος ἦν βασιλεύς, πάντες
17. Ἀλεξάνδρῳ. καταλαμβάνει οὖν καὶ ἐν τοῖς μέρεσιν Ἀμαζονίδων.

---

23. οἱ τοῦ Πόρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον.
m. οἱ τοῦ Πόρρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον.
20. οἱ τοῦ Πόρου ἀπεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον.
C. οἱ τοῦ Πώρου προσεδέξαντο τὸν Ἀλέξανδρον.
17. αὗται δὲ αἱ Ἀμάζοναι γυναῖκες ἦσαν παρθενοι etc. (schlieszt sich später an p. 138 der edit. (C) an).

---

23. φθάσαντες οὖν ἐν τῇ χώρᾳ
misc. φθάσαντες οὖν

23. εὗρον ἐκεῖ παλάτιον τερπνότα-
m. εὗρον παλάτιον τερπνόν.

23. τον. καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἀλέ-
m. εἰσῆλθεν οὖν ὁ Ἀλέ-

23. ξανδρος μετὰ καὶ ἑτέρων ἀρχόν-
m. ξανδρος μετὰ ἑτέρων ἀρχόν-

23. των τριῶν. εἶδεν οὖν ἐκεῖ ἄνθρω-
m. των τριῶν. εἶδεν οὖν ἐκεῖ ἄνθρω-

23. πον κείμενον ἐν κλίνῃ χρυσῇ. καὶ
m. πον ἐν κλίνῃ χρυσῇ. καὶ

23. ταύτην κεκοσμημένην σινδόσι
m. ταύτην κεκοσμημένην σινδόνας

23. χρυσονφάντοις. ἦν δὲ τὸ μὲν σῶ-
m. χρυσονφάντους. εἶδε τὸ μὲν σῶ-

23. μα αὐτοῦ μέγιστον σφόδρα καὶ
m. μα αὐτοῦ μέγιστον σφόδρα καὶ

23. ὡραῖον πάνυ. τὸν δὲ πώγωνα καὶ
m. ὡραῖον πάνυ. τὸν πώγωνα καὶ

23. τὴν τρίχαν ἔχων λευκήν. ἐπεριβέ-
m. τὰ μήλιον (?) λευκά. ἐφόριε

23. βλητο δὲ στολὴν λευκήν. βαμβίκι-
m. δὲ στολὴν λευκήν. βαμβίκι-

20. καὶ πάντα κατὰ φύσιν
C. καὶ πάντα κατὰ φύσιν

20. διηκονομήσαντος καὶ τῶν
C. διοικονομήσαντος καὶ τῶν

20. Ἰνδῶν προθύμως συνελ-
C. Ἰνδῶν προθύμως συνελ-

20. θόντων, ἔλεγον τινῶν
C. θόντων, ἔλεγόν τινες ἐξ

20. τῶν Ἀλεξάνδρων. μέγιστε
C. αὐτῶν Ἀλεξάνδρῳ· Μέγιστε

20. βασιλεῦ, λήψῃ πόλεις θαυ-
C. Βασιλεῦ, λήψῃ πόλεις θαυ-

20. μαστὰς καὶ βασιλείας καὶ
C. μαστὰς καὶ βασιλείας καὶ

20. ὄρει. εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν ζών-
C. ὄρη, εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν ζών-

20. των ἐπέβη ποτὲ βασιλεῦς.
C. των ἐπέβη ποτὲ βασιλεύς.

20. τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιδρι-
C. Τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιδρί-

20. ων συνελθόντες ἔλεγον τῶ
C. ων ἐλθόντες ἔλεγον

20. Ἀλεξάνδρω
C.

23. νον. τοῦτον ἰδὼν Ἀλέξανδρος, προσεκύ-
m. νον. τοῦτον ἰδὼν Ἀλέξανδρος, προσεκύ-

23. νηcεν αὐτὸν. ὁμοίως καὶ ὁ γέρων
m. νηcεν αὐτὸν. ὁμοίως καὶ ὁ γέρων

23. ἀντηcπάcατο αὐτὸν. εἶτα λέγει πρὸς αὐτὸν
m. ἀντηcπάcατο αὐτὸν. εἶτα λέγει πρὸς αὐτὸν

23. βούλεcθε ἰδεῖν ἱερώτατα
m. Ἀλέξανδρε βαcιλεῦ, καὶ οἱ μετὰ cοῦ! ἔχομέν cοι τὶ δεῖξαι παρά-
20. ἔχομέν cοι τὶ δεῖξαι παρά-
C. Βαcιλεῦ, ἔχομέν cοι δεῖξαί τι παρά-

23. δένδρα δύο.
m. δοξον ἀξίωμα
20. δοξον ἀξιόν cου. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος. τί ὑμῖν ἔδοξεν.
C. δοξον ἀξίωμα. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς αὐτούς· Τί ὑμῖν ἔδοξε

23.
m. δείξομεν γάρ cοι τὰ φυτά ἐν ἀνθρωπίνω
20. οἱ δὲ εἶπον δείξομεν cοι φυτὰ ἀνθρωπίνω
C. δεῖξαί μοι; Οἱ δὲ εἶπον· δείξομέν cοι φυτὰ ἀνθρωπίνῳ

23.
m. cτόματι λαλοῦντα. εἰcῆλθεν οὖν ὁ Ἀλέξανδρος. ἔνθα ἦν ἱερὸν,
20. cτόματι λαλοῦντα. εἰcήνεγκαν οὖν τὸν Ἀλέξανδρον. ἔνθα ἦν ἱερὸν
C. cτόματι λαλοῦντα. Εἰcήνεγκαν οὖν Ἀλέξανδρον, ἔνθα ἦν ἱερὸν

23.
m. ἥλιος καὶ cελήνη. κατὰ δὲ αὐτὰ ἦν φρουρά. καὶ δύο δένδρα
20. τοῦ ἡλίου καὶ cελήνης. κατὰ δὲ αὐτοὺς ἦν φρουρᾶ. καὶ δύο δένδρα
C. ἡλίου καὶ cελήνης. κατὰ δὲ αὐτοὺς ἦν φρουρά καὶ δύο δένδρα

23.
m. παρόμοια
20. παραπλήcια κυπαρίccης. κύκλῳ δὲ ἦν αὐτοῖς δένδρα παρόμοια
C. παραπλήcια κυπαρίccοις. Κύκλῳ δὲ ἦν δένδρα παρόμοια

23.
m. τῆ αἰγυπτίω καλουμένη μυριοβαλάνω. ὁ καρπὸς αὐτῆς
20. τῆς ἐν Ἀιγύπτω καλουμένης μυροβαλάνω ὁ καρπὸς αὐτῶν
C. τῇ ἐν Αἰγύπτῳ μυροβαλάνῳ, καὶ ὁ καρπὸς

23.
m. προcαγορεύεται. τὰ δένδρα τὰ ἐν μέcω
20. προcηγόρευον οὖν αὐτῶ δύο δένδρα τὰ ἐν μέcω
C. ὁμοίως. Προcηγόρευον δὲ τὰ δύο δένδρα τὰ ἐν μέcῳ

23.
m. τοῦ παραδείcου. τὸ μὲν ἀρcενικόν, ἀρcενικῶ λογιcμῶ. ἤγουν
20. τοῦ παραδείcου. τὸ μὲν ἀρρενικὸν ἀρρενικῶ λογιcμῶ.
C. τοῦ παραδείcου τὸ μὲν ἀρρενικὸν ἀρρένων λογιcμῷ,

23 καὶ τὸ μὲν ἕν,
m. ὄνομα. τὸ δὲ θηλυκόν, θηλυκῷ. ὄνομα. ἦν
20. τὸ δὲ θηλυκὸν θηλυκῷ. ὄνομα δὲ ἦν
C. τὸ δὲ θήλειον θηλυκῷ λογισμῷ. Ὄνομα δὲ

23. ἥλιον προηγόρευον. τὸ δὲ ἕτερον σελήνην.
m. τοῦ ἀρσενικοῦ, ἥλιος. τοῦ δὲ θυλυκοῦ σελήνη. ἃ ἔλεγον τῇ
20. τοῦ ἀρρενικοῦ ἥλιος. τοῦ δὲ θήλεως σελήνη. ἃ ἔλεγον τῇ
C. τοῦ ἀρρενικοῦ ἦν ἥλιος, τῆς δὲ θηλείας σελήνη, ἃ ἐλάλουν τῇ

23.
m. ἰδία φωνῇ. μουθὰ· μαθοὺς. τούτοις οὖν τοῖς δύο δέν-
20. ἰδία φωνῇ μουθεαμαθοῦς. τοῦτοις δὲ τοῖς δύο δέν-
C. ἰδίᾳ φωνῇ. Τούτοις δὲ

23.
m. δροις, ἦσαν ἐνδεδυμένα δέρματα θηρίων. τῷ μὲν
20. δροις, περιἐβέβλητο δορὰ παντοίων θηρίων, τῷ μεν
C. περιβέβλητο δοραὶ παντοίων θηρίων, τῷ μὲν

23.
m. ἀρσενικῷ, ἀρσενικὰ δέρματα. τῷ δὲ θηλυκῷ, θηλυκὰ δέρματα.
20. ἄρρενι ἀρρένων, τῷ δὲ θηλυκῷ θηλυκῶν.
C. ἄρρενι ἀρρένων, τῷ δὲ θήλει θηλείων.

23.
m.
20. Παρ᾽ αὐτοῖς δὲ σίδηρος οὐχ ὑπῆρχεν οὔτε χαλκὸς οὔτε
C. Παρ᾽ αὐτοῖς δὲ σίδηρος οὐχ ὑπῆρχεν οὔτε χαλκὸς οὔτε

23.
m. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου
20. κασσίτερος, ἀλλ᾽ οὔτε πηλὸς εἰς πλάσιν. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου
C. κασσίτερος, ἀλλ᾽ οὐδὲ πηλὸς εἰς πλάσιν. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου

23.
m. ἐρωτήσαντος. τίνων θηριων εἶναι τὰ δέρματα.
20. ἐρωτῶντος τίνος αἱ δοραὶ εἰσὶν αὐταυ ταυτα
C. ἐρωτῶντος τίνος εἰσὶν αἱ σκεποῦσαι

23.
m. εἶπεν ὁ γέρων. λεόντων εἰσί καὶ πάρδων τὰ
20. σκεπουσιν. οἱ δὲ εἶπον λεόντων εἶναι καὶ πάρδων
C. αὐτά, ἔφασαν λεόντων καὶ παρδάλεων.

23. προλέγοντα ὑμῖν τὰ μέλλοντα
m. δέρματα. ὁποῖον ταῦτα τὰ δένδρα προλέγουσι τὰ μέλλοντα
20. περὶ δὲ τῶν δένδρων αἰτίαν ἐζήτει μαθεῖν ὁ Ἀλέξανδρος.
C. Περὶ δὲ τῶν δένδρων τὴν αἰτίαν ἐζήτει μαθεῖν ὁ Ἀλέξανδρος.

23. γενέσθαι ὑμῖν. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ταῦτα ἀκούσας λέγει πρὸς αὐτὸν
m. γενέσθαι. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἀλέξανδρος λέγει πρὸς τὸν
20. C.

23.	εὔφρανάς με πάτερ. χάριν δὲ μᾶλλον ὁμολογοῦμεν coι
m.	γέροντα με πατερ. χάριν δὲ ὁμολογῶ coι
20.	
C.	

23.	περὶ τούτου. καὶ εἰ κελεύcειc ἴδωμεν αὐτά.
m.	περὶ τοῦτον. καὶ ἐὰν ὁρίcηc εἰcίδωμεν, περὶ προρρήcεωc τινόc.
20.	
C.	

23.	ὁ δὲ γέρων λέγει. εἰ μὴ καθήρεcθε
m.	τί μέλει γενέcθαι, ἐν ἐμοί. ὁ δὲ γέρων. ἐὰν οὐδὲν καθαριεύcηc
20.	
C.	

23.	ἀπὸ γυναικὸc, οὐ δύναcθαι αὐτὰ ἰδεῖν. ὁ γὰρ τόποc, ἐν ᾧ ἵcταντεc
m.	ἀπὸ γυναικὸc, οὐ δυνάμεθα ἰδεῖν. ὁ γὰρ τόποc, ὅπου ἵcταντεc
20.	
C.	

23.	θεοῦ ἐcτὶ κατοικητήριον. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc λέγει. καθαροὶ ἐcμὲν
m.	θεοῦ ἐcτὶ κατοικητήριον. ὁ δὲ Ἀλέξανδροc εἶπε. καθαροὶ ἐcμὲν ὦ
20.	
C.	

23.	τιμιώτατε. καὶ λέγει ὁ γέρων
m.	τιμιώτατε. ὁ δὲ γέρων. πρωῒαc γενομένηc ὅταν
20.	οἱ δὲ ἔφηcαν πρωῒαc γενομένηc ὅταν
C.	οἱ δὲ ἔφαcαν· πρωίαc γενομένηc, ὅταν

23.	
m.	ὁ ἥλιοc ἀνατέλλῃ, φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρου γίνεται, καὶ ὅταν κατὰ
20.	ὁ ἥλιοc ἀνατέλλῃ, φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρου γίνεται, καὶ ὅταν κατὰ
C.	ὁ ἥλιοc ἀνατείλῃ, φωνὴ ἐκ τοῦ δένδρού φέρεται καὶ ὅταν κατὰ

23.	
m.	μέcον τοῦ οὐρανοῦ γένοιται, καὶ ὅταν μέλει δύνειν,
20.	μέcον τοῦ οὐρανοῦ πάλιν γίνετε, καὶ ὅταν μέλει δύνειν,
C.	μέcον τοῦ οὐρανοῦ γένηται, καὶ ὅταν μέλλῃ δύνειν,

23.	
m.	ὁμοίωc. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆc cελήνηc γίνεται.
20.	τοῦτο τρίτον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆc cελήνηc γίνεται.
C.	τοῦτο τρίτον. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆc cελήνηc γίνεται.

23.	
m.	μετὰ δὲ ταῦτα λέγει ὁ γέρων τῶ Ἀλεξάνδρω.
20.	καὶ οἱ δοκοῦντεc ἱερεῖc εἶναι προcῆλθον τῶ Ἀλεξάνδρῳ λέγοντεc.
C.	Καὶ οἱ δοκοῦντεc ἱερεῖc εἶναι προcῆλθον τῷ Ἀλεξάνδρῳ λέγοντεc·

23.	
m.	εἴcελθε καθαρῶc καὶ προcκύνηcον καὶ θέλειc λάβειν χρηcμόν.
20.	εἴcελθε καθαρῶc καὶ προcκύνηcον καὶ λήψῃ χρηcμόν. οἱ
C.	Εἴcελθε καθαρῶc καὶ προcκύνηcον καὶ λήψῃ χρηcμόν. οἱ

23. ἐάcατε οὖν
m. μετὰ
20. δὲ ἱερεῖc ἔλεγον. Ἀλέξανδρε βαcιλεῦ cίδηρον
C. δὲ ἱερεῖc εἶπον αὐτῷ καὶ τοῦτο. Ἀλέξανδρε βαcιλεῦ, cίδηρον

23. τὰ ὅπλα ὑμῶν,
m. ἅρματά cαc. μηδὲν cεβεῖτε εἰc τὸ ἱερὸν. εἰ μὴ ἀφήτε τὰ
20. οὐ καθήκει εἰcελθεῖν εἰc τὸ ἱερόν. προcτάccει οὖν τὰ ξίφη
C. οὐ καθήκει εἰcελθεῖν εἰc τὸ ἱερόν. Προcτάccει οὖν τὰ ξίφη

23. καὶ ἀκολουθήcατέ μοι. ἐν δὲ τῷ πορεύεcθαι αὐτοὺc
m. ἔξω. καὶ ἀκολουθήcατέ μοι. ἐν δὲ τῷ πορεύεcθαι αὐτὸν
20. ἔξω ἀποθέcθαι τοῦ περιβόλου. cυνῆλθον δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ
C. ἔξω ἀποθέcθαι τοῦ περιβόλου. Cυνῆλθον οὖν τῷ Ἀλεξάνδρῳ

23. ἔβλεπον διὰ τοῦ ὑέλου καὶ ἰδοὺ πάντα
m. ἔβλεπον διὰ τοῦ ὑέλλου ἤγουν γυαλίου καὶ ἰδοὺ πάντα
20. ἄνδρεc ἱκανοὶ καὶ κελεύει κατοπτεῦcαι τὸν τόπον κύκλῳ.
C. ἄνδρεc ἱκανοὶ καὶ κελεύει κατοπτεῦcαι τὸν τόπον κύκλῳ.

23. τὰ δένδρα ἐοίκαcι δάφνεcι. τὸ δὲ δάκρυον αὐτῶν
m. τὰ δένδρα παρόμοια ὡc δάφνεcι. τὸ δὲ δάκρυον αὐτῶν
20. C.

23. ἦν βάλcαμοc. καὶ ἦν εὐῶδεc πᾶν τὸ ἄλcοc ἐκεῖνο. καὶ
m. ἦν βάλcαμοc. καὶ ἦν εὔοcμον. ὅλον τὸ ἄλcοc ἐκεῖνο. καὶ
20. C.

23. εἶδον. καὶ ἰδοὺ μέcον τοῦ ἄλcου ἐκείνου.
m. πάλιν εἶδον. καὶ ἰδοὺ μέcον τοῦ ἄλcου ἐκείνου.
20. C.

23. ἱcτάμενα δένδρα ὑψηλώτατα τοῖc λοιποῖc δενδράcι.
m. ἵcτατο δένδρον λίαν ὑψηλότερον τοῖc λοιποῖc δένδροιc.
20. C.

23. καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖc οὔτε καρπὸc οὔτε φύλλα. ὀcμὴν
m. καὶ οὐκ εἶχεν καρπόν. οὔτε φύλλα. μελω-
20. C.

23. δὲ εἶχον πάcηc εὐωδίαc. ἐπεὶδε τὴν κορυφὴν
m. δίαν (?) δὲ εἶχεν ὑπερ πάcαν εὐωδίαν. εἰc δὲ τὴν κορυφὴν
20. C.

23. τοῦ αὐτοῦ δένδρου ἵcτατο πετεινὸν ὡραιότατον. τὸ λε-
m. τοῦ δένδρου ἵcτατο πετεινὸν ὡραι ὅμορφον. τὸ λε-
20. C.

23. γόμενον φοίνιξ. εἶχε γὰρ ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ,
m. γόμενον φοίνιξ. εἶχε γὰρ εἰc τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,
20. C.

23. cτέφανον χρυcαυγίζοντα. ὥcτε λάμποντα μακρόθεν,
m. cτέφανον χρυcαυγίζοντα. ὥcτε λάμπην ἀπὸ μακρόθεν,
20. C.

23. καὶ ἀκτινοβολεῖν, ὡς τὸν ἥλιον. τὰ δὲ μεταφρενα (?) αὐτοῦ
m. καὶ ἀκτινοβολεῖν, ὡς τὸν ἥλιον. ἡ δὲ ῥάχη αὐτοῦ
20. C.

---

23. καὶ ὑπὸ τοῦ cτήθουc, τί δὴ καὶ λέγειν. ἦν γὰρ ὥcπερ
m. κατὰ ὑπὸ τοῦ cτήθουc, τί δεῖ καὶ λέγειν. ἦν γὰρ ὥcπερ
20. C.

---

23. χρυcοπράcινον. τὸ δὲ ὄπιcθεν ἦν κανίζων, ὥcπερ cάπφειροc
m. χρυcοπράcινον. τὸ δὲ ὄπιcθεν ἦν κακανίζων, ὥcπερ Ζέφυροc
20 C.

---

23. τὸ δὲ οὐραῖον μέροc, ἦν ἀληθινὸν ὡcεὶ φλόξ. ἰδὼν
m. τὸ δὲ τῆc οὐρᾶc αὐτοῦ μέροc, ἦν ἀληθῶc ὡc ἡ φλόξ. ἰδὼν
20. C.

---

23. δὲ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδροc καὶ οἱ cὺν αὐτῷ, ἐξέcτηcαν τῇ
m. δὲ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδροc καὶ οἱ cὺν αὐτῷ, ἐξέcτηcαν τῇ
20. C.

---

23. διανοίᾳ. ἐκ γὰρ τῆc ξένηc εὐωδίαc τοῦ δένδρου καὶ
m. διανοίᾳ. ἀπὸ γὰρ τῆc ξένηc εὐωδίαc τοῦ δένδρου ἐκείνου καὶ
20. C.

---

23. τῆc παρηλλαγμένηc ὄψεωc τοῦ πετεινοῦ ἐκείνου οὐκ ἠβού-
m. τῆc παρηλλαγμένηc ὄψεωc τοῦ πετεινοῦ ἐκείνου οὐκ ἐβού-
20. C.

---

23. λετο ἀναχωρεῖν ὁ Ἀλέξανδροc. ὁ δὲ γέρων λέγει. ἀκμὴν Ἀλέ-
m. λετο ἀναχωρῆcαι ὁ Ἀλέξανδροc. ὁ δὲ γέρων εἶπεν αὐτῷ. Ἀλέ-
20. C.

---

23. ξανδρε, οὐχ' ἑώρακαc τὰ θαύματα. διελθόντων οὖν ἡμῶν
m. ξανδρε, οὐχ' ἑώρακαc ταῦτα. ὅταν ἐδιαβέναμεν
20. C.

---

23. ἐκεῖνο τὸ ἄλcοc τὸ εὐῶδεc. εἶδον λόπον ἔχοντα βαθμοὺc
m. τὸ ἄλccωc ἐκεῖνο τὸ εὐῶδεc. εἶδον οὖν λίθον ἔχοντα cκαλια
20.

---

23. χιλίουc, δι' οὗ οἱ βουλόμενοι ἄνδρες ἤρχοντο.
m. χίλια, δι' ὧν ἀνήρχοντο οἱ βουλόμενοι.
20. C.

---

23. ἦcαν δὲ αὐτοὶ ἐκ cαπφείρου λίθου.
m. ἦcαν δὲ ἐκ cαπφείρου λίθου. ὑπεράνω δὲ τοῦ τοιούτου
20. C.

---

23. ἵcτατο ἱερὸν ὅλον ἐκ κρυcτάλλου λίθου. ἀνελθόντων
m. λίθου. ἵcτατο ἱερὸν ὅλον ἐκ κρυcτάλλου λίθου. ἀνελθόντων
20. C.

---

23. οὖν διὰ τῶν βαθμίδων. εἰcῆλθον ἔνδον τοῦ ἱεροῦ
m. οὖν καὶ ἡμῶν διὰ τῶν βαθμίδων. εἰcῆλθον ἔνδον τοῦ ἱεροῦ
20. C.

23.	ἐκείνου. ἦν δὲ ὅλον ἄςκεπον. ὑετὸς δὲ, οὐδέποτε. εἰςήρχετο
m.	ἐκείνου. ἦν δὲ ὅλον ἄςκεπον. ἀετὸς δὲ, οὐδέποτε. ἐπείγεν ἐν
20.	C.
23.	ἐκεῖ. ἵςταντο δὲ ἔνδον τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου. δύο δένδρα
m.	ἐκεῖ. ἵςταντο δὲ ἀπέςω τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου. δύο δένδρα
20.	C.
23.	ὑψηλὰ καὶ ὡραιότατα. καὶ τὸ ἓν πρὸς τὸ ἕτερον ὑπέκυπτεν.
m.	ὑπηλὰ καὶ ὡραιότατα. καὶ τὸ ἓν πρὸς τὸ ἕτερον ὑπέκυπτεν.
20.	C.
23.	ὡς νομίζειν τοὺς ἀγνοοῦντας, ἔμψυχα εἶναι. ἦςαν δὲ
m.	ὡς νομίζειν τοὺς ἀγνοοῦντας, ἔμψυχα εἶναι. εἶχον δὲ
20.	C.
23.	ἐνδεδυμένα ὡς δορὰν παρδάλεως. καὶ τὸ μὲν ἕν
m.	ὡς ἔνδυμα, παρδολέοντος δέρμα. καὶ τὸ μὲν
20.	C.
23.	ἐκαλεῖτο ἥλιος. τὸ δὲ ἕτερον ςελήνη. εἶπε ὁ γέρων
m.	ἐκαλεῖτο ἥλιος. τὸ δὲ ἕτερον ςελήνη. εἶπε δὲ ὁ γέρων
20.	C.
23.	πρὸς Ἀλέξανδρον. πρόςςχες ἄνω. καὶ περὶ ὧν βούλαιςει ἐρώ-
m.	πρὸς Ἀλέξανδρον. πρόςχες ἄνω. καὶ περὶ ὧν βούλαιςαι ἐρω-
20.	C.
23.	τηςε. καὶ ἐνθυμήθητι ἐν τῇ καρδίᾳ ςου. φανε-
m.	τῆςαι. ἐνθυμήςον ἐν τῇ καρδίᾳ ςου καὶ φανε-
20.	C.
23.	ρῶς δὲ μὴ εἴπῃς τοῦτο. λέγει δὲ ὁ Ἀλέξανδρος. ἐν ποίᾳ
m.	ρῶς εἰπέ μοι τοῦτο. λέγει ὁ Ἀλέξανδρος. ἐν ποίᾳ
20.	C.
23.	δ᾽ ἀποκριθήςονταί μοι τὰ δένδρα.
m.	διαλέκτῳ, ἤγουν γλῶςςα, θέλουν με ἀποκριθῆναι τὰ δένδρα.
20.	C.
23.	ὁ δὲ γέρων λέγει. τὸ μὲν ἓν δένδρον ὁ ἥλιος.
m.	καὶ ἀποκριθεὶς ὁ γέρων εἶπε. τὸ μὲν δένδρον ὁ ἥλιος.
20.	C.
23.	ἄρχεται βαρικοι τῷ λόγῳ. ἐν δὲ τῷ τέλει, ἑλληνικῶς πληροῖ.
m.	ἄρχεται ἰνδικῶς τῷ λόγῳ. ἐν δὲ τῷ τέλει, ἑλληνικῶς πληροῖ.
20.	C.
23.	τὸ δὲ ἕτερον δένδρον ἡ ςελήνη. ἄρχεται μὲν ἑλληνικῶς.
m.	τὸ δὲ δένδρον ἡ ςελήνη. ἄρχεται μὲν ἑλληνικῶς.
20.	C.
23.	τέλος δὲ ἰνδικῶς. καὶ ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου λαλεῖ ὁ ἥλιος.
m.	πληροῖ δὲ ἰνδικῶς. καὶ ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου λαλεῖ ὁ ἥλιος.
20.	C.

23. ἀνατελούσης δὲ τῆς σελήνης λαλεῖ ἡ σελήνη. τὸ δένδρον.
m. ἀνατελούσης δὲ τῆς σελήνης λαλεῖ ἡ σελήνη.
20. C.

---

23. τότε προσελθὼν ὁ Ἀλέξανδρος ἠσπάσατο τὰ δένδρα. καὶ
m. προσκαλεῖται οὖν καὶ ἕνα ἐκ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ Ἰνδῶν.
20. προσκαλεῖται οὖν ἐκ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ Ἰνδῶν.
C. Προσκαλεῖται οὖν ἐκ τῶν συνακολουθησάντων αὐτῷ Ἰνδῶν,

---

23. ἐν αὐτὰ εὐθυμηθεὶς. εἰ νικᾶν ἰσχύσω καὶ ὑποστρέψω εἰς
m. ἵνα ἑρμενεύσῃ τῶν δένδρων τὴν φωνήν. ὀμνύει δὲ αὐτοῖς.
20. ἵνα ἑρμενείας τύχῃ παρ' αὐτῶν. ὀμνύει δὲ αὐτοὺς
C. ἵνα ἑρμηνείας τύχῃ παρ' αὐτῶν. Ὄμνυσι δὲ αὐτοῖς

---

23. Μακεδονίαν.
m. ὅτι ἐὰν δύνει ὁ ἥλιος καὶ φωνὴ μὴ ἀκουσθῇ χρησμοῦ,
20. ὅτι ἐὰν δύνῃ ὁ ἥλιος καὶ φωνή μοι χρησμοῦ μὴ ἀκουσθῇ,
C. ὅτι ἐὰν δύνῃ ὁ ἥλιος καὶ φωνή μοι χρησμοῦ μὴ ἀκουσθῇ,

---

23. εὐθὺς οὖν ἀνατέλλοντος τοῦ
m. ζῶντας ὑμᾶς κατακαύσω. ἅμα δὲ τῷ δῦναι τὸν
20. ζῶντας ὑμᾶς ἐμπρήσω. ἐγένετο δὲ ἅμα τῷ δῦναι τὸν
C. ζῶντας ὑμᾶς ἐμπρήσω. ἅμα δὲ τῷ δῦναι τὸν

---

23. ἡλίου. ἀπεκρίθη τὸ δένδρον ὁ ἥλιος λέγων. Ἀλέξανδρε
m. ἥλιον φωνὴ ἀκούσθη ἰνδικὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ δένδρου.
20. ἥλιον φωνὴ ἠνέχθη Ἰνδικὴ ἀπὸ τοῦ δένδρου.
C. ἥλιον φωνὴ ἠνέχθη Ἰνδικὴ ἐκ τοῦ δένδρου.

---

23. κακὰ ἐπερώτησας κυριεύσεις μὲν τὴν οἰκουμένην. Μακεδο-
m. οἱ δὲ ἐκεῖσε ὄντες Ἰνδοὶ μετ' αὐτοῦ φοβρύμενοι οὐδὲν ἐπῆγαν
20. οἱ δὲ συνόντες αὐτῶ Ἰνδοὶ φοβούμενοι οὐκ ἠθέ-
C. οἱ δὲ συνόντες αὐτῷ Ἰνδοὶ φοβούμενοι οὐκ ἤθε-

---

23. νίαν δὲ οὐκέτι ὑποστρεψεις. τοῦτο γὰρ ἐπεφήνατο κατὰ
m. νὰ ἑρμηνεύσουν τὴν φωνήν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἧς λογισμὸν
20. λησαν μεθερμενεῦσαι. σύννους δὲ γενόμενος
C. λον μεθερμηνεῦσαι. Σύννους δὲ γενόμενος ὁ

---

23. σου ἐστάλην καὶ ταῦτα προσεφθέγ-
m. ἐλθὸν, ἐπήρετο ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν ἐκεῖνον κατὰ μόνας. τὸν Ἀλέ-
20. Ἀλέξανδρος. εἵλκυσεν αὐτοὺς κατὰ μόνας.
C. Ἀλέξανδρος εἵλκυσεν αὐτοὺς κατὰ μόνας.

---

23. ξατο τὸ οὐκέτι λαλῆσαι.
m. ξανδρον.
20. καὶ πρὸς τὸ οὖς εἶπεν αὐτοῖς. μὴ ἀποκρύψατέ μοι ὃ ὁ
C. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ ἀποκρύψατέ μοι ὃ ὁ

23.
m. καὶ εἴπετον εἰς τὸ ὠτίον. Ἀλέξανδρε
20. χρησμός μοι λελάληκεν. οἱ δὲ εἶπον Ἀλέξανδρε
C. χρησμός μοι λελάληκεν. οἱ δὲ πρὸς τὸ οὖς εἶπον αὐτῷ· Ἀλέξανδρε,

23.
m. βασιλεῦ, ὁ χρησμὸς λέγει. ὅτι γρήγορα θέλεις ἀποθάνῃ ἀπὸ τοῦς
20. βασιλεῦ, ἐν τάχει ἀπολέσθαι ἔχεις ἀπὸ τῶν
C. ἐν τάχει ἔχεις ἀπολέσθαι ὑπὸ τῶν

23.
m. ἰνδῆς (?). οἱ πάντες δὲ ἵσταντο καὶ ἐθαύμαζον. καὶ πάλιν ἠβουλήθη
20. Ἰνδῶν. ἐβουλήθη δὲ
C. ἰδίων (?). ἠβουλήθη δὲ πάλιν

23.
m. χρησμοδοτηθῆναι. ὡς οὖν ἐπληροφορήθηκεν,
20. Ἀλέξανδρος πάλιν χρησμοδοτηθῆναι ἀκούσας δὲ
C. ὁ Ἀλέξανδρος χρησμοδοτηθῆναι. ἀκούσας δὲ

23.
m. το τὶ τὸν θέλει ἔλθειν. εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδεή-
20. τὸ μέλλον, εἰσῆλθεν καὶ ἠ-
C. τὸ μέλλον εἰσῆλθεν καὶ ἠ-

---

23. ἑσπέρας δὲ
m. θηκεν ἵνα ἀξιωθεῖ νὰ προσκυνήσει τὴν μητέρα του τὴν
20. ξίωσεν. ἵνα ἀσπάσητε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα
C. ξίωσεν εἰ (ἵνα?) ἀσπάσηται τὴν ἑαυτοῦ μητέρα

---

23. γενομένης καὶ τῆς σελήνης ἀνατελλούσης. ἐλάλησε τὸ
m. Ὀλυμπιάδα. καὶ τῆς σελήνης ἀνατελούσης, φωνῇ τὸ
20. Ὀλυμπιάδα· καὶ δὴ τῆς σελήνης ἀνατελούσης. φωνῇ τὸ
C. Ὀλυμπιάδα. ἅμα δὲ τῷ τὴν σελήνην ἀνατεῖλαι, φωνὴν τὸ

---

23. δένδρον ἡ σελήνη οὕτως
m. δεύτερων ἑλληνικῇ διαλέκτω.
20. δένδρον ἑλληνικῇ διαλέκτω.
C. δένδρον τὴν αὐτὴν ἐξήνεγκεν Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ· Βασιλεῦ

---

23. Ἀλέξανδρε ἰδοὺ τὰ περί σου τέλος ἔχει.
m. Ἀλέξανδρε, ἐν τῇ Βαβιλῶνι ἔνι ἀπόθανῆν σε. καὶ ὑπὸ
20. Ἀλέξανδρε ἐν Βαβυλωνίᾳ δεῖ σε ἀποθανεῖν. καὶ ὑπὸ
C. Ἀλέξανδρε, ἐν Βαβυλῶνι δεῖ σε ἀποθανεῖν· ὑπὸ

23.
m. τῶν εἰνδῶν, θέλεις φονευθεῖ, διανὰ ὑπάγῃς· εἰς τὴν
20. τῶν ἰδίων ἀναιρεθείσῃ. καὶ οὐ δυνήσῃ ἀνακομισθεῖναι πρὸς Ὀ-
C. τῶν ἰδίων ἀναιρεθήσῃ καὶ οὐ δυνήσῃ ἀνακομισθῆναι πρὸς τὴν

23.
m. μητέρα σου τὴν Ὀλυμπίαδα νατὴν ἰδῇς. ὁδὲ Ἀλέξανδρος
20. λυμπιάδα τὴν σὴν μητέρα. τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ
C. μητέρα σου Ὀλυμπιάδα. τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲ

23.
m. θαυμάσας, ἠβουλήθη στεφανῶσαι τὰ δένδρα. κάλλιστα
20. θαυμάσαντος ἠβουλήθη στεφάνους καλλίστους παραθεῖναι τοῖς
C. θαυμάσαντος (?) ἐβουλήθη στεφάνους καλλίστους παραθεῖναι τοῖς

23.	
m.	τινὰ πράγματα. οἱ δὲ ἱεροῖς τοῦ ναοῦ ἐκείνου, εἶπον
20.	δένδροις. τῶν δὲ ἱερέων λεγόντων.
C.	δένδροις. τῶν δὲ ἱερέων (?) λεγόντων·

23.	
m.	τῷ Ἀλεξάνδρῳ. οὐδὲν τὸ ἔχεις εἰς ἐξουσίαν σου, να ποιήσῃς
20.	οὐκ ἔξεστι τοῦτο
C.	οὐκ ἐξὸν (?) τοῦτο

23.	
m.	τοῦτο. εἰ δὲ κάμνῃς τούτο βία, πήσετο. καὶ κάμε εἴτι
20.	γενέσθαι. εἰ δὲ βιάζεις πράξειν ὃ
C.	γενέσθαι· εἰ δὲ βιάζεις, πρᾶξον ὃ

23.	
m.	βούλεσαι. τῷ βασιλεῖ γάρ, πᾶς νόμος ἄγραφος. περίλυπος δὲ
20.	βούλῃ. Βασιλεὺς γὰρ πασῶν, νόμος ἄγραφος. περίλυπος δὲ
C.	θέλεις (?)· βασιλεῖ γὰρ πᾶς νόμος ἄγραφος. περίλυπος δὲ

23.	
m.	γενόμενος ὁ Ἀλέξανδρος ἐπικώθηκεν ὅραν ὄρθρου. μετὰ τοῖς
20.	γενόμενος Ἀλέξανδρος ἀναστὰς ὄρθρου σὺν τοῖς
C.?	γενόμενος (?) Ἀλέξανδρος ἀναστὰς ὄρθρου σὺν τοῖς

23.	
m.	ἱεροῖς καὶ τοῦς φίλους αὐτοῦ καὶ τοὺς Ἰνδεῖς. καὶ
20.	ἱερεῦσιν καὶ φίλοις αὐτοῦ τοῖς Ἰνδοῖς.
C.?	ἱερεῦσι καὶ φίλοις αὐτοῦ καὶ τοῖς Ἰνδοῖς

23.	
m.	πάλιν ἐσέβει εἰς τὸ ἱερόν.
20.	πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν εἰσῆλθεν καὶ προσευξάμενος, προσῆλθεν σὺν τῷ
C.?	πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν εἰσῆλθε καὶ προσευξάμενος προσῆλθε σὺν τῷ

23.	
m.	καὶ βαλῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸ δένδρων ἐπηρώτησεν.
20.	ἱερεῖ. καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸ δένδρον ἐπηρώτησεν.
C.	ἱερεῖ, καὶ ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα πρὸς τὸ δένδρον ἐπηρώτησεν,

23.	
m.	ἐὰν ἄρα ἀληθῶς ἤγγικε τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, τοῦτο
20.	εἰ ἄρα πεπλήρωνται αὐτοῦ τὰ ἔτη. τοῦτο
C.	εἰ ἄρα (?) πεπλήρωται αὐτοῦ τὰ τῆς ζωῆς ἔτη, τοῦτο

23.	
m.	βουλόμενος μαθῆν. καὶ ἅμα τοῦ ἀνα-
20.	οὖν βουλόμενος μαθεῖν ἅμα τοῦ γενέσθαι τὴν ἀνα-
C.	βουλόμενος μαθεῖα. Ἅμα δὲ τῷ γενέσθαι τὴν ἀνα-

23.	
m.	τῆλαι τὸν ἥλιον καὶ ἐλθῆν εἰς τὴν κεφαλὴν
20.	τολὴν τοῦ ἡλίου. καὶ βάλλειν τὴν αὐγὴν εἰς τὴν κορυφὴν
C.	τολὴν τοῦ ἡλίου καὶ βαλεῖν (?) τὴν αὐγὴν εἰς τὴν κορυφὴν

23.
m. τοῦ δένδρου. φωνὴ μεγάλη ἠκούσθη. λέγουσα.
20. τοῦ δένδρου. φωνή τίς ἐξῆλθει ὀξεία διαρρήδην λέγουσα.
C. τοῦ δένδρου, φωνὴ ἐξηύδει (?) διαρρήδην λέγουσα·

---

23. ὃν γὰρ οὐ προσδοκᾶς οὗτος σε δελεάση. πλὴν οὐκ. ἀπὸ
m. Ἀλέξανδρε, ἐπληρώθηναν τὰ ἐτί σου. καὶ ὁ χρόνος τῆς ζωῆς
20. πεπλήρωνταί σου τὰ ἔτη τῆς ζωῆς
C. πεπλήρωνταί σου τὰ τῆς ζωῆς ἔτη,

---

23. ξίφους ὡς σὺ προσδοκᾶς τελευτήσῃ.
m. σου. καὶ ὡς σὺ πρὸσδοκᾶς, οὐδὲν θέλεις ἀποθάνη ἀπὸ μαχέ-
20.
C.

---

23. ἀλλ' ἐκ δηλητηρίου·
m. ρην. ἀλλὰ ἀπὸ φαρμάκιν. ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα σου οὐδὲν
20.
C. καὶ ἀνακομισθῆναι οὐκ ἔχεις πρὸς

23.
m. θέλεις φθάσῃ να ἰδεῖς. ὡς καὶ προτότερον ἤκουσας. μά-
20.
C. Ὀλυμπιάδα τὴν μητέρα σου, ἀλλ' ἐν Βαβυλῶνι ἔχεις ἀπολέσθαι.

23.
m. λιστα δὲ μετὰ ὀλίγων χρόνον καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ ἡ
20.
C. Μετὰ δὲ ὀλίγον χρόνον καὶ ἡ μήτηρ σου καὶ ἡ

---

23. ἐν ολίγω
m. γυνή σου θέλουν φωνευθῆ. ἀπὸ τῶν Ἰνδῶν. ἐν ὀλίγω
20.
C. γυνή σου κακὴν κακῶς ἀπολοῦνται ὑπὸ τῶν ἰδίων (?).

---

23. δὲ καίρω κυριεύσης τῆς γῆς. ἐπὶ τοῦτο δὲ λέγει ὁ γέρων
m. δέ, κυριεύσης τῆς γῆς. ἐπὶ τούτοις δέ, εἶπεν ὁ γέρων
20.
C.

---

23. τῷ Ἀλεξάνδρῳ. παῦσον ἀπὸ τοῦ νῦν τοῦ ἐπερωτᾶν. οὐκέτι
m. τῷ Ἀλεξάνδρῳ. παῦσαι τοῦ λοιποῦ ἐπερωτᾶν. οὐκέτι
20. καὶ περὶ τούτου μηκέτι (?) ἀξίου. οὐ
C. Καὶ περὶ τούτων μηκέτι ἀξίου. οὐ

---

23. γάρ σοι ἀποκριθήσονται. ἀλλ' ὑπόστρεψον εἰς τοὺς σούς.
m. γάρ σε ἀπόκριθήσονται. ἀλλ' ὑπόστρεψον εἰς τὸν στρατόν σου.
20. γὰρ ἀκούσῃς ἄλλό τι.
C. γάρ ἀκούσῃ ἔτι πρὸς ἃ ἀξιοῖς.

---

23. φιλοτιμήσας οὖν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν γέροντα. ὑπέστρεψε μετὰ
m. φιλοτιμήσας οὖν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν γέροντα. ὑπέστρεψε μετὰ
20. ταύτα ἀκούσας, περίλυπος σφόδρα γέγονε. καὶ ἐξελθῶν ἐκεῖθεν,
C.? ταῦτα ἀκούσας περίλυπος ἐγένετο, καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν

23. τοῦ Πτολομαίου, καὶ Πέρδικος. καὶ Ἀντιγόνου.
m. Πτολομαίου, καὶ Πέρδικος. καὶ Ἀντιγόνου.
20. ἐκείνησεν ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς.
C.? ἐκίνησεν ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς.

Aus dem gegebenen ersieht man, dasz die Oxforder hss. gar manches gemeinsam haben, was in den Pariser hss. und der Leidener sich nicht findet, z. b. lassen sie den Alexander nach Rom (statt nach Pisa) zum wettkampf ziehn, stimmen oft in auslassungen, zusätzen und abweichenden lesarten überein usw. was die einzelnen anlangt, so gehören Barocc. 20 und 17 ohne zweifel zur recension C′, da beide erweiterungen bieten, die sich in hs. B und L nicht, wol aber in C finden. in dem letzten der mitgeteilten abschnitte (III 17) stimmt übrigens 20 am meisten, fast buchstäblich, mit L, nicht so genau mit C. schwierig ist die entscheidung über den Barocc. 23 und den cod. miscell. beide stehen einander sehr nahe, während sie von den bekannten hss. im allgemeinen ziemlich stark abweichen. nach einer bemerkung des hrn. dr. Prym sollen auch sie zur recens. C′ gehören. aus dem mitgeteilten läszt sich ein urteil darüber nicht gewinnen, doch stimmen sie in diesem stück im einzelnen etwas mehr zu hs. B als zu C, besonders nach pag. 804. der Barocc. 23 weicht übrigens von den andern hss. noch bedeutend mehr ab als der cod. misc.